

KRONIKA

**STATUTÁRNÍHO MĚSTA
OPAVY**

2015

OBSAH

ÚVOD.....	5
UDÁLOSTI V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 2015.....	6
UDÁLOSTI VE SVĚTĚ V ROCE 2015	15
OBYVATELSTVO	25
VÝROBA	28
ZAMĚSTNANOST.....	37
VEŘEJNÝ ŽIVOT	45
POLITICKÝ ŽIVOT	71
SAMOSPRÁVA.....	75
VEŘEJNÁ SPRÁVA.....	79
EUROREGION SILESIA.....	82
DOPRAVA.....	84
CESTOVNÍ RUCH	93
OBCHOD, SLUŽBY A PODNIKÁNÍ	95
MAJETEK MĚSTA A BYDLENÍ.....	99
ROZVOJ A VÝSTAVBA	101
ZDRAVOTNICTVÍ	105
SOCIÁLNÍ PÉČE.....	110
ŠKOLSTVÍ.....	132
KULTURA	167
NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT	220
SPORT.....	224
VEŘEJNÝ POŘÁDEK	248
POŽÁRNÍ OCHRANA	257
VOJÁCI	262
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	265
POČASÍ	268
PRAMENY	272

ÚVOD

Rok 2015 byl na komunální úrovni rokem výměny ředitelů některých městských organizací – Městského dopravního podniku, Slezského divadla, Technických služeb a Městských lesů Opava.

Ve 3. čtvrtletí došlo k rozpadu vládnoucí koalice na radnici a 20. prosince nastoupil do funkce nový primátor, kterým se stal Radim Křupala a vystřídal tak dosavadního primátora Martina Vítečka, který se stal Křupalovým 1. náměstkem.

Z hlediska výstavby a rozvoje tento rok znamenal pro Opavu hned dvě zásadní demolice – objektu věžáku ministerstva zemědělství na Horním náměstí a také objektu bývalých mlékáren na Krnovské ulici, který ustoupil výstavbě nové okružní křižovatky.

V letošní kronice jsem také vypustil kapitolu Mládež; zprávy týkající se mládeže jsem rozdělil do kapitol Sociální služby, Kultura anebo Sport. Oproti tomu jsem zavedl novou kapitolu nazvanou Veřejná správa, do které jsem zařadil všechny události týkající se orgánů přenesené působnosti státu.

Přeji zajímavé čtení.

Milan Freiberg

UDÁLOSTI V ČESKÉ REPUBLICĚ V ROCE 2015

Leden

4. ledna – **Hovory z Lán** v Českém rozhlasu vystřídal Prezidentský Pressklub. Český rozhlas vysílal Hovory z Lán v roce 2014, ale v posledním pořadu padlo několik vulgarit. Rada ČRo následně uvedla, že rozhlas porušil zákon i kodex Českého rozhlasu, ale uznala výjimečnost situace. Ředitel rozhlasu poté prezidenta informoval, že pořad bude předtočený, což ale Zeman odmítl a přijal nabídku rádia Frekvence 1, podle které bude čtyřikrát ročně vysílat Prezidentský Pressklub.¹

27. ledna – Projevem prezidenta Miloše Zemana u příležitosti 70. výročí osvobození koncentračního tábora v Osvětimi začala **kauza Hitler je gentleman**. Prezident údajně citoval domnělý Peroutkův článek s tím, že na jeho příkladu chtěl ukázat fascinaci intelektuálů zruďným režimem. Na existenci článku trval.

Únor

3. února – Neobsluhoval jsem českého prezidenta. To si mohl říct ne jeden z hendikepovaných pracovníků sociálního zařízení, které navštívil Miloš Zeman. Právě tito zaměstnanci Křinického pivovaru v Krásné Lípě na severu Čech dostali v den příjezdu prezidenta volno. Podnik mohli následně po návštěvě prezidenta až uklízet.²

23. února – Dvašedesátiletý obyvatel Uherského Brodu zastřelil po poledni v restauraci Družba osm lidí. O počtu obětí informovali ministr vnitra Milan Chovanec i starosta města Patrik Kunčar. Mezi oběťmi je sedm mužů a jedna žena. Kolem půl

¹ <https://www.novinky.cz/domaci/357791-zeman-na-sjezd-cssd-ted-neprijedu-ani-kdyby-sobotka-chtel.html>, publikováno 4. 1. 2015.

² <http://www.novinky.cz/domaci/360655-zemanuv-tym-si-nepral-aby-prezidenta-obsluhovali-handicapovani-uklizet-mohli.html>, publikováno 4. 2. 2015

třetí do zařízení vpadla zásahová jednotka a ozvaly se výbuchy. Podle informací Práva byl mrtvý i útočník, sám se zastřelil.³

Březen

28. března – Češky **Antonie Chrástecká a Hana Humpálová** unesené v Pákistánu se dostaly opět na svobodu. Ozbrojenci je propustili po dvou letech. Premiér Bohuslav Sobotka potvrdil, že jsou dívky zpět v České republice.⁴

29. března – Cestou z Pobaltí do Německa projel územím České republiky **konvoj americké armády** v počtu přes 500 lidí a 118 vozidel. Konvoj byl kvůli snadnějšímu průjezdu rozdělen na tři skupiny. Skupiny se 30. března spojily v Praze-Ruzyni a odtud 1. dubna pokračovaly do bavorského Vilsecku společně. Před ruzyňskými kasárnami je vítali příznivci i několik desítek odpůrců průjezdu konvoje. Mezi oběma skupinami došlo i k potyčkám.⁵

Duben

12. dubna – V Mladé Boleslavi bylo otevřeno **největší letecké muzeum v ČR**. Neslo název konstruktéra a aviatika Metoděje Vlacha, který v Mladé Boleslavi postavil v roce 1912 první české letadlo poháněné automobilovým motorem. Výstavba muzea stála Středočeský kraj přes 170 miliónů korun a trvala tři roky. Expozici tvořilo více než 25 historických letadel i různé letecké simulátory a další zajímavosti.⁶

14. dubna – Knihou roku 2015 se celkovým vítězstvím v soutěži Magnesia Litera stala publikace Martina Reinera s názvem **Básník** a podtitulem **Román o Ivanu Blatném**.

³ <http://www.novinky.cz/krimi/362519-sedm-muzu-jedna-zena-a-utocnik-sebevrah-v-restauraci-zahynulo-devet-lidi.html>, publikováno 24. 2. 2015

⁴ http://zpravy.idnes.cz/cesky-unesene-v-pakiistanu-jsou-na-svobode-pisi-turecke-noviny-pvx-zahranicni.aspx?c=A150328_083959_zahranicni_wlk#utm_source=sph.idnes&utm_medium=richtext&utm_content=top6, publikováno 28. 3. 2015

⁵ <http://www.novinky.cz/domaci/365702-vsichni-americti-vojaci-uz-jsou-v-praze-nekteri-miri-do-centra.html>, publikováno 30. 3. 2015

⁶ http://www.denik.cz/z_domova/v-mlade-boleslavi-bylo-dnes-otevreno-nejvetsi-letecke-muzeum-v-cr-20150412.html?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=newsletter, publikováno 12. 4. 2015

Vydalo ji nakladatelství Torst. Kniha, která byla výsledkem třicetileté Reinerovy práce, již nasbírala několik významných cen.⁷

16. dubna – Ve věku 45 let zemřel **Stanislav Gross**. Bývalý premiér a někdejší předseda ČSSD Stanislav Gross v posledních letech bojoval s amyotrofickou laterální sklerózou.⁸

30. dubna – Územím České republiky projeli na cestě do Berlína členové motorkářského gangu **Noční vlci**. Na své cestě se několik členů pobaltské větve gangu zastavilo 30. dubna v Národním památníku II. světové války v Hrabyni, aby uctili památku padlých vojáků Rudé armády. Návštěvu v Hrabyni neprovázely žádné komplikace.⁹

Květen

1. až 17. května – V Praze a Ostravě proběhlo 79. **mistrovství světa v ledním hokeji**. Obhájcem titulu byl výběr Ruska, který však ve finále nestačil na tým Kanady, které podlehl poměrem 1:6. Češi si připsali jasné vítězství kromě jiného ve čtvrtfinále s Finskem, nad kterým zvítězili zásluhou nejproduktivnějšího hráče turnaje, Jaromíra Jágra v poměru 5:3. Maskoty turnaje byly večerníčkové postavy Bob a Bobek.

5. května – Prezident Miloš Zeman opět odmítl jmenovat **tři nové profesory**. Prezident odmítl podepsat jmenování dosavadních docentů Jiřího Fajta, Ivana Ošťádal a Jana Eichlera za profesory. Uvedl to rektor Univerzity Karlovy (UK) Tomáš Zima, podle kterého je prezidentův krok znevážením akademické obce Karlovy univerzity a nepřijatelným zásahem do principů akademických svobod. Do podobného sporu s akademií se hlava státu dostala už v roce 2013.¹⁰

6. května – Rada České televize odmítla **stížnost** na publicistický pořad Reportéři ČT, kterou podala společnost Agrofert, jejímž vlastníkem byl ministr financí a předseda

⁷ <https://www.novinky.cz/kultura/367010-knihou-roku-je-reineruv-roman-o-ivanu-blatnem.html>, publikováno 14. dubna 2015

⁸ <http://www.novinky.cz/domaci/367141-zemrel-expremier-stanislav-gross.html>, publikováno 16. 4. 2015

⁹ <https://www.novinky.cz/domaci/368491-nocni-vlci-jsou-v-ostrove.html>, publikováno 1. 5.2016

¹⁰ <https://www.novinky.cz/domaci/368807-zeman-znovu-na-valecne-stezce-s-akademiky-odmita-jmenovat-tri-profesory.html>, publikováno 5. 5. 2015

hnutí ANO Andrej Babiš. Podle firmy některé reportáže obsahovaly neověřené a manipulativní informace, jež měly záměrně vyzdvihnout Babišův střet zájmů.¹¹

12. května – Firma **Imoba** ministra financí a předsedy ANO Andreje Babiše prodala státu pozemky za osminásobek původně stanovené ceny. Půdu, na které má vyrůst obchvat Olbramovic na Benešovsku, vykoupilo Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD). Výkup za násobky původních cen umožnil zákon schválený v roce 2014. Imoba vlastnila v Olbramovicích rezidenci Čapí hnízdo.¹²

19. května – Na **zabíjení zvířat** kvůli oděvům upozornili aktivisté na Staroměstském náměstí v Praze. V České republice je registrováno 11 kožešinových farem. Zvířata v nich chovaná jsou určena pro módní průmysl, z jejich kůží se šijí oděvy.¹³

Červen

5. června – Na tento den letos připadl podle výpočtů Liberálního institutu **den daňové svobody**, tedy pomyslný okamžik, od kterého jde veškerá mzda na konto občana. Do té doby veškerý jeho příjem připadá státu. Češi letos na stát pracovali 155 dní, což bylo nejméně za dobu sledování od roku 2000.¹⁴

5. června – Na Pražském hradě zavlály dva **husitské prapory**. Připomínaly blížící se 600. výročí mučednické smrti kněze Jana Husa. Na balkoně na třetím hradním nádvoří byly vyvěšeny až do 6. července, dne výročí Husova upálení v Kostnici.¹⁵

8. června – V noci na tento den zaútočil neznámý pachatel na dům **ministra obrany Martina Stropnického**. Útočník na dům hodil čtyři zápalné lahve, které ale nevzplály.

¹¹ <http://www.novinky.cz/domaci/368908-agrofert-neuspel-se-stiznosti-na-reportery-ct.html>, publikováno 6. 5. 2015

¹² <http://www.novinky.cz/domaci/369254-babisova-firma-prodala-statu-pozemky-za-osminasobek-puvodni-ceny.html>, publikováno 12. 5. 2015

¹³ <http://www.novinky.cz/domaci/369865-aktiviste-usporadali-v-centru-prahy-krvavou-modni-prehliDKu.html>, publikováno 19. 5. 2015

¹⁴ <http://www.novinky.cz/ekonomika/371491-cesi-letos-na-stat-pracuji-o-pet-dni-mene-nez-loni.html>, publikováno 5. 6. 2015

¹⁵ http://www.denik.cz/z_domova/na-hrade-zavlal-husitsky-prapor-pripomina-vyroci-smrti-jana-husa-20150605-v5m6.html?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=newsletter, publikováno 5. 6. 2015

Po incidentu bylo zadrženo několik lidí, ale do vazby byl vzat jen Igor Ševcov, ruský anarchista z Irkutsku. Nakonec jej soud zprostil viny pro nedostatek důkazů.¹⁶

15. června – **Josef Topol**, jeden z nejvýznamnějších dramatiků, zemřel po dlouhé nemoci. Stalo se tak dva měsíce po jeho osmdesátinách. Jeho pohřeb se uskutečnil ve středu 24. června v chrámu svaté Markéty na Břevnově. Mši celebroidal Václav Malý.¹⁷

Červenec

18. července – **Kronikářem roku 2014** se stal Petr Majer z Bystřice nad Olší. Bystřická kronika byla svou kvalitou i novátorstvím dávána jako vzor ostatním obcím i městům. Petr Majer možná nebyl tolik vidět, jako představitel obce, jeho zásluha byla však právě v tom, co zanechával v kronice budoucím generacím. O události se nezmínily ani jedny noviny.¹⁸

22. července – Polský řidič kamionu způsobil **srážku s pendolinem** ve Studénce. Sám stihl po srážce opustit kabinu vozu. Pendolino před sebou tlačilo hořící trosky kamionu půl kilometru. Při nehodě zemřeli dva lidé ve věku 39 a 49 let.

23. července – Bývalý hejtman **David Rath** dostal za korupci a manipulaci s veřejnými zakázkami trest osm a půl roku vězení. Propadl i jeho majetek v hodnotě přes 21 miliónů korun. Rozhodl to Krajský soud v Praze. Rozsudek byl nepravomocný, Rathova obhájkyň se ihned odvolala. Spoluobžalovaná Lucie Novanská dostala trest pět let a postih půl miliónu korun.¹⁹

¹⁶ <http://www.novinky.cz/krimi/376406-rus-ktery-mel-na-dum-stropnickeho-hazet-zapalne-lahve-zustava-ve-vazbe.html>, publikováno 31. 7. 2015

¹⁷ Lidové noviny, 19. 6. 2015, s. 9

¹⁸ zdroj: facebook a <http://kronikari.info/kronikarem-roku-2014-je-petr-majer/>

¹⁹ http://zpravy.idnes.cz/rozsudek-nad-davidem-rathem-dp2-/krimi.aspx?c=A150722_144645_domaci_pku, publikováno 23. 7. 2015

Srpen

14. srpna – **Česká ekonomika** nabrala na síle mnohem rychleji, než všichni čekali. Ve druhém čtvrtletí ve srovnání s tím prvním přidala 0,9 procenta, čekal se přitom pokles. Oproti roku 2014 vzrostla o 4,4 procenta, daleko za zády měla všechny země Evropy. Motorem růstu byla všechna odvětví v čele s automobilkami.²⁰

28. srpna – Soud odůvodnil květnové zproštění viny obžalovaných v **kauze Nagyová-Nečasová**. Z rozsudku sepsaného soudkyní z Prahy 1 Helenou Královou vyplývá, že uvěřila obhajobě a především svědectví někdejšího předsedy vlády Petra Nečase (ODS) o tom, že se obával o život svůj a rodiny, když v říjnu 2012 požádal o pomoc tehdejšího ředitele vojenské tajné služby a nyní jednoho z obžalovaných, Ondřeje Páleníka. Předmětem žádosti bylo sledování jeho tehdejší ženy Radky Nečasové.²¹

Září

11. září – Čecha Jindřicha Vostrého pobouřila **nečinnosti Západu** v boji proti Islámskému státu natolik, že se rozhodl vzít sám do rukou zbraň. I když nebyl voják, poslal žádost Kanceláři prezidenta republiky o povolení zapojit se do syrské armády. Dostal zamítavou odpověď. Tak se spojil s dalšími Čechy a společně hodlali jet do bojů v Sýrii nelegálně.²²

19. září – Členové umělecké skupiny Ztohoven vyvěsili nad Pražským hradem **obří červené trenýrky**. Někteří čeští politici přijali akci s humorem, jako například premiér Bohuslav Sobotka, další, jako Miroslav Kalousek, se začali zamýšlet nad bezpečnostním systémem Hradu. Jiní čin odmítli jako nevkusný, například předseda ODS Petr Fiala. Ministr obrany Martin Stropnický akt označil za formu demokracie. Samotná skupina zveřejnila snímek s červenými trenýrkami na sociálních sítích

²⁰ http://ekonomika.idnes.cz/rust-ceske-ekonomiky-odhady-csu-prvni-ctvrtleti-2015-fxf-ekonomika.aspx?c=A150814_091021_ekonomika_hro, publikováno 14. 8. 2015

²¹ <http://www.novinky.cz/krimi/378689-osvobozujici-verdikt-v-kauze-nagyova-necas-vzal-vsechno-na-sebe.html>, publikováno 26. 8. 2015

²² <http://www.novinky.cz/domaci/380345-chce-jit-bojovat-proti-islamskemu-statu-na-vlastni-pest.html>, 11. 9. 2015

s komentářem: „Dnes nad Pražským hradem konečně zavlála standarda muže, který se nestydí vůbec za nic.“²³

28. září – V České republice bylo viditelné **úplné zatmění Měsíce**. Šlo o jediné zatmění od roku 2008 až do roku 2029, které bylo viditelné v celém průběhu. Navíc měli občané ČR štěstí, že mohli toto zatmění pozorovat v den státního svátku. Zatím poslední zatmění viditelné právě na svatého Václava nastalo v roce 2004.²⁴

Říjen

Lékaři diagnostikovali **Karlu Gottovi** zhoubné nádorové onemocnění mízních uzlin, takzvaný Non-Hodgkinův lymfom. Zjistili to při operaci náhlé příhody břichní, které se šestasedmdesátiletý zpěvák podrobil koncem října v pražském Institutu klinické a experimentální medicíny (IKEM). Od začátku listopadu nastoupil Gott cílenou onkologickou léčbu ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze.²⁵

22. října – Do kin vstoupil nový film Petra Zelenky **Ztraceni v Mnichově**, který byl výborně přijat na festivalu v Londýně. Recenze na serveru Novinky.cz mimo jiné vyzdvihla výsostné herectví Martina Myšičky či Marka Taclíka v hlavních rolích a vedle nich neherce nebo herce příležitostné. Stejně tak ocenila přirozenost a lehkost vyprávění, které vyvolávaly v divácích smích, dojetí i smutek. Film měl velkoryse působící výpravu, kamera Alexandra Šurkaly sloužila tempu, rytmu i stylu stejně jako hudba Matouše Hejla.²⁶

²³ <http://www.novinky.cz/domaci/381141-je-hrad-vubec-zabezpeceny-ptaji-se-po-vyveseni-rudych-trenek-politici.html>, 20. 9. 2015

²⁴ <http://www.astro.cz/na-obloze/mesic/zatmeni-mesice/zatmeni-mesice-v-letech-2011-2020/uplne-zatmeni-mesice-28-zari-2015.html>

²⁵ http://revue.idnes.cz/karel-gott-ma-nadorove-onemocneni-dlr-/lidicky.aspx?c=A151102_185800_lidicky_cen, publikováno 2. 11. 2015

²⁶ <https://www.novinky.cz/kultura/384155-recenze-ztraceni-v-mnichove-komedie-pri-ktere-mrazi-v-zadech.html>, publikováno 22. 10. 2015

Listopad

3. listopadu – Ministr financí a lídr hnutí ANO **Andrej Babiš** požádal ministra vnitra Milana Chovance (ČSSD), aby mu přidělil policejní ochranu. Babiš řekl Právu, že se k tomu rozhodl poté, co se v poslední době stalo několik dalších nebezpečných incidentů.²⁷

9. listopadu – Zástupci Českého statistického úřadu, agentury Czech Tourism a společnosti Global Blue informovali o tom, že Česko se pro **turisty** stává čím dál více lákavější destinací. Od ledna do září 2015 navštívilo Českou republiku podle statistik Českého statistického úřadu (ČSÚ) 21,1 miliónu zahraničních návštěvníků, z nichž 6,7 miliónu přespalo v některém z hromadných ubytovacích zařízení, 1,6 miliónu turistů využilo jiný způsob ubytování, 10,9 miliónu byli jednodenní návštěvníci a 8,9 miliónu Českem pouze projíždělo. Tento počet příjezdů zahraničních turistů znamenal meziroční nárůst o 8,3 procenta.²⁸

17. listopadu – Policie neumožnila studentům zapálit svíčku u pamětní desky na pražském **Albertově**. Prostor uzavřela kvůli tomu, že se tam za dvě hodiny měla konat demonstrace, na níž s projevem vystoupil prezident Miloš Zeman. Na jednom pódiu se tak potkal s Martinem Konvičkou, představitelem Bloku proti islámu.²⁹

20. listopadu – Univerzity se rozhodly **žalovat prezidenta Miloše Zemana** za nejmenování svých profesorů. Prezident totiž odmítl podepsat jmenovací dekrety docentům Jiřímu Fajtovi a Ivanu Ošřádalovi z Univerzity Karlovy a Janu Eichlerovi z Vysoké školy ekonomické v Praze. Zeman odmítnutí zdůvodnil tím, že nesplňují morální kritéria pro udělení tohoto akademického titulu. Podle informací Deníku se tomu UK a VŠE vzepřely. Zastávaly názor, že Jiří Fajt, Ivan Ošřádal a Jan Eichler splnili veškeré zákonné podmínky, a proto měli na jmenování profesorem nárok. Z toho důvodu se rozhodly podat na prezidenta republiky žaloby u Městského soudu v Praze.³⁰

²⁷ <http://www.novinky.cz/domaci/385452-ministr-babis-pozadal-o-policejni-ochranu.html>, publikováno 4. 11. 2015

²⁸ <https://www.novinky.cz/cestovani/385844-cesko-je-pro-turisty-cim-dal-atraktivnejsi-pro-dovolenou-i-nakupy.html>, publikováno 9. 11. 2015

²⁹ <http://www.novinky.cz/domaci/386640-proc-nemohli-studenti-polozit-kvetiny-na-albertove-nechapou-politici.html>, publikováno 17. 11. 2015

³⁰ http://www.denik.cz/z_domova/univerzity-a-nejmenovani-profesori-davaji-zemana-k-soudu-20151120.html, publikováno 20. 11. 2015

Prosinec

1. prosince – Uplynulo sto let, kdy **ženy** poprvé začaly pracovat **v pražské dopravě**. V současné době nejsou ženy pracující v pražském dopravním podniku ničím výjimečným. Průvodčí, řidičky, revizorky. Když ale 1. prosince 1915 vyjely v tramvajích první ženy v pozicích průvodčích, muselo to být pro tamní obyvatele pořádné překvapení. Na něco takového totiž vůbec nebyli zvyklí. K 1. prosinci 2015 zaměstnával Dopravní podnik města Prahy celkem 1 692 žen, z toho 230 řidiček tramvaje a 39 řidiček autobusu.³¹

3. prosince – Švýcarská policie zadržela českého europoslance **Miloslava Ransdorfa** (KSČM). Novinkám to potvrdila její mluvčí Judith Hödlová. Byl zadržen v bance v Curychu s třemi Slováky, kteří se snažili vybrat na falešné dokumenty větší obnos peněz. Podle informací Novinek chtěli Slováci vybrat 350 miliónů eur (asi 9,45 miliardy korun). Banka odmítla peníze podle serveru dennikn.sk vydat. Server dále uvedl, že tři Slováci byli zřejmě bílí koně, nebyla mezi nimi známá jména. V bance byl podle serveru založen účet na jméno Ransdorf, na dokladech prý ale nesedělo datum narození. Proto banka nechtěla peníze vydat. Skupina se začala chovat agresivně, a proto byla přivolána policie. Ransdorf byl následující den propuštěn.³² Následně například pro Parlamentní listy vysvětloval, že nechtěl ve švýcarské bance vybírat peníze, chtěl pouze informace k dědictví po občance Švýcarské konfederace, která zemřela v roce 2005. Dědicem měl být český občan.³³

13. prosince – Zemřel jeden z posledních přímých účastníků Ostravsko-opavské operace a osvobozování Ostravy, generálporučík **Mikuláš Končický**. Stalo se tak necelé tři týdny před jeho 91. narozeninami. Poslední rozloučení s generálem Mikulášem Končickým proběhlo 21. prosince v obřadní síni krematoria ústředního hřbitova ve Slezské Ostravě.³⁴

³¹ http://praha.idnes.cz/zeny-v-prazske-hromadne-doprave-dnx-/praha-zpravy.aspx?c=A151130_143750_praha-zpravy_nub, publikováno 30. 11. 2015

³² <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/388560-kaenza-ransdorf-ve-svycarsku-padla-ctyri-obvini-pisi-na-slovensku.html>, publikováno 7. 12. 2015

³³ <https://www.novinky.cz/domaci/388571-ransdorf-muze-to-byt-provokace-ctel-jsem-zjistit-dedictvi.html>, publikováno 8. 12. 2015

³⁴ http://ostrava.idnes.cz/mikulas-koncicky-jeden-z-poslednich-osvoboditelu-ostravy-zemrel-pyx-/ostrava-zpravy.aspx?c=A151213_200534_ostrava-zpravy_dar, publikováno 13. 12. 2015

UDÁLOSTI VE SVĚTĚ V ROCE 2015

Leden

7. ledna – Islamističtí teroristé vystříleli redakci francouzského satirického časopisu **Charlie Hebdo**. Redakci magazínu napadli tři muži ozbrojení útočnými puškami a granátometem. Úřady potvrdily 12 mrtvých. Útočníci se dali na útěk. Prezident François Hollande útok odsoudil jako teroristický čin, ozbrojenci při něm chválili Alláha. V Paříži byl vyhlášen nejvyšší bezpečnostní stupeň. O pár dnů později, v pátek 9. ledna, francouzská policie zneškodnila muže podezřelé z útoků na redakci. Dva bratry – Saïda a Chérifa zastřelila u městečka Dammartin-en-Goële. Policie hned poté zasáhla i v košer obchodě v Paříži, kde držel rukojmí další muž podezřelý z útoku na redakci. Část rukojmích byla osvobozena, ale podle agentury Reuters čtyři z nich zemřeli. Muž, který je zajal, byl zabit.³⁵

26. ledna – **Novým řeckým premiérem**, nejmladším v historii, se stal čtyřicetiletý Alexis Tsipras, šéf levicové strany SYRIZA, která zvítězila v předčasných parlamentních volbách. Do funkce ho jmenoval prezident Karolos Papulias, který jej zároveň pověřil sestavením vlády.³⁶

29. ledna – Ministři zahraniční evropské osmadvacítky se shodli na **prodloužení sankcí uvalených na Rusko** až do září. Sankce se neměly rozšiřovat, ale měla přibýt jména na seznam osob, které nebudou moci jezdit do EU a jimž zmrazí konta.³⁷

31. ledna – Italové si zvolili **nového prezidenta**. Italský parlament zvolil novým prezidentem třiasedmdesátiletého ústavního soudce Sergia Mattarellu. Za kandidáta ho navrhla vládní Demokratická strana. Mattarella byl zvolen až ve čtvrtém kole, kdy stačily hlasy prosté většiny volitelů.³⁸

³⁵ <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/358364-vrahy-z-redakce-charlie-hebdo-zastrelili-pri-uteku-zemrel-i-utocnik-z-koser-obchodu.html>, publikováno 9. 1. 2015

³⁶ <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/359867-tsiprase-poveril-recky-prezident-sestavenim-vlady.html>, publikováno 26. 1. 2015

³⁷ <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/360237-eu-prodlouzi-sankce-proti-rusku-nove-nezavede.html>, publikováno 30. 1. 2015

³⁸ <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/360353-italove-si-zvolili-noveho-prezidenta.html>, publikováno 31. 1. 2015

31. ledna – Ve věku 94 let zemřel bývalý německý prezident **Richard von Weisäcker**. S odvoláním na rodinu to uvedla agentura DPA. V čele státu stál v letech 1984 až 1994.³⁹

Únor

2. února – **Silviu Berlusconi** soud zkrátil trest veřejně prospěšných prací. Soud v Miláně zkrátil 78letému miliardáři na jeho vlastní žádost trest o měsíc a půl za dobré chování. Berlusconi byl za daňové podvody původně odsouzen ke čtyřem letům vězení, trest mu však změnili na rok veřejných prací. Premiér od května 2014 dojížděl na čtyři hodiny týdně do domova pro seniory s Alzheimerovou nemocí.⁴⁰

3. února – Ani Srbsko, ani Chorvatsko **nespáchaly genocidu** během války v bývalé Jugoslávii v 90. letech 20. století. V úterý o tom rozhodl Mezinárodní soudní dvůr v Haagu. Žaloby na sebe podaly navzájem oba státy. Chorvatská vláda tvrdila, že se srbské síly v roce 1991 dopustily genocidy ve městě Vukovar a na dalších místech. Srbsko kontrovalo žalobou kvůli vyhnání více než 200 tisíc Srbů z Chorvatska. Předsedající slovenský soudce Peter Tomka odmítl žaloby v plném rozsahu. Žádná ze stran podle něj neposkytla přesvědčivé důkazy o genocidě.⁴¹

12. února – Zrodila se dohoda o **příměří na Ukrajině**. Ruský prezident Vladimir Putin na tiskové konferenci v Minsku oznámil, že se podařilo vyjednat dohodu o příměří. Boje se měly ukončit o půlnoci 14. února. Uvedl, že se dále domluvil průběh demarkační linie a ústavní reforma, která zajistí práva obyvatel Donbasu. Jednání mezi německou kancléřkou Angelou Merkelovou a prezidentem Ruska, Ukrajiny a Francie Vladimírem Putinem, Petrem Porošenkem a Francoisem Hollandem trvalo se dvěma kratšími přestávkami 16 hodin.⁴²

³⁹ <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/360345-zemrel-byvaly-nemecky-prezident-von-weizsacker.html>, publikováno 31. 1. 2015

⁴⁰ <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/360511-pecovateli-o-seniory-berlusconi-schvalili-zkraceni-trestu.html>, publikováno 2. 2. 2015

⁴¹ <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/360586-ani-srbsko-ani-chorvatsko-genocidu-nespachaly-rozhodl-soud-osn.html>, publikováno 3. 2. 2015

⁴² <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/361480-dohoda-o-primeri-na-ukrajine-je-na-svete-po-16-hodinach-jednani.html>, publikováno 12. 2. 2015

Březen

12. března – Kroky Ruska, které před rokem vyústily v **anexi Krymu**, byly podle prezidenta Vladimira Putina prevencí. Cílem prý bylo zabránit na poloostrově podobnému konfliktu, jaký se následně rozpoutal na východě Ukrajiny. Putin roli Moskvy dlouhodobě odmítal, v nedávno zveřejněném klipu ale otevřeně přiznal, že o anexi sám rozhodl. Obsazení Krymu následovalo po březnovém referendu, které Západ nikdy neuznal a odpověděl sankcemi vůči Rusku.⁴³

18. března – V muzeu Bardo v Tunisu se odehrál **atentát**, při kterém přišlo o život 17 turistů. Vyvolal okamžitou reakci špiček země, které ho odsoudily a oznámily, že země je ve válce s terorismem. Atentát ukázal, že i Tunisko, kde probíhal přechod k demokracii poklidně, ohrožují islámští radikálové. Právě z Tuniska odešlo nejvíce lidí bojovat do Sýrie.⁴⁴

24. března – Ve francouzských Alpách se **zřítilo letadlo** společnosti Germanwings se 150 cestujícími na palubě. Situace na palubě letadla byla několik minut před havárií velmi dramatická: kapitán Patrick Sondheimer se marně dobýval do kokpitu a zoufale křičel na kopilota Andrease Lubitze, aby otevřel dveře. Mezi pasažéry propukla panika. Vyplývalo to z přepisu zvukového záznamu z pilotní kabiny, který 29. března zveřejnil německý deník Bild. Kopilot Lubitz zamknul dveře kokpitu letadla poté, co si kapitán odskočil na toaletu. Pak jej odmítl do kabiny vpustit. Letadlo začalo prudce klesat a pak se roztránilo o horský štít. Všech 150 lidí na palubě zahynulo.⁴⁵

Duben

2. dubna – **Spojené státy americké** přijaly 648 syrských uprchlíků, kteří opustili svou vlast kvůli občanské válce, a chystaly se jich přijmout ještě několik tisíc. Informovala náměstkyně amerického ministra zahraničí Anne Richardová. Všech 648 Syřanů bylo pečlivě vybráno z celkem 11 000 lidí zařazených na seznam Úřadu Vysokého

⁴³ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1511130-putin-lonsky-tvrdy-rusky-postup-na-krymu-byl-preventivni>

⁴⁴ <http://www.novinky.cz/zahranicni/svet/364650-tunisko-je-ve-valce-s-terorismem-rekl-prezident.html>, publikováno 19. 3. 2015

⁴⁵ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/365548-otevri-proboha-ty-dvere-kricel-na-kopilota-kapitan-airbusu.html>, publikováno 29. 3. 2015

komisaře OSN pro uprchlíky, podle kterého vyhnal konflikt trvající čtyři roky téměř čtyři milióny lidí do zahraničního exilu.⁴⁶

3. dubna – Podle britské BBC sílila v České republice **proruská propaganda**. Od propuknutí ukrajinské krize rostly proruské weby v České republice jako houby po dešti, oznámila stanice. Propagační kampaň Kremlu podle ní vyvolávala obavy.⁴⁷

3. dubna – Jeden z nejhledanějších nacistů zemřel v Německu. **Sørenu Kamovi**, bývalému dánskému příslušníkovi jednotek SS, bylo 93 let. Ačkoliv byl po válce v rodném Dánsku v nepřítomnosti odsouzen za vraždu, podařilo se mu uprchnout do Německa, které mu udělilo občanství a až do smrti ho nevydalo.⁴⁸

27. dubna – Ruské ministerstvo zahraničí požadovalo po Polsku vysvětlení, proč na své území nepustilo motorkářský klub **Noční vlci**. Informovala o tom státní agentura RIA Novosti. Varšava už dříve průjezd vlků přes své území zakázala. Moskva původně žádala Polsko, ale i Českou republiku, aby cestu motorkářů přes svá území oficiálně zajistily.⁴⁹

Květen

Český Rom dostal vysoké vyznamenání od britské královny. **Petr Torák** původem z České republiky, který žil ve Velké Británii a působil v řadách tamní policie, dostal v květnu vysoké vyznamenání od královny Alžběty II. Propůjčila mu Řád britského impéria. Nyní čtyřiatřicetiletý policista odešel do Anglie z Liberce v roce 1999. V té době v Česku úspěšně složil přijímací zkoušky na vysokou školu, studovat ale nezačal. Stal se terčem útoku neonacistů. V Anglii nejprve pracoval v restauraci rychlého občerstvení, posléze se stal strážníkem, policistou pak v roce 2006.⁵⁰

⁴⁶ <https://www.novinky.cz/zahranicni/blizky-a-stredni-vychod/366042-spojene-staty-prijaly-pres-600-syrskych-upchliku-dalsi-tisice-do-usa-zamiri.html>, publikováno 2. 4. 2015

⁴⁷ <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/366056-ruska-propaganda-v-cesku-sili-upozornuje-bbc.html>, publikováno 3. 4. 2015

⁴⁸ <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/366098-v-nemecku-v-93-letech-zemrel-dansky-nacista-kam-bavorsko-ho-nikdy-nevydalo.html>, publikováno 3. 4. 2015

⁴⁹ <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/368153-vysvetlete-to-moskva-se-pta-proc-polaci-nepustili-nocni-vlky-pres-hranici.html>, publikováno 27. 4. 2015

⁵⁰ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/367244-cesky-rom-dostane-vysoke-vyznamenani-od-britske-kralovny.html>, publikováno 17. 4. 2015

10. května – Někteří čeští politici komentovali **cestu prezidenta Miloše Zemana do Moskvy** na oslavu výročí ukončení II. světové války. „Česká republika na sebe upozornila tím, že její hlava státu byla jediná ze zemí EU, která se rozhodla být Putinovým hostem, což je svého druhu výjimečná věc,“ uvedl například Miroslav Kalousek. Většina zemí poslala do Ruska méně významné představitele státu, ministry či velvyslance.⁵¹

14. května – Ve věku 89 zemřel americký kytarista a zpěvák **B. B. King**, označovaný za krále blues. Riley B. King, jak zní jeho pravé jméno, zemřel ve čtvrtek večer ve svém domě v Las Vegas. Zesnul pokojně ve spánku, uvedl právník Brent Bryson.⁵²

30. května – Po motorkářích z klubu Noční vlci se rozhodli uctít památku padlých vojáků a konce II. světové války v Berlíně i **donští kozáci**. Osmnáct kozáků z Rostova na Donu vyrazilo na koních na více než 2,5 tisíce kilometrů dlouhou trasu z Moskvy do Berlína. Denně plánovali ujet 25–30 kilometrů a do Berlína plánovali dorazit okolo 12. srpna. Jejich motorizovaným kolegům v klubu Noční vlci byl nakonec vstup na území Německa umožněn. Berlínský soud totiž zrušil zákaz vstupu na německé území pro tyto motorkáře.⁵³

Červen

1. června – Řecké ostrovy zaplavili **uprchlíci z Afriky a Blízkého východu**. Přestože za středobod uprchlické krize byla považována Itálie, mnohem větším problémem mohl být příliv migrantů pro ekonomicky utrápené Řecko. Do něj v roce 2015 přicestovalo už přes 30 tisíc běženců. Kritická byla situace na ostrovech Kos, Lesbos a Chios. Na uprchlíky si už stěžovali i turisté, kteří jsou pro místní jedním z hlavních zdrojů obživy.⁵⁴

⁵¹ <http://www.novinky.cz/domaci/369129-hrbil-se-pred-diktatorem-rekl-kalousek-o-zemanove-navsteve-moskvy.html>, publikováno 10. 5. 2015

⁵² <https://www.novinky.cz/kultura/369557-zemrel-b-b-king.html>, publikováno 14. 5. 2015

⁵³ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/370978-po-nocnich-vcich-vyrazili-do-berlina-i-donsti-kozaci-na-konich.html>, publikováno 31. 5. 2015

⁵⁴ http://zpravy.idnes.cz/recke-ostrovy-zaplavili-migranti-dl7-zahranicni.aspx?c=A150601_103114_zahranicni_ert, publikováno 1. 6. 2015

26. června – **Islamisté** opět útočili v Tunisku. Teroristickými útoky v Tunisku, Kuvajtu a Francii podle experta Michaela Lüderse vyhlásila radikální organizace Islámský stát (IS) válku západní civilizaci.⁵⁵

29. června – Ve věku 91 let zemřel v pondělí slovenský herec **Ladislav Chudík**. Novinkám to potvrdila mluvčí Slovenského národního divadla (SND) Izabela Pažitková.⁵⁶

Červenec

1. července – Řecko se ocitlo technicky v **platební neschopnosti**, záchranný program skončil 30. června. Atény ještě ten den potvrdily, že dluh Mezinárodnímu měnovému fondu (MMF) ve výši 1,6 miliardy eur (skoro 44 miliard Kč) nezaplatí a požádaly o prodloužení splatnosti, k tomu ale nedošlo.⁵⁷

3. července – V albánském národním parku Thethi našli v rozstříleném autě **dva české turisty**. Oblast je turisty velmi vyhledávaná. Turisté podle informací českého ministerstva zahraničí pocházeli z Klatovska.⁵⁸

14. července – Sonda **New Horizons** těsně minula záhadné Pluto. Událost se odehrála pět miliard kilometrů od Země, po deseti letech cesty vesmírem. Rychlostí 13,7 km/s se kolem "deváté planety" prohnala sonda New Horizons. NASA měla důvod k oslavě. Poprvé v historii se lidský výrobek přiblížil tak blízko tak vzdálené planetce jako je Pluto. Stalo se tak v úterý 14. července 2015 ve 13:49:57 hodin našeho času.⁵⁹

27. července – Stav **přírodní katastrofy** kvůli přetrvávajícím požárům vyhlásila správa Dubrovnicko-neretvanské župy v několika obcích na poloostrově Pelješac a ostrově Korčula v Chorvatsku. Podle chorvatských médií na poloostrově Pelješac shořelo

⁵⁵ http://www.denik.cz/ze_sveta/expert-patecni-utoky-jsou-vyhlasenim-valky-zapadni-civilizaci-20150627.html?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=newsletter, publikováno 27. 6. 2015

⁵⁶ <http://www.novinky.cz/kultura/373686-zemrel-herec-ladislav-chudik.html>, publikováno 29. 6. 2015

⁵⁷ <http://www.novinky.cz/ekonomika/373824-recko-je-technicky-v-platebni-neschopnosti-zachranny-program-skoncil.html>, publikováno 1. 7. 2015

⁵⁸ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/374207-v-albanii-nalezli-v-rozstrilenem-aute-dva-ceske-turisty.html>, publikováno 4. 7. 2015

⁵⁹ http://technet.idnes.cz/pluto-new-horizons-0om-/tec-vesmir.aspx?c=A150714_102440_tec-vesmir_kuz, publikováno 14. 7. 2015

3 500 hektarů porostu včetně vinic a fíkových i olivových hájů a na Korčule 850 hektarů. Hořelo i na dalších částech pobřeží – například na Istrijském poloostrově lehlo popelem kolem 500 hektarů.

Srpen

6. srpna – V Rusku se rozhořela **vyhlazovací válka proti potravinám**. Podle prezidentského dekretu masově ničí specializované čety ve spalovnách, na skládkách nebo v kafilerích potraviny z dovozu. Likvidaci podléhají nejen potraviny z Evropské unie vystavené ruskému embargu, ale prakticky jakékoli potravinářské zboží bez jasně vyznačené země původu.⁶⁰

24. srpna – **Radovan Krejčíř** je vinen z únosu a pokusu o vraždu, rozhodl soud v Jihoafrické republice. Je to vůbec první odsouzení uprchlého Čecha v JAR, kde Krejčíř čelí více obviněním. V tomto případě byla proti němu a čtyřem dalším lidem vznesena obvinění v devíti bodech.⁶¹

31. srpna – Přinejmenším 20 000 lidí se podle odhadů rakouské policie sešlo na **demonstraci proti nelidskému zacházení s uprchlíky**, která se konala v centru Vídně. Na účastníky pochodu dohlíželo asi 450 policistů, akce se obešla bez incidentů.⁶²

Září

3. září – Snímek **utonulého chlapce** obletěl celý svět a stal se symbolem uprchlické krize. Světové deníky ve čtvrtek zveřejnily fotografii malého chlapce Alijana, jehož tělo

⁶⁰ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/377081-v-rusku-zuri-vyhlazovaci-valka-proti-potravinam-z-eu.html>, publikováno 7. 8. 2015

⁶¹ <https://www.novinky.cz/zahranicni/svet/378510-krejcir-je-vinen-z-unosu-a-pokusu-o-vrazdu-rozhodl-soud-v-jar.html>, publikováno 24. 8. 2015

⁶² <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/379236-na-demonstraci-proti-tyrani-uprchliku-prislo-do-vidne-20-tisic-lidi.html>, publikováno 31. 8. 2015

vyplavilo moře na pobřeží Turecka. Jeho loď se potopila, když se s matkou a bratrem pokoušel dostat do Řecka.⁶³

14. září – Ministři vnitra zemí Evropské unie se neshodli v otázce **rozdělování žadatelů o azyl** mezi jednotlivými unijními státy podle kvót. Novinářům to po několikahodinové diskusi řekl slovenský ministr vnitra Robert Kaliňák. „Ke konsensu nedošlo, bylo víc zemí, které nesouhlasily. Nebyli jsme to jen my nebo Česká republika, ale i další země,“ řekl novinářům Kaliňák.⁶⁴

14. září – Evropské státy se začaly bránit přílivu uprchlíků. **Kontrolu hranic** zavedlo Rakousko, Slovensko a Maďarsko dokonce uzavřelo hranice se Srbskem. Na koleje u vesnice Röszke, kudy šlo nejvíce migrantů, maďarská policie přistavila vagon s žiletkovým drátem. Na zbytku hranic stál plot už dříve. Maďarská vláda uzavřela i vzdušný prostor v pruhu nad hranicemi.⁶⁵

Říjen

1. října – **Ruská vojska** vstoupila do války v Sýrii. Velitel kurdských jednotek Sipan Hemo, bojujících na severu Sýrie, to komentoval s tím, že vstup Ruska do války prodlouží konflikt nejméně o deset let. Mocnosti v této oblasti podle něj bojují o sféry vlivu. Jiný velitel povstaleckých oddílů působících na jihu země požádal arabské státy o protiletadlové zbraně.⁶⁶

1. října – Podle britského listu The Independent jsou skutečnou hrozbou pro Západ **Saúdové**. Islámský stát vyděsil svět a zastínil tak Saúdskou Arábii – „zlovolný, nelítostný a mocný stát, který je stejně nebezpečný jako IS,“ uvedl The Independent. Podle autorky komentáře Yasmin Alibhai-Brownové šíří monarchie svou chorobnou

⁶³ http://zpravy.idnes.cz/more-vyplavilo-na-pobrezi-telo-maleho-chlapce-fop-zahranicni.aspx?c=A150903_094638_zahranicni_fer, publikováno 3. 9. 2015

⁶⁴ http://zpravy.idnes.cz/uprchlici-migranti-summit-ministri-vnitra-brusel-fst-zahranicni.aspx?c=A150914_163625_zahranicni_ane, publikováno 14. 9. 2015

⁶⁵ http://zpravy.idnes.cz/madarsko-hranice-vlak-ostnaty-drat-dtv-zahranicni.aspx?c=A150914_171528_zahranicni_aba, publikováno 14. 9. 2015

⁶⁶ http://zpravy.idnes.cz/zasah-ruska-prodlouzi-boje-v-syrii-az-o-roky-mini-kurdove-pmd-zahranicni.aspx?c=A151001_133353_zahranicni_ert, publikováno 1. 10. 2015

formu islámu po světě. Podněcuje i financuje zášť a doma drtí lidské svobody. Západ však před jejími vládci jen sklání hlavu.⁶⁷

31. října – Kolem Země ve vzdálenosti zhruba 500 000 kilometrů v sobotu prolétla planetka 2015 TB145. S odkazem na termín průletu dostala přídomek **Halloweenský asteroid**. Planetka měla podle odhadů průměr 290 až 600 metrů a mnoho podrobností o ní zatím známo nebylo, neboť ji vědci objevili teprve 10. října tohoto roku. Předpokládalo se, že asteroid byl takzvanou mrtvou kometou, která po řadě oběhů kolem Slunce ztratila svůj ocas.⁶⁸

Listopad

14. listopadu – **Teroristické útoky** Islámského státu v **Paříži** v noci na sobotu si vyžádaly 129 obětí. Při sérii šesti násilných incidentů, při kterých teroristé stříleli do davu či páchali sebevražedné atentáty, utrpělo také přes 350 lidí zranění, z toho desítky byly v kritickém stavu. Mezi oběťmi páteční teroristické akce byly podle neoficiálních zpráv občané dvanácti států. Policisté zastřelili jednoho z osmi teroristů. Zbýlých sedm se odpálilo při sebevražedných útocích. Ačkoli bilance obětí nebyla konečná, už nyní je jasné, že jde o jeden z nejhorších teroristických útoků v Evropě.⁶⁹

17. listopadu – Válku po útocích v Paříži vyhlásili radikálům z Islámského státu hackeři z hnutí **Anonymous**. Prohlášení vydali prostřednictvím videa umístěného na internetu. Anonymous džihádistům slibovali, že proti nim zahájí svou zatím největší operaci. Hackeři už na internetu zveřejnili seznam twitterových účtů, které šířily propagandu Islámského státu. Tvrdili také, že jich více než dva tisíce napadli.⁷⁰

29. listopadu – Ve zhruba padesáti městech světa se o víkendu konaly demonstrace požadující přísná **opatření proti oteplování ovzduší**, ve francouzské metropoli aktivisté v neděli vytvořili jen symbolický lidský řetěz. V Paříži, kde nedávno vraždili

⁶⁷ <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/382096-the-independent-skutecnou-hrozbou-pro-zapad-je-saudove.html>, publikováno 1. 10. 2015

⁶⁸ <https://www.novinky.cz/veda-skoly/385037-kolem-zeme-proletel-halloweensky-asteroid.html>, publikováno 31. 10. 2015

⁶⁹ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/386443-vysetrovatele-identifikovali-jednoho-z-atentatniku-drive-jej-sledovala-tajna-sluzba.html>, publikováno 15. 11. 2015

⁷⁰ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/386579-neodpoustime-nezapominame-anonymous-vyhlasilivalku-islamskemu-statu.html>, publikováno 17. 11. 2015

islamisté a v pondělí začne konference OSN o klimatických změnách, bylo totiž podobné shromažďování davu z bezpečnostních důvodů dočasně zakázáno.⁷¹

Prosinec

1. prosince – **Proud emigrantů** do Evropy **zpomalil**. V listopadu dorazilo přes Středozemní moře do Evropy 140 tisíc migrantů, což bylo výrazně méně než říjnových 220 tisíc běženců. Oznámil úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), podle něhož byla ovšem migrační vlna nadále velmi vysoká. Za rok 2015 připlulo do Evropy podle údajů UNHCR prozatím přes 800 tisíc migrantů, což byl čtyřnásobek počtu v roce předchozím.⁷²

2. prosince – **Úmrtnost na HIV** klesla o 85 procent. Celosvětově bylo virem HIV, který se přenáší sexuální cestou, nakaženo téměř 37 miliónů lidí. V Česku bylo jen v roce 2014 zaznamenáno 232 nových případů. Během posledních let ale v důsledku zavedení nových léků klesla úmrtnost až o 85 procent.⁷³

3. prosince – Jih Indie se potýkal se **stoletou vodou**. Neustávající deště způsobily záplavy v jihoindickém městě Čennaí; podle místních médií se jednalo o největší srážky za posledních sto let. Při povodních zemřelo 269 lidí a přes tisíc jich bylo zraněno. Více než tři miliony obyvatel zasažených oblastí byly odštěřeny od základních služeb.⁷⁴

24. prosince – Nejméně jedenáct lidí zahynulo během **silných bouří**, které zasáhly jižní a centrální část Spojených států. Další desítky osob utrpěly zranění, zničeno bylo množství automobilů, domů i obchodů. Oblastí se prohnaly už dvě desítky tornád. Lijáky spojené s krupobitím také zkomplikovaly dopravu.⁷⁵

⁷¹ <https://www.novinky.cz/zahranicni/387769-po-celem-svete-se-demonstrovalo-kvuli-ovzdusi.html>, publikováno 29. 11. 2015

⁷² <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/387964-migrace-do-evropy-zpomaluje-v-listopadu-priplulo-140-tisic-lidi.html>, publikováno 1. 12. 2015

⁷³ <https://www.novinky.cz/zahranicni/svet/388021-umrtnost-na-hiv-klesla-o-85-procent.html>, publikováno 2. 12. 2015

⁷⁴ http://zpravy.idnes.cz/zaplavy-v-indii-0i1-/zahranicni.aspx?c=A151203_131139_zahranicni_ane, publikováno 3. 12. 2015

⁷⁵ <https://www.novinky.cz/zahranicni/amerika/390207-v-usa-zabijela-dvacitka-tornad-jedno-na-cestedlouhe-160-km.html>, publikováno 24. 12. 2015

OBYVATELSTVO

Prvním opavským miminkem roku 2015 byl Samuel z Bolatic, který přišel na svět ve Slezské nemocnici v Opavě 13 minut po šesté hodině. Uvedl to v tiskové zprávě mluvčí Slezské nemocnice Daniel Svoboda. Chlapeček vážil 3 050 g a měřil 50 centimetrů. Mamince Haně se narodil jako druhorozené dítě. Porod proběhl bez komplikací a chlapeček i maminka se těšili dobrému zdraví. „Šťastné mamince i prvnímu letošnímu miminku přeji především pevné zdraví, hodně štěstí a spokojenosti,“ uvedl ředitel Slezské nemocnice v Opavě MUDr. Ladislav Václavec.⁷⁶

Opava přivítala v roce 2015 Opava 568 **občánků**. Tradice vítání nových občánků byla obnovena v roce 2003. Od té doby bylo takto přivítáno mezi občany našeho města okolo 4 500 dětí. Obřad za účasti rodičů, prarodičů a dalších příbuzných se koná 11krát do roka, tedy zhruba jednou měsíčně, a to vždy v sobotu.⁷⁷

Opava měla k 1. lednu 2015 celkem **57 772 obyvatel** (ve stejném období roku 2014 to bylo 57 931). Nově narozených dětí evidoval Český statistický úřad během roku v Opavě 599, zemřelo 575 osob a 1 076 se přistěhovalo. Vystěhovalo se naproti tomu 1 196 obyvatel. Přirozený přírůstek činil tedy 24, přírůstek migrační -120 a celkový -96 (v roce 2014 byl celkový přírůstek -159). Na konci roku 2015 žilo tedy v Opavě 57 676 obyvatel (v roce 2014 to bylo 57 772 obyvatel).⁷⁸ Posledním rokem v Opavě, kdy všechny přírůstky obyvatel byly v kladných číslech, byl rok 1990 (přirozený přírůstek tehdy činil 259 osob, migrační 19 a celkový 278). Opava měla ke konci roku 1990 celkem 63 531 obyvatel). Ke konci následujícího roku ještě počet obyvatel vzrostl na 63 548, a to i přesto, že se od ní oddělilo 649 osob pod samostatnou obec Chvalíkovice. Od roku 1992 počet obyvatel Opavy trvale klesal.

Úbytek obyvatelstva netrápil však jen Opavu. Statisticy varovali, že se málo dětí rodí v celé České republice. „...například v roce 2013 byl počet živě narozených dětí v ČR o 2 409 menší než počet zemřelých,“ uvedl server Novinky.cz. Nebyl to však podle článku jednorázový výkyv, podle statistiků a demografů tato nedobrá situace potrvá po několik dalších desetiletí. V roce 2014 se sice narodilo o 4 195 dětí více, než kolik lidí

⁷⁶ <http://www.nemocnice.opava.cz/index.php?tlacitko=aktuality&page=1&ida=342>, publikováno 4. 1. 2015

⁷⁷ Hláska č. 1, 2016, s. 7

⁷⁸ Databáze demografických údajů za obce ČR, Opava, viz Český statistický úřad: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>

zemřelo, ale už v prvním čtvrtletí roku 2015 počet zemřelých převýšil narozené dokonce o 4919 osob.⁷⁹

Mezi jmény opavských dětí stále kralovali **Eliška** a **Jakub**. V opavské porodnici se v roce 2015 narodilo 1 086 dětí, což bylo o 48 více než v roce 2014. Více se narodilo chlapců (560), děvčat přišlo na svět 526. „Dětí s trvalým pobytem v Opavě se narodilo celkem 434, z nichž 219 bylo kluků a 215 holčiček,“ psal v únoru zpravodaj Hláska s tím, že děti s trvalým pobytem v Opavě tedy v roce 2015 přibylo celkem 546, z nichž 284 bylo kluků a 262 holčiček. Jednalo se o číslo ucelenější, byly v něm zahrnuty i děti narozené mimo opavskou porodnici. V roce 2015 se uskutečnil jeden porod doma a stejně jako v roce předchozím bylo jedno dítě odloženo do babyboxu. Jednalo se o chlapce s porodní váhou 3 200 g a stal se celkově sto dvacátým dítětem v republice, které bylo do babyboxu odloženo. Tento dubnový novorozenec dostal jméno Jiří. Posledním dítětem roku 2015 byla holčička Rozálie Patricie, která přišla v opavské porodnici na svět na Silvestra těsně před 16. hodinou. V Opavě se stejně jako v minulých letech nejčastěji rodili Jakubové. V těsném závěsu zůstali Adam a Jan. Z dívčích jmen první místo z roku 2014 obhájila Eliška. O něco méně rodičů vybralo pro své dítě jméno Nikola nebo Nikol a o třetí místo se shodně dělí varianty jmen Natálie, Natalie a Nela nebo Nella. Mezi neobvyklá jména, která se objevila v rodných listech dětí, patřila u kluků Lucas, Kevin, James, Timon a Brian. Jako dívčí netradiční jména byla zvolena Maja, Ariana, Zoe, Katrin, Ellie, Tea, Sonia, Zina a Yasemin.⁸⁰

Hedvika Soldátová oslavila posledního srpna 101 let. Stala se tak nejstarší obyvatelkou Opavy. Do Opavy se rodina Soldátova přistěhovala v roce 1950. „Až do svého odchodu do důchodu pracovala paní Hedvika jako zubní lékařka a vydobyla si renomé odborně velmi zdatné a vyhledávané zubařky nejen v Opavě, ale i v okolních vesnicích, kam také dojížděla s pojízdnou zubní ambulancí,“ uvedla říjnová Hláska. Manžel paní Hedviky Jaromír působil po dlouhá léta jako primář ORL v Opavě. Paní Soldátová vychovala dvě děti, má tři vnučky a pět pravnoučat. I přes svůj pokročilý věk je paní Hedvika velmi čilá, ráda čte a luští křížovky a zajímá se o dění ve městě.⁸¹

Karel Kostera oslavil 31. října osmdesátiny. Narodil se ve Slavkově u Opavy jako druhé z 15 dětí. Od mládí tíhnul k hudbě, ačkoliv se vyučil cukrářem. Soukromě studoval hru na varhany a violoncello. V rodném Slavkově působil jako varhaník a vedl

⁷⁹ <http://www.novinky.cz/domaci/376212-cesko-strasi-hrozba-vymirani.html>, publikováno 31. 7. 2015

⁸⁰ Hláska č. 2, 2016, s. 4

⁸¹ Hláska č. 10, 2015, s. 6

chrámový sbor. Absolvoval konzervatoř v Ostravě – obor sólový zpěv a dirigování. Od roku 1965 působil jako varhaník ve Stěbořicích a v roce 1971 založil Pěvecký sbor Stěbořice. Začal také pořádat koncerty, převážně vážné hudby. Od roku 1990 se soustředil hlavně na Opavu. Jubilantovi se věnovala také prosincová Hláska.⁸²

Manželé Jan a Jarmila Královi oslavili v Městském domě kultury Petra Bezruče **diamantovou svatbu**. Vzali se 5. listopadu 1955 a během společného života se jim narodily dvě dcery. Mají ještě 4 vnoučata a devět pravnoučat. Seznámili se díky práci v Ostroji. „Pracovali jsme v Ostroji. Můj bratr se s Janem kamarádil a seznámil nás s tím, že nás dá dohromady,“ vzpomínala Jarmila Králová.⁸³

⁸² Hláska č. 12, 2015, s. 14–15

⁸³ Tamtéž, s. 7

VÝROBA

Průmyslová výroba

Ocenění Lady Business Moravskoslezského kraje převzala **Hana Malurová**, majitelka opavské firmy Escon. První ročník soutěže uspořádala pod patronací Moravskoslezského kraje Agentura pro regionální rozvoj v roce 2015. Vyhlášení výsledků proběhlo 10. prosince 2015. Do soutěže se mohly přihlásit ženy – podnikatelky, které vlastní nebo spoluvlastní firmu, mají rozhodující vliv na jejím řízení a současně aktivně působí ve vedení firmy. Hana Malurová vybojovala prvenství mezi 17 nominovanými podnikatelkami. Firma Escon se zabývá vytvářením bezkontaktního identifikačního systému, který nabízí komplexní řešení identifikace osob a předmětů. Jedním ze zakladatelů firmy byl někdejší primátor Opavy Zbyněk Stanjura. Firma kromě jiného dodala indentifikační systém do budov opavského magistrátu.⁸⁴

FEMONT OPAVA, s. r. o.

Firma působil na trhu již od roku 1992. Zabývala se výrobou a montážemi veškerých ocelových konstrukcí a hal včetně všech dodávek jako generální dodavatel staveb. V roce vykázala hospodářský výsledek před zdaněním ve výši 2,734 miliónu korun a po zdanění ve výši 2,046 miliónu korun.⁸⁵ V tomto roce také společnost rozšířila výrobu o moderní výrobní halu s celkovou plochou 2200 m², která svými parametry předčila původní výrobní haly zejména svou dominantní výškou, technickými a užitnými parametry nových mostových jeřábů. Firma také v rámci dotačních titulů pořídila a instalovala moderního laserového pálicího zařízení včetně všech navazujících technologických a podpůrných zařízení. „Tímto se společnosti podařilo rozšířit portfolio služeb pro zákazníky a investory,“ uvedl web společnosti.⁸⁶

⁸⁴ Hláska č. 1, 2016, s. 9 a také: <http://ladybusiness.cz/predchozi-rocniky>

⁸⁵ Viz účetní rozvaha firmy Femont, dostupná na www.justice.cz

⁸⁶ <http://www.femont.cz/o-nas/>

FERRAM, a. s.

Firma Ferram, a. s. uváděla ve své účetní uzávěrce za rok 2015 zisk před zdaněním ve výši 5,270 miliónu a po zdanění 4,326 miliónu. Společnost ovládala ještě svou dceřinou společností Ferram Strojírna, s. r. o. Jak na svém webu tato společnost uváděla, ve výrobě se zaměřovala na individuální zadání jednorázové, malosériové i opakované výroby. „Zaměstnáváme více než 120 spolehlivých profesionálních pracovníků. Zkušený tým techniků a inženýrů vede vývoj od jednoduchého výrobku až k celkovému řešení projektů. Svou velikostí se řadíme mezi střední firmy s obrátem více než 10 miliónů euro,“ uváděl web společnosti. Za rok 2015 společnost Ferram Strojírna vykázala ztrátu ve výši 3,171 miliónu korun.⁸⁷ V průběhu let 2014 a 2015 firma investovala do výrobního zařízení celkovou částku 56 miliónů korun, které byly částečně financovány ze zdrojů EU.⁸⁸

INGE Opava, spol. s r. o.

Hlavní činností firmy byla výroba zářivkových svítidel. V roce 2015 společnost pokračovala ve vývoji energeticky úsporných svítidel LED a lištových LED svítidel. Firma dosáhla tržeb více než 90 miliónů korun. Společnost zaměstnávala v roce 2015 celkem 96 zaměstnanců, rok předtím to bylo 104 zaměstnanců. Výsledek firmy před zdaněním činili 2,95 miliónu korun a po zdanění 2,052 miliónu korun.⁸⁹

Komas, s. r. o.

Podle jednatelky společnosti Jiřiny Hajdukové byl rok 2015 rokem kompromisů a rokem velmi náročným. Tržby činily 88,4 mil. Kč, tj. pokles oproti roku 2014 o 5,8 mil. Kč. I při tomto poklesu společnost dosáhla provozní hospodářský výsledek ve výši 2,8 mil. Kč a EBITDA⁹⁰ činil 4,6 mil. Kč. „Nižší tržby oproti roku 2014 byly způsobeny postupným snižováním výroby ze strany Volkswagen vlivem aféry Dieselgate,“ uvedla Jiřina Hajduková. Tržby pro automobilový průmysl činily podle ní 49 miliónů Kč, tj. 55 % celkových tržeb. Velmi důležitou skutečností bylo získání

⁸⁷ <http://www.ferramstrojirna.cz/menu/o-nas/o-nas/>

⁸⁸ Zpráva nezávislého auditora určená společníkům společnosti Ferram Strojírna, s. r. o., s. 20

⁸⁹ INGE Opava, spol. s r. o. Výroční zpráva 2015, s. 10

⁹⁰ neboli zisk před započtením úroků, daní a odpisů

nových projektů jak pro společnost Continental, tak i pro VW a Bentley. „Toto se pozitivně projevilo na vyšších tržbách za výrobu nástrojů,“ konstatovala jednatelka.⁹¹ Co se vývozu do zahraničí týče, v roce 2015 došlo k navýšení exportu o 6 %, přičemž podíl exportu na celkových tržbách činil 53 %, při největším podílu vývozu kovových vylisků pro automobilový průmysl do států EU. Největší podíl vývozu tvořil vývoz do Německa, Anglie, dále pak vývoz stavebního kování na Slovensko. Nadále se vyváželo i do třetích zemí, a to Tunisu, Indie a Mexika.⁹² Firma zaměstnávala v roce 2015 průměrně 106 zaměstnanců, v roce 2014 to bylo 112 zaměstnanců. Čistý zisk firmy po zdanění se pohyboval ve výši 259 tisíc korun, oproti 1,4 miliónu v roce předchozím.

Model Obaly, a. s.

V roce 2015 dosáhla společnost obrátu více než 4,2 miliardy korun, z toho činil export zhruba 34 procent. Firma investovala 396 miliónů korun a průměrný počet zaměstnanců byl 1 348 osob, z toho řídicích pracovníků bylo 43. V roce předchozím zaměstnávala společnost celkem 1 319 přepočtených zaměstnanců, z toho bylo řídicích pracovníků 48. Společnost dosáhla zisku ve výši 226,498 miliónu korun (v roce 2014 to bylo 195,7 miliónu korun). Hlavní sídlo společnosti se nacházelo v Opavě na Těšínské ulici. Společnost měla kromě opavských provozů a prodejen ještě výrobní závody v Nymburku (vlnitá lepenka), Moravských Budějovicích (obaly z vlnité lepenky) a Hostinném (obaly z hladké lepenky).⁹³

OSTROJ, a. s.

Společnost zaznamenala nárůst kmenových zaměstnanců oproti předchozímu roku o 2,7 procenta. V roce 2015 také firma investovala do vzdělávání svých zaměstnanců částku 2,450 miliónu korun. V říjnu získal Ostroj Cenu personalistů 2015 za projekt Investujeme do vzdělávání dětí, se kterým se firma umístila na 3. místě.⁹⁴

„V průběhu roku 2015 byla také zkolaudována a zaktivována průmyslová hala 1By, jejíž jedna loď začala sloužit divizi *Strojírna* pro svařování rozměrných ocelových konstrukcí a divizi *Nástrojárna* k dalšímu rozvoji jejich strojních kapacit,“ uvedla výroční

⁹¹ Komax, spol. s. r. o. Výroční zpráva za rok 2015, s. 5

⁹² Tamtéž, s. 6

⁹³ Model. Výroční zpráva, s. 10

⁹⁴ Ostroj. Výroční zpráva 2015, s. 4

zpráva. Ve druhé lodi zmíněné haly byla uvedena v říjnu do zkušebního provozu nová lakovna sestávající z odmašťovacího, tryskacího a lakovacího/sušícího boxu. Nejvýznamnější strojní investicí v roce bylo provedení nové kovací linky financované z větší části z finančního leasingu. Do provozu byla uvedena na samotném konci roku. Její realizace včetně stavebních prací a vybudování trafostanice přišla na 50 miliónů korun.⁹⁵

Podle řádné účetní uzávěrky se zvýšily tržby společnosti oproti předchozímu roku o 2,9 % z 1,041 miliardy na zhruba 1,072 miliardy korun. Export dosáhl podílu 71,7 procent na tržbách a vzrostl o 14 % z 673,546 miliónu na 768,162 miliónu. Hospodářský výsledek po zdanění vzrostl o 38 % ze zhruba 28 miliónů na více než 39 miliónů korun.

Prestar, s. r. o.

Strojírenská firma Prestar byla založena v roce 1995. Letos tedy slavila dvacáté výročí vzniku. Hlavními obory činnosti společnosti byla výroba automatizačních linek na zpracování trubek v hutním průmyslu, výroba manipulační techniky pro průmyslové použití a zakázková výroba pro odběratele v České republice a zahraničí. „Celá historie firmy a její současné postavení je založeno na nepřetržité inovativní činnosti. Výzkumem a vývojem se trvale zabývá 10,6 procent zaměstnanců firmy, objem výzkumných prací představuje okolo 10–15 % obratu společnosti,“ uváděla výroční zpráva.⁹⁶ Firma zaměstnávala 134 pracovníků, z toho 80 ve výrobních profesích. Společnost v roce 2015 vykázala zisk před zdaněním 1,376 miliónu korun a po zdanění 959 tisíc korun. V první polovině roku získala společnost největší zakázku na výrobu automatizačních linek ve své historii. Jednalo se o zakázku v hodnotě 3,5 miliónu eur.

Slezská tvorba, v. d.

Podle výroční zprávy došlo v roce 2015 ke stabilizaci družstva. „Výrazný pokles objednávek pro zahraniční zákazníky o cca 25 % oproti úrovni roku 2014 se podařilo nahradit vyšším objemem zakázek tuzemských odběratelů i vlastním prodejem

⁹⁵ Ostroj. Výroční zpráva 2015, s. 5 a 6

⁹⁶ Výroční zpráva Prestar, s. r. o. za rok 2015, s. 4

zákazníkům. Pozitivním zjištěním je, že se nám v roce 2015 podařilo udržet obsazenost pronajatých prostor,“ psalo se ve výroční zprávě.⁹⁷

Výsledkem hospodaření družstva za rok 2015 byl zisk ve výši 1.634 miliónu korun. Například tržby za vánoční ozdoby se pohybovaly ve výši 12,177 miliónu korun, což bylo 109,03 % skutečnosti roku 2014. Středisko *Výroba vánočních ozdob* splnilo vnitropodnikový rozpis plánu u výnosů celkem na 118,4 %, v meziročním srovnání šlo o nárůst na 127,1 %. Družstvo v tomto roce zaměstnávalo 31 pracovníků.

TEVA Czech Industries, s. r. o.

Teva se v tomto roce dostala mezi dvacítku nejvýznamnějších plátců daně z příjmu v České republice. „Opavský závod na výrobu léčiv Teva Czech Industries, s.r.o., který patří v Moravskoslezském kraji mezi nejvýznamnější zaměstnavatele, se v letošním roce probojoval mezi české TOP firmy,“ uvedla tisková zpráva společnosti. V celorepublikovém žebříčku TOP 100 plátců daně z příjmu obsadil opavský závod 20. místo. Zástupci společnosti převzali ocenění – skleněnou plaketu – z rukou ministra financí Andreje Babiše. Opavský závod vykazoval roční obrat 8,3 miliardy korun (v roce 2013) a export ve výši 7,8 miliardy korun a tím patřil k jednomu z největších v Evropě. Byl nedílnou součástí výrobní sítě izraelského gigantu v generickém farmaceutickém průmyslu. Jeho provozní výkon rok od roku rostl, díky výrobní kapacitě 8 miliard tablet, 80 miliónů želatinových tobolek a 210 miliónů cytostatik byl významným exportérem především na americký trh.

V Moravskoslezském kraji zaměstnával přibližně 1400 lidí.⁹⁸ Za rok 2015 se celkové tržby za prodej výrobků pohybovaly ve výši 8,972 miliardy korun. Export dosáhl hodnoty 8,619 miliardy korun. Společnost vykázala za rok 2015 hospodářský výsledek ve výši 2,865 miliardy korun (před zdaněním to bylo 3,488 miliardy korun).⁹⁹

I v roce 2015 podporovala firma obor Chemik operátor na Masarykově střední zemědělské škole v Opavě. I v tomto roce pokračoval výzkum spokojenosti zaměstnanců společnosti. Za rok 2015 se do tohoto projektu dobrovolně zapojilo 84 % pracovníků. Zaměstnanci nejvíce důvěřovali kvalitě vlastních výrobků a služeb

⁹⁷ Výroční zpráva Slezská tvorba, výrobní družstvo za rok 2015, s. 2

⁹⁸ Tisková zpráva společnosti Teva z 29. 5. 2015, dostupná na webu společnosti.

⁹⁹ TEVA Czech Industries, s. r. o. Výroční zpráva 2015, s. 34

a také bezpečnému výrobnímu prostředí závodu. Celkem 87 procent zaměstnanců vyjádřilo zájem pracovat pro společnost dlouhodobě.¹⁰⁰

Potravinářská výroba

Do této podkapitoly jsem znovu zařadil například společnost Zemědělská a.s., protože je významnou firmou v oblasti rostlinné a živočišné výroby na Opavsku. Naopak už druhým rokem se v této části kroniky neobjevují aktuální informace o firmě Mlýn Herber Palhanec, protože firma údaje na portál www.justice.cz dodává se zpožděním. Aktuálně byly dostupné účetní uzávěrky a výroční zpráva za rok 2014. Podobně neaktuální listiny měla na portále i další významná opavská firma Bivoj, a.s.

Bidvest

Společnost Bidvest slavila v roce 2015 již 25 let fungování na českém trhu. Na svém webu společnost hlásala: „Již 17 let jsme největší a hlavně celoplošný distributor potravin v ČR a výrobce populární zmrzliny Prima či výrobků Nowaco.“¹⁰¹ Mrazírny a továrna v Opavě byly největším depem mrazirenského koncernu Bidvest. „K výrobě se postupně přidala i linka na výrobu zmrazeného pečiva Bagetier, vybudovala se linka na balení zmrazené zeleniny, zcela se zmodernizovala výroba zmrzliny. Továrna je dnes svou kapacitou největším výrobcem zmrazených potravin v České republice a na Slovensku,“ uváděl web společnosti Bidvest.¹⁰²

V únoru čekal celou opavskou výrobu – zmrzliny Prima, pečivo Bagetier, zeleniny Nowaco a hotová jídla Dobroty babičky Kláry a Nowaco – audit pro udělení mezinárodních certifikátů kvality IFS Food. Pro úspěšné absolvování auditu se musí prokázat dodržování nejvyšších hygienických a kvalitativních standardů a pravidel při výrobě potravin. IFS Food je nejvyšší možný certifikát kvality, který je v tuto chvíli udělován. Bidvest Opava s.r.o. prošel tímto auditem na jedničku – získal nejlepší hodnocení dle měřítek IFS Food.¹⁰³

¹⁰⁰ TEVA Czech Industries, s. r. o. Výroční zpráva 2015, s. 3

¹⁰¹ <http://www.bidvest.cz/o-nas/novinky/jedeme-v-tom-s-vami-jiz-25-let>

¹⁰² <http://www.bidvest.cz/o-nas/novinky/1997-odkopeni-slezskych-mraziren-opava>, publikováno 20. 5. 2015

¹⁰³ <http://www.bidvest.cz/o-nas/novinky/hotova-jidla-od-podlahy>, publikováno 3. 6. 2015

Co se stýká zmrzlinových výrobků produkovaných v Opavě, podle údajů firmy každým rokem v opavské továrně vymýšleli kolem 10 novinek a vždy v létě vyjížděl čtyřčlenný tým za inspirací po Evropě.¹⁰⁴

Celý koncern Bidvest byl partnerem pro více než 20 000 gastronomických provozů a 12 000 maloobchodních prodejen po celé České republice. Denně k nim zavážel zboží 370 auty (z toho 210 rozvozových aut je vlastních). Za rok rozvezla firma 155 000 tun potravin, z toho zhruba čtvrtinu z vlastních českých továren. Zboží rozvážela ze čtyř dep: Kralupy nad Vltavou, Opava, Velké Meziříčí a Plzeň-Dýšina. Celkově v Česku disponovala sklady o kapacitě 38 000 palet. Na výrobě, logistice, obchodu a dalších činnostech spolupracovalo 1 600 lidí.¹⁰⁵

Společnost vynaložila za období od začátku července 2014 do konce června 2015, které účtovala, na vývoj a výzkum částku 250 tisíc korun.¹⁰⁶ Za prodej vlastních výrobků a služeb Bidvest utržil v roce 2015 celkem 974,455 miliónu korun, v předchozím období to bylo 911,903 miliónu korun. Společnost dosáhla hospodářského výsledku před zdaněním ve výši 99,257 miliónů korun a po zdanění 82,975 miliónů korun.¹⁰⁷

Mondeléz (Opavia – LU)

Zákazníci si v roce 2015 stěžovali na změnu tradičních piškotů Opavia. Upozornil na to dokonce pořad A dost! internetové televize Stream.cz. Stížnosti zákazníků se týkaly změny tvaru a chuti výrobků. Firma Mondelez, která Opavii vlastní, však tvrdila, že změny ve složení nedělala. „Složení piškotů se nezměnilo, mění se technologie výroby. Z toho důvodu jsou menší a mají jinou konzistenci. Samozřejmě ta konzistence může mít vliv na tu chuť, ale ve složení se vůbec nic neměnilo,“ řekla pořadu A DOST! operátorka ze zákaznické linky firmy Mondelez. Podle složení výrobku na obalu měly piškoty obsahovat 54 procent pšeničné mouky, ve skutečnosti to bylo o 4 procenta méně. Firma také potvrdila, že výrobu piškotů přesunula do Polska. „Výroba produktu Piškoty Opavia byla z technologických a kapacitních důvodů přesunuta do polského výrobního závodu společnosti Mondelez International, který podléhá stejně přísným

¹⁰⁴ <http://www.bidvest.cz/o-nas/novinky/intermezzo-znacky-mroz-pegas-a-zmrzlina-prima>, publikováno 27. 5. 2015

¹⁰⁵ <http://www.bidvest.cz/o-nas/novinky/jedeme-v-tom-s-vami-jiz-25-let>

¹⁰⁶ Výroční zpráva za období od 1. července 2014 do 30. června 2015. Bidvest Opava, s. r. o., s. 3

¹⁰⁷ Výroční zpráva Bidvest, s. 17-18.

hygienickým a legislativním normám jako kterýkoli závod v Evropské unii,“ napsal šéf komunikace firmy Mondelez Lukáš Hora.¹⁰⁸

Zemědělská, a. s. Opava-Kylešovice

V rostlinné výrobě hospodařila společnost na 2 600 ha zemědělské půdy, z toho na 208,07 hektarech luk a pastvin na Opavsku a Mošnovsku. Rostlinná výroba byla zaměřena na pěstování obilovin, řepky olejné, cukrovky, vojtěšky pro živočišnou výrobu, kukuřice na siláž a kukuřice na zrno. Pracovníci rostlinné výroby poskytují služby mechanizačními prostředky i pro okolní farmáře. Společnost provozovala opravárenské dílny, které z větší části zajišťovaly posezónní opravy strojů společnosti, ale i v menší míře cizím odběratelům. „Středisko posklizňové úpravy zrnin zajišťuje mimo práce pro naši rostlinnou výrobu rovněž skladování a logistiku rostlinných surovin (léčivé rostliny) pro Tevu Industries s.r.o.“, uváděla společnost na svém webu. V druhé základní výrobě – živočišné, se společnost soustředila na chov krav s mléčnou produkcí. Základní stádo čítalo 500 krav plemene černostrakatého holštýnského skotu. Mléčnou výrobu společnost v roce 2010 podpořila rekonstrukcí a modernizací dojírny. „Stabilitu chovu skotu v našem podniku jsme umocnili v roce 2013 výstavbou zemědělské bioplynové stanice, jejíž hlavní vstupní surovinou je chlévská mrva. Tímto chceme zajistit prosperitu tohoto úseku podnikáním na mnoho let dopředu,“ uvedla dále společnost na svém webu.¹⁰⁹

Společnost v roce 2015 dosáhla tržeb ve výši 139,689 miliónů korun (v roce 2014 dělaly tržby 126,220 miliónu korun). Společnost zaznamenala hospodářský výsledek ve výši 12,563 miliónu korun, což bylo před zdaněním 15,372 miliónu. V roce 2014 dosáhla firma před zdaněním výsledku 18,072 miliónu a po zdanění 14,768 miliónu. Společnost zaměstnávala v roce 2015 celkem 108 pracovníků (v roce 2014 jich bylo 121).¹¹⁰

¹⁰⁸ <http://www.novinky.cz/domaci/382536-tradicni-piskoty-opavia-zmenily-tvar-i-chut-vyroba-se-presunula-do-polska.html>, publikováno 8. 10. 2015

¹⁰⁹ <http://www.zasok.cz/onas/>

¹¹⁰ viz účetní uzávěrka společnosti k 31. 12. 2015 dostupná na www.justice.cz, s. 14

Tempo, obchodní družstvo

Podle ekonomů byl rok 2015 z hlediska maloobchodních tržeb velice příznivý. Byl zaznamenán nejrychlejší růst od předkrizového roku 2008. Maloobchodní obrat družstva dosáhl hodnoty 1,065 miliardy korun a oproti roku 2014 byl vyšší o téměř 20 miliónů korun. Ke konci roku 2015 provozovalo družstvo 96 prodejen, v prosinci přibyla nová prodejna v Bruntále.¹¹¹

Co se týče remodelingu prodejen, změn doznala i prodejna na Horním náměstí v Opavě (č. 207). Došlo zde k přesunu celého úseku pečiva a k novému uspořádání zboží v prodejně. Ve druhé polovině roku byly provedeny významné změny i v největší prodejně družstva, v prodejně Terno v Jaktaři (č. 700). Bylo provedeno jiné uspořádání sortimentu pro zákazníky, dále bylo zrekonstruováno sociální zařízení pro zákazníky a v úseku masa a uzenin byl nově přidán pult teplého občerstvení.¹¹²

Ke konci roku 2015 družstvo zaměstnávalo 643 pracovníků, z toho 606 žen. Průměrná měsíční mzda na zaměstnance činila v roce 2015 celkem 15 015 korun (oproti roku 2014 to znamenalo nárůst o 1 120 korun na osobu).¹¹³

Ke konci roku družstvo evidovalo 7 957 členů. Oproti roku 2014 to znamenalo pokles o 45 členů. Delegáti družstva volili 16. 6. 2015 v Brance u Opavy nové výkonné a správní orgány družstva. Předsedou představenstva a předsedou družstva byl zvolen Jan Sůra (zvolený na období 2015–2020).

Tržby zaznamenalo družstvo ve výši 907,374 miliónu korun (v roce 2014 to bylo 894,264 miliónu korun). Hospodářský výsledek před zdaněním se pohyboval ve výši 8,032 miliónu korun a po zdanění ve výši 6,641 miliónu korun. V roce předchozím hospodářský výsledek před zdaněním činil 6,755 miliónu korun a po zdanění 5,646 miliónu korun.¹¹⁴

¹¹¹ Tempo. Výroční zpráva za rok 2015, s. 3

¹¹² Tamtéž, s. 4

¹¹³ Tamtéž, s. 7

¹¹⁴ Tamtéž, s. 11

ZAMĚSTNANOST

Úřad práce v Opavě shromažďoval údaje z několika kontaktních pracovišť: Opavy, Kravař, Vítkova a Hlučína. Pokud to jen bylo možné, všímá jsem si v této kapitole hlavně údajů vztahujících se přímo ke kontaktnímu pracovišti v Opavě nebo městu samotnému.

Ve SWOT analýze, která vždy uvozuje Zprávu o stavu zaměstnanosti v okrese Opava, se jako novinka mezi slabými stránkami Opavska poprvé objevilo zlepšení v oblasti **infrastruktury**. „Koncem roku 2015 došlo k výraznému zlepšení otevřením nově vybudované rychlostní silnice směrem na krajské město Ostravu,“ uváděla zpráva.¹¹⁵ Stále však chybělo její úplné dokončení a silniční napojení na dálniční síť, které bránily většímu přílivu potenciálních investorů i dynamickému rozvoji některých podnikatelských aktivit.

U podnikání malého formátu stoupl počet **osob samostatně výdělečně činných** (OSVČ) v okrese Opava o 28 ve srovnání se stejným obdobím roku 2014. OSVČ vykonávajících hlavní i vedlejší činnost bylo v okrese celkem 14 284. Pro uvedený počet lidí byla samostatně výdělečná činnost pro 60 procent z nich činností hlavní.

Zaměstnavatelů, kteří ke konci roku 2015 zaměstnávali **26 a více osob**, bylo dle evidence úřadu práce přímo na kontaktním pracovišti v Opavě celkem 219 a tyto firmy zaměstnávaly 26 394 pracovníků. V meziročním srovnání to sice bylo celkově o 6 zaměstnavatelů méně, ale např. v kategorii do 249 zaměstnanců zase naopak 8 zaměstnavatelů přibýlo, částečně přešli i z nejmenší kategorie do 49 pracovníků. V kategorii nad 250 pracovníků zůstal počet zaměstnavatelů nezměněn, čili 29.¹¹⁶ V okrese Opava bylo ve firmách s 26 a více osobami zaměstnáno 34 652 pracovníků, což bylo o 1 003 osob více, než v předchozím roce. „V průběhu roku 2015 se tak výrazně projevilo celkové oživení ekonomiky, byl kladen ještě větší důraz na aktivní politiku zaměstnanosti formou podpory zaměstnavatelů ze strany úřadů práce v oblasti dotací a rekvalifikací.“¹¹⁷

Z pohledu odvětví byl nejvyšší počet zaměstnanců ve firmách zpracovatelského průmyslu (15 037 osob, tj. 43,4 % z celkového počtu), z toho nejvíce v pododvětví

¹¹⁵ Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Opava za rok 2015, s. 6

¹¹⁶ Tamtéž, s. 8

¹¹⁷ Tamtéž, s. 8

výroba základních kovů, hutní zpracování a slévárenství a výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků kromě strojů a zařízení (3 368), výroba strojů a zařízení jinde nezařazených (2 591) a výroba potravinářských výrobků, nápojů a tabákových výrobků (2 102). Mezi další odvětví, kde bylo zaměstnáno více než 3 tisíce osob, patří zdravotní a sociální péče (4 042), vzdělávání (3 446), velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel (3 368 zaměstnanců). „U většiny těchto odvětví v roce 2015 počet pracovníků vzrostl, a pokud u některých klesl, tak jen velmi mírně, a pokles neměl výraznější vliv na celkovou zaměstnanost.“¹¹⁸

Nejvýznamnější zaměstnavatelé v opavském regionu (Opava a okolí) se koncentrovali okolo okresního města. Největšími z nich byli Teva Czech Industries s.r.o., Brano a. s., závod Hradec nad Moravicí a Slezská nemocnice v Opavě, kteří zaměstnávali každý přes 1 000 zaměstnanců. Dalšími významnými zaměstnavateli byli také Ostroj a. s., Psychiatrická nemocnice v Opavě, Model obaly a.s. nebo Mondelez CR Biscuit Production s. r. o. (bývalá Opavia-LU a.s.).

Ve skupině **výroba potravinářských výrobků** aj. nastal nejvýraznější přísun zaměstnanců u společnosti Mondelez CR Biscuit Production s. r. o., která vykázala, že v roce 2015 zaměstnávala 780 pracovníků, což bylo o 145 osob více než ve stejném období roku 2014, přičemž agenturních zaměstnanců přibylo také o 134. Tento stav se očekával, neboť uvedená společnost v průběhu roku 2015 otevřela v Opavě nové výrobní linky na výrobu sušenek.¹¹⁹

V kategorii zaměstnavatelů **výroba základních kovů, hutní zpracování a slévárenství** došlo k nárůstu zaměstnanosti o 205 osob. Ke zvýšení stavu zaměstnanců došlo prakticky u všech 21 zaměstnavatelů tohoto odvětví, někde šlo však jen o jednotlivce, u jiných byl nárůst markantnější, například ISOTRA a.s. (+58), Witzemann Opava spol. s.r.o. (+ 54), HAGEMANN a.s. (+20) nebo Kovomont Lindovský s.r.o. (+20).¹²⁰

Kategorii **výroba motorových vozidel** aj. tvořili pouze 3 zaměstnavatele a zde došlo k nárůstu o 180 zaměstnanců, přičemž 175 z nich tvořili zaměstnanci firmy KSR

¹¹⁸ Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Opava za rok 2015, s. 11

¹¹⁹ Tamtéž, s. 13

¹²⁰ Tamtéž, s. 13

Industrial, s.r.o. Jejich výrobním programem byly brzdové systémy, hlavním odběratelem byl americký Ford.¹²¹

Ve skupině **výroba základních farmaceutických výrobků a přípravků** byli zařazeni jen dva zaměstnavatelé, přičemž nárůst činil 125 zaměstnanců. Společnost MEDIS INTERNATIONAL a.s. přijala 31 nových zaměstnanců a u společnosti TEVA Czech Industries s.r.o. došlo k navýšení o 94 zaměstnanců.

Ke konci prosince bylo v databázi pro celý okres Opava 1 034 **volných pracovních míst** (VPM), což znamenalo o 488 více než před rokem. Průměrný počet VPM v jednotlivých měsících roku 2015 činil 1 097 míst, zatímco v roce 2014 to bylo jen 526 míst. V průběhu celého roku 2015 zaměstnavatelé nahlásili 13 162 VPM, což je o 6 854 míst více než v předchozím roce.¹²² Na konci roku 2015 o jedno volné pracovní místo teoreticky soupeřilo 8,6 uchazečů (18,7 uchazečů na konci roku 2014). Podle statistik ke konci roku 2015 byl celorepublikový průměr 4,4 uchazečů připadajících na jedno VPM.¹²³

Podle **stupně dosaženého vzdělání**, které zaměstnavatelé požadovali pro výkon profese, byla obdobně jako v minulých letech nejvyšší poptávka po uchazečích s výučním listem (476 míst). Na druhé příčce byla místa se základním vzděláním (372) a na třetí místo se zařadila místa podmíněná středním odborným vzděláním s maturitou (120).¹²⁴

Zatímco v uplynulých letech byla tradičně největší poptávka po řidičích, v roce 2015 se dostali až na 7. místo. Nejvyšší poptávka byla po **pomocných pracovnících do výroby**, velkou měrou se na tomto podílela velká potravinářská firma, která rozšiřovala výrobní prostory a zaměstnance nabírala převážně přes agenturu práce. Velký zájem byl také o profese prodavačů, nástrojářů a uklízečů. Poptávka je také po pracovnících pohostinství (kuchaři a číšníci) a také po pracovnících ostražky a bezpečnostních agentur, zednících a seřizovačích. Klesla poptávka po obchodních zástupcích a telefonních operátorech, kteří se v uplynulých letech umísťovali na předních příčkách.¹²⁵

¹²¹ Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Opava za rok 2015, s. 13

¹²² Tamtéž, s. 14–15

¹²³ Tamtéž, s. 16

¹²⁴ Tamtéž, s. 17

¹²⁵ Tamtéž, s. 19

Mezi opavskými firmami, které hledaly ke konci roku nejvíce pracovních sil, byly například Ostroj (21 míst) a Femont (20 míst).

Co se týká struktury **nezaměstnaných**, nutno připomenout nový statistický ukazatel. Od roku 2013 na základě dohody s Českým statistickým úřadem Ministerstvo práce a sociálních věcí přešlo na nový ukazatel registrované nezaměstnanosti v ČR s názvem *Podíl nezaměstnaných osob*, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Tento ukazatel nahrazuje doposud zveřejňovanou míru registrované nezaměstnanosti, která poměřuje všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám.¹²⁶

Ke konci prosince 2015 bylo v opavském okrese evidováno 8 868 uchazečů o zaměstnání. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2014 byl tento stav uchazečů o 1 361 uchazečů nižší. Podíl nezaměstnaných klesl v závěru roku až téměř na hranici 7 %, což bylo o 1,1 procentního bodu méně než na konci roku 2014. V evidenci klesl také počet žen, absolventů a mladistvých i osob se zdravotním postižením. Pokles byl zaznamenán také u počtu uchazečů s nárokem na podporu v nezaměstnanosti. Počet volných pracovních míst vzrostl o téměř 90 %, což signalizovalo velmi dobrou situaci na trhu práce a celkové oživení ekonomiky. Z tohoto důvodu také výrazně poklesl počet uchazečů připadajících na jedno volné pracovní místo. Zatímco koncem roku 2014 se o jedno volné pracovní místo teoreticky ucházelo 18,7 uchazečů o zaměstnání, v prosinci 2015 to bylo již jen 8,6 uchazečů.¹²⁷

Nejméně uchazečů bylo evidováno v říjnu, a to 8 098. Letní měsíce byly ovlivněny příchodem absolventů škol do evidence, ale i v tomto období bylo uchazečů zhruba o 1 400 méně než v předchozím roce. Od května do listopadu se podíl nezaměstnaných držel stabilně pod hranicí 7 % a teprve v samém závěru roku tuto hranici mírně překročil. Současně v měsíci prosinci bylo z evidence vyřazeno nejméně uchazečů (609). Počet nově hlášených uchazečů byl v roce 2015 nejnižší v měsíci květnu (611 nových uchazečů), nejvíce uchazečů přibylo v evidenci v prosinci (1 342 uchazečů). Průměrný měsíční počet uchazečů o zaměstnání v roce 2015 byl 8 925, což bylo o 1 450 méně ve srovnání s předchozím rokem, kdy činil 10 375 uchazečů.¹²⁸

¹²⁶ Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Opava za rok 2015, s. 24

¹²⁷ Tamtéž, s. 25

¹²⁸ Tamtéž, s. 26

V roce 2015 pokračoval trend z roku předešlého, kdy se situace na trhu práce po několika letech začala měnit k lepšímu, podíl nezaměstnaných dále pozvolna klesal, stejně tak i počet uchazečů o zaměstnání. Průměrný podíl nezaměstnaných za rok 2015 byl 7,1 % a proti roku 2014 byl nižší o 1,2 procentního bodu. Zejména v letních měsících bylo v těchto ukazatelích dosaženo rekordních hodnot za posledních 6 let.¹²⁹ Podíl nezaměstnaných osob v okrese Opava se pohyboval nad průměrnými hodnotami za ČR a současně pod průměrem za Moravskoslezský kraj (MSK). Mezi šesti okresy Moravskoslezského kraje obsazoval okres Opava během roku 2015 podle tohoto ukazatele vždy 3. místo, hned za okresy Frýdek-Místek a Nový Jičín, které měly nejnižší podíl nezaměstnaných z celého MS kraje. Nejhuře dopadl okres Bruntál. Během prosince 2015 vzrostl podíl nezaměstnaných osob ve všech okresech MSK, ale zároveň se žádná z hodnot nedostala na lednovou úroveň. Na pomyslném žebříčku 77 okresů České republiky seřazených sestupně od nejvyšší hodnoty podílu nezaměstnaných k nejnižší patřilo okresu Opava 23. místo (27. místo v prosinci 2014 a 29. místo v prosinci 2013).¹³⁰

Podporu v nezaměstnanosti ke konci prosince 2015 pobíralo celkem 2 128 uchazečů o zaměstnání, tj. 24 % z celkového počtu osob evidovaných na úřadu práce a o 115 méně, než v prosinci 2014. Průměrná výše měsíčního nároku na podporu v nezaměstnanosti činila 5 740 Kč, což bylo meziročně o 190 Kč více.¹³¹

V roce 2015 pracoval úřad práce s více než 20 tisíci **uchazeči o zaměstnání**. Oproti předchozímu roku se objem klientů snížil o 1 580, byl to nejnižší počet za posledních 6 let. Počty evidovaných osob na úřadu práce se snížily na všech kontaktních pracovištích.¹³² Na kontaktním pracovišti v Opavě, pracoval zaměstnanci ÚP za rok s celkovým objemem 11 963 uchazečů (v roce 2014 to bylo 12 689 uchazečů).

Celkem 10 464 osoby v roce 2015 nově vstupovaly do evidence a žádaly o zprostředkování zaměstnání, což bylo meziročně o 595 osob méně. Uchazečů, kteří evidenci ukončili a byli vyřazeni, bylo 11 825 (meziročně -219 osob).¹³³

¹²⁹ Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Opava za rok 2015, s. 26

¹³⁰ Tamtéž, s. 28

¹³¹ Tamtéž, s. 30

¹³² Tamtéž, s. 32

¹³³ Tamtéž, s. 33

Průměrný věk uchazečů o zaměstnání se meziročně nepatrně zvýšil. Celkem činil 41,2 let a u žen to bylo 40,5 let. Ke konci roku bylo nejvíce uchazečů o zaměstnání ve věkové kategorii 55–59 let – celkem 1 311 osob.¹³⁴

Podle vzdělanosti uchazečů bylo nejvíce registrovaných žadatelů o práci v kategorii středního odborného vzdělání s výučním listem. Ke konci roku jich bylo 4 230.

Do 89 **rekvalifikačních kurzů** bylo v loňském roce zařazeno 382 uchazečů o zaměstnání. „Oproti předchozímu roku jsme tedy zaznamenali nárůst v počtu zahájených rekvalifikací o čtyřnásobek a v počtu rekvalifikovaných osob téměř o dvojnásobek, což bylo ovlivněno zejména nabídkou dalších vysoutěžených kurzů,“ uvádělo se ve zprávě. Největší zájem byl o rekvalifikační kurzy obsluhy PC (142 zařazených uchazečů).¹³⁵

Ke konci roku 2015 bylo úřadem práce evidováno 1 039 **osob se zdravotním postižením**, jejich podíl na celkové nezaměstnanosti se pohyboval okolo 12 %. Proti uplynulému roku došlo ke zvýšení podílu OZP, tehdy se jejich podíl pohyboval pod hranicí 11 %.¹³⁶

Největší nápor **absolventů a mladistvých** byl v roce 2015 zaznamenán v únoru a také tradičně v září a říjnu. Jejich podíl na celkové nezaměstnanosti byl však vzhledem k celkovému poklesu počtu uchazečů nejvyšší v září (7,2 %). Naopak nejméně absolventů a mladistvých bylo v evidenci v červnu a také jejich podíl 4,6 % na celkové nezaměstnanosti byl v červnu nejnižší.¹³⁷

V roce 2015 nahlásil **hromadné propouštění** jen jeden zaměstnavatel se sídlem nebo pracovištěm v okrese Opava, týkalo se však dohromady pouze 5 zaměstnanců s místem výkonu v opavském okrese.¹³⁸

Celkově *Zpráva* hodnotila tento rok jako příznivý. „V roce 2015 se v okrese Opava již naplno projeví všechny aspekty toho, že uplynulé krizové roky jsou pryč. Příznivá situace na trhu práce započatá v předchozím roce, se v roce 2015 ještě výrazně zlepšila a v některých měsících byly překonány rekordní hodnoty různých ukazatelů zaměstnanosti,“ hodnotila zpráva. Již v březnu podle ní klesl počet uchazečů

¹³⁴ Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Opava za rok 2015, s. 38

¹³⁵ Tamtéž, s. 53

¹³⁶ Tamtéž, s. 59

¹³⁷ Tamtéž, s. 60

¹³⁸ Tamtéž, s. 66

o zaměstnání pod hranici 10 tis. osob a v květnu již pod 9 tisíc osob. Také volných pracovních míst výrazně přibýlo. „Tento příznivý vývoj v roce 2015 úzce souvisel s vývojem národní ekonomiky, ale také s celkovým vývojem celosvětové ekonomiky. Stabilní situace nahrává podnikatelskému rozvoji, což na druhé straně přispívá ke vzniku nových pracovních příležitostí,“ dodávala Zpráva.¹³⁹

Na závěr kapitoly uvádím přehledné tabulky, ve kterých se odráží vývoj počtu nezaměstnaných v okrese a také přímo na kontaktním pracovišti v Opavě. Oproti roku 2014 jsou obě tabulky mírně zjednodušené.

Tabulka 1.

Počty a struktura nezaměstnaných v okrese Opava v roce 2015

měsíc	počet uchazečů o zaměstnání		VPM	počet uchazečů na 1 VPM	podíl nezaměstnaných (v %)		
	celkem	dosažitelní (15–16 let)			celkem	ženy	muži
leden	10 598	10 204	481	22	8,5	7,5	9,4
únor	10 513	10 062	675	15,6	8,4	7,4	9,4
březen	9 963	9 528	922	10,8	8,0	7,2	8,7
duben	9 217	8 806	1 035	8,9	7,4	6,9	7,8
květen	8 609	8 195	1 239	6,9	6,9	6,7	7,0
červen	8 323	7 920	1 275	6,5	6,6	6,6	6,6
červenec	8 397	8 017	1 294	6,5	6,7	7,0	6,4
srpen	8 182	7 776	1 368	6,0	6,5	6,9	6,2
září	8 198	7 777	1 473	5,6	6,5	6,7	6,4
říjen	8 098	7 635	1 229	6,6	6,4	6,6	6,2
listopad	8 135	7 660	1 137	7,2	6,4	6,5	6,3
prosinec	8 868	8 423	1 034	8,6	7,1	6,5	7,6

Vysvětlivky:

VPM volná pracovní místa

¹³⁹ Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Opava za rok 2015, s. 61

Tabulka 2.

Počty uchazečů o zaměstnání na kontaktním pracovišti v Opavě

měsíc	počet uchazečů	nezaměstnaní (v %)
leden	6 106	8,4
únor	6 021	8,2
březen	5 750	7,9
duben	5 366	7,4
květen	5 031	7,0
červen	4 876	6,7
červenec	4 915	6,8
srpen	4 817	6,6
září	4 803	6,6
říjen	4 697	6,4
listopad	4 671	6,3
prosinec	4 995	6,8

VEŘEJNÝ ŽIVOT

Městský zpravodaj **Hláska** se v tomto roce věnoval kromě běžné publicistiky i seriálu o sochách z opavských hřbitovů, který pro zpravodaj psal Tomáš Skalík a také seriálu *Opavské kavárny, hotely, restaurace* z pera archivářky Jaromíry Knapíkové. Kulinářské dobroty ze Slezska propagoval seriál Evy Peterkové nazvaný *Křížem krážem Opavskem se slezskou kuchařkou*.

Tříkrálová sbírka probíhala od 1. do 13. ledna. „Výtěžek z Tříkrálové sbírky 2015 plánujeme využít například na pořízení auta, které bude rozvážet kompenzační pomůcky pro zdravotně postižené a seniory, dále se chystáme zakoupit zdravotnický materiál pro mobilní hospic Pokojný přístav či rekonstruovat prostory pro rozšíření služeb pro hendikepované klienty,“ vyjmenovával ředitel Charity Opava Jan Hanuš. Pro koledníky byla také připravena soutěž. Mohli vyhrát celkem šest chytrých mobilních telefonů HTC Desire 510. Tříkrálovou sbírku opět doprovodila řada dalších akcí. Otevřel ji v pondělí 5. ledna tradiční Tříkrálový průvod Opavou, který začal v 15 hodin požehnáním koledníčkům v kostele sv. Vojtěcha na Dolním náměstí a za doprovodu bubenického orchestru BORIS pokračoval průvodem na Horní náměstí. Tam bylo pro všechny přichystáno divadelní představení.¹⁴⁰ Její výtěžek opět předčil očekávání. V Opavě se vybralo neuvěřitelných 504 224 korun, což bylo téměř o 110 tisíc korun více než v roce předchozím. Za celé Opavsko přispěli lidé do sbírky sumou 1 692 821 korun, což také znamenalo nárůst oproti roku 2014, a to o více než 172 tisíc.¹⁴¹

Tradiční setkání vedení města s **opavskými podnikateli** se uskutečnilo 8. ledna na Hlásce. S představiteli radnice se sešly téměř tři desítky zástupců opavských firem. Na setkání kromě jiného vyzval náměstek Dalibor Halátek podnikatele k další spolupráci, například při připomínkování územního plánu nebo tvorbě Plánu udržitelné městské mobility. V diskusi se také hovořilo například o výstavbě cyklostezky do Komárova, rozšíření regionální značky Opavské Slezsko i na území Opavy a Hlučínska, dostavbě silnice I/11 či severního obchvatu města.¹⁴²

¹⁴⁰ Hláska č. 12, 2014, s. 13

¹⁴¹ Hláska č. 2, 2015, s. 5

¹⁴² Hláska č. 1, 2015, s. 4

V týdnu od 12. ledna byl znovu napuštěn **Městský náhon** podél ulic Nákladní a Rybářská v Opavě. Několik týdnů předtím byl doplňován o nové výsadby. Revitalizační práce na městském náhonu probíhaly od února loňského roku a nebyly vůbec jednoduché. „Až během prací tak například zhotovitelná firma zjistila, že v některých úsecích, kde se předpokládalo dlážděné dno, žádné dno není. Nánosů bahna zde proto bylo mnohem více, než se všichni domnívali. Přesto se podařilo celou akci dokončit v určeném termínu,“ psala únorová Hláska. Kolaudace díla proběhla v polovině prosince 2014. Jak přesně revitalizační práce probíhaly, popsal náměstek primátora Dalibor Halátek: „Během loňského roku došlo postupně k odbahnění, vyčištění a úpravě koryta vodního náhonu i jezírek a k výstavbě sedimentační nádrže, ve které se budou naplaveniny usazovat a odkud budou poté vyváženy. Vybudováno bylo také bezbariérové molo. Projekt zahrnoval i inventarizaci dřevin pobřežní zeleně či vytvoření rybích úkrytů a zimovišť,“ uvedl Halátek. Náklady na celý projekt se vyšplhaly téměř na 15 milionů korun. Až 90 % celkových způsobilých výdajů bylo přitom hrazeno prostřednictvím dotace z Operačního programu Životní prostředí. Část dotace, ve výši zhruba devíti milionů korun, již byla městu proplacena, o zbytek peněz mělo město v té době žádat.¹⁴³

Městu se vrátila **ukradená socha Jana Nepomuckého**. Barokní socha byla před 22 lety odcizena z jednoho domu na Dolním náměstí. Podařilo se ji nalézt policistům v rakouském starožitnictví. Dřevěná socha z dílny neznámého řezbáře o výšce zhruba jednoho metru pocházela z první poloviny 18. století. V roce 1992 byla zapsána do seznamu kradených uměleckých děl. Vídeňský Interpol na ni narazil ve starožitnictví, kde se prodávala za zhruba 150 tisíc korun. Policisté se obrátili na české památkáře a ti se spojili s městem Opavou, kterému dřív dům patřil. Tak se socha dostala zpět a byla také vystavena v Obecním domě v expozici Cesta města.¹⁴⁴

Krotitelé vzduchu opět zasahovali i v Opavě. Na Horním náměstí vyrostl 5. února kromě jiného i oxybox, speciální stan, ve kterém byly umístěny čističky vzduchu, návštěvníci si tak mohli srovnat kvalitu vzduchu vně i uvnitř. Kromě toho se také na náměstí prezentovali zástupci odboru životního prostředí, Emisaři Slezského gymnázia, zástupci organizace Čisté nebe a studenti Mendelova gymnázia a Slezské univerzity, kteří byli zapojeni do projektu sledování přízemního ozónu.¹⁴⁵

¹⁴³ Hláska č. 2, 2015, s. 7

¹⁴⁴ Hláska č. 1, 2015, s. 7

¹⁴⁵ Hláska č. 2, 2015, s. 7

Nové vedení města oznámilo, že chce navázat na tradici diskusních fór s občany nazvaných **Otevřená radnice**. V posledních letech se tato fóra konala třikrát do roka, a to v zasedací místnosti rady města v přízemí Hlásky. Podle nového vedení města by tato tradice měla být zachována, ale měla by dostat novou podobu. Na setkání by vedení města chtělo zvát i všechny vedoucí odborů. „Jenom tak budeme schopni reagovat přímo na místě na všechny, nebo alespoň na valnou většinu dotazů občanů. Doposud, jak jsme se sami jako hosté Otevřených radnic přesvědčili, zůstávala celá řada dotazů nezodpovězených a řešených až posléze písemně, protože na ně v té chvíli nebyl schopen nikdo reagovat,“ uvedl primátor Martin Víteček. Setkání by měla navíc probíhat také ve větším sále, například v Kulturním domě Na Rybníčku, aby se jich mohl zúčastnit co největší počet občanů. První Otevřená radnice byla předběžně naplánována na měsíc květen.¹⁴⁶

Iva Mrázková se stala honorární konzulkou Lucemburska. Opavská rodačka a uznávaná malířka, dcera bývalého primátora Jana Mrázka byla také držitelkou Lucemburského rytířského řádu za zásluhy v oblasti umění a opavské Ceny Petra Bezruče. Do funkce byla jmenována v listopadu 2014 a pověřovací listiny jí byly předány 29. ledna 2015 u příležitosti znovuotevření českého velvyslanectví v Lucemburku.¹⁴⁷

Chovatel andulek **Ladislav Groda** opět sbíral medaile na mistrovství světa. V lednu tohoto roku si jich odvezl z holandského Rozmalenu rekordní počet – celkem 17 kusů. Porota v soutěži hodnotila celkem 26 tisíc kusů ptáků z celého světa. Opavský chovatel je již majitelem 260 medailí. „Mám jich nejvíce na celém světě,“ uvedl do zpravodaje Hlásky.¹⁴⁸

Martin Strakoš a Romana Rosová vydali knihu **Opavské interiéry**. Kniha volně navazovala na publikaci Martina Strakoše Ostravské interiéry a také na Průvodce architekturou Opavy (obě z roku 2011). Novou publikaci pokřtil 5. února v Obecním domě náměstek primátora Dalibor Halátek. Vydal ji ostravský Antikvariát a klub Fiducia. Opavské interiéry na fotografiích Romana Poláška představovaly padesát architektonicky cenných interiérů, řazených chronologicky za sebou podle období, v němž vznikly a které reprezentují. „Kniha zaznamenává téměř všechny typologické druhy staveb – kostely, rodinné domy, továrnu nebo nákupní centrum. Zahrnuje

¹⁴⁶ Hlásky č. 1, 2015, s. 5

¹⁴⁷ Hlásky č. 3, 2015, s. 6,

http://www.mzv.cz/luxembourg/cz/o_velvyslanectvi/honorarni_konzulka/index.html

¹⁴⁸ Hlásky č. 3, 2015, s. 7

například prostory kostela sv. Vojtěcha nebo kostela sv. Ducha v centru Opavy, palác bývalé Obchodní a živnostenské komory, ale i interiéry několika novodobých vil,“ uvedl zpravodaj Hláska.¹⁴⁹ Záměrem knihy bylo představit interiérovou tvorbu a uměleckořemeslná díla v interiérech co nejširšímu počtu čtenářů. Vydání publikace podpořilo kromě Ministerstva kultury i město Opava.

Evropský šampion **Jakub Holuša** přivezl své zlato i do Opavy. Čerstvý halový mistr Evropy v běhu na 1500 metrů přijel v neděli 15. března do rodné Opavy, aby tu ukázal zatím poslední zlatou medaili. Ta byla dokonce na necelé dva týdny vystavena v Obecním domě. „Málokdo se postaral o tak skvělou reklamu pro město jako právě Jakub Holuša. Jsem pyšný, že pochází z Opavy, a přeji mu, aby se jeho sbírka cenných kovů ještě rozrostla a my mohli s ním brzy slavit další úspěch,“ uvedl primátor Martin Víteček. Spolu s náměstkem Daliborem Halátkem a radními pozvali úspěšného Opaváka na setkání v Obecním domě, kde mu za skvělou reprezentaci města poděkovali.¹⁵⁰

Na opavské radnici se téměř po sobě vystřídali v březnu hned dva velvyslanci. Jako první navštívil Opavu 2. března **kanadský velvyslanec Otto J. Jelinek**. „Přijel jsem se seznámit a navázat styky. Opava je pro nás významné město, působí zde dvě kanadské firmy,“ uvedl Otto J. Jelinek. Jednání velvyslance a dvou zástupců obchodní sekce ambasády s primátorem Martinem Vítečkem a vedoucím oddělení zahraniční spolupráce a vnějších vztahů Jaroslavem Machovským trvalo zhruba hodinu. „Byla to velice příjemná schůzka. Dohodli jsme se na další zejména hospodářské spolupráci a pan velvyslanec mě pozval na večeři,“ vysvětlil po jednání primátor. V Opavě působí dvě kanadské firmy, KSR a Protech Oxyplast.

Druhým hostem na radnici byl 17. března **izraelský velvyslanec Gary Koren**. Nejdříve navštívil studenty Slezského gymnázia. Právě s nimi se Gary Koren setkal již na nedávném Pražském studentském summitu, na kterém studenti středních a vysokých škol simulují jednání mezinárodních organizací. Opaváci zde v rámci tzv. malé OSN zastupovali právě Izrael. „Poté se naši studenti setkali s panem velvyslancem, na kterého udělali hluboký dojem. Slíbil jim, že je při cestě do Opavy navštíví,“ uvedla profesorka Slezského gymnázia Kamila Tkáčová. Po návštěvě Slezského gymnázia se Gary Koren přesunul za doprovodu primátora Martina Vítečka

¹⁴⁹ Hláska č. 3, 2015, s. 27

¹⁵⁰ Hláska č. 4, 2015, s. 4 a také: http://opavsky.denik.cz/ostatni_region/atletika-jakub-holusa17032015.html, publikováno 17. 3. 2015

do Tevy, největšího výrobce generických léků na světě, který před lety výrazně rozšířil výrobu právě ve svém opavském závodě. Kromě toho se probírala zejména politická témata, a to jak týkající se České republiky, tak Izraele. Velvyslanec zajímal i zastoupení opavských politiků v Parlamentu ČR.¹⁵¹

Velikonoční jarmark se v Opavě konal od 22. března do 2. dubna. Začal vynášením Mařeny na Smrtnou neděli. Nabídl mnoho kulturních akcí, od vystoupení pěveckých sborů jako například Pěveckého sboru slezských učitelek, Pěveckého sboru Cvrčci, Domina nebo Komorního pěveckého sboru Slezské univerzity. V programu vystoupily také hudební kapely Tomáš Kočko & Orchestr, Arrest, Keltgrassband nebo Expedice Apalucha či Poutníci. Na Květnou neděli se uskutečnila folklorní akce Krasna, krasna neboli zvykoslovný pořad národopisných souborů spojený se stavěním majíku.

Obyvatele Kateřinek poněkud vykolejil ze všedního života **nález bomby**. V pondělí 23. března poblíž bývalé Alhambry byla nalezena letecká puma. Kvůli ní se daly do pohybu stovky lidí. „Takové manévry sídliště v opavských Kateřinkách dlouho nepamatuje. Dlouhý úsek ulice Ratibořské od mostu až po semafor na křižovatce s Fügnerovou a Vrchní byl v pondělí po třetí hodině odpolední uzavřen,“ informoval redaktor Opavského a hlavičského Deníku Petr Dušek. Podle dalších byla totiž před budovou bývalé Alhambry v Hálkově ulici nalezena pravděpodobně letecká puma z druhé světové války. Městští a státní policisté společně s členy zásahového týmu nejdříve opáskovali sto až dvoust metrový prostor v nejbližším okolí. Zhruba do čtvrt na šest se čekalo na příjezd pyrotechnika. Po prvním ohledání byl vytyčený prostor ještě rozšířen. Policejní auta jezdila po Ratibořské a opakovaně megafonem vyzývala obyvatele z dalších domů, aby neprodleně opustili své domovy. Evakuace se týkala až tisícovky lidí. Většina jich šla k příbuzným. „Neznáme ani jejich přesný počet, protože hodně z nich teprve chodí z práce. Prvních patnáct seniorů jsme ubytovali v prostorách evakuačního centra na Krnovské ulici, kde máme pro takové případy připraveno sedmdesát lůžek. Ostatním evakuovaným bude k dispozici městská víceúčelová hala, kde už jsou také pracovníci Červeného kříže. Lidem zajišťujeme také pití a jídlo,“ vysvětlovala před sedmou hodinou večerní tisková mluvčí opavského magistrátu Lada Dobrovolná. O půl deváté doplnila, že v evakuačním centru bylo přibližně padesát lidí a autobus přivážel další. Okolo sedmé hodiny stále probíhal pyrotechnický zásah.

¹⁵¹ Hláska č. 4, 2015, s. 5

Podle krajské policejní mluvčí Soni Štětínské se mělo jednat údajně o leteckou pumu o váze několik desítek kilogramů, ale tato informace nebyla jednoznačně potvrzena.¹⁵²

Farmářské trhy ovládly i letos Dolní náměstí. Sezónní zeleninu, ovoce i další výpěstky a výrobky si lidé mohli na trzích koupit vždy ve středu, pátek a sobotu. Trhy se rozjely první středu po Velikonocích, tedy 8. dubna. Již od konce března se však na náměstí prodávaly sazeničky „V uplynulých sezónách jsme zaznamenali stížnosti ze strany prodejců, kteří byli ne vždy s organizací a s chodem trhu spokojeni. Jejich podněty jsme projednali s provozovatelem trhu, se kterým máme podepsanou smlouvu do roku 2016, a ten přislíbil sjednání nápravy. Doufáme tedy, že trhy budou fungovat bezproblémově,“ uvedla vedoucí odboru kancelář primátora Jana Foltysová. Farmářské trhy provozovala brněnská firma Ing. Ivan Čadeni, kterou v Opavě zastupuje Robert Landkaš.¹⁵³

Dvacet let městské památkové zóny připomněla publikace vydaná Opavskou kulturní organizací a Národním památkovým ústavem. Nesla název **Hodnoty, které chráníme**. Právě od té doby vzhled a rozvoj centra města ovlivňují památkáři. Opava obdržela status městské památkové zóny 10. září 1992. „Naším cílem bylo ohlédnout se za tím, co se v uplynulých dvaceti letech při památkové podpoře podařilo, i za tím, co má k ideálnímu stavu daleko. Současně jsme ale chtěli formou srozumitelnou co nejširšímu spektru čtenářů ukázat, na jakých základech památková péče v Opavě stojí, do jakých oblastí zasahuje a k čemu směřuje,“ uvedl ředitel Národního památkového ústavu v Ostravě Michal Zezula. Všichni spoluautoři knihy byli nějakým způsobem spojeni s oblastí památkové péče, ať už v rámci magistrátu či Národního památkového ústavu nebo jako vědečtí a pedagogičtí pracovníci, popřípadě architekti – Šárka Borovcová, Václav Hájek, Dalibor Halátek, Lucie Langerová, Hana Pavelková, Dalibor Prix, Romana Rosová, Lubomír Rychtar a Michal Zezula. Kniha byla pokřtěna 18. března v Klubu Art.¹⁵⁴

Den země na náměstí Osvoboditelů a v Janáčkových sadech proběhl 19. dubna od 13 do 18 hodin. K oslavě Dne země patřily tradiční symboly jako výroba ptačích budek nebo chemické divadlo, ale k vidění byly i živé ovečky, bylinkové zahrádky a další atrakce.

¹⁵² zdroj: Facebook Opavského a hlučínského Deníku, publikováno 23. 3. 2015

¹⁵³ Hláska č. 4, 2015, s. 4

¹⁵⁴ Tamtéž

Opava si připomněla 70 let od **osvobození** Rudou armádou. Tradiční pietní akt v tomto roce kulatého výročí doplnila i řada dalších událostí. V rámci festivalu Další břehy se 30. března v kině Mír promítalo německé drama Fénix z června 1945 odehrávající se v Berlíně. Prvního dubna se uskutečnila v Galerii Obecního domu vernisáž výstavy Smrt města Opavy. Další film, který připomněl válečné události, byla Barmská harfa, promítaná v kině Mír 14. dubna. Opavská kulturní organizace také připravila výstavu v exteriérech nazvanou Troppau 1945. Opava v roce nula, která začala 15. dubna a trvala až do konce prázdnin.¹⁵⁵ Při příležitosti oslav osvobození města byla také odhalena na budově magistrátu na Krnovské ulici pamětní deska Štefana Vajdy. Památník válečného hrdiny, tankisty, který padl před československou hranicí ve Tworkově v dubnu 1945, byl na budovu tehdejšího Vojenského gymnázia Jana Žižky umístěn v roce 1972. Byl odstraněn v roce 2007 v souvislosti s rekonstrukcí areálu pro účely Magistrátu města Opavy.¹⁵⁶

Město rozdělilo peníze na granty. Na sportovní akce bylo přiděleno 1 096 000 korun a na pravidelnou sportovní činnost 637 000 korun. Do kulturní oblasti tentokrát šlo 1 673 000 korun. Město již potřetí podpořilo aktivity a činnosti zaměřené na EVVO a ve prospěch životního prostředí, a to částkou 460 000 korun. Sportovní kluby a spolky vesměs obdržely mezi 10 až 35 tisíci korunami. Například **Bike Sport Club** obdržel 35 000 na Silesia Bike Marathon, nebo Kanoe klub Opava dostal 15 000 korun na Mistrovství ČR ve vodním slalomu a sjezdu. **SK Happy Sport Opava** obdržel na čtyřech grantech celkem 80 000 korun. Stejně tak více úspěšných grantů měly i **Sportovní kurzy**, které pořádají Blade Nights Opava (celkem dostaly 30 000 korun). Kulturní granty obdržel například spolek **Bludný kámen** na projekt Galerie Cella a Hovorny 2015 (40 000) a festival Pohyb-zvuk-prostor 2015 (50 000), dále Tomáš Kudela na projekt Rockové legendy (60 000). Opavský fotograf Imrich Veber obdržel na projekt Nejednen život 50 000 korun, dále Ondřej Hložek na cyklus Básnické hlasy dostal 30 000. Spolek Za Opavu na publikaci Opavské sochy III. získal 60 000 korun a na publikaci Razumovští a jejich stopy na Opavsku obdržel 45 000. Z oblasti EVVO město podpořilo opět spolek Za Opavu s projektem Web Zelené hradby (40 000), Slezské gymnázium dostalo pro projekt Emise 33 500 korun a například Mendelovo gymnázium na projekt Monitorování poléťavého prachu a jeho dopad na zdraví získalo 32 000 korun.¹⁵⁷

¹⁵⁵ Hláska č. 4, 2015, s. 9

¹⁵⁶ Hláska č. 5, 2015, s. 8

¹⁵⁷ Hláska č. 4, 2015, s. 20–21

Projekt **Emise** přijel podpořit do Opavy i ministr životního prostředí **Richard Brabec**. Ve čtvrtek 16. dubna se osobně zúčastnil vernisáže výstavy studentů *Jak to vidíme my / Znečištěné ovzduší*, která v obchodním centru Breda & Weinstein upozorňovala na rizika související se špinavým vzduchem. „Tento projekt mě velmi zaujal. Jsem rád, že se jedná o iniciativu, která vznikla z nápadů studentů,“ uvedl ministr Brabec. Na vernisáži se rovněž setkal s náměstkou primátora Simonou Bierhausovou, Daliborem Halátkem a Josefem Stiborským. Projekt, v němž opavští studenti mapují znečišťovatele ovzduší a upozorňují na zdravotní dopady jejich počinání, už začal inspirovat další města v republice. Výstavu mohli lidé navštívit až do konce měsíce května.¹⁵⁸

Zastupitelé schválili na konci dubna novou **vyhlášku omezující herny**. Podle ní stávající herny sice prozatím zůstanou zachovány, ale vznik dalších už povolen nebude. Podle primátora Martina Vítečka vyhláška také omezuje hazard jeho vytěsněním z pohostinských zařízení. „V restauracích, které nejsou evidovány jako herny, ale doposud zde byly provozovány automaty či videoterminály, bude totiž fungování těchto přístrojů zakázáno úplně,“ uvedla červnová Hláška. „Ministerstvo financí na základě naší vyhlášky zruší postupně platnost povolení pro provozování těchto přístrojů. Doufáme, že zhruba do roka by tak z hostinských zařízení měly zcela vymizet,“ uvedla zpracovatelka vyhlášky, metodička vnitřního řízení opavského magistrátu Renáta Mráková. Vyhláška zároveň rušila stávající předpis o regulaci v čase, který určoval dobu, ve které je provoz hazardních heren zakázán. Nová vyhláška stanovila, že hazardní hry lze provozovat v pracovních dnech pouze v čase od 14 do 7 hodin dalšího dne. „Herny budou v tuto dobu zavřeny, aby do nich nemohla chodit mládež takzvaně za školu. Ukázalo se, že noční omezení provozu, které platilo doposud, nebylo příliš účinné a herny ho ve valné většině případů nedodržovaly,“ uvedl primátor Martin Víteček. O sobotách, nedělích a státem uznaných dnech pracovního klidu toto časové omezení neplatí. Zastupitelé schválením vyhlášky deklarovali svou snahu hazard na území města co nejvíce regulovat. „Jedná se o první krok, chtěli jsme, aby alespoň tato omezení začala platit co nejdříve. Vedení města do budoucna zvažuje i další opatření, která by vedla ještě k důslednějšímu potlačení hazardu,“ uzavřel primátor Martin Víteček.¹⁵⁹

Radní také v polovině dubna schválili nařízení, které reguluje na území města a městských částí **podomní prodej**. Regulaci podomního prodeje radní zapracovali do

¹⁵⁸ Hláška č. 5, 2015, s. 7

¹⁵⁹ Hláška č. 6, 2015, s. 7

již platného nařízení o omezení nabízení výrobků a služeb formou pochůzkového prodeje v centru města. „Po téměř třech letech praxe lze konstatovat, že centrem města je možné běžně projít bez vystavení se mnohdy až agresivním obchodním praktikám ze strany mnoha subjektů. Tohoto bylo dosaženo systematickými kontrolami městské policie,“ chválí funkčnost omezení pochůzkového prodeje Renáta Mráková. „Doufám, že stejně účinné bude i toto nové nařízení a podomní prodejce od jejich obtěžujících praktik odradí,“ dodal primátor Martin Víteček. Také v případě obtěžování podomními prodejci je nutné volat městskou policii. Porušení nařízení lze postihovat jako přestupek nebo jiný správní delikt udělením finanční pokuty. „Je třeba si uvědomit, že toto nařízení samozřejmě nemůže řešit vše. Především pro starší spoluobčany proto opakovaně připravujeme řadu přednášek a osvětových akcí, kde je neustále informujeme o rizicích spojených s nákupem výrobků od podomních prodejců. Stále platí, že nejúčinnější obranou je nepouštět si nikoho cizího do bytu,“ uzavřela mluvčí Městské policie Opava Petra Stonišová.¹⁶⁰

Opava oslavila 29. dubna **Mezinárodní den tance**. V pořadí již XXXIII. ročník Mezinárodního dne tance se uskutečnil na opavském Horním náměstí od 17 hodin. „Sešlo se více než 50 tanečníků, kteří předvedli své choreografie, se kterými v posledních letech vzorně reprezentují město Opavu. Měli jsme možnost zhlédnout mistry ČR v Pom pom pro rok 2014 – Taneční školu HOLOS Opava, taneční studio TANY TANY, taneční soubory ZŠ a MŠ Slavkov a ZŠ Šrámkova,“ uvedl web sdružení Holos. Nabídka tanečních stylů byla podle něj různorodá. „Náměstím se nesly rytmy modern dance, orientálních tanců, latinskoamerických tanců a dalších. Společně pak všechny soubory učily Opavany choreografii, jež byla pro tuto příležitost speciálně vytvořena, a kterou si na závěr odpoledne účastníci na celém náměstí společně zatančili,“ dodal web. Slovem provázel tanečník a choreograf Milan Hrabánek z opavského sdružení HOLOS, které celou akci pro opavské tanečnice připravilo.¹⁶¹

Primátor **Martin Víteček** vstoupil v dubnu do stavu ženatých. Občanům to oznámil v úvodníku květnové Hlásky. „Já do tohoto měsíce vstupuji již jako ženatý muž. Minulý měsíc jsem si vzal za ženu svou přítelkyni Johanku a rád bych Vám tuto šťastnou a pro mne zásadní životní událost oznámil také touto cestou,“ psal v úvodníku.¹⁶²

¹⁶⁰ Hláska č. 5, 2015, s. 6

¹⁶¹ <http://holos.cz/tiskove-zpravy/596-opava-oslavila-mezinarodni-den-tance>, publikováno 1. 5. 2015

¹⁶² Hláska č. 4, 2015, s. 3

Obraz prezidenta, který na svůj dům vyvěsil opavský podnikatel Radim Masný, někdo o prvním květnovém víkendu polil barvou. Pachatel k tomu použil sáčky naplněné červenou a bílou barvou, které hodil proti plachtě. Barva nezaneřádila pouze prezidentův portrét, ale také zdi samotného domu. Na chodníku byly rozmístěny zábrany, jež chodce nabádaly k tomu, aby tudy neprocházeli. O události informoval Opavský a Hlučínský deník, který přinesl i krátký komentář Radima Masného. „Osobně jsem to ještě neviděl, ale jestliže jsem uvažoval o tom, že bych plachtu sundal, to, co se stalo, mě utvrdilo v tom, že nic sundávat nebudu. Nehodlám se v tomto směru ani obracet na policii. Prezident je jednou náš prezident a měli bychom si ho vážit. Je smutné, že příslušné orgány připouští, aby byl, nejen takto, hanoben," uvedl Radim Masný.¹⁶³

Otevřená radnice se konala 6. května 2015 v Sále purkmistrů Obecního domu v Opavě. V červnové Hlásce své dojmy z tohoto veřejného fóra komentoval primátor Martin Víteček. „Velmi pozitivně na mne zapůsobila Otevřená radnice, akce, kterou jsme v tomto volebním období uspořádali poprvé, tentokrát v Sále purkmistrů Obecního domu. Byla výjimečná také tím, že se jí zúčastnilo nejen vedení města, ale i zástupci některých odborů magistrátu, městské policie či technických služeb. K mému překvapení byl sál téměř plný," uvedl primátor v úvodníku červnové Hlásky s tím, že mnohé z dotazů byly podnětné, mnohé připomínaly, že je třeba se na některé problémy dívat i z jiné perspektivy. „Fórum tohoto typu budeme realizovat pravidelně, protože přináší podstatně větší možnost interakce s obyvateli, než tomu bývá například na zastupitelstvu," dodal primátor.¹⁶⁴ „Nejčastěji se dotazy vztahovaly k nedostatku parkovacích míst, budoucímu využití Slezanky, činnosti městské policie, stavu památek ve městě, rekonstrukcím zastávek MHD či momentálně probíhajícím investičním akcím," shrnula průběh setkání tisková mluvčí magistrátu města Lada Dobrovolná. Diskuze trvala rovné dvě a půl hodiny, přičemž na převážnou část dotazů bylo občanům zodpovězeno přímo na místě. Odpovědi se ujali členové vedení města, svými poznatky přispěli také tajemník magistrátu, zastupující šéf městské policie, náměstek technických služeb či přízvaní vedoucí některých odborů. Občané, kteří chtěli řešit složitější či soukromé problémy, si pak dohodli osobní schůzky s primátorem, náměstkou či kompetentními úředníky.¹⁶⁵

¹⁶³ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/milos-zeman-portret-znecisteny03052015.html, publikováno 3. 5. 2015

¹⁶⁴ Hláska č. 6, 2015, s. 3

¹⁶⁵ Tamtéž, s. 5

Férová snídaně se v Opavě již stala tradicí. Letošní akce se konala 9. května a byla doplněna soutěží o nejlepší férovou buchtu. Akci pořádalo občanské sdružení Ekolyceum v čele s Pavlem Durčákem a záštitu nad ní převzal náměstek primátora Dalibor Halátek.¹⁶⁶

Opavské **Blade Nights** proběhly v tomto roce celkem čtyřikrát. Akci pro inline bruslaře organizovaly Sportovní kurzy.cz ve spolupráci s OC Breda & Weinstein, městem Opava a rádiem Čas. Letošní vyjížděky byly tematické – 9. května se konala květinová, 13. června balónková, 25. července rocková a 12. září závodní. Startovalo se vždy u vstupu do centra Breda & Weinstein z ulice U Fortny. Sraz účastníků byl vždy v 19 hodin a vyjíždělo se přibližně o hodinu později. Trasa byly dlouhá přibližně 13 kilometrů a zpět k „novému Bredovi“ se přijíždělo okolo 21.45.

Legionáře **Františka Grygara** připomněl na hřbitově v Kateřinkách pietní akt. Akci pořádali 15. května u příležitosti nedožitých 123. narozenin legionáře Klub vojenské historie a Jednota Československé obce legionářské Moravskoslezského kraje. František Grygar se narodil 15. května 1892 v Kateřinkách. Po vypuknutí války byl povolán do armády a odeslán na východní frontu. Záhy po příjezdu na frontu přeběhl u Lublinu s hudbou do ruského zajetí. V zajateckých táborech se brzy naučil rusky natolik, že se stal v Povolží venkovským učitelem. V čs. legiích prožil celou sibiřskou anabázi, strastiplnou cestu za naši svobodu, z části i v legionářské hudbě jako houslista i jako „divadelní ochotník“. „Otec se zmiňoval o válce velmi nerad a stroze. Byl pokrokovým, humanisticky a demokraticky smýšlejícím vlastencem, který v Rusku poznal jak carský despotismus, tak hrůzy všech revolucí té doby. Po návratu domů se rozhodl vystoupit s celou rodinou z katolické církve. Vždyť už při odvedení do války bylo jeho prvním činem vypáření obrázku patronky svaté Kateřiny z čepice, do níž mu ho dala jeho matka ‚pro ochranu‘. Poznal tolik utrpení, bolesti, bídy a ponižování lidské důstojnosti, že považoval za svou morální povinnost pracovat pro naši demokratickou republiku, za jejíž vznik musíme děkovat i obětem z řad našich legionářů. A nezapomenout na to, že bez nich by nebylo ani naší svobody,“ říká syn Jaromír Grygar. Po návratu do republiky byl František Grygar v roce 1920 demobilizován a nastoupil jako úředník na Obilním úřadě v Hlučíně. Poté pracoval na Policejním ředitelství v Opavě. Po „Mnichovu“ byl okamžitě penzionován a donucen i s rodinou

¹⁶⁶ Hláska č. 5, 2015, s. 9

opustit Opavu. Na své pracoviště na policejním ředitelství se vrátil v roce 1945. V únoru 1948 byl penzionován.¹⁶⁷

Opavu navštívil lichtenštejnský kníže **Hans Adam II.** Kníže sice v Opavě strávil „jen“ 24 hodin, a to během 18. a 19. května, program pro něj však byl připraven tak, aby si města co nejvíce užil. Při slavnostním obědě s vybranými osobnostmi Opavska Hans Adam II. přiznal, že Opavu velmi dobře zná každý Lichtenštejn již od malička. „Erb Opavy a Slezska máme v našem erbu, o Opavě se tak každý Lichtenštejn učí. Jsem rád, že jsem se zde konečně mohl podívat. Přestože jsem v České republice byl několikrát, v Opavě jsem poprvé,“ prozradil kníže, který dodnes používá i přídomek *vévoda opavský*. Kníže si také prohlédl centrum města. „Opava je nádherně spravené město,“ komentoval. Postupně navštívil konkatedrálu Nanebevzetí Panny Marie, kde je umístěn náhrobní kámen knížete Karla I. Lichtenštejnského, dále se pak prošel přes Horní náměstí, Hrnčířskou a Masarykovu ulici na Dolní náměstí, kde obdivoval kostel sv. Vojtěcha, na kterém je dodnes umístěn lichtenštejnský erb. Velmi podrobně se zajímal o historii opavských památek, o to, jak byly za války poškozeny a jak byly následně restaurovány. Po procházce městem přijal knížete na radnici primátor Martin Víteček. Ten knížeti daroval přesně 400 let starou stříbrnou minci vyraženou roku 1615 v Opavě. Tento unikát věnoval městu jako dar pro knížete významný opavský numismatik, který si však přál zůstat v anonymitě. Na stříbrném tříkrejcaru o váze 1,61 gramu je podoba knížete Karla I. z Lichtenštejna. Dále kníže dostal obraz bývalého lichtenštejnského zámku v Opavě či české sklo. Primátor od knížete obdržel repliku mědirytiny znázorňující historický pohled na Opavu a lichtenštejnská vína. Kníže, kterému je 70 let, je ve výborné kondici. Vystoupal také až na věž Hlásky, aby si mohl prohlédnout město z ptačí perspektivy. Následoval zlatý hřeb dne, křest knihy Pavla Juříka *Liechtensteinové – historie a sídla knížecího rodu*. Tuto knihu pokřtil kromě autora a primátora ještě právě Hans Adam II. Knížete dojalo vystoupení dětského pěveckého sboru Domino. Večer patřil banketu v Gastrocentru Slezské univerzity. Ten byl koncipován jako exkurze do historické české, moravské a slezské kuchyně. Druhý den kníže s princeznou absolvovali prohlídku Slezského zemského muzea. Z Vaduzu, hlavního města Lichtenštejnska, pak došel dopis adresovaný studentům Slezské univerzity. Spolu s děkovným dopisem dorazila i kniha Knížecí deserty Lize Buchmaiera. „Zásilka z Vaduzu nás překvapila. V osobním dopise Jeho

¹⁶⁷ Hláska č. 5, 2015, s. 8

jasnost děkuje univerzitě a jejím studentům za recepci připravenou v gastrocentru," komentoval pedagog univerzity Alexandr Burda.¹⁶⁸

Ke svatým **Františkovi a Anežce** na charitních domech na Kylešovské ulici přibyl i další svatý. Tentokrát **Josef**, který jako nové domovní znamení od 27. května kráší budovu Charity Opava v Jaktaři na ulici Přemyslovců. Svatý Josef je mimo jiné patronem tesařů, stolařů a řezbářů. „V areálu Jaktaře občané naleznou kromě celého ředitelství také sociálně terapeutickou dílnu Radost, Chráněné dílny svatého Josefa včetně obchůdku s jejich výrobky a také Wellness centrum se saunou a profesionálními maséry, poskytujícími celou řadu regeneračních a rehabilitačních služeb,“ přiblížil Ivo Mluděk z Charity Opava. Návrhu i výroby tohoto znamení se opět zhostila Zuzana Bartáková, keramička Chráněných dílen ve Vlaštovičkách. Slavnostní odhalení, které začalo v 10 hodin, pokračovalo kácením májky na dvoře jaktařského areálu, kulturním vystoupením a občerstvením.¹⁶⁹

Noc kostelů se uskutečnila 29. května. Zahájila ji Mše svatá v kostele sv. Petra a Pavla v Jaktaři. Součástí opavské Noci kostelů bylo také setkání s jaktařským knězem Petrem Chřibkem nazvané *Zeptejte se, na co chcete*. V loňském roce navštívilo v celé České republice více než 1 400 kostelů okolo 450 000 návštěvníků.¹⁷⁰

Oslavy Dne dětí se uskutečnily v Městských sadech 30. května. Jejich součástí byl opět folklórní festival *Děcka, poče se hrač*. Novinkou v tomto roce byl program s názvem *Přijel k nám cirkus* v podání souboru Cirkus trochu jinak, díky kterému si děti mohly vyzkoušet provazochodectví, roztáčení talířů na tyči, cirkusovou střelnici a další atrakce.¹⁷¹

Opavou projeli 4. června **koloběžkáři**. Do slezské metropole dorazila odpoledne šestice koloběžkářů, která se o dva dny dříve vydala na třítydenní cestu po Moravskoslezském kraji s názvem **Tour de nejkačka**. Za doprovodu náměstka primátora Dalibora Halátka si koloběžkáři prohlédli například Slezské zemské muzeum, Obecní dům či Opavu z radniční věže. V rámci 22 etap tour urazili koloběžkáři přes 600 kilometrů, otestovali cyklostezky a navštívili na 130 míst a evropských projektů. Smyslem této kampaně, kterou pořádala Regionální rada

¹⁶⁸ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/lichtenstejnsky-knize-20150625.html

¹⁶⁹ Hláska č. 5, 2015, s. 9

¹⁷⁰ Tamtéž, s. 20

¹⁷¹ Tamtéž, s. 32

Moravskoslezsko, bylo přiblížit pěkná i neokoukaná místa v našem kraji a ukázat, jak v posledních osmi letech díky penězům z Evropské unie rozkvetla.¹⁷²

MDPO slavil 110 let. Výročí si MDPO připomněl v sobotu 6. června. V rámci Dne otevřených dveří byla k vidění historicky první tramvaj č. 7, která vyjela do ulic Opavy 4. prosince 1905. V roce 1941 je vystřídal autobusy a v roce 1952 zase trolejbusy. Návštěvníci si také mohli prohlédnout dílny, haly, dispečink, servisní techniku i další vozový park. Během dne probíhaly okružní jízdy Opavou historickými vozy. V rámci oslav byla zahájena i pojízdná výstava 21 alpských zastavení v trolejbusu č. 307 a byly také pokřtěny dva nové trolejbusy pojmenované Květa a Opasaurus. Nechyběl ani křest knihy 110 let městské dopravy v Opavě.¹⁷³

Opavské koupaliště letos zahájilo sezónu 19. června. Návštěvníci si pobyt na koupališti mohli zpříjemnit i četbou u vody. Zaměstnanci Knihovny Petra Bezruče totiž vybrali z vyřazených knih detektivky, romány pro ženy i knihy pro děti a nabídli je k půjčení nebo rozebrání v knihovničce na plovárně. Nedočtenou knihu podle ředitelky knihovny Zuzany Bornové nebylo nutné vracet. „Čtenáři si ji mohou odnést a vrátit na koupaliště až po dočtení, nebo knihu nevracet vůbec a dát ji k přečtení někomu dalšímu,“ doplnila ředitelka s tím, že pokud se kniha čtenářům zalíbila natolik, že si ji vzali třeba na dovolenou, mohli zaslat fotografii na e-mail knihovny a nejlepší fotografie a příspěvky pak byly umístěny na jejím facebooku.¹⁷⁴

Nejpovedenějším rodinným domem podle poroty Opavské ceny J. M. Olbricha se stal **rodinný dům v Suchých Lazcích**. Vítězný dům porotu zaujal promyšleným provozním a dispozičním uspořádáním a vtipným zasazením ve svažitém terénu. „Jednopodlažní lapidární dvorcový dům se zelenou střechou, zbavený jakéhokoliv exhibicionismu, vyrůstá ze svahu směrem k ulici. Dům tvoří s přilehlým terénem a geometrickou terasovou zahradou jednotný nedělitelný celek,“ hodnotili stavbu organizátoři. Autorem projektu byli Tomáš Bindr, Lucie Mohylová, HIP Luděk Valík, Atelier 38 a autorem návrhu terasové zahrady a zahradní úpravy byl Lubomír Rychtar. Čestné uznání za mimořádné invenční řešení získala **rezidence Mendelova** v Opavě (autory byla architektonická studia Kamil Mrva Architects, AMG studio). Čestné uznání získala také novostavba **rodinného domu v Polomi**, opět od autorů: Tomáš Bindr, Lucie Mohylová, HIP Vojtěch Šimčík, Atelier 38. Autorem trojice skupin bříz byl

¹⁷² Hláska č. 7–8, 2015, s. 6

¹⁷³ ROP, 2. 6. 2015, s. 3

¹⁷⁴ Hláska č. 6, 2015, s. 8

Lubomír Rychtar. Nejvíce hlasů veřejnosti získala v anketě stavba **rodinného domku ve Vítkově**, který zpracoval Ing. arch. Petr Mlýnek, Ateliér Zóna.¹⁷⁵

V polovině června se zástupci města Opavy v čele s primátorem Martinem Vítečkem zúčastnili **konference ve Vídni**, která byla uspořádána u příležitosti oslav 100 let založení rakouského Svazu měst. „Opava byla pozvána jako jedno ze zakládajících členských měst. Svaz vznikl v roce 1915, tedy v době, kdy jsme byli součástí Rakouska-Uherska,“ vysvětlil Jaroslav Machovský, vedoucí oddělení vnějších vztahů a zahraniční spolupráce. Třídenní konferenci, která měla na programu řadu tematických přednášek, navštívila celá řada významných hostů, včetně rakouského prezidenta Heinze Fischera. Slavnostního setkání rakouských měst využili zástupci Opavy také k jednání se starostou města Leoben. „S tímto městem již řadu let udržujeme kontakty. Věřím, že se jedná o naše budoucí partnerské město. Hovořili jsme o možnostech nastartování spolupráce v celé řadě oblastí,“ uvedl primátor Martin Víteček. Na závěr návštěvy přijali Opavané pozvání Její Jasnosti Marii-Pii Kothbauer, lichtenštejnské princezny, která ve Vídni působí jako velvyslankyně pro Rakousko a Českou republiku.¹⁷⁶

Opavské kulturní léto vstoupilo již do svého 10. ročníku. Letos přijela Opavanům zahrát například 23. července kapela *Wohnout* nebo 20. srpna vystoupil *Michal Hruža* a kapela *Hruzy*. Opavským kapelám *All These Memories* a *Rotující kedluben* patřilo Dolní náměstí 13. srpna. Jinak hudbu doplnily i filmy, například 8. července romantická komedie Jana Svěráka *Jízda*, 15. července nová česká komedie *Hodinový manžel* či 22. července *Grandhotel Budapešť*, komedie *USA*. Několik projekcí bylo věnováno projektu *Biograf 16 na Ptačím vrchu* (Právě začínáme 30. července, *Rozmarné léto* 6. srpna či *Nejistá sezóna* 13. srpna nebo *Lásky mezi kapkami deště* 20. srpna).¹⁷⁷

Technické služby dostaly **nového ředitele**. Stal se jím od 1. července Jan Hazucha, dvačtyřicetiletý rodák z Hlučína, který do té doby řídil provoz Centrální tiskárny České pošty v Praze.¹⁷⁸

¹⁷⁵ Hláska č. 6, 2015, s. 9 a <http://www.zaopavu.cz/view.php?navezclanku=vyhlaseni-vysledku-opavske-ceny-j-m-olbricha-za-novostavbu-v-letech-2013-2014&cisloclanku=2015040006>

¹⁷⁶ Hláska č. 7–8, 2015, s. 4

¹⁷⁷ Tamtéž, s. 10 a 32

¹⁷⁸ Tamtéž, s. 8

Baňky z Opavy okouzly návštěvníky EXPO. Na výstavě EXPO v italském Miláně se návštěvníkům prezentoval také Moravskoslezský kraj se svými partnerskými městy. Slavnostního otevření za město Opava se zúčastnila také náměstkyně primátora Simona Bierhausová a radní Simona Horáková. „Naše expozice se setkala s velkým zájmem jak návštěvníků, tak i italských médií, ve kterých například vyšel článek *Česká republika není jen Praha, ale i Opava, zvonky a baňky*,“ poznamenala první náměstkyně primátora Simona Bierhausová. Zároveň o účasti slezské metropole na výstavě informoval nejen Český rozhlas, ale také státní italská televize Rai a nejčtenější sportovní deník Gazzetta dello sport. Hlavním symbolem celé expozice byl Radegast jako bůh hojnosti a vládce živlů a zájemci se seznámili se všemi oblastmi našeho kraje. Opava se kromě prezentace ve formě fotografií a video spotů představila především právě svými vánočními ozdobami, které návštěvníky nadchly. Do Milána vyslala opavská Slezská tvorba dva druhy baněk. První část baněk představovala tři živly – oheň, vodu a vzduch, druhá část byla výběrem z produkce, která byla dodávána přímo do Itálie. Jednalo se o koule různých velikostí, zvonky, olivy a další tvary v červené a bordó barvě, zdobené zlatými třpytkami. Veřejnosti tak byl představen jeden z tradičních českých a hlavně opavských výrobků – skleněné ručně vyráběné baňky. Z Opavy a jejího okolí byly představeny top atraktivity, které z historického a kulturního hlediska prezentují náš region jako oblast, která má co nabídnout. Dále byly prezentovány aktivity v rámci zdravého životního stylu, opavské Farmářské trhy a regionální potraviny. Rovněž byla vyzdvížena vysoká úroveň školství a obor italistika na Slezské univerzitě. „Jednali jsme o další možné spolupráci, ať už to budou výměnné pobyty, podpora italistiky na Slezské univerzitě, nebo spolupráce Opavy a italských měst,“ dodala Simona Bierhausová.¹⁷⁹

Restaurováním prošla **Žabka** na meteorologické skřínce v Dvořákových sadech. Secesní skřínka s barometrem, která stojí naproti Střední zdravotnické škole Opava ve Dvořákových sadech a Opavané ji znají jako Žabku, se 29. září přemístila do restaurátorské dílny pasíře Pavla Strakoše v Hradci nad Moravicí. „V roce 2001 ji již tento restaurátor opravoval. Bohužel za skoro 15 let kolem ní prošla řada nenechavců. Zloději kovů stále úřadují a části kovové skulptury opět ukradli,“ uvedl náměstek primátora Dalibor Halátek. Opravy vyjdou celkově na zhruba 115 tisíc korun. Město přitom získalo 47 tisíc z dotace Ministerstva kultury. „Skřínka by se podle smlouvy měla vrátit na místo do konce října,“ uzavřel náměstek Halátek.¹⁸⁰

¹⁷⁹ Hláska č. 10, 2015, s. 7

¹⁸⁰ Hláska č. 7–8, 2015, s. 4 a <http://www.opava-city.cz/cs/barometr-zabka-je-v-rukou-restauratora>, publikováno 29. 9. 2015

Od srpna přibýlo k partnerským městům **Kearney v USA**. Zástupci vedení města Opavy podepsali se svými americkými protějšky dohodu o spolupráci 12. srpna. Týkala se hlavně univerzit. První kontakty Opavy s městem Kearney byly navázány v roce 2012. „Nabídka přišla z americké strany. Kearney má univerzitu spolupracující s Univerzitou Palackého v Olomouci, a ta Američanům doporučila i nás,“ řekl vedoucí oddělení vnějších vztahů a zahraniční spolupráce Jaroslav Machovský. Američané přijeli do Opavy poprvé v roce 2013. Návrh spolupráce pak projednala jak rada města, tak i zastupitelé. Ve středu 12. srpna navštívila americká delegace Opavu podruhé, aby byla v pracovně primátora podepsána smlouva o partnerství. Kromě primátora smlouvu podepsalo i vedení obou univerzit a města Kearney. „Pro studenty je důležité, aby existovaly programy, díky nimž mohou cestovat a poznávat jiné kultury a země či prohlubovat jazykové schopnosti. Spolupráci obou univerzit proto velmi vítám,“ uvedl primátor Martin Víteček. Američané měli v Opavě bohatý program. Kromě primátora je přijala i první náměstkyně primátora Simona Bierhausová. Blíže se seznámili se školstvím ve městě a do některých škol v Opavě se jeli osobně podívat. Dále je čekala komentovaná prohlídka města, exkurze do historie a výhled z radniční věže.¹⁸¹

O prázdninách stanul nový ředitel i v čele Slezského divadla. Novou tváří, která se ujala vedení divadla, byl **Karel Drgáč**, rakouský operní režisér českého původu a první ředitel Státní opery Praha. Hláska psala, že divadlo čekají pod jeho vedením změny. Přišel například s vizí více se provázat s ostatními organizacemi ve městě, přesunout nedělní premiéru na sobotu, přijmout šéfdirigenta a doplnit operní soubor o sólisty. „Divákům chci nabízet hry na evropské úrovni, alespoň v něčem výjimečné. Herci by měli podávat nejlepší výkony, jakých jsou schopni, a tyto výkony budou jejich standardem s tím, že dobří budou všichni herci. Nedovolím, aby tu byl jeden dobrý herec a ostatní se vezli. Tanečníci budou povýšeni na taneční soubor. Mou vizí je i zřízení baletního souboru,“ nastínil nejbližší změny ředitel. Jednašedesátiletý Karel Drgáč pocházel z Rokycan. Do Opavy, ve které strávil část svého dětství, se vrátil po 35 letech. Ve své kariéře byl mimo jiné zakládajícím ředitelem Státní opery Praha, působil jako umělecký šéf znovuotevřené Reduty v Brně a jako šéf Janáčkovy opery Národního divadla v Brně. Třidvacet let byl také intendantem Operního festivalu v dolnorakouském Garsu.¹⁸²

Dalším novým ředitelem, který stanul v čele městské organizace, byl **Pavel Šuranský**. Od poloviny srpna začal šéfovat Městské policii Opava. Do výběrového řízení se

¹⁸¹ Hláska č. 9, 2015, s. 5

¹⁸² Tamtéž, s. 6

přihlásilo celkem 9 uchazečů. „Ačkoliv komise nakonec nedoporučila žádného kandidáta, rozhodl jsem se s tím, který uspěl nejlépe, tedy s panem Pavlem Šuranským, dále jednat. Dospěl jsem k názoru, že je to člověk s dobrou kvalifikací, praxí i zkušenostmi, který je schopen opavskou městskou policii vést. Proto jsem zastupitelstvu navrhl tohoto kandidáta řízením pověřit,“ uvedl primátor Martin Víteček. Pětačtyřicetiletý Pavel Šuranský od roku 2003 působil jako velitel Městské policie Jeseník. Jako strážník měl však praxi již dlouhých třiaadvacet let. Před pěti lety ukončil magisterské studium na Policejní akademii České republiky, kde v roce 1999 získal také bakalářský titul.¹⁸³

V opavských zákoutích se objevily **menhiry**. Od září mohli Opavané i návštěvníci města vidět tyto krajinné artefakty ve Dvořákových sadech, na Rybím trhu a také v Jaktaři. Umístění opracovaných kamenů bylo součástí projektu Pocta krajině Opavy a šlo o dílo členů občanského sdružení ZeZemě. Každý z kamenů pocházel z jiné části České republiky. Lišil se také barvou a velikostí. Největší monolit stál v Jaktaři, v parčíku u kostela. Šlo o hornolipovský mramor o váze více než 5 tun. Ve Dvořákových sadech byl umístěn nejmenší a nejméně nápadný kámen. Mramor o váze jedné tuny byl před opracováním vytěžen v lomu ve středočeském Slivenci. Třítunový zakulacený kus žuly na Rybím trhu pocházel z jihočeského Mrákotína. Kameny byly postaveny na výšku a odkazovaly na starodávné menhiry. Nesly však i moderní pečeť v podobě vytesaných kruhových reliéfů. Projekt Pocta krajině Opavy podpořilo dotací město Opava a sponzorským darem firma STRABAG, která zajistila těžkou techniku pro převoz a usazení kamenů.¹⁸⁴

Fórum Zdravého města se konalo 5. října v Kulturním domě Na Rybníčku. Občané na něm mohli opět diskutovat o nejpálčivějších problémech. Následně se k seznamu problémů mohli vyjádřit v anketě v Hlásce a na webu města. Na fóru se občané nejprve seznámili s principy Zdravých měst i konaného diskusního setkání. Poté se ujal slova náměstek primátora Dalibor Halátek a seznámil přítomné s postupem řešení TOP problémů, které byly navrženy na fóru v loňském roce. Následně se rozběhly diskuze u šesti kulatých stolů o záležitostech, které podle Opavanů město nejvíce „pálí“. Probírala se témata z oblasti vzdělávání, kultury, sportu, urbanismu, komunikace, ekonomiky, cestovního ruchu, zaměstnanosti, životního prostředí, dopravy a řada dalších. Se svými náměty přispěli i členové opavského zastupitelstva dětí a mládeže. Z témat, která se objevila v jednotlivých oblastech nejčastěji, byl na

¹⁸³ Hláska č. 9, 2015, s. 6

¹⁸⁴ Hláska č. 11, 2015, s. 8

závěr hlasováním všech přítomných sestaven seznam nejžhavějších problémů. O těch bylo pak možné hlasovat prostřednictvím přiloženého anketního lístku. Pravidla hlasování byla jednoduchá – každý občan měl 2 hlasy. Mohl je přitom přidělit oba jednomu tématu, protože ho viděl jako zcela zásadní, nebo si vybral dvě témata a každému z nich dal jeden bod. Následně pak z hlasování vzešel seznam nejpalčivějších problémů, který zde uvádíme:

- Oprava – výměna oken v objektech majetku města (Dolní náměstí, Mezi trhy, Hrnčířská aj.)
- Třídění bioodpadu u bytových domů
- Nevyhovující stav bazénu a zimního stadionu
- Víceleté financování sociálních služeb
- Spalování nevhodných paliv v lokálních topeništích
- Vyřešení prostoru za Slezankou
- Východní nádraží jako dopravní uzel (terminál, kolárny)
- Propojení školství s podnikatelskou sférou
- Kdy budou senioři moci jezdit v MHD zadarmo?
- Hluk z restauračních zařízení v centru města (především večer a v noci)
- Nedostatek workoutových sportovišť
- Chybí velká koncertní hala
- Podpora velkých sportů na úkor malých
- Finanční stabilita rozpočtu města

Opava byla členem Národní sítě Zdravých měst ČR již od roku 2011. Cílem této sítě bylo vytvořit z města co nejkvalitnější a nejpříjemnější místo pro život svých obyvatel. Jedním z prostředků, jak občany zapojit do rozhodování o dění ve městě, jsou i diskusní fóra, která se za účasti vedoucích představitelů radnice, zástupců jednotlivých odborů magistrátu i organizací města, konají každoročně.¹⁸⁵

Významný český atlet **Milan Švajgr** převzal Cenu statutárního města Opavy. Ta byla někdejšímu pokořiteli Emila Zátopka udělena k jeho významnému životnímu jubileu – 90. narozeninám. Milan Švajgr patřil počátkem 50. let minulého století k našim

¹⁸⁵ Hláska č. 11, 2015, s. 9

nejlepším sportovcům. V letech 1949–1953 vybojoval celkem čtyři tituly mistra Československa. Roku 1949 při závodě na 5 000 metrů v Praze skončil druhý za Emilem Zátopkem, ale porazil vítěze z londýnské olympiády 1948, Švéda Toreho Sjöstranda. Díky jeho skvělé formě byl nominován na olympiádu v Helsinkách. Přestože ho s Emilem Zátopkem pojilo velké přátelství, byl to právě Emil Zátopek, který jako člen výběrčí komise Švajgra nedoporučil. Uvedl tehdy, že by se vystudovaný právník nemusel z Finska vrátit. Zátopek se za to později omluvil, Švajgr to jako křivdu nebere. „Je to už dávno,“ říká dnes. Malou náplastí mu mohlo být to, že v roce 1952 Švajgr při závodě na 3 000 m Zátopka porazil. V období 1967 až 1971 Milan Švajgr vykonával funkci předsedy atletického oddílu Slezan Opava. Profesně se celý život živil jako právník. U příležitosti udělení Ceny statutárního města Opavy přijalo Milana Švajgra vedení města – primátor Martin Víteček, náměstkyně Simona Bierhausová, náměstek Dalibor Halátek a tajemník Tomáš Elis. „Milan Švajgr má za sebou neuvěřitelný životní příběh. Dokázal toho strašně moc, přesto zůstal velmi skromným. Proto si tuto cenu bezesporu zasloužil,“ řekl primátor Martin Víteček. „Je to pro mě velká čest a děkuji vám za to,“ reagoval Milan Švajgr. Jeho ocenění navrhl známý opavský atlet Jiří Sýkora, který se čtvrtletního přijetí na Hlásce rovněž zúčastnil.¹⁸⁶

Nové ulice v Kylešovicích dostaly svá jména. Zastupitelé rozhodli o nových názvech ulic v lokalitě Hlavní – Joži Davida. Nově se v oblasti objeví názvy Procházkova a K Moravici. V loňském roce byla schválena nová jména Bauerova a Divišova. „S místními občany jsem se osobně sešel a o názvech ulic jsme vypsali takové malé referendum. Původně padaly návrhy, aby se ulice jmenovaly například podle druhů žab, podporu měla i Cimrmanova. Nakonec se ale místní shodli na jménu v jednom případě odvozeném od blízké řeky, ve druhém pak připomínajícím významného kylešovického rodáka, který zemřel před necelými deseti lety – soudce Ústavního soudu a poslance České národní rady Antonína Procházku,“ vysvětlil náměstek primátora Dalibor Halátek. Pojmenování ulic schválili na konci září zastupitelé. Aby však měli občané dostatek času k vyřízení veškerých náležitostí souvisejících se změnou adresy, názvy začaly platit až od nového roku.¹⁸⁷

Den stromů. Jako v minulosti ho provázela i tentokrát řada dalších akcí. K oslavám svátku stromů a životního prostředí se připojilo i Arboretum Nový Dvůr oblíbenou akcí *Vyřež/š si svoji dýni*. V rámci ní byly připraveny také exkurze pro veřejnost o víkend

¹⁸⁶ Hláska č. 11, 2015, s. 19 a <http://www.opava-city.cz/pl/milan-svajgr-prevzal-cenu-statutarniho-mesta-opavy>, publikováno 16. 10. 2015

¹⁸⁷ Hláska č. 9, 2015, s. 5

3. a 4. října. Spolek NaZemi přišel se zajímavou myšlenkou týkající se odpovědné spotřeby. Výstavu, jejímž tématem byla letos káva, nazvali pořadatelé Plné ruce práce, visela na stromech v parcích po celé České republice. V Opavě byla k vidění v jírovcové aleji u Obecního domu od 5. do 9. října. Hlavní program se uskutečnil v neděli 18. října, kterého se účastnily školy, ale také včelaři, zahrádkáři, stromolezci a také houbaři a zaměstnanci Střediska volného času. Součástí odpoledne byl i Barevný den, který připravila společnost Eko-kom na téma třídění a recyklace odpadů. Nechyběly ani dendrologické procházky s Miroslavem Frankem, ať už v rámci hlavní oslavy Dne stromů nebo samostatně 20. října. Další z doprovodných akcí byla i výsadba nových stromů. Tentokrát 24. října v Malých Hošticích. Zkušený mykolog Vít Balner uspořádal 28. října houbařskou exkurzi do Štítinského polesí.

Noc otevřených dveří, letos již devátá, se tentokrát nesla v pohádkovém duchu. „Pracovníci magistrátu návštěvníky letos provedou známými pohádkami v opavském pojetí. Letošní téma totiž zní Pohádková Opava,“ zvala na akci v Hlásce organizátorka akce Eva Týlová. Netradiční akce, která byla doprovodným programem ke státnímu svátku Dne vzniku samostatného československého svátku, se konala 28. října.¹⁸⁸

Předzvěstí začátku vánočních trhů se stal opět **stánek s vánočním punčem** na Horním náměstí. Již od 30. října si Opavané mohli zakoupit například Norimberský, Višňový nebo další druhy teplých nápojů. Punč byl k dostání i po skončení trhů od 26. prosince do 6. ledna.

Pomník Bedřicha Smetany ve stejnojmenných sadech dostal nový háv. „Na pomníku se podepsal nejen zub času, ale samozřejmě i vandalové a zloději. Odcizeny byly některé tabulky s nápisy, podstavec je navíc posprejovaný. Rozhodli jsme se proto světit ho do rukou zkušeného restaurátora, aby mu navrátil původní lesk,“ vysvětlil důvod restaurování náměstek primátora Dalibor Halátek. Pomník zdobí opavské Smetanovy sady již od roku 1927. Bronzovou bustu na členitém žulovém podstavci vytvořil podle návrhu architekta Stanislava Suchardy slavný český sochař Otakar Španiel. Busta, reliéf harfy s lipovou ratolestí a nápis na přední straně pomníku byly vytvořeny v pražském závodě Františka Anýže, který se zaměřoval na výrobu kovových uměleckých předmětů. Na zrestaurování pomníku bylo z městské kasy

¹⁸⁸ Hláska č. 10, 2015, s. 21

uvolněno zhruba 30 tisíc korun. Oprava pomníku byla svěřena restaurátorovi Tomáši Skalíkovi.¹⁸⁹

Svatomartinské slavnosti poprvé zavítaly do Opavy 11. listopadu. Začaly na Horním náměstí, kde byl připraven stánek se Svatomartinským vínem a občerstvením. K akci se připojila i restaurace U Přemka, která připravila ke svátku svatého Martina pochutiny, které ladily dohromady s mladým vínem. Oficiální zahájení oslav odtroubili trubači z věže Hláska v 11 hodin a 11 minut. Po 15. hodině se vydal na cestu svatý Martin na bílém koni, který s průvodem prošel od Obecního domu přes Ostrožnou až na Horní náměstí. Na povoze jej doprovázela cimbálová muzika Kubalovci. Na Horním náměstí Martina a jeho průvod přivítali zástupci města a došlo také na symbolické otevření Svatomartinského vína. K oslavám se připojily i některé opavské vinotéky a nabídkou mladých vín se zapojily do tzv. opavské vinné stezky.

Galerie purkmistrů v kanceláři primátora se rozrostla o další portrét. Od 19. listopadu ji zdobila podobizna bývalého primátora **Zdeňka Jiráska**. Obraz zhotovila, stejně jako portrét bývalého předsedy národního výboru a polistopadových primátorů Jiřího Staňka, Jana Mrázka a Zbyňka Stanjury, akademická malířka Blanka Valchářová.¹⁹⁰

Opavu propagoval nový film s názvem **Opava – po proudu krás**. Snímek vznikl při příležitosti oslav 790. výročí založení Opavy v roce 2014. Snímek, který byl k dostání také na DVD v Městském informačním centru Opava, představoval slezskou metropoli v pěti samostatných částech jako město s bohatou historií, město plné sportu, kultury a atraktivních míst se zajímavým okolím. „Kromě jednotlivých filmů obsahuje také krátké, přibližně dvouminutové klipy o Opavě, které se nyní používají na propagaci města, například v rámci veletrhů cestovního ruchu a při dalších příležitostech,“ uvedla Jana Foltysová, vedoucí odboru kancelář primátora, kde se myšlenka vzniku filmu zrodila. Jeden z ústředních klipů zvítězil v kategorii videospotů do tří minut na festivalu TourRegionFilm. Jeho 40. ročník se konal koncem října v Karlových Varech. Celý film o Opavě vytvořila dvojice filmařů Marek Partyš a Jakub Žídek, který pocházel z Opavy. Realizace snímku přišla město na 640 tisíc korun, téměř 85 procent částky pokryla dotace z evropských zdrojů.¹⁹¹

¹⁸⁹ Hláska č. 10, 2015, s. 6

¹⁹⁰ Hláska č. 11, 2015, s. 5

¹⁹¹ Tamtéž

Od podzimu získala **obřadní síň** v Městském domě kultury Petra Bezruče novou podobu. Dostala stovku nových polstrovaných křesel, která byla světlejší než ta původní. Prosincová Hláska připomněla, že sál má několik zvláštností. Nachází se v něm největší varhany ze všech obřadních síní v České republice. Opavská síň byla prohlášena kulturní památkou. Obřadní síň bývá dějištěm svateb a jiných slavnostních obřadů nebo přednášek či koncertů. Jen za letošní rok se tu odehrálo 102 svateb.¹⁹²

Pojízdna galerie v trolejbusu Městobus vozila od listopadu dvacet unikátních dobových fotografií zobrazujících každodenní život Opavy a jejích obyvatel. Snímky pocházely ze soukromých sbírek Rudolfa Dybowicze. Výstava s názvem „Fotografické zápisky Opava 1937–1967“ cestujícím zpříjemňovala jízdu nejen ve svátečním předvánočním a vánočním čase, ale zájemci si je zde mohou prohlédnout až do března 2016. „Výstavu připravil Institut tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě ve spolupráci s Městským dopravním podnikem Opava,“ upřesnil tiskový mluvčí MDPO Jaromír Šimánek.¹⁹³

Na **Farmářských trzích** si Opavané mohli nakoupit až do 14. listopadu. Tradiční slezská zabijačka se uskutečnila o něco dříve, a to v pátek 6. a sobotu 7. listopadu. V pátek navíc zahrála country skupina Wagon.

Den boje za svobodu a demokracii si Opavané opět připomněli pietním aktem na náměstí Slezského odboje v 10 hodin a v podvečer pak lampionovým průvodem, jehož čelo vedli zaměstnanci Střediska volného času a členové bubenického orchestru Boris. Průvod vyrazil z Horního náměstí přes Dvořákovy sady a po Hrnčířské ulici zpět na Horní náměstí. Na trase mohli účastníci potkat živé sochy a výjevy například z muzikálu Mrazík, který hrálo Slezské divadlo. Takže na kolemjdoucí čekala Baba Jaga ve své chaloupce, loupežníci, Mrazík ve svých saních nebo duchové v altánku na Ptačím vrchu. V 18 hodin proběhlo předání Ceny 17. listopadu za rozvoj občanské společnosti. Cenu 17. listopadu převzal **Lukáš Onderka** ze Slezského gymnázia. Zvítězil v konkurenci dalších čtyř studentů, které nominovaly jejich školy. Lukáš Onderka převzal ocenění z rukou primátora Martina Vítečka. Lukáš byl vedoucím projektu Emise, který se zabýval problematikou ovzduší v Moravskoslezském kraji. Organizoval jeho činnost, koordinoval základní a střední školy spolupracující na projektu, psal granty a prezentoval na konferencích. Cílem Ceny 17. listopadu bylo podpořit a ocenit studenty, kteří vyvíjejí aktivity, akce, iniciativy, které pomohly nebo

¹⁹² Hláska č. 12, 2015, s. 7

¹⁹³ <http://www.opava-city.cz/cs/v-ulicich-opavy-jezdi-pojizdna-retro-galerie>, publikováno 26. 11. 2015

pomáhají v jakékoliv oblasti veřejného zájmu v Opavě.¹⁹⁴ Akci pořádala Opavská kulturní organizace ve spolupráci se statutárním městem Opava a Rotary Clubem Opava. Poté následoval na Horním náměstí koncert Vladimíra Mertvy, Jana Hrubého a Ondřeje Fencla.¹⁹⁵

Otevřená radnice, druhá v tomto roce, se uskutečnila 23. listopadu.

Město začalo hledat v srpnu nového zajišťovatele tisku, grafiky a inzerce měsíčníku Hláska. Po pěti letech totiž končila smlouva mezi městem a tiskárnou Grafico na grafické zpracování a tisk zpravodaje Hláska. „Chtěli bychom dodat Hlásce nový design, vyhlásili jsme proto výběrové řízení na dodavatele tisku a grafickou firmu, zároveň hledáme i zajišťovatele inzerce,“ prozradila k záměrům města mluvčí magistrátu Lada Dobrovolná. První Hláska v novém kabátě vyšla v dubnu 2016.¹⁹⁶

Magistrát zavedl v některých svých objektech včetně Hlázky pro návštěvníky **Wi-Fi připojení zdarma**. Na internet se nově dalo připojit všude, kde se dal chytit signál s názvem „MMO-NAVSTEVA“, a to bez potřeby zadávat heslo. Síť byla volně dostupná od 22. června. „V dnešní době by měl být přístup k internetu na úřadě samozřejmostí a zpřístupnit internet každému občanovi, který k nám zavítá, jsem plánoval od doby, kdy jsem vstoupil na radnici,“ uvedl primátor Martin Víteček. Na realizaci se využilo stávající infrastruktury. Ta ale nepokrývala v dostatečné kvalitě například budovu magistrátu na Krnovské 71B (oddělení pasů, řidičských průkazů), proto zde byla síť přístupových bodů během léta postupně doplněna.¹⁹⁷

Ředitel Slezského divadla **Karel Drgáč** byl po neshodách se svými zaměstnanci, kritice některých svých kroků a dalších událostech radou města 25. listopadu **odvolán**.

¹⁹⁴ Hláska č. 12, 2015, s. 4

¹⁹⁵ Hláska č. 11, 2015, s. 21

¹⁹⁶ web města, viz: <http://www.opava-city.cz/cs/mesto-hleda-nove-zajistovatele-tisku-grafiky-inzerce-mesicniku-hlaska>, publikováno 24. 8. 2015, Hláska č. 9, 2015, s. 6

¹⁹⁷ Hláska č. 7–8, 2015, s. 5

Od prosincového vydání Hlásky se zásadním způsobem změnila **pravidla tištěné inzerce** v tomto zpravodaji. Podle smlouvy, kterou vysoutěžilo Slezské vydavatelství, s. r. o. na dva roky, si tato firma kupuje od města měsíčně 6 až 10 tiskových stran podle celkového počtu stran Hlásky daného měsíce. Ty pak přeprořádá svým klientům. Díky tomu se městu podařilo výrazně snížit náklady na tisk Hlásky. Změnila se i firma, která Hlásku tiskne. Výběrové řízení vyhrál Zdeněk Jeník z Krnova, mimo jiné spolujitel Regionu Opavsko. Do vypršení smlouvy v listopadu zajišťovala grafické provedení, inzerci a tisk Hlásky Tiskárna Grafico. Novinkou bylo také to, že čtyřikrát ročně občané Opavy našli ve schránkách Hlásku čtyřicetistránkovou.¹⁹⁸

Součástí tradiční předvánoční a vánoční atmosféry v Opavě byla i soutěž **O nejkrásnější vánoční ozdobu**. Vzhledem k tomu, že se rozhodlo zakoupit nové vánoční osvětlení, které ozdobilo strom na náměstí, ale zároveň chtělo zachovat tradici této oblíbené soutěže, čekalo na soutěžící několik novinek. Ozdoby letos nebyly zavěšeny na vánoční strom, ale na stromy na náměstí Osvoboditelů. „Na vánoční strom se vešel pouze omezený počet ozdob, a proto byli někteří soutěžící zklamáni, že jsme nemohli vystavit všechny jejich výtvary. Na náměstí Osvoboditelů, které přiléhá k Dolnímu náměstí, na němž se letos bude Vánoční jarmark konat, je stromů pro zavěšení všech ozdob dostatek,“ uvedla první náměstkyně primátora Simona Bierhausová. Soutěže se mohly zúčastnit děti, mládež do 15 let či školní kolektivy z mateřských a základních škol. Jednotlivci směli odevzdat pouze jednu ozdobu, ale kolektivy mohly vytvořit kolekci s 5 kusy ozdob. Pro letošní rok bylo vyhlášeno téma *Vánoce od srdce*. Děti tedy mohly vyrobit jakoukoliv vánoční ozdobu s motivem srdíčka. Ozdoby nesměly přesáhnout velikost 40 cm, musely být vyrobeny z odolného materiálu, například nepromokavého textilu, speciálně upraveného papíru atd. a opatřeny háčky na zavěšení. V letošním roce nebyly přijímány ozdoby vyrobené z PVC. Své práce mohly děti zaslat nebo osobně doručit nejpozději do 13. listopadu.¹⁹⁹

Vánoční trhy město poprvé organizovalo ve své režii. „Rozhodli jsme se tak po zkušenostech s dlouholetou spoluprací se zprostředkovatelskými agenturami. Důvodem byla klesající úroveň vánočních trhů a nespokojenost Opavanů,“ uvedla Magdaléna Hájková z odboru kancelář primátora. Z kapacitních důvodů se trhy navíc přesunuly na Dolní náměstí. Do programu se také zapojily opavské příspěvkové organizace. „Samozřejmě zůstanou zachovány a naopak budou posíleny tradiční akce, které k Vánocům neodmyslitelně patří, jako jsou lidové vánoční hry, chybět nebude ani

¹⁹⁸ Hlásky č. 12, 2015, s. 4

¹⁹⁹ Hlásky č. 10, 2015, s. 6

živý betlém, komponované vánoční pořady, cimbálové muziky či dechová hudba,“ poznamenala Magdaléna Hájková. Novinkou Vánočních trhů Opava byly i dílničky a tvořivé programy pro děti, jakými jsou výroba adventních věnců, ukázky zdobení baněk a perníčků atd. „Na dva dny pak na Dolním náměstí vyrostl řemeslné historické městečko s ukázkami tradiční řemeslné výroby, litím olova i s historickým kolotočem,“ odhalila další podrobnosti Magdaléna Hájková. Mnohým Opavanům byl v minulosti trnem v oku stánkový prodej. „Naší hlavní snahou byla podpora místních podnikatelů, výrobců a prodejců. Ve většině se také povedlo obsadit stánky místními prodejci a výrobci. Opavané se tak po dlouhé době mohou těšit na Slezskou tvorbu s baňkami, bohaté zastoupení regionálních produktů Opavského Slezska, obměněný sortiment občerstvení, který mimo jiné nabídne také slezské speciality,“ lákala dále Magdaléna Hájková. Svůj stánek měla na trzích například restaurace U Tří jabloní, která zmíněné slezské speciality nabízela.²⁰⁰

Obvyklé mikulášské **rozsvěcování vánočního stromu** se letos konalo o týden dříve, a to v pátek 27. listopadu od 17 hodin. Na program bylo také cirkusové vystoupení (Cirkus jinak), kde lidé shromáždění na Dolním náměstí mohli vidět anděla překonávajícího na laně celé náměstí. Smrk ztepilý, který ozdobil Dolní náměstí, byl vysoký 47 metrů a vyrostl v opavských městských lesích. O den později zahájila vánoční jarmark koncertem skupina *Mňága a Žďorp*. Opavané i návštěvníci města mohli v rámci kulturního programu vánočních trhů slyšet a vidět kromě jiných *Annu K* (11. prosince), *Blue Effect* (18. prosince), *Nebe* nebo také opavské kapely jako *Come and Play* (19. prosince) a *Psychonaut* (8. prosince). *Čertovský karneval* Střediska volného času se odehrál 5. prosince.²⁰¹

²⁰⁰ Hláška č. 11, 2015, s. 20

²⁰¹ <http://www.opava-city.cz/cs/vanocni-trhy-opava-2015>, publikováno 27. 10. 2015, program vánočních trhů viz Hláška č. 12, 2015, s. 11

POLITICKÝ ŽIVOT

Rada města na svém zasedání 11. března schválila **Programové prohlášení pro volební období 2014–2018**. Vládnoucí koalice v něm konkretizovala kroky, které by chtěla učinit v oblastech správy města, majetku, hospodaření a rozvoje města, podnikání a zaměstnanosti, volného času a sportu, turismu, sociálních služeb, školství, životního prostředí, dopravy a kultury. „Programové prohlášení vychází z volebních proklamací jednotlivých koaličních stran. Doplnili jsme tam samozřejmě i věci, které ve volebních programech nebyly a na kterých bychom chtěli intenzivně pracovat. Musím říct, že při sestavování prohlášení panovala široká shoda a kromě pár drobností jsme neměli problém dojít ke konsenzu,“ uvedl primátor Martin Víteček.²⁰²

Koncem října začaly zaznívat zprávy, že se **koalice** vzešlá z komunálních voleb v roce 2014 **rozpadá**. Rozkol mezi stranami vygradoval po rozporech uvnitř hnutí ANO, které volby vyhrálo. ANO v čele s primátorem Martinem Vítečkem vládla se zástupci lidovců, občanských demokratů a Změny pro Opavu. Strany už intenzivně jednaly o nové koalici. ČSSD měla šanci vyjít z opozice. Martin Víteček měl již delší dobu spory se svou náměstkyní Simonou Bierhausovou a již odvolanou radní Simonou Horákovou. Obě byly z hnutí ANO a tvrdily, že primátor dělá ostudu. Další náměstek Dalibor Halátek, který byl zvolený za uskupení Změna pro Opavu, potvrdil, že současná koalice už není schopna fungovat. „Situace je neudržitelná. Jednáme o nové koalici,“ řekl Halátek. Silnou roli při vyjednávání hrála druhá nejsilnější strana v zastupitelstvu – ČSSD, která skončila v opozici. „Základem možné budoucí koalice by mohla být spolupráce ČSSD, lidovců a Změny pro Opavu. Další potenciální partner se zatím jasně nevyjádřil,“ řekl Radim Křupala z ČSSD. Zástupci ODS, Starostů městských částí a uskupení Opavané vytvořili společný klub a dohodli se, že budou po zbytek volebního období postupovat společně. V té době společně hledali partnera, se kterým by mohli sestavit koaliční většinu. Primátor čelil kritice i z vlastních řad, například kvůli odvolání šéfů městských společností. Proti novému řediteli Slezského divadla Karlu Drgáčovi se vzbouřili zaměstnanci a hrozili stávkou. „Odvolání ředitelů probíhá způsobem pokus – omyl. Pan primátor dělá různá faux-pas, víceméně dělá ostudu značce ANO,“ mínila Simona Bierhausová z ANO, která měla připravovat na radnici převrat.²⁰³

²⁰² Hláska č. 4, 2015, s. 6

²⁰³ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/1608985-rozkol-uvnitř-ano-v-opave-rozložil-radnicni-koalici>, publikováno 27. 10. 2015

Opavská organizace ANO **byla** nakonec **zrušena**. Buňku zrušilo předsednictvo hnutí ANO na svém zasedání 28. listopadu. Tím skončilo členství všem jejím dosavadním členům včetně primátora Martina Vítečka. Jednáním o obnovení opavské organizace byl pověřen moravskoslezský krajský předseda Josef Bělca. Bělca uvedl, že organizaci bude budovat celou znova z nových i původních členů. V opavské organizaci ANO nastal rozkol, který vedl k rozpadu tamní koalice na magistrátu. Byli v ní zástupci ANO, Změny pro Opavu, KDU-ČSL, Starostů a ODS.

Ani jedna z rozhádaných stran v opavském hnutí ANO nebyla podle předsednictva schopna řešit problémy uvnitř hnutí, domluvit se a dodržet sliby. „Osobní ambice a řevnivost byly silnějšími motivacemi než dodržování programu, ducha a etických zásad. Chování znepřátelených frakcí na radnici tak poškozovalo dobré jméno hnutí ANO,“ uvedl mluvčí krajského hnutí ANO Vladimír Vořechovský. Jedna část rozděleného opavského hnutí stála za primátorem Vítečkem, druhou vedla jeho náměstkyně Simona Bierhausová. Víteček a Bierhausová si vzájemně navrhli vyloučení ze strany. Po rozpadu koalice měl Víteček podporu dalších šesti zastupitelů ANO, náměstkyně Bierhausová tři.²⁰⁴

O tom, jak probíhalo **vyjednávání nové koalice**, informoval například Opavský a hlučínský deník. Předseda opavského klubu ANO Milan Němec vyjednával se sociálními demokraty. Nejprve byla ze zastupitelského klubu ANO vyloučena náměstkyně primátora Simona Bierhausová a další tři členové. Poté se předsednictvo hnutí začalo zabývat návrhem na vyloučení primátora Martina Vítečka a opavského předsedy Milana Němce. O této skutečnosti například informovala na svém facebookovém profilu zastupitelka Simona Bierhausová. „Když jsem vstupovala na politický led, myslela jsem si, že snad něco ve smyslu slušné politiky existuje. Pak mně ideály opustily. Nicméně naděje umírá poslední a v tuto chvíli se mi zdá, že by se snad mohlo blýskat na lepší časy. Někteří členové udělali více škody než užitku. Dnes již mohu oficiálně sdělit, že Milan Němec a Martin Víteček budou tento týden navrženi na vyloučení z hnutí ANO,“ uvedla Bierhausová. Podle političky oba představitelé vystupovali proti svým voličům, proti zájmům Hnutí ANO i proti názorům a argumentům svých kolegů z hnutí. „Návrh je vždy na základě konkrétních důvodů, které jsou velmi pečlivě projednány a zdůvodněny ve spolupráci s krajským předsedou hnutí ANO a v tomto případě také na jednání celostátního předsednictva hnutí, jehož prioritou je slušná politika,“ dodala Simona Bierhausová. Primátor Martin Víteček ale tento krok

²⁰⁴ http://www.lidovky.cz/ano-zrusilo-svoji-oraganizaci-v-opave-o-clenstvi-prisel-i-primator-1fk-/zpravy-domov.aspx?c=A151129_124043_ln_domov_ELE, publikováno 29. 11. 2015

považoval za snahu zkomplikovat straně koaliční jednání. „O vylučování členů rozhoduje centrální předsednictvo a návrh může podat jakýkoli člen hnutí. Informaci o návrhu vyloučení považuji za snahu rebelujících členů o destabilizaci vyjednávání i koalici. Naším cílem je uklidnit situaci v opavském klubu a vyjednat koalici, která bude schopna plnohodnotně pokračovat v započaté práci," komentoval Víteček.²⁰⁵

Nová koaliční smlouva byla nakonec mezi zastupiteli bývalého hnutí ANO kolem Martina Vítečka (nyní Sdružení nezávislých zastupitelů – SNZ), ČSSD, Změnou pro Opavu a KDU-ČSL podepsána 10. prosince. Tuto smlouvu posvětili svým hlasováním také zastupitelé na svém zasedání v pondělí 14. prosince. Novým primátorem statutárního města Opavy byl 23 hlasy zvolen sociální demokrat Radim Křupal, dosavadní primátor Martin Víteček se stal jeho prvním náměstkem. Dalibor Halátek (Změna pro Opavu) a Josef Stiborský (KDU-ČSL) zůstali na svých postech náměstků. Zastupitelstvo města svěřilo **Radimu Křupalovi** úkoly na těchto úsecích: finance, Městská policie Opava, interní audit, vnější vztahy, reprezentace města a kultura. **Martinu Vítečkovi** připadly tyto oblasti: majetek města, informatika – sport, Městské lesy Opava, p. o., spolupráce s městskými částmi. **Daliboru Halátkovi** byly určeny tyto oblasti: rozvoj města, příprava a realizace investic, životní prostředí, technické služby odbor hlavního architekta a turistický ruch. **Josef Stiborský** zodpovídal za oblasti: školství, prevence kriminality, sociální věci, doprava a Městský dopravní podnik Opava. Nová rada města měla opět 11 členů. Tvořili ji čtyři členové za ČSSD – Radim Křupal, Tomáš Čvančara, Jan Sedláček a Libor Moravec. Stejný počet radních mělo i bývalé hnutí ANO, nyní SNZ, které v radě zasedlo ve složení Martin Víteček, Milan Němec, Adam Ludvík Kwiek, Lukáš Kovařík. Dvě křesla obsadili Dalibor Halátek a Alexandr Burda za Změnu pro Opavu, jeden radní, a to Josef Stiborský, zastupoval KDU-ČSL. Koalice v zastupitelstvu disponovala celkem 21 hlasy z celkových 39. ČSSD a SNZ měli shodně 7 hlasů, Změna pro Opavu 4 a KDU-ČSL 3 zastupitele.²⁰⁶

Posvěcení nové koalice na zasedání zastupitelstva 14. prosince komentovala na facebooku i opoziční zastupitelka **Pavla Brady**. „Po osmihodinovém jednání jsme se v zastupitelstvu propracovali k 18. bodu z celkových 41. Koalice schválila rozpočet, o kterém se už ví, že se bude měnit. Zvolilo se staronové vedení města – ze 4 původních zůstali všichni muži, jen se vyměnil primátor (nově Radim Křupal

²⁰⁵ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/opava-ano-vylouceni10112015.html, publikováno 10. 11. 2015

²⁰⁶ <http://www.opava-city.cz/cs/opava-ma-novou-koalici-i-primatora>, publikováno 14. 12. 2015 a také Hláska č. 1, 2016, s. 5

z ČSSD). Po pěti letech není v opavském vedení ani radě města opět žádná žena. A Martin Víteček, tolik kritizovaný za svou neschopnost, byl odsunut na místo 1. náměstka primátora. Kozel se stal zahradníkem respektive zahradník náměstkem zodpovědným za majetek i městské lesy, ve kterých za poslední rok udělal skoro tolik škody jako brouk kůrovec,“ uvedla Brady.

SAMOSPRÁVA

V lednové Hlásce bylo avizováno, že **zastupitelé** se měli v tomto kalendářním roce sejít celkem pětkrát. Zasedání se měla uskutečnit 9. března, 27. dubna, 22. června, 21. září a 14. prosince od 9 hodin v Kulturním domě Na Rybníčku.²⁰⁷ Navíc se zastupitelé sešli 17. srpna a 23. listopadu.

Na stránkách zpravodaje Hláska se také začaly objevovat příspěvky psané **opozičními zastupiteli**, zejména z klubu Zelená pro Opavu nebo Opavané. Na jejich výzvy či připomínky vždy v daném čísle Hlásky reagovali zástupci vedení města. Například v lednové Hlásce kritizovali zastupitelé za Zelenou pro Opavu posun konání zastupitelstev na dopolední hodiny.²⁰⁸ V červnovém čísle kritizovali titíž zastupitelé - Pavla Brady, Pavel Stehlík, Olga Pavlíčková postup rady města při odvolání některých ředitelů městských příspěvkových organizací nebo organizací s většinovým majetkovým podílem města, jako například Městských lesů Opava nebo Městského dopravního podniku.²⁰⁹ V prosincové Hlásce primátor objasnil, že opozice dostávala pro svá vyjádření prostor v délce 2 000 znaků a vedení města si na odpověď vyhradilo 1 500 znaků.²¹⁰

Zastupitelstva osmi městských částí si zvolila svá nová vedení. Starosty se stali: v městské části Komárov **Lumír Měch**, v Malých Hošticích **Miroslava Konečná**, Zlatníky povede **Lumír Král**, Podvihov již několik volebních období **Jitka Měchová**, Suché Lazce si vybraly za starostu **Petra Oriješčíka**. V čele Vávrovic stanul **Miroslav Kořistka**, Vlaštovičky si zvolily **Reného Holušu** a **Kamil Ručil** se stal starostou Milostovic. Město také prohlásilo, že chce lépe s městskými částmi spolupracovat. Schůzky se starosty měly od této doby probíhat každý měsíc.²¹¹

Rada města na svém zasedání 25. března odvolala **Reného Binara** z místa ředitele příspěvkové organizace **Městské lesy Opava**. Nyní hodlají radní v této organizaci provést audit a na základě jeho výsledku rozhodnou o dalším fungování této společnosti. Řízením byla prozatím pověřena dosavadní zástupkyně ředitele Petra Schwallerová. Zároveň radní schválili vypsaní konkurzu na post ředitele Slezského

²⁰⁷ Hláska č. 1, 2015, s. 8

²⁰⁸ Tamtéž

²⁰⁹ Hláska č. 6, 2015, s. 22

²¹⁰ Hláska č. 12, 2015, s. 22

²¹¹ Hláska č. 1, 2015, s. 4

divadla. Inspirovali se kroky ministerstva kultury, kdy po šesti letech musí každý ředitel jednotlivé příspěvkové organizace ministerstva obhájit své místo a předložit novou koncepci dané instituce. Tehdejší ředitel divadla Jindřich Pasker byl do funkce jmenován před sedmi lety jako krizový manažer, do nového výběrového řízení se samozřejmě mohl přihlásit. Radní dále deklarovali vůli změnit ředitele také u technických služeb a dopravního podniku. Usnesením vzali na vědomí informaci jednatelů Technických služeb Opava Dalibora Halátka a Lukáše Kovaříka, že na základě doporučení dozorčí rady bude odvolán z funkce ředitele společnosti pan Aleš Žižlavský, který bude následně pověřen řízením společnosti do doby ukončení výběrového řízení. V neposlední řadě rada města doporučila zastupitelstvu, aby navrhlo odvolání Radka Filipczyka z funkce předsedy představenstva a zároveň z postu ředitele společnosti Městský dopravní podnik Opava, a.s.²¹²

Mimořádné zasedání zastupitelstva bylo svoláno na 17. srpna. Rozhodlo o tom, že bude podepsán dodatek k úvěrové smlouvě s Českou spořitelnou, kterou uzavřelo město v roce 2009 za účelem čerpání prostředků na koupení Slezanky. Díky schválení dodatku město ušetřilo 300 tisíc korun.

Rada statutárního města Opavy od září zasedala jen v **desíti členech**. Zastupitelé totiž na svém zasedání 21. září těsnou většinou odvolali z funkce radní Simonu Horákovou z hnutí ANO 2011. Na fungování rady však neměla tato skutečnost žádný vliv.²¹³

Město upravilo svůj **statut**. Zastupitelé na svém zářijovém zasedání schválili novou obecně závaznou vyhlášku týkající se Statutu statutárního města Opavy, která nahrazuje vyhlášku stávající. „Statut byl již značně zastaralý, posledních deset let se neměnil a neodpovídal tak potřebám městských částí. Úpravy v novém statutu vyvstaly přímo z praxe starostů městských částí, bylo zde nutné zapracovat i změny v řadě zákonů a předpisů,“ vysvětlila předkladatelka návrhu, první náměstkyně primátora Simona Bierhausová. Opava měla necelých 58 tisíc obyvatel, 12 % z nich žilo právě v městských částech. Těch bylo celkem osm: Komárov, Malé Hoštice, Milostovice, Podvihov, Suché Lazce, Vávrovice, Vlaštovičky a Zlatníky. Díky změnám ve statutu získají městské části více peněz do svých rozpočtů, v příštím roce půjde v součtu pro všechny o částku zhruba deseti miliónů korun. Některé malé investiční akce, které byly

²¹² <http://www.opava-city.cz/cs/radni-odvolali-reditele-lesu-deklarovali-vuli-zmenit-vedeni-i-v-dalsich-mestskych-organizacich>, publikováno 30. 3. 2015

²¹³ Hláška č. 11, 2015, s. 8

doposud hrazeny z rozpočtu města, si tak nyní městské části mají hradit z rozpočtů vlastních. „Nový statut zohledňuje každoroční daňové příjmy jednotlivých městských částí, vychází se v něm také z počtu obyvatel v dané části. Starostové tak mohou na základě sledování vývoje daňových příjmů mnohem lépe plánovat nakládání s financemi na další období,“ vysvětluje dále náměstkyně Bierhausová. Městské části nově dostaly do své péče také pozemky a budovy, o které si zažádaly. O ty se budou muset na jedné straně samy starat, na straně druhé jim mohou přinést do rozpočtu další peníze, protože například výnosy z pronájmu zůstanou v jejich kasách. Nové znění statutu s výše jmenovanými i dalšími změnami vstoupilo v platnost v lednu roku 2016.²¹⁴

Na zářijovém zasedání rozhodli zastupitelé o záměru převzít do majetku města **hokejový klub**. Návrh na převzetí městem předložil zastupitel za hnutí Změna pro Opavu Libor Witassek. Právě on byl pověřen vedením pracovní skupiny, která se měla převodem majetku a práv HC Slezan Opava, a. s. na novou společnost s názvem Hokejový klub Opava zabývat. Město mělo v budoucnu dále zajišťovat financování provozu zimního stadionu, na sportování dětí a mládeže mělo ročně přispívat do 4 miliónů korun. Financování soutěže dospělých hráčů měl za úkol zajistit management nové společnosti města. Dlouhodobým záměrem města přitom bylo prodat většinový podíl v zakládané společnosti Hokejový klub Opava, s. r. o. investorovi, který bude schopen financovat soutěže dospělých hráčů.²¹⁵ Zastupitelé na svém zasedání 23. listopadu vznik Hokejového klubu Opava skutečně posvětili. Uznali, že opavský hokej byl již delší dobu v krizi. „Klub s dlouholetou tradicí je před ekonomickým zánikem. Lidé, kteří reprezentují naše město, hrají už půl roku zadarmo, ale nemohou to tak táhnout dál,“ uvedl zastupitel Libor Witassek, který z pověření rady vznik společnosti připravoval. HC Slezan Opava podle něj dále nemohl fungovat, a pokud by do hokeje nevstoupilo město, hrozil by mu zánik. Město vložilo do základního kapitálu společnosti 3,5 miliónu korun. Dále od HC Slezan Opava odkoupilo vše potřebné pro zřízení klubu, a to za maximálně 2,7 miliónu korun. Společnost měla být řízena tzv. německým modelem. Byli zvoleni dva jednatele, Miroslav Glos a Milan Kolář. V pětičlenné dozorčí radě zasedli Jindřich Sobotka, Jaroslav Černý, Jan Stanjura, David Musial a Libor Witassek.²¹⁶

²¹⁴ Hláska č. 10, 2015, s. 4

²¹⁵ Hláska č. 11, 2015, s. 5

²¹⁶ Hláska č. 12, 2015, s. 39

První volební rok vládnoucí koalice ve složení ANO 2011, ODS, Změna pro Opavu, KDU-ČSL a Starostové hodnotili v prosincové Hlásce zastupitelé z opozičního klubu Zelená pro Opavu (Pavla Brady, Pavel Stehlík a Olga Pavlíčková). Poukazovali například na spory uvnitř koalice, které se projeví podle nich už na jaře tohoto roku a naplno prý odvoláním radních na zastupitelstvu 21. září. Trnem v oku jim bylo i odvolávání ředitelů městských organizací. Kritizovali také podle nich špatně sestavený rozpočet města, který si vyžádal mimořádné zastupitelstvo svolané na leden 2015 kvůli navýšení dotací do sociální oblasti. Zastupitelé z klubu Zelená pro Opavu však vedení města i pochválili, a to za pokračování v rekonstrukcích škol a školek, se kterými se začalo v roce 2011. Vytkli však, že se za nového vedení dosud nezrekonstruoval žádný bytový dům. Předmětem kritiky se strany opozice se stala také snaha současného vedení města o změnu správy Městských lesů Opava.²¹⁷ Primátor **Martin Víteček** na kritiku reagoval s tím, že ji vítá. „Kupodivu nás tato agresivní a neobjektivní kritika zastupitelského klubu Zelená pro Opavu těší. Vidíme věci z jiného úhlu pohledu, a to pomáhá dělat je lépe,“ uvedl Víteček. Vyzdvihl také to, že se novému vedení města podařilo sestavit vyrovnaný rozpočet bez toho, aby bylo nuceno si půjčovat. „Vyhnuli jsme se tak rozpočtovému provizoriu, se kterým každý počítal,“ uvedl Víteček. Při snaze šetřit se podle něj jako nejméně pružné ukázaly městské společnosti. „Tragický výhled v hospodaření městských lesů neměl jiné řešení než hledat způsob, jak organizaci zeštíhlet a správu lesů zefektivnit. Podařilo se také změnit ředitele v technických službách a volba Jana Hazuchy se ukázala jako úspěšná,“ přiblížil primátor. Rok podle jeho slov trvalo, než si město jako vlastník mohlo dovolit změnit také vedení Městského dopravního podniku Opava, takže v tomto případě se na výsledky teprve čekalo.²¹⁸

²¹⁷ Hláska č. 12, 2015, s. 22

²¹⁸ Tamtéž

VEŘEJNÁ SPRÁVA

Tomáš Elis získal titul **Manažer roku 2014** v odvětví „Veřejná správa – tajemník“ v nejprestižnější manažerské soutěži v naší republice Manažer roku. Do finále letošního 22. ročníku postoupilo celkem 77 osobností ve 23 odvětvích. Komise z nich pak vybrala vítěze, jejichž slavnostní vyhlášení proběhlo 23. dubna v rámci Dne úspěšných manažerů a firem v pražském Paláci Žofín. „Úspěch v tak prestižní soutěži vnímám s velkou pokorou. Není jen výsledkem mé práce, ale dlouholeté podpory vedení města. Bez kvalitního fungování úřadu by k mé nominaci nedošlo. Velký dík proto patří všem zaměstnancům magistrátu,“ uvedl Tomáš Elis pro květnovou Hlásku a dodal, že nominaci předcházelo dvoudenní prověřování zástupců Hodnotitelské komise, kteří se zajímali nejen o jeho pracovní aktivity a všeobecný přehled o zahraničně-politickém dění nebo historii, ale například také o to, jak tráví svůj volný čas. Soutěž Manažer roku je nejprestižnější a systematicky nejpropracovanější manažerskou soutěží v ČR, má tradici již od roku 1993. Soutěž je veřejná a její účastník musí vykonávat manažerskou funkci v České republice minimálně po dobu tří let.²¹⁹

Na sklonku září se tajemník Magistrátu města Opavy Tomáš Elis proboujel mezi pěti nejlepšími ve finále soutěže o cenu **Personální manažer územní samosprávy v České republice za rok 2014**. Soutěž o toto ocenění vyhlásil Klub personalistů, o. p. s. Všichni finalisté se sešli ve vile Stiassni v Brně na slavnostním večeru, který byl uspořádán v rámci konference Personalistika, právo a vzdělávání ve veřejné správě.²²⁰

Hospodaření města

Schválený **rozpočet** pro rok 2015 komentoval v lednové Hlásce primátor města Martin Víteček. Rozpočet počítal s daňovými příjmy ve výši 754,5 miliónu korun, z toho sdílené daně se očekávaly ve výši 577 miliónů Kč. Mezi dalšími položkami byly nedaňové příjmy (118 mil. Kč), kapitálové příjmy (62 mil. Kč) a přijaté transfery (53 mil. Kč). Do zdrojové části rozpočtu patří také financování, kde se promítaly finanční operace typu čerpání úvěrů, splátky jistin, tvorba a použití zřízených fondů

²¹⁹ Hláška č. 5, 2015, s. 4

²²⁰ Hláška č. 11, 2015, s. 8

a použití volných finančních zdrojů z minulých let. „Celkově toto financování v rozpočtu na rok 2015 představuje částku minus 35 milionů korun, přičemž se počítá se zapojením zůstatku finančních zdrojů z roku 2014 ve výši 25 milionů korun. Úvěry by se měly čerpat ve výši cca 14 milionů a splátky jistin ve výši 76 milionů,“ upřesnila Lenka Grigarová z odboru finančního a rozpočtového. Objem běžných výdajů rozpočtu města Opavy na rok 2015 by mohl dosáhnout 817 milionů korun, přičemž do této částky byly zahrnuty výdaje jednotlivých odborů, neinvestiční příspěvky zřízeným organizacím, městským částem, obchodním společnostem a dalším subjektům. Kapitálové výdaje města byly navrženy v celkové výši 135,8 miliónu korun. Z důvodu úspor město přistoupilo k omezení některých plánovaných investičních akcí. „Investice, které byly mimo některé dotační programy, jsme byli nuceni odmítnout, a to včetně dofinancování rekonstrukce Hradecké 16. Zachovali jsme ale například investici cca 22 milionů do rekonstrukce ulice Gudrichova, kterou město musí podpořit vzhledem k navazujícím rekonstrukcím vodovodního řádu,“ vyjmenoval primátor a dodal, že z větších investic se v rozpočtu počítalo také s částkou 16 milionů na tělocvičnu ZŠ Komárov, s 20 milióny na víceúčelovou halu SFC nebo se 14 milióny na zlepšení stavu dopravní infrastruktury IPRM Kateřinky. Škrty ve výdajích z rozpočtu se dotkly všech oblastí. „Úspory jsme hledali úplně všude. Vzali jsme deset procent fotbalu, hokeji, ale i na sociální služby,“ poznamenal primátor a dodal, že zhruba pět milionů korun navíc do rozpočtu mělo přinést letošní zvýšení poplatku za svoz komunálního odpadu.²²¹

Zastupitelé schválili 17. srpna **dotatek ke Smlouvě u úvěru**, která byla podepsána v roce 2009 s Českou spořitelnou. Úvěr ve výši 400 milionů schválilo tehdejší zastupitelstvo na úhradu kupní ceny obchodního centra Slezanka a na financování investičních a neinvestičních projektů. Finanční výbor na svém červnovém zasedání otevřel problematiku možnosti přeúvěrování výše zmíněné smlouvy. Primátor poté započal jednání se zástupci České spořitelny. „Na jejich základě se podařilo dohodnout nové podmínky smlouvy, díky kterým město do konce splacení úvěru, což by mělo být podle smlouvy v březnu 2021, ušetří 7,555 miliónu korun,“ vysvětlil primátor. Velká úspora přitom městu vznikla pouze tím, že bylo zastupitelstvo ke schválení dodatku smlouvy svoláno již na 17. srpna. „Kdybychom čekali až na řádné zastupitelstvo do 21. září, přišlo by město o tři sta tisíc korun. Myslím, že svolání zasedání v mimořádném termínu, byť jen kvůli tomuto jednomu bodu, se městu velice vyplatilo,“ doplnil primátor. Třistatisícová úspora bude rozhodnutím zastupitelstva rozdělena na dvě poloviny. První z nich poputuje do rezervy finančního a rozpočtového

²²¹ Hláška č. 1, 2015, s. 10

odboru města, druhá poslouží veřejně prospěšným účelům. „Zvažovali jsme, kam dotaci směřovat, a nakonec jsme se ji rozhodli věnovat Geriatrickému a doléčovacímu oddělení Slezské nemocnice v Opavě. Věková skupina seniorů je totiž z pohledu sponzorů velmi opomíjená,“ uvedl primátor. Peníze budou použity na nákup polohovacích elektrických lůžek. Cena jednoho včetně potřebných doplňků, jako je například hrazdička k polohování pacientů či přídatný stolek, se pohybuje okolo třiceti až pětatřiceti tisíc korun.²²²

²²² Hláska č. 9, 2015, s. 4

EUROREGION SILESIA

Předsedou české části Euroregionu Silesia (ERS) byl od ledna 2015 primátor Opavy **Martin Víteček**. Tajemnicí české části ER Silesia byla od července 2000 **Jana Novotná Galuszková**.

Ke stávajícím 56 městům a obcím české části ERS z okresů Opava, Ostrava, Nový Jičín a Bruntál přibily během roku 2015 Větrkovice, Jezdkovice a Otice a naopak na členství rezignoval Uhlířov a 13 obcí Mikroregionu Matice slezské. Počet pěti přidružených členských organizací – Slezská univerzita v Opavě, Matice slezská, Okresní hospodářská komora Opava, MAS Opavsko, MAS Hlučínsko – se během roku nezměnil. Polskou část ERS ke konci roku tvořilo 22 měst a obcí.

Celkový počet obyvatel české a polské části ER Silesia na konci roku 2015 činil 757 tisíc, přičemž největšími městy v oblasti byly Ostrava, Opava a Ratiboř.

Nyní přejdeme k významným událostem Euroregionu Silesia.

V první polovině roku 2015 ERS realizoval projekt s názvem *Když se řekne Euroregion Silesia aneb Kdo jsme, co děláme, kam směřujeme*, jehož cílem bylo prostřednictvím vhodných aktivit odpovědět na to, KDO Euroregion Silesia je, CO dělá a KAM směřuje. „Všechny tyto aktivity měly přispět k lepšímu poznání euroregionu jako významné přeshraniční struktury (kdo jsme), většímu porozumění jeho činnosti, která je pro mnohé stále velkou neznámou (co děláme) a nasměrování dalšího rozvoje euroregionu v nejbližších letech (kam směřujeme),“ upřesnila Jana Novotná Galuszková. V rámci projektu byly mimo jiné realizovány tyto aktivity: česko-polské pracovní-spoločenské setkání 21.–22. května v Buly aréně v Kravařích nebo vydání speciálního čísla Bulletinu ER Silesia v české i polské verzi v červnu.

V první polovině roku zástupci ERS také pokračovali ve spolupráci s Euroregionem Těšínské Slezsko na analýze možností založení mezinárodního centra přeshraničního vzdělávání – polsko-česko-slovenského EuroInstitutu (zkráceně EURO-IN) po vzoru francouzsko-německého EuroInstitutu se sídlem v Kehl, s kterým Euroregion Těšínské Slezsko dlouhodobě spolupracoval. „Dne 30. června 2015 zástupci české i polské části ER Silesia podepsali v Katowicích Dohodu o spolupráci ve věci polsko-česko-slovenského EuroInstitutu se Sdružením rozvoje a regionální spolupráce *Olza* se

sídlem v Cieszynie, Institutem EuroSchola se sídlem v Třinci a dalšími partnery,“ uvedla Novotná Galuszková.

Koncem září (po sedmi a půl letech) ERS ukončil realizaci Fondu mikroprojektů v Euroregionu Silesia, který byl součástí Operačního programu přeshraniční spolupráce ČR–PR 2007–2013. Celkem bylo z tohoto Fondu realizováno 505 přeshraničních projektů subjektů z české i polské strany Euroregionu Silesia. „Z celkové alokace na tyto projekty z prostředků Evropské unie ve výši 5,95 mil. eur bylo vyčerpáno 99 %,“ uvedla Novotná Galuszková.

Prvního října byla zahájena realizace Fondu mikroprojektů 2014-2020 v Euroregionu Silesia, který je součástí programu INTERREG V-A ČR–Polsko a bude realizován až do června 2023. Na přeshraniční projekty českých a polských subjektů z území Euroregionu Silesia bylo z prostředků Evropské unie určeno 6,14 mil. eur.

Po celý rok pokračovala spolupráce statutárního města Opavy a ER Silesia v záležitostech cestovního ruchu turistické oblasti Opavské Slezsko.²²³

²²³ viz podklady k fungování ERS za rok 2015 poskytnuté tajemnicí Janou Novotnou Galuszkovou.

DOPRAVA

Všechny oddíly v této kapitole jsou seřazeny abecedně. Jeden z oddílů kapitoly jsem přejmenoval z Městského dopravního podniku na Hromadnou dopravu, aby lépe korespondoval s ostatními částmi.

Na přelomu února a března se uskutečnilo několik veřejných projednávání **Plánu udržitelné městské mobility (PUMM)**. Na celkem šest projednávání přišlo okolo stovky lidí. Plán prezentovali hlavní architekt Zdeněk Bendík a náměstek primátora Dalibor Halátek a také odborníci z realizační firmy. Diskutovalo se o problémech v automobilové, cyklistické i pěší dopravě. Veřejnost například podpořila námět na vznik zón 30 neboli obytných zón, ve kterých má být snížena rychlost na 30 kilometrů za hodinu (mimo ulice Hany Kvapilové, Lidické a Mírové, které měly být z návrhu vyjmuty). Rokovalo se také o nutnosti urychleně vybudovat severní obchvat města, aby se omezilo průjezdu nákladní dopravy centrem města. Probíral se také směr vedení silnice I/11 v městské části Komárov. Pro cyklistickou dopravu bude v budoucnu nezbytné provést úpravy frekventovaných ulic jako Krnovská, Těšínská či Olomoucká. Za problematiku označovali lidé také vystupování dětí z osobních automobilů před školami. Rodiče údajně najížděli automobily se svými školáky přímo na chodníky a tím ohrožovali bezpečnost dalších dětí. U městské hromadné dopravy lidé podpořili návrh na zavedení nové linky MHD přes ulici Fügnerovu ve směru do centra města. Veřejnost také podpořila návrh na zavedení CNG autobusů. Padly také návrhy na zavedení jízdného zdarma pro občany starší 70 let. Vznikající návrh PUMM bylo možno sledovat do konce května také na webu města.²²⁴

PUMM měl být dlouhodobý s výhledem do roku 2040. Dosavadní předpokládané investice by v tomto období měly dosahovat až 375 miliónů korun. Pro řešení pěší dopravy byla stěžejní úprava přechodů pro chodce přes zatížené silnice. „Prioritou bude přechod pro chodce před Slezskou nemocnicí. Velký tlak veřejnosti je také na vybudování přechodu pro chodce v centru přes ulici Praskova,“ poznamenal náměstek primátora Dalibor Halátek. Také návrhy na doplnění infrastruktury pro cyklisty byly rozsáhlé. Nezbytné bude propojení sítě a zajištění bezpečného pohybu cyklistů po radiálách Krnovská, Olomoucká a Těšínská cyklistickými pruhy na vozovce. Na ulicích Zámecký okruh a Praskova je navrženo snížení počtu jízdních pruhů pro vozidla na

²²⁴ Hláška č. 4, 2015, s. 13

dva a zbylý prostor je možné využít pro cyklistické pruhy a nástupní prostor MHD. Jednou z již připravovaných akcí je cyklostezka do Komárova, která se začala v první etapě stavět již letos. Také hromadnou dopravu budou podle PUMM čekat změny. Dojde ke zlepšení přestupů. Bude proveden přesun příměstské dopravy ze Zámeckého okruhu do prostoru ulice Praskovy, a to sloučením těchto přestupních bodů. V průběhu února a března proběhly veřejné diskuse, na kterých byly probírány všechny problémy spjaté s dopravou. Občané zde také byli seznámeni s návrhovou částí Plánu udržitelné městské mobility.²²⁵ Závěrečné projednání PUMM se uskutečnilo 14. května v Sále purkmistrů Obecního domu.

Bezpečnost chodců v Opavě zvýšily **ostrůvky** u přechodů pro chodce. Tři takové ostrůvky vznikly na Olomoucké ulici mezi odbočnou na Sušilovu a nemocnicí. „Důvodem je zvýšení bezpečnosti chodců. Řidiči tady totiž parkují v odstavných pruzích v těsné blízkosti přechodů, anebo dokonce přímo na nich. Chodci tak při přecházení nemají přehled o situaci na silnici, protože jim auta zabraňují ve výhledu,“ vysvětlil náměstek primátora Josef Stiborský. Betonové zábrany označené pro lepší viditelnost žlutočerným reflexním nátěrem byly proto umístěny právě v odstavných pruzích. Jejich instalace nevyžadovala žádný zásah do současného vodorovného dopravního značení, výhodou je také jejich mobilita. „Nyní musíme ověřit, nakolik se v dané lokalitě osvědčí a jestli budou mít očekávaný přínos pro bezpečnost chodců. Pokud by tomu tak nebylo, můžeme je kdykoliv odstranit a instalovat na jiných místech,“ uvedl náměstek Stiborský. Vzhledem k tomu, že silnice nepatří městu, ale je ve vlastnictví Ředitelství silnic a dálnic, bylo nutné uzavřít mezi těmito subjekty smlouvu o pronájmu části silnice, kde jsou ostrůvky umístěny. Akci, kterou realizovaly opavské technické služby, financovalo město ze svého rozpočtu částkou zhruba 182 tisíc korun.²²⁶

Evropský týden mobility se v Opavě uskutečnil od 16. do 22. září. Předznamenala jej noční vyjížďka na inline bruslích Blade Night Opava. Součástí samotného týdne byly besedy se zástupci města a odborníky na dopravu 15. září. Nechyběla ani oblíbená show *Smokeman zasahuje*, která propukla ve středu 16. září na Horním náměstí. Čtvrtek 17. září patřil především seniorům, ale i široké veřejnosti. Konala se totiž beseda o dopravní nehodovosti a dodržování bezpečnosti silničního provozu. V pátek 18. září dorazil do Opavy ODISbus, speciálně upravený autobus, ve kterém se zájemci dozvěděli nejen o integrovaném systému ODIS, ale také další informace. V sobotu

²²⁵ Hláska č. 2, 2015, s. 9

²²⁶ Hláska č. 10, 2015, s. 8

19. září se uskutečnil cyklovýlet údolím Raduňky do Jakubčovic a zpátky do Opavy. V pondělí 21. září se vedení města, úředníci a také zastupitelé zapojili do akce *Na úřad bez auta*, kterou inicioval krajský úřad. Totéž mohli provést i občané Opavy 22. září a využít pro přepravu po města nikoliv své automobily, ale městskou hromadnou dopravu.²²⁷

Hromadná doprava

Listopadová Hláška v loňském roce přinesla článek, který dost kriticky poukazoval na nevyhovující **zastávku Purkyňova** ve směru od hřbitova do centra města. Autor článku podotknul, že by tato zastávka mohla být uvozena hlášením „Purkyňova – zastávka na vlastní nebezpečí“. Problematický byl zejména výstup zadními dveřmi, kterému bránil vzrostlý strom. Středními dveřmi pak cestující vystupovali rovnou na trávu nebo do bláta. „Tuto zastávku využívají k výstupu především starší lidé a invalidé jedoucí směrem od Městského hřbitova, kterým při troše nepozornosti hrozí nepříjemné zranění,“ uvedl tiskový mluvčí dopravního podniku Jaromír Šimánek. Ani nástup do vozidla podle jeho slov nebyl bezproblémový. „Maminky s kočárkem musí přejíždět zatravněný pás, ze kterého se za deště stává rozbahněná louže, a pro vozíčkáře je tato překážka při nástupu téměř nepřekonatelná,“ dodal Šimánek. Město proto připravovalo rekonstrukci celého tohoto prostoru ve snaze zlepšit prostředí a kvalitu zmíněné zastávky. K rekonstrukci zastávky došlo během března roku 2015.

Nový panel s odjezdy MHD byl umístěn na nádraží Opava-východ. Měl zlepšit informovanost cestujících opavskou MHD. Cestující na něm našli časy odjezdů MHD, ale i příměstských autobusových linek. Elektronické informační tabule byly dosud umístěny pouze v Ostravě-Svinově, Hlučíně, Třinci, Jablunkově, Krnově, Studénce, Karviné a v Karlově Studánce na Hvězdě. Nově bylo nyní instalováno v 18 městech kraje 21 takových tabulí, jedna z nich pak právě v přednádražním prostoru v Opavě. Na panelu bylo u spojů příměstských linek zobrazováno i případné zpoždění, do budoucna by tato informace měla být poskytována i u spojů MDPO. Provoz panelů zajišťovala společnost Koordinátor ODIS, s. r. o. Spolufinancovány byly v rámci evropského projektu PIMMS CAPITAL prostřednictvím ROP Moravskoslezsko

²²⁷ Hláška č. 9, 2015, s. 24

z Evropského fondu pro regionální rozvoj (85 %), zbývající část prostředků (15 %) poskytl Moravskoslezský kraj.²²⁸

Dopravní podnik si v červnu připomněl **110 let městské hromadné dopravy** v Opavě. Během oslav byly uvedeny do provozu dva nové trolejbusy. Nesly jména Květa a Opasaurus. Takto je pojmenovaly žačky opavských základních škol Adéla Seidlová a Jana Hopjanová.²²⁹ Opavané si také mohli v rámci oslav připomenout první a zároveň poslední tramvaj, která ulicemi města projela. Byla to „sedmička“, kterou pomohl zachránit někdejší ředitel dopravního podniku Hynek Woitek. V pátek 4. prosince v den výročí zahájení tramvajového provozu vypravil dopravní podnik speciální autobus od divadla k vystavené tramvaji v areálu na Bílovecké ulici.²³⁰

Do konce roku 2015 měli cestující možnost vyměnit svou stávající kartu na opavskou MHD za bezkontaktní čipovou kartu **ODISka**. Od 1. ledna totiž bylo možné zakoupit si dlouhodobé časové jízdné nebo naplnit elektronickou peněženku pouze na kartu ODISka. Ta byla vydávána na základě podané žádosti, kterou bylo možné si vyzvednout v Předprodeji jízdenek na Horním náměstí nebo si ji stáhnout z webu dopravního podniku. Poplatek za její vydání činil 130 korun.²³¹

Od července Opavou jezdily dva **nové trolejbusy**. Jde o poslední dvojici z celkových sedmi kusů nových vozidel, pořízených za podpory Evropské unie. Na autobusových linkách přibylo také 13 ekologických vozů na stlačený zemní plyn. Nové trolejbusy dopravní podnik opavské veřejnosti poprvé představil 6. června na Dni otevřených dveří v rámci oslav 110. výročí městské dopravy v Opavě. „Všechny nové vozy jsou plně nízkopodlažní a umožňují bezbariérový přístup do vozidla. Nové trolejbusy jsou navíc vybaveny LED osvětlením a kamerou pro bezpečnější couvání,“ popisoval mluvčí dopravního podniku Jaromír Šimánek. Autobusy na CNG byly již vybaveny moderní komunikační technikou, která umožnila řidiči hladkou komunikaci s dispečerem, což přineslo i zvýšení komfortu cestujících. I to bylo pořízeno s příspěvím EU.²³²

V závěru srpna dorazily do opavského dopravního podniku poslední dva z celkového počtu patnácti kusů ekologických **autobusů s pohonem na CNG**. Tyto nové autobusy

²²⁸ Hláska č. 3, 2015, s. 7

²²⁹ Hláska č. 7–8, 2015, s. 3

²³⁰ Hláska č. 12, 2015, s. 9

²³¹ Hláska č. 7–8, 2015, s. 6

²³² Tamtéž, s. 7

nahradily staré vozy značek SOR, KAROSA a CITYBUS a byly pořízeny současně s plnicí stanicí CNG díky evropské dotaci ze Státního fondu životního prostředí. I tyto dva autobusy dostaly jména, která jim vybraly děti z opavských základních škol, a sice Školáček a Květinka. Celkově měla Opava k tomuto datu sedm trolejbusů a patnáct autobusů s pohonem na CNG. V průběhu prázdnin se v dopravním podniku také budovalo. Začala zde růst nová stacionární plnicí stanice CNG, správní budova a dílny byly vybaveny díky účelové dotaci města novým systémem EPS a současně byly na točnách v Kateřinkách a Kylešovicích zmodernizovány trolejbusové výhybky.²³³

Městský dopravní podnik dostal **nového ředitele**. Do výběrového řízení se přihlásilo celkem 12 uchazečů. Usnesením výběrové komise jich postoupilo šest do prvního kola. Po dvou kolech se komise usnesla na vítězi, a tím se stal Jaromír Walaski. Jeho volbu potvrdilo i představenstvo podniku. Jaromír Walaski v té době bydlel v Orlové-Lutyni a pracoval jako vedoucí obchodního oddělení autobusového dopravce Arriva Morava. V minulosti působil na manažerských místech v ostravském dopravním podniku či ve společnosti ČSAD Havířov. Do funkce nastoupil 1. prosince. Do té doby vedl opavský dopravní podnik náměstek Libor Pěčonka, který jej řídil od odvolání ředitele Radka Filipczyka letos v květnu.²³⁴

Automobilová doprava

Na křižovatce ulic Nákladní a Pekařská začal znovu platit **zákaz odbočení**. Šlo o zákaz odbočení doleva pro řidiče jedoucí od Horního náměstí k Nákladní. Toto dopravní nařízení bylo zavedeno od prvního března. Důvodem byla nedostatečná šířka vozovky na ulici Pekařské. „Jediné auto, které zde odbočuje vlevo na ulici Nákladní, je schopno naprosto zablokovat ostatní vozidla jedoucí za ním, a proto se zde vytvářejí kolony aut,“ vysvětlil náměstek primátora Josef Stiborský. Značka upozorňující na tento zákaz byla z křižovatky odstraněna zhruba před deseti lety.²³⁵

Valná hromada **Sdružení pro výstavbu komunikace I/11 – I/57** se uskutečnila 23. března na opavské radnici. Na jednání byly mimo jiné projednány zprávy o hospodaření a činnosti Sdružení za rok 2014, návrh rozpočtu a další plán aktivit pro

²³³ Hláska č. 9, 2015, s. 8

²³⁴ Hláska č. 11, 2015, s. 4

²³⁵ Hláska č. 2, 2015, s. 9

rok 2015. Dále členové s ohledem na loňské komunální volby zvolili nové členy předsednictva a revizní komise pro kontrolu jeho hospodaření. V předsednictvu nově zasedli – náměstek opavského primátora Josef Stiborský, náměstek ostravského primátora Ivo Hařovský, krnovský místostarosta Michal Brunclík, starostka Hrabyně Zdenka Jordánová, albrechtický starosta Luděk Volek, předseda dopravní sekce při Sdružení pro rozvoj Moravskoslezského kraje Miroslav Bezděk a Martin Vilč ze společnosti Dopravoprojekt Ostrava. Předsedkyní se stala Zdenka Jordánová, jejím zástupcem pak Josef Stiborský.²³⁶

Nová silnice I/11 byla slavnostně otevřena 13. října. Šlo o úsek mezi Mokřými Lazci a Ostravou, který měřil necelých 10 kilometrů. Slavnostního přestřižení pásky se zúčastnili primátor města Opavy Martin Víteček, hejtman Moravskoslezského kraje Miroslav Novák či poslanec Zbyněk Stanjura a nebo generální ředitel Ředitelství silnic a dálnic Jan Kroupa. Stavba za více než tři a půl miliardy korun trvala se dvěma přerušováními přes šest let. Trasa nové silnice se vyhýbala velkým převýšením, nebezpečným kopcům a odváděla dopravu z Hrabyně, Josefovic a Velké Polomi. „Význam má ale nejen pro tyto obce či pro Opavu, ale pro celou západní část Moravskoslezského kraje. Jsme proto velmi rádi, že jsme se po letech odkládání konečně dočkali,“ řekl primátor Martin Víteček.²³⁷ „Realizací přeložky silnice do nové trasy v kategorii S 22,5/80 došlo ke změně významu stávající silnice, která bude plnit funkci dopravně obslužnou pro místní dopravu. Převedením provozu dojde ke zklidnění v bývalých průjezdných úsecích silnice I/11, a tím i ke zvýšení bezpečnosti provozu a ke zlepšení životního prostředí v těchto obcích,“ konstatoval generální ředitel ŘSD Jan Kroupa. Nově zprovozněný úsek silnice I/11 stál více než 3,6 miliardy korun. Na jeho realizaci se podílelo sdružení firem EUROVIA, Skanska a FIRESTA-Fišer. Dálniční přivaděč, tzv. Prodloužená Rudná a komunikace v Komárově a Nových Sedlicích zatím na svou realizaci čekaly.²³⁸

Koncem října začala stavba **okružní křižovatky** spojující Krnovskou a Vančurovu ulici v Opavě. Stavební práce s sebou přinesly velká omezení v provozu. Stavba měla vyjít zhruba na 20 miliónů korun včetně DPH. Na její realizaci se kromě Státního fondu dopravní infrastruktury podílelo z 20 % město Opava a z 16 % společnost Benzina. Součástí této zakázky byla nejen výstavba samotné okružní křižovatky, ale také přeložky dotčených inženýrských sítí a rovněž demolice objektu bývalé mlékárny. „Tato

²³⁶ Hláska č. 4, 2015, s. 15

²³⁷ Hláska č. 11, 2015, s. 4

²³⁸ Hláska č. 10, 2015, s. 10–11 a také <http://www.opava-city.cz/cs/slavnostni-otevreni-silnice-i11>, publikováno 13. 10. 2015

dopravní stavba je v této části našeho města velmi potřebná. Všichni víme, jak obtížný je pro všechny řidiče výjezd z Vančurovy ulice na Krnovskou. Jsem proto rád, že se konečně začalo stavět,“ řekl primátor Martin Víteček. Stavební práce byly zhotovitelem, firmou Strabag, zahájeny na konci října a tato etapa výstavby by měla trvat zhruba 2 měsíce. Na Vančurově byl v úseku mezi křižovatkou ulic Prokopa Holého a Krnovská vyloučen provoz všech osobních vozidel, která byla odkloněna na objízdnu trasu po ulici Prokopa Holého a Šeděnkova. Provoz nákladních vozidel, autobusů a vozidel Integrovaného záchranného systému byl v daném úseku zachován. Ukončení stavby bylo plánováno na konec března příštího roku.²³⁹

Město změnilo na základě připomínek občanů **provozní dobu na parkovišti u zimního stadionu** na Zámeckém okruhu. Nově se zde platilo od pondělí do pátku za parkování pouze od 8 do 16 hodin, poté bylo stání bezplatné. Zdarma se tu mohlo parkovat také o víkendech. „Stěžovali si především rodiče, kteří sem vozí své ratolesti na tréninky hokeje či bruslení. Než totiž děti připravili na led, byli nuceni zaplatit parkovné, a to i přesto, že například do čtvrt hodiny odjížděli. Stejně tak znovu hradili stání i při vyzvednutí svého dítěte ze sportovního kroužku. Proto jsme se rozhodli vyjít jim vstříc, aby se jim sportování jejich dětí zbytečně neprodražovalo,“ vysvětlil důvody změny režimu parkování náměstek primátora Josef Stiborský.²⁴⁰

Na základě častých stížností občanů, kteří navštěvovali hlavní budovu Knihovny Petra Bezruče či využívali dalších služeb v okolí, bylo nuceno vedení města řešit situaci s nedostatkem parkovacích míst v této lokalitě. „Rozhodli jsme se zavést zde systém parkování s parkovacím kotoučem. Od poloviny července zde bude stání s kotoučem omezeno na 2 hodiny,“ uvedl náměstek primátora Josef Stiborský a vysvětlil, proč zde město nemůže nainstalovat parkovací automat. „Pozemek parkoviště nepatří městu, máme ho sice svěřený do užívání od Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, ale nelze jej využívat komerčně. Parkování bychom tedy nemohli zpoplatnit,“ uzavřel Stiborský.²⁴¹

Od března do prosince probíhala rekonstrukce ulice **Gudrichova**. Rekonstruoval se úsek od ulice Boženy Němcové po železniční přejezd u ulice U Zastávky. „V rámci rekonstrukce došlo k opravě vozovky, vjezdů, chodníků a k výstavbě nového veřejného osvětlení. Součástí prací byly i přeložky inženýrských sítí, nový chodník přes

²³⁹ Hláska č. 11, 2015, s. 6

²⁴⁰ Hláska č. 4, 2015, s. 15

²⁴¹ Hláska č. 7–8, 2015, s. 6

železniční trať a chodník podél trati až k sídlišti 17. listopadu," uvedla první náměstkyně primátora Simona Bierhausová. Z důvodu havarijního stavu proběhla zároveň pod taktovkou společnosti SmVaK Ostrava také výměna stávajícího vodovodu včetně přípojek. „Jsem velice ráda za všechny zde bydlící i řidiče, kteří museli daný úsek objíždět, že se vše stihlo v plánovaném termínu a práce se neprotahovaly," dodala Simona Bierhausová s tím, že rekonstrukce, kterou prováděla firma Strabag, vyšla město na 25 miliónů korun.²⁴²

Cyklistická doprava

Nová cyklostezka Komárovem byla otevřena začátkem prosince. „Cyklostezka byla v uplynulých měsících vybudována po pravém okraji ulice Ostravská, konkrétně od jejího křížení s ulicí U Černého mlýna až po železniční přejezd u farmaceutické firmy TEVA," uvedla mluvčí opavské radnice Lada Dobrovolná. Celková délka stezky vystavěné během této první etapy byla 914 metrů s šířkou 2,5 metru. Výstavba tohoto úseku stála město zhruba 8,4 miliónu korun, dvěma milióny z této částky přitom přispěla právě společnost TEVA. Stavba však nebyla bez závad. Objevily se nerovnosti na obrubách, zjevné bylo také špatné spárování. „V současné době je tato stavba plně funkční a provozuschopná. Nicméně při převzetí díla od zhotovitelské firmy Hochtief byly zjištěny zjevné vady. Proto jsme s firmou uzavřeli dohodu o odstranění vad," vysvětlil náměstek primátora Dalibor Halátek. Závady měly být podle dohody s realizátorem zakázky odstraněny do května následujícího roku.²⁴³

Železniční doprava

Opavu s Prahou propojil **přímý vlak**. České dráhy ve spolupráci s Magistrátem města Opavy připravily přímý spoj mezi slezskou metropolí a Prahou. Vlak začal jezdit už v polovině června. Přímá cesta bez přesezení se tak zkrátila minimálně o čtvrt hodiny, trvala pouhé tři a půl hodiny. „Odpočítávání a bouřlivé ovace vítaly 15. června příjezd nového spoje mezi slezskou metropolí a Prahou na opavském vlakovém nádraží.

²⁴² Hláska č. 12, 2015, s. 9

²⁴³ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/komarov-cyklostezka25122015.html, publikováno 25. 12. 2015 a také Hláska č. 7–8, 2015, s. 7 a Hláska č. 12, 2015, s. 5

Přivítat jej přišly bezmála dva tisíce lidí,“ psalo prázdninové vydání Hláska. Příjezd vlaku doprovodil i program sestávající z koncertu Ivana Mládka a předkapely Kopyto s moderátorskými vstupy Romana Vojtka. Hned první spoj byl plně vytížený. „Nejen, že odpadá nutné přestupování a s tím spojená ztráta času, ale navíc roste význam Opavy, protože spoj nese název našeho města – IC Opava,“ hodnotil primátor Martin Víteček, který tímto prvním ranním spojem do hlavního města a zpět cestoval. „Pokud budou lidé tento vlak dostatečně využívat, mělo by dojít k rozšíření o další spoje, včetně víkendového,“ dodal primátor. Spoj odjížděl ráno z Opavy v 5:55 a do Prahy přijel v 9:24. Večerní spoj pak vyjížděl z Prahy v 16.39 a do stanice Opava-východ dorazil ve 20:05. Vlak nabízel klimatizovanou soupravu s bistrovozem, ve kterém bylo k dispozici Wi-Fi připojení k internetu. Cestující mohli využívat elektrické zásuvky 230 V pro napájení drobné elektroniky, jako jsou notebooky nebo mobilní telefony. Disponoval i oddíly pro cestující s dětmi do 10 let a místy pro přepravu jízdních kol.²⁴⁴

V pátek 26. června zahájil svou druhou sezónu **Hvozdnický expres**, který provozoval tři páry víkendových vlaků a jeden pár pátečních vlaků na trase Opava-Jakartovice a nově až do Svobodných Heřmanic. Vlak vyjížděl až do 27. září pravidelně z Opavy v pátek v 18.47 hodin a zpátky ze Svobodných Heřmanic pak v 19.35. O víkendu a státních svátcích vyjížděl z Opavy v 8.47, 11.47 a 16.47, zpět v 9.35, 14.35 a 17.35 hodin. Změnou pro cestující byl způsob prodeje jízdenek, který zajišťoval vlakový personál přímo ve vlaku.²⁴⁵

IC Opava posílil podle nového jízdního řádu od 13. prosince spoje. České dráhy na rychlíkový přímý spoj Opava–Praha nasadily vůz se zvedací plošinou. Rychlík tak mohli využívat i handicapovaní. InterCity Opava navíc začal jezdit do Prahy i v sobotu a v neděli odpoledne se do slezské metropole vracel. Zaveden byl také posilový páteční spoj IC 542/543 Vladislav Vančura, který měl vyjíždět z Prahy po 13. hodině. Zpět z Opavy jel v neděli před čtvrtou hodinou odpolední.²⁴⁶

²⁴⁴ Hláska č. 7–8, 2015, s. 5

²⁴⁵ Tamtéž, s. 6

²⁴⁶ Hláska č. 12, 2015, s. 7

CESTOVNÍ RUCH

Turistická oblast **Opavské Slezsko** se v tomto roce opět prezentovala na veletrzích cestovního ruchu, a to nejen v České republice. V rámci expozice Moravskoslezského kraje tuto oblast návštěvníkům veletrhů představovali zaměstnanci Městského informačního centra (MIC) v Opavě. Zájemcům nabízeli propagační materiály o městě a jeho okolí. „V lednu jsme se zúčastnili veletrhu Go a Regiontour v Brně, veletrhu v Bratislavě, v únoru pak mezinárodního veletrhu Holiday World 2015 Praha,“ uvedla vedoucí Městského informačního centra Eva Hrdličková. V březnu veletržní šňůru zaměstnanci MIC uzavřeli Dovolenu a Regionem v Ostravě. Velký zájem zaznamenali hlavně v Bratislavě, kde Moravskoslezský kraj lákal mimo jiné na letošní hokejové mistrovství světa. Celá výstavní expozice byla doplněna o cvičné hokejové hřiště, kde si zájemci mohli zkusit například střelbu na branku. Návštěvníci podle ní hledali nejčastěji informace o cykloturistice, památkách, přírodních zajímavostech a do popředí šla stále více také poptávka po wellness službách a adrenalinových zážitcích. „Věřím, že v naší oblasti si každý přijde na své a návštěvníci tak byli s nabídkou spokojeni,“ poznamenala Hrdličková. Realizace expozice Moravskoslezského kraje, grafické pojetí stánku i kompletní technický servis byly pro veletrhy hrazeny z rozpočtu Moravskoslezského kraje a spolufinancovány z rozpočtu Evropské unie v rámci krajského projektu.²⁴⁷

Otevírání turistické sezóny v Opavském Slezsku se odehrálo od 18. do 26. dubna. Šlo již o 3. ročník. Mezi tradiční akce patřilo *Vítání jara* v Arboretu Slezského zemského muzea. Další v nabídce byl například cyklovýlet v okolí Kravař – tentokrát do Národního památníku II. světové války v Hrabyni. Koordinátorka turistické oblasti Opavské Slezsko Romana Košťálová zvala také na turistický pochod z Dolního Benešova do Hlučína, pochod po katastru Šilheřovic nebo putování po hornických stopách. Slavnostně byla také otevřena nová expozice Muzea břidlice v Budišově nad Budišovkou 25. dubna.²⁴⁸

Služby **informačního centra** byly oceněny na jedničku. Opavské Městské informační centrum bylo jedno z mnoha oficiálně certifikovaných center v České republice, které si mohly nechat každoročně bezplatně zkontrolovat své služby pomocí systému Mystery shopping. „Kontrola probíhá tak, že do informačního centra přijde v předem neurčený

²⁴⁷ Hláska č. 3, 2015, s. 9

²⁴⁸ Hláska č. 4, 2015, s. 22

čas výzkumník, který hraje roli návštěvníka. Požaduje nejrůznější informace týkající se města, památek, ubytovacích možností, ptá se například, jaké se konají akce ve městě a okolí či kde se může dobře najíst. Při té příležitosti hodnotí jak interiér centra, jeho vybavenost, nabízené služby a úroveň propagačních materiálů, tak i exteriér, tedy vhodnost jeho umístění pro turisty, jeho označení, přístupnost, otevírací dobu a řadu dalších kritérií,“ vysvětlila Eva Týlová, vedoucí Městského informačního centra v Opavě. Veškerá takto sledovaná kritéria byla vyhodnocena jako bezchybná a získala 100 procent.²⁴⁹

Turistická oblast **Opavské Slezsko** se za poslední tři roky značně rozvinula. „Došlo k navázání spolupráce s různými subjekty a začaly se tvořit společné projekty,“ uvedla tehdejší koordinátorka destinačního managementu Opavské Slezsko Romana Košťálová. Rozvoj byl financovaný převážně z Regionálního operačního programu Moravskoslezsko. V rámci třetího projektu Akčního plánu turistické oblasti Opavské Slezsko 2014–2015 se uskutečnila propagace celého území, a to prostřednictvím propagační kampaně včetně roadshow, veletrhů cestovního ruchu i tištěných médií nebo na informačním panelu v Ostravě. Průběžně vycházel bulletin o turistickém dění v oblasti, rozšířila se značka Regionální produkt Opavské Slezsko na celé území turistické oblasti. Na začátku prázdnin vyšel první ucelený turistický průvodce. „S pracovníky informačních center jsme absolvovali dvě studijní cesty, kde jsme se podrobně seznámili s nabídkou turistických atraktivit v našem území. Zlepšujeme tak poskytované informace a přinášíme je návštěvníkům,“ doplnila Romana Košťálová. Turistická oblast Opavské Slezsko se dále bude rozvíjet v rámci dotace Podpora destinačních managementů turistických oblastí Moravskoslezského kraje 2015–2016, o kterou požádalo statutární město Opava. Přiznaná výše dotace byla 1,3 miliónu korun, ze které byla aktualizována stávající strategie České republiky na dalších 5 let.²⁵⁰

²⁴⁹ Hláška č. 10, 2015, s. 7

²⁵⁰ Hláška č. 11, 2015, s. 8

OBCHOD, SLUŽBY A PODNIKÁNÍ

Opava držela prim v přepočtu **prodejních ploch** na obyvatele. Zatímco průměr pro Českou republiku byl 231 metrů čtverečních prodejních ploch na 1 000 obyvatel, Opava se svými 355 m² jasně vítězila. Vedla tím nejen v rámci republiky, ale i Evropy. Ve vyspělých zemích EU totiž připadlo na 1000 obyvatel v průměru 100 m² prodejních ploch hypermarketů.²⁵¹

Gastrocentrum Slezské univerzity lákalo na **zážitkové workshopy a kulinářské semináře**. Například v sobotu 7. února se zde uskutečnilo setkání s kuchařem Michalem Adamem. Workshop byl věnován přípravě jídel podle dobových receptů například našich babiček. Druhé setkání se neslo také v duchu dobového kulinářského umění, ale v modernějším hávu, podle dnešního food designu. Oba workshopy navazovaly na Týden slezské kuchyně, který připravila univerzita ve spolupráci s destinačním managementem Opavské Slezsko a opavskými restauracemi v dubnu 2014.²⁵²

Restaurace U Přemka opět hledala svého provozovatele. Na webu města se 19. ledna objevila nabídka k pronájmu a 26. března vedení města oznámilo, že vybralo nového provozovatele reprezentativních prostor restaurace Radima Svačiny a jeho společnost Gastro Svačina. Společnost měla Přemka v pronájmu od 1. dubna. „Nabídka pana Svačiny byla pro město jednoznačně nejvýhodnější. Jednak nabídl nejvyšší cenu za pronájem, navíc se jeho podnikatelský záměr plně slučuje s podmínkami dotace,“ shrnul důvody, které vedly k výběru právě tohoto zájemce, primátor města Martin Víteček. Nový provozovatel ještě neměl jasno, kdy otevře. „Je třeba udělat určité úpravy v interiéru, navázat kontakt a podepsat smlouvy s dodavateli a dořešit další záležitosti související s provozem. Samozřejmě je i v mém zájmu, abychom otevřeli co nejdříve, ale přesné datum skutečně v této chvíli nevím. Rozhodně se budeme snažit, aby restaurace byla zprovozněna maximálně do jednoho měsíce,“ uvedl budoucí provozovatel restaurace Radim Svačina.²⁵³ Šéfkuchař a provozovatel restaurace Svačina nakonec otevřel 7. května. Image své restaurace postavil na kvalitním vínu, tichém prostředí a kvalitním jídle. Provozovatel kvůli

²⁵¹ http://www.odtempo.cz/O_druzstvu_-_Soucasnost.htm, <http://byznys.ihned.cz/reality/c1-53671150-cesko-ma-nakupnich-ploch-na-obyvatele-vice-nez-polsko-slovensko-i-nemecko>

²⁵² Hláska č. 2, 2015, s. 20

²⁵³ <http://www.opava-city.cz/en/restaurace-u-premka-bude-mit-noveho-najemce>

formální chybě ve výběrovém řízení musel ještě jednou obhajovat svůj zájem a smlouva o pronájmu tak byla uzavřena k 12. červnu 2015 s platností na deset let.

Soutěž o **nejoblíbenější kavárnu** měla již potřetí své vítěze. Týdeník Region Opavsko připravil třetí ročník soutěže O nejoblíbenější kavárnu. Opavanům nejvíce káva chutnala v kavárně Obecního domu (ta získala téměř 50 procent všech hlasů), na druhém místě skončila kavárna Dolce Vita na Hrnčířské ulici a třetí místo obsadil „skokan roku“ Cukrárna U Pudů na náměstí Republiky.²⁵⁴

Vedle Globusu vyrůstal během roku nový autosalon firmy **Adiv**. O zahájení stavby informovala firma prostřednictvím Regionu Opavsko. Nový autosalon měl být dokončen ještě během roku 2015.²⁵⁵ Otevřen byl 21. ledna 2016

Město nabízelo k pronájmu restauraci **San Marco** na Hrnčířské ulici, zájemci mohli podávat nabídky do 30. září.

Opět se udělovala **Merkurova křídla**, cena pro nejlepší podnikatele a živnostníky regionu. Cenu vyhlašovala Okresní hospodářská komora v Opavě, druhá nejdéle působící organizace v našem městě (po radnici). „Chceme tímto způsobem vyzdvihnout a veřejně ocenit osobnosti, které svou činností, způsobem podnikání a prozíravým jednáním napomáhají k rozvoji našeho regionu, dávají práci svým zaměstnancům a jsou příkladem občanům,“ řekl ředitel komory Jiří Germanič. Cena se udělovala ve třech kategoriích, a to podnikatel regionu (pro firmy s 50 a více zaměstnanci), živnostník regionu (do 50 zaměstnanců) a osobnost regionu pro ty, kteří se podílejí na rozvoji podnikatelského prostředí. V kategorii Živnostník regionu se sešlo 17 návrhů, nejvíce hlasů nakonec obdržel **Pavel Škrobánek** z Elektroservisu Špacír. Ještě obsazenější byla kategorie Podnikatel regionu, ve které si z 26 navržených vítěznou cenu odnesl **Miroslav Vehovský** ze Strojírny Vehovský. Velmi tvrdý souboj se odehrál v kategorii Osobnost regionu, neboť z 10 návrhů se do finále dostaly 4 osobnosti, a to starostka Kravař **Monika Brzesková**, dramaturg kulturních akcí města **Petr Rotrekl**, ředitel ZŠ Englišova **Jan Škrabal** a starosta Bolatic a poslanec **Herbert Pavera**. Právě on nakonec zvítězil. Mimosoutěžní Merkurova křídla přátelství získala Česko-polská obchodní komora. Vítězové převzali svá ocenění z rukou primátora Martina Vítečka na slavnostním zasedání 1. června. Cena Merkurova křídla se udělovala již potřetí, a to vždy po dvou letech. Autorem ceny byl výtvarník Jan

²⁵⁴ ROP, 2. 6. 2015, s. 10

²⁵⁵ Region Opavsko, 30. června 2015, s. 15

Ermis. V předchozích dvou ročnících cenu získali v kategorii živnostníci Anna Kolichová a Antonín Volný, za podnikatele Břetislav Tůma a Jiřina Hajduková a v osobnostech Walo Hinterberger a Jaroslav Burda.²⁵⁶

Týden slezské kuchyně letos navázal přímo na otevírání turistické sezóny. Gastronomické podniky Opavského Slezska znovu od 10. do 19. dubna do své nabídky zařadily regionální jídla připravená podle tradičních receptů a pozvaly na ně své hosty. Hlavním iniciátorem akce byla Změna pro Opavu, Slezská univerzita ji zaštitila profesně a vedle Destinačního managementu Opavské Slezsko bylo patronem město Opava. „Podle našeho průzkumu před prvním Týdnem slezské kuchyně na otázku ‚Co je to slezská kuchyně?‘, dokázala odpovědět jen dvě procenta obyvatel regionu. Dnes si troufám říci, že toto procento významně narostlo, o čemž svědčí zvýšený zájem o tyto speciality v restauracích a konec konců i zájem o naše tematicky zaměřené akce a degustační večery v Gastrocentru Slezské univerzity,“ konstatoval Alexandr Burda ze SU v Opavě.²⁵⁷

Víceúčelová hala opět hostila **Opavský veletrh**. Letošní ročník měl podtitul Autosalon – stavba – bydlení – zahrada – zábava a uskutečnil se ve dnech 29. až 31. května. Na veletrhu se představila více než stovka firem. Veletrh byl také spojený se sekci Žena a domov.²⁵⁸

Na Dolním náměstí teklo pivo proudem. V sobotu 27. června se tu totiž konal **Festival minipivovarů**. Představilo se na něm sedm malých regionálních výrobců piva. Festival s podporou města pořádal Zbyněk Petruška. Návštěvníci mohli ochutnat piva Rohan, Maxmilián, piva z Nové sladovny, Minipivovaru Morava, Slezan nebo z Beskydského pivovárku či Raduňské pivo.²⁵⁹

Farmářské trhy měly od prázdnin svou facebookovou stránku. Zájemci ji mohli najít na adrese: www.facebook.com/trhynadolnaku.com. Nový profil spravovalo město ve spolupráci s provozovatelem trhů. „Chceme na něm informovat o aktualitách, připravovaných akcích, nových zajímavých prodejcích či o mimořádných termínech otevření trhů. Na druhou stranu chceme i zpětnou vazbu od občanů, kteří na trzích nakupují. Přivítáme tak nápady, postřehy, pochvaly i stížnosti. Všechny podněty pak

²⁵⁶ Hláska č. 7–8, 2015, s. 9

²⁵⁷ Hláska č. 4, 2015, s. 22

²⁵⁸ Hláska č. 5, 2015, s. 20 a také: <http://www.omnis.cz/akce/opavsky-veletrh-74/>

²⁵⁹ Hláska č. 6, 2015, s. 9

budou předány odpovědným osobám,“ uvedl náměstek primátora Dalibor Halátek. K obnovení trhů došlo v Opavě v roce 2012.²⁶⁰

V Opavě 6. října otevřelo na Dolním náměstí **Karmelitánské knihkupectví**. Dostalo název podle nedalekého kostela svatého Vojtěcha. Svým zákazníkům začalo nabízet výběr knižní produkce se specializací na křesťanskou literaturu, ale i kvalitní mešní vína, devocionálie aj.²⁶¹

Obchodní a společenské centrum Breda & Weinstein hostilo ve dnech 30. a 31. října **Opavský vinný trh**. Akci organizovalo ve spolupráci s obchodním centrem, městem Opava a Slezskou univerzitou hnutí Změna pro Opavu. Trh si kladl za cíl podporu drobného živnostenského podnikání v regionu, kvalitu služeb a cestovního ruchu. „Opavský vinný trh symbolicky uzavírá turistickou sezónu v regionu Opavské Slezsko. Zároveň se snažíme upozornit na opavské prodejce kvalitních českých a moravských vín. Po dva dny mohou návštěvníci ochutnávat vzorky predikátních tuzemských vín. Stačí si u vchodu zakoupit degustační skleničku s logem v hodnotě 70 korun a ochutnávat vzorky vín za symbolické ceny 10 a 20 korun. V nabídce deseti vinoték očekáváme až 150 vín,“ uvedl Alexandr Burda z Gastrocentra Slezské univerzity.²⁶²

²⁶⁰ Hláska č. 9, 2015, s. 27

²⁶¹ Hláska č. 10, 2015, s. 19

²⁶² Tamtéž, s. 21

MAJETEK MĚSTA A BYDLENÍ

Město Opava se stalo koncem roku 2014 vlastníkem budovy víceúčelové haly v městských sadech. Počátkem prosince byl podán na katastr nemovitostí návrh na vklad kupní smlouvy na budovu městské víceúčelové haly. V průběhu roku 2015 již mělo být vlastníkem této budovy statutární město Opava (SMO). Nyní tedy na základě nově uzavřených smluv bude budovu užívat a také spravovat společnost Hala Opava, a. s., jejímž stoprocentním vlastníkem bylo SMO. Hlavním důvodem realizace převodu budovy haly bylo vypořádání závazků ze Smlouvy o budoucí kupní smlouvě včetně dodatků mezi právním předchůdcem společnosti Hala Opava, a. s., Basketbalovým klubem Opava, a. s., a SMO a vypořádání vzájemných pohledávek a závazků, které z titulu výstavby této víceúčelové haly vznikly. Veřejnost změnu vlastníka nijak nepocítí.²⁶³

Rovněž se město, jak se píše v kapitole Samospráva a Sport, stalo vlastníkem **hokejového klubu**. Toto rozhodnutí posvětili zastupitelé na svém zasedání 23. listopadu.

Město se také svého majetku zbavovalo. Stalo se tak třeba v případě **věžáku ministerstva zemědělství**, který šel v období 5. ledna až 31. května k zemi. Více o akci píšeme v kapitole Rozvoj a výstavba.

Město nabízelo od ledna tohoto roku prostory **Obchodního centra Slezanka** k pronájmu. Aktuálně byly k dispozici tyto nebytové prostory: 1. podzemní podlaží o výměře 372 m², situované na adrese Horní náměstí 4, 1. nadzemní podlaží o výměře 170 m² situované v budově na adrese Rybí trh 2, 1. nadzemní podlaží o výměře 283 m² situované v budově na adrese Horní náměstí 4 a 2. nadzemní podlaží o výměře 474 m² situované v budově na adrese Horní náměstí 3. V té době již byly v obchodním centru pronajaty tyto prostory: 1. nadzemní podlaží o výměře 258 m² situované v budově na adrese Horní náměstí 4 a Rybí trh 2 a 2. nadzemní podlaží o výměře 630 m² situované v budově na adrese Horní náměstí 4 a Rybí Trh 2. Pronajmout bylo možné jak jednotlivé volné nebytové prostory, tak celé Obchodní centrum Slezanka ve vlastnictví statutárního města Opavy. Jako součást nabídky

²⁶³ Hláska č. 1, 2015, s. 6

pronájmu bylo možné rovněž navrhnout řešení rekonstrukce a úprav Obchodního centra Slezanky a způsob financování.²⁶⁴

²⁶⁴ <http://www.opava-city.cz/cs/pronajem-obchodniho-centra-slezanka>, publikováno 6. 1. 2015

ROZVOJ A VÝSTAVBA

Tato kapitola zdaleka neobsahuje všechny realizace na území města Opavy a jeho městských částí za rok 2015. Vybral jsem jen ty nejvýznamnější, kterým se také nejvíce věnoval městský zpravodaj Hláska.

Lednová Hláska oznámila, že **věžák ministerstva zemědělství** se v tomto roce bude poroučet k zemi. Ve druhé polovině roku 2007 uzavřelo tehdejší vedení města smlouvu o tom, že vynaloží veškeré úsilí k získání výškové budovy, která stojí na pozemku za Slezankou, do svého majetku. Věžák v té době vlastnil stát. Město se ve smlouvě také zavázalo, že budovu po převzetí do vlastnictví nechá zdemolovat a pozemky, na kterých stojí, budou už bez ní předány do užívání společnosti Development Company, a. s. Ta zde měla záměr v budoucnu postavit obchodní a společenské centrum. Pokud by přitom město od této smlouvy chtělo ustoupit, zaplatilo by mnohamilionové sankce. „Převod devítipodlažní budovy na město Opavu trval dlouhá léta a podařilo se ho nakonec uskutečnit až na podzim roku 2013,“ konstatoval tajemník magistrátu Tomáš Elis. V létě roku 2014 pak proběhlo výběrové řízení na demolici. Ačkoliv se podle projektu předpokládaná cena vyšplhala až ke 30 miliónům, podařilo se tuto zakázku vysoutěžit za více než 10,2 miliónů korun včetně DPH. „Demolice bude zahájena 5. ledna. Veškeré práce musí být dokončeny do 31. května,“ uvedla vedoucí odboru přípravy a realizace investic Jana Onderková. Společnost Development Company se přitom zavázala, že za demolici uhradí 9 miliónů, město tedy ze své kasy mělo doplatit pouze zbývající částku. Věžák se měl demolovat postupným rozebíráním seshora.²⁶⁵ Jeho zánik snímala časosběrným způsobem kamera umístěná na věži Hlásky.

V květnu začaly práce na stavbě **multifunkčního sportovního areálu** v Městských sadech. Vedle montované haly vyrostlo na pozemcích města za severní tribunu areálu Slezského fotbalového klubu (SFC) také hřiště s umělým trávníkem pro malou kopanou. Tělocvična bude využitelná pro všechny míčové sporty, jako je například basketbal, futsal či volejbal. Sloužit bude nejen „malým“ fotbalistům SFC, ale i dalším sportovním a tělovýchovným spolkům, přílehlým školám i veřejnosti. Předpokládané náklady na výstavbu areálu se pohybovaly okolo 20 miliónů korun, nakonec byla zakázka vysoutěžena včetně DPH o 15 miliónů dráž. Radní totiž rozhodli, že se

²⁶⁵ Hláska č. 1, 2015, s. 11

postaví hala větších rozměrů s hezčím interiérem i lepším zázemím, než bylo původně plánováno, která bude navíc využitelná pro více sportů. „Cena se navýšila také například o výstavbu nových toalet přímo v objektu haly, se kterými původní projekt nepočítal, instalováno zde bude oproti záměru také dražší, ale úspornější LED osvětlení. Myslíme si, že když už se do výstavby haly pouštíme, vyplatí se za kvalitu připlatit. Je třeba si uvědomit, že hala bude sportovcům sloužit, alespoň doufáme, desítky let,“ vysvětlila první náměstkyně primátora Simona Bierhausová. Stavba bude hrazena z 85 % z evropské dotace prostřednictvím Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko 2007–2013. Areál byl dokončen v polovině listopadu a byl slavnostně otevřen 4. prosince.²⁶⁶ Náklady na výstavbu areálu se vyšplhaly nakonec na 37 miliónů korun. Až 29 miliónů korun z této částky bylo financováno z dotace z Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko 2007–2013. Zbytek byl hrazen z městského rozpočtu. Celý projekt byl realizován v rámci Integrovaného plánu statutárního města Opavy – Přitažlivé město a byl to jeho již 14. projekt.

Rovněž v květnu byly zahájeny práce na 15. projektu IPRM, a sice na výstavbě **nové tělocvičny v Komárově**. Sportovní montovaná hala vyrostla v těsné blízkosti místní základní školy, se kterou ji spojil zděný krček. V něm bylo umístěno sociální zařízení a zázemí pro celou tělocvičnu. Přístavbou se podařilo částečně modernizovat a výrazně rozšířit také prostory, které škole dlouhodobě chyběly – šatny, kabinet, WC či komory pro úklid. Stavba tělocvičny se přitom v Komárově plánovala již řadu let. „Naše očekávání je veliké, protože dojde k významnému rozvoji školy. V současné době škola žádnou tělocvičnu nemá, pro hodiny tělesné výchovy a své školní a společenské aktivity si proto pronajímáme místní Orlovnu. Jde o společenský sál, který má nedostatečné rozměry a navíc již také volá po modernizaci,“ uvedl ředitel Základní školy a Mateřské školy Opava-Komárov Tomáš Weicht. Podle jeho slov byli obyvatelé Komárova doposud nuceni za sportem dojíždět do centra města či okolních samostatných obcí nebo využít stísněných prostor Orlovny. Věřil, že díky výstavbě tělocvičny se otevřou nové možnosti pro trávení volného času místních dětí i dospělých, tělocvična totiž bude sloužit i široké veřejnosti či dalším místním organizacím. „Stavba je zahrnuta do Integrovaného plánu rozvoje města jako dodatečný projekt. Čerpat na ni tedy budeme jak peníze z dotace, tak i z rozpočtu města. Předběžné náklady se odhadují na 20 miliónů korun,“ uvedla první náměstkyně primátora Simona Bierhausová. Veškeré práce byly v souladu s dotačním titulem

²⁶⁶ Hláška č. 3, 2015, s. 6 a Hláška č. 12, 2015, s. 4

ukončeny v prosinci letošního roku. Slavnostního otevření se hala dočkala 7. ledna roku 2016.²⁶⁷

Kateřinky se na jaře 2015 dočkaly **dalších úprav**. Konkrétně se jedná o stavbu s názvem *Zlepšení stavu dopravní infrastruktury a veřejného osvětlení*, a to v lokalitách Zeyerova, Antonína Sovy, Rolnická, Kollárova, Hálkova, Černá a Edvarda Beneše. „Jedná se o veřejná prostranství na sídlišti Kateřinky, která se nacházejí v původním stavu a do jejichž oprav se doposud neinvestovalo. Tyto lokality zpravidla navazují na části, které se v rámci integrovaného plánu opravovaly v minulých letech. Jejich revitalizací tak dojde k zajištění celistvého rázu území,“ vysvětlil před započítím akcí náměstek primátora Dalibor Halátek. Rekonstrukce se dočkaly vozovky a parkovací plochy, přibyla navíc místa ke stání vozidel. Opraveny byly komunikace pro pěší, které sice byly stále funkční, ale nebyly bezbariérové. Dále byly zatravněny nevyužívané zpevněné plochy, takže došlo k navýšení klidových zón v daných lokalitách. Inovací prošla také kontejnerová stání. Zastaralé veřejné osvětlení bylo vyměněno za nové, které bylo rozmístěno na vhodnějších místech, než tomu bylo doposud. Opravy začaly v březnu a trvaly zhruba pět měsíců. Práce byly dokončeny v září roku 2015 a celý projekt, který byl posledním z Integrovaného plánu *Přitažlivé město*, přišel na téměř 11 miliónů korun, přičemž 85 % způsobilých výdajů bylo hrazeno z Evropského fondu pro regionální rozvoj.²⁶⁸

Obnovou prošel také **vnitroblok na Olomoucké a Sokolovské ulici**. Rekonstrukční práce začaly v dubnu. Tato veřejná zakázka byla vysoutěžena za 1,96 miliónu korun včetně DPH. Zpevněné plochy byly opraveny a rozšířeny o nové. Další byly vybourány a zazeleněny. Budou také vysázeny nové stromy. V rámci revitalizace došlo i k opravě chodníků, rozvodů veřejného osvětlení a vybudování nových parkovacích míst. Mělo by jich vzniknout celkem 22.²⁶⁹

Regenerace parku na náměstí svaté Hedviky začala v polovině května. Cílem této investiční akce bylo zatraktivnit tuto klidovou zónu v blízkosti centra města a zároveň vytvořit podmínky pro volnočasové aktivity všech věkových skupin, zejména pak dětí a mládeže. Počítalo se s kompletní revitalizací tohoto prostoru. Rekonstrukcí prošly všechny zpevněné plochy, nově bylo osazeno i veřejné osvětlení a mobiliář. Změn doznala rovněž i tamní sportoviště, která byla již v nevyhovujícím stavu. Díky novému

²⁶⁷ Hláska č. 3, 2015, s. 5 a Hláska č. 1, 2016, s. 32

²⁶⁸ Hláska č. 11, 2014, s. 19 a <http://www.opava-city.cz/cs/zlepseni-stavu-dopravni-infrastruktury-verejneho-osvetleni-0>, publikováno 20. 9. 2015

²⁶⁹ Hláska č. 6, 2015, s. 4

trasování chodníků byly vytvořeny dva oddělené okruhy pro inline bruslení, z nichž jeden byl určen pro větší děti a druhý pro ty menší. Revitalizace parku přišla na 6,9 miliónu korun.²⁷⁰

Moderní sportovní komplex za zhruba 63 miliónů korun, který vyrůstal u zimního stadionu v Opavě od podzimu 2014, se v prosinci letošního roku otevřel studentům a veřejnosti. Moderní tělocvičnu tak mohli využívat žáci a studenti několika škol v centru města, ale i veřejnost. Studenti mohli v třípatrové bezbariérové budově využívat hřiště na basketbal, volejbal, nohejbal, florbal, tenis, sálový fotbal, badminton a gymnastiku. Součástí areálu byla také horolezecká stěna, posilovna a gymnastický sál. „Výuka tělesné výchovy dosud probíhala ve Slezském gymnáziu Opava v kapacitně i technicky nevyhovujících prostorách v budově školy. Záměrem projektu bylo vybudovat nové zařízení, které by splňovalo všechny technické a technologické standardy pro výuku sportovních aktivit, které jsou součástí školních osnov,“ uvedla náměstkyně hejtmana Věra Palková. Tělocvičnu budou využívat především studenti Slezského gymnázia a částečně také Mendelova gymnázia, v odpoledních hodinách bude sportoviště otevřeno veřejnosti. Kraj na tuto tělocvičnu získal evropskou dotaci 42 miliónů korun. Zbytek doplatil ze svého rozpočtu.²⁷¹

Mateřské školy Edvarda Beneše, Mnišská a Vaníčková a základní školy Opava-Kylešovice U Hřiště a Edvarda Beneše prošly revitalizací. V průběhu léta na nich vládł čilý stavební ruch. „Školy už opravdu po revitalizaci volaly a jsem ráda, že se nám podařilo s pomocí dotací najít na tyto investiční akce peníze,“ řekla první náměstkyně primátora Simona Bierhausová. Nejvíce peněz, bezmála 32 miliónů korun, putovalo do ZŠ Opava-Kylešovice. Oprava MŠ Mnišská přišla na 4,5 miliónu, ZŠ Edvarda Beneše 29,9 miliónu, MŠ Vaníčková 7,3 miliónu a MŠ Edvarda Beneše 8,8 miliónu korun. Největší dotaci, a to 21,6 miliónu korun, pak získala ZŠ Edvarda Beneše. „Všechny budovy byly osazeny novými okny a zatepleny. Stavebními úpravami došlo ke snížení celkové spotřeby energií na vytápění budov a k jejich modernizaci,“ upřesnila Hana Heinzová z odboru rozvoje města a strategického plánování. Naprostá většina stavebních prací se realizovala o prázdninách. Unikátní byla i tím, že se až 90 % ze způsobilých výdajů podařilo zajistit z Operačního programu Životní prostředí. Z 82 miliónů tak šlo 45 z evropských fondů a zbylých 37 miliónů z rozpočtu města.²⁷²

²⁷⁰ Hláska č. 6, 2015, s. 4

²⁷¹ Hláska č. 1, 2016, s. 9

²⁷² Hláska č. 11, 2015, s. 7

ZDRAVOTNICTVÍ

Slezská nemocnice

V čele nemocnice stál Ladislav Václavec. Ekonomicko-personálním náměstkem byl Karel Siebert, provozně-technickým náměstkem Jan Králíček, náměstkem ředitele pro léčebnou péči Jiří Hájek a náměstkyní pro ošetrovatelskou péči Lenka Hanková.

Věnujme se významným událostem, kterými nemocnice v tomto roce prošla.

Hemodialyzační oddělení se stalo samostatným primariátem. Nového primáře mělo také z důvodu nového pojetí řízení interní oddělení. Primariát řídila MUDr. Lucie Butela.²⁷³

Dvěma zbrusu novými sanitními vozy se mohla v tomto roce pochlubit **Dopravní zdravotní služba Slezské nemocnice v Opavě (DZS)**. V letošním roce je převzala od zřizovatele Moravskoslezského kraje.²⁷⁴

Slezskou nemocnici navštívil 27. února primátor Opavy **Martin Víteček**. „Jsem rád, že si pan primátor našel čas a navštívil naši nemocnici. Měli jsme možnost řešit zásadní věci, a to zejména stav areálu nemocnice, probíhající, ale i budoucí investice a samozřejmě nejdůležitějším tématem byla spolupráce mezi nemocnicí a opavskou radnicí,“ uvedl ředitel nemocnice Ladislav Václavec. Primátor návštěvu zahájil jednáním, kterého se kromě ředitele opavské nemocnice zúčastnilo celé její vedení. Následně si prošel některé pavilony nemocnice. Jako první navštívil muzeum ošetrovatelství, kde zanechal vzkaz v knize návštěv. Zastavil se také na hematologicko-transfúzní stanici. Dále jeho cesta vedla na hematookologii a starou internu, aby si následně prohlédl prostory nového pavilonu N.²⁷⁵

V areálu Slezské nemocnice proběhla v tomto roce také **kultivace zeleně**. Šlo o řízené kácení stromů z důvodu bezpečnosti návštěvníků. Vedení nemocnice se k tomu rozhodlo využít dotačního titulu. Místo vykácených stromů byly navrženy nové

²⁷³ Špitálník. Zpravodaj Slezské nemocnice, březen 2015, s. 2

²⁷⁴ Tamtéž, s. 5

²⁷⁵ Tamtéž, s. 1–2

výsadby. Celkem mělo být vysazeno 67 stromů, 16 solitérních keřů a 2 600 keřů ve skupinách keřů. Hlavním cílem projektu bylo zajištění bezpečnosti návštěvníkům areálu nemocnice, stejně jako vytvoření příjemného prostředí. Projekt Revitalizace zeleně v areálu Slezské nemocnice v Opavě zahrnoval provedení prací v celkové částce 1,643 miliónu korun. Z toho bylo 25 % hrazeno z vlastních zdrojů, 5 % ze státního rozpočtu a 70 % z Operačního programu životního prostředí. Poskytovatelem dotace bylo Ministerstvo životního prostředí.²⁷⁶

Nemocniční školka našla své plné využití. Navštěvovalo ji 24 dětí ve věku od dvou do pěti let. Kromě dětí zaměstnanců nemocnice mohly od června loňského roku navštěvovat zařízení také děti zaměstnanců projektového partnera Psychiatrické nemocnice v Opavě.²⁷⁷

Babybox v areálu Slezské nemocnice opět zachraňoval. V polovině dubna našli zdravotníci v babyboxu chlapce vážícího 3,20 kg, který se stal jubilejním 120. dítětem odloženým do babyboxů od zavedení projektu v České republice.²⁷⁸

Nemocnice otevřela v červenci **nový pavilon interny**. Více než dva roky trvala výstavba nového interního pavilonu N. „Všichni víme, v jakých podmínkách fungovala dosavadní interna. Myslím si, že město typu Opavy si zaslouží nemocnici 21. století, a jsem moc rád, že podobné zařízení teď máme k dispozici,“ doplnil primátor. Spokojený byl i ředitel Slezské nemocnice Ladislav Václavec. „Vedle příjemných, vzdušných prostorů s kompletně novým vybavením na pacienty čekají třeba i nové postele nebo sociální zařízení a klimatizace na pokojích. Nemocnice tímto zařízením nejen dotáhla, ale myslím, že i předběhla standard moderních fakultních nemocnic. Pacienti jistě ocení krásné prostředí, ve kterém budou léčeni.“ V nové budově se kromě interny usídlilo i plicní oddělení. Investice přišla na 290 miliónů korun a hradil ji kraj. Tomu se podařilo zajistit i spolufinancování z evropských fondů.²⁷⁹

Primářka Geriatrického a doléčovacího oddělení **MUDr. Ingrid Rýznarová** získala 14. října Zvláštní ocenění pro rok 2015 za dlouhodobé uplatňování geriatrických postupů v akutní medicíně.²⁸⁰

²⁷⁶ Špitálník. Zpravodaj Slezské nemocnice, březen 2015, s. 5

²⁷⁷ Tamtéž, s. 8

²⁷⁸ Hláska č. 5, 2015, s. 8

²⁷⁹ Hláska č. 9, 2015, s. 7 a vysílání TV Polar z 28.7. 2016

²⁸⁰ Špitálník. Zpravodaj Slezské nemocnice, prosinec 2015, s. 7

Dvacátý říjen 2015 znamenal pro **centrální sterilizaci opavské nemocnice** zlomový okamžik. Tento den úspěšně absolvovala závěrečný audit certifikačního orgánu Certline, který završil dlouhodobý proces řízení a nastavení kvality na tomto oddělení. Slezská nemocnice v Opavě, oddělení Chirurgie pod vedením prim. MUDr. Jiřího Hájka a vrchní sestry Bc. Hany Hozové, tak získala certifikát kvality pro sterilizaci zdravotnických prostředků.²⁸¹

Anketa **Moravskoslezská sestra 2015** znala své vítězky. Dvě z pěti ocenění putovaly také do Slezské nemocnice. Hlavní oceněnou, opavskou náměstkyni pro ošetrovatelskou péči Lenku Hankovou doplnila v kategorii ambulantní sestra opavská Taťána Suchánková. Vítězka hlavní kategorie Ocenění za dlouhodobý přínos v ošetrovatelské péči Lenka Hanková neskrývala radost a dojetí: „Je to pro mě veliká čest, vždyť již samotná výzva kolegyně k udělení souhlasu s nominací byla pohlazením na duši. To, že jsem mohla z rukou pana hejtmána převzít takové ocenění, vnímám rovněž za všechny sestry, které se profesionálně pohybují ve zdravotnictví, jako poděkování za jejich práci a posílení prestiže oboru ošetrovatelství,“ uvedla do Hlásky Lenka Hanková.²⁸²

Koncem roku 2015 slavila Slezská nemocnice **115 let** svého trvání. Téměř pět let z toho ji vedl současný ředitel Ladislav Václavec.²⁸³

Poslední zpravodaj Špitálník psal o **ekonomické situaci nemocnice**. Zpravodaj zmiňoval i ztrátové roky a také moment, kdy se situace příchodem nového vedení v roce 2011 změnila. „Novému vedení v čele s ředitelem MUDr. Ladislavem Václavcem, MBA se podařilo zefektivnit výkon práce celé nemocnice. Situace se začala postupně vyvíjet pozitivním směrem, kdy v roce 2014 byl hospodářský výsledek dokonce se ziskem 6 mil. Kč, v roce 2015 se očekává zisk před zdaněním 2 mil. Kč. Díky tomu se tak za poslední tři roky mohly učinit investice ve výši cca. 45 mil. Kč a pořídit drobný majetek bezmála za 22 mil. Kč,“ uvedl zpravodaj Špitálník.²⁸⁴

Podle Špitálníku patřila také Slezská nemocnice k nejvýznamnějším zaměstnavatelům v Opavě. Nemocnice zaměstnávala více než 1 100 pracovníků. V té době v ní

²⁸¹ Špitálník. Zpravodaj Slezské nemocnice, prosinec 2015, s. 6

²⁸² Hláška č. 12, 2015, s. 31 a Špitálník. Zpravodaj Slezské nemocnice, prosinec 2015, s. 1

²⁸³ Špitálník. Zpravodaj Slezské nemocnice, prosinec 2015, s. 1

²⁸⁴ Tamtéž, s. 2

pracovalo více než 200 lékařů a farmaceutů, přes 870 nelékařských pracovníků (zdravotní sestry, fyzioterapeuti, ošetrovatelský personál, řidiči sanitek, atd.).²⁸⁵

Psychiatrická nemocnice

Ředitelem Psychiatrické nemocnice byl s platností od 1. září jmenován Zdeněk Jiříček. V roce 2015 zaznamenala PNO celkově 5 275 přijatých pacientů (v roce 2014 to bylo 5 532). Do ochranné ústavní léčby přijala 30 klientů (v roce 2014 to bylo 18 klientů). Propuštěných či zemřelých klientů evidovala PNO za rok 2015 celkem 5 242 (v roce 2014 to bylo 5 511). Obložnost za poslední dva roky se pohybovala okolo 96 % (v roce 2015 to bylo přesně 96,27 %). Stav lůžek byl za poslední tři léta konstantní: 863.

V květnu proběhlo v PNO hodnocení kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb. Proces byl úspěšný, a tak 6. května nemocnice obdržela certifikát s platností do května roku 2018.

Odborní zaměstnanci PNO se aktivně podíleli na výchovně-vzdělávacích a osvětových akcích pro klienty ústavu. Jejich celkový výčet obsahuje výroční zpráva PNO za rok 2015.²⁸⁶ Zmiňme například, že klienti se v posledním čtvrtletí roku zapojili do cvičení jógy pod vedením MUDr. Ondřeje Žiaka.

Psychiatrická nemocnice kromě jiného pořádala 1. září konferenci nazvanou Komplexní terapie, na které vystoupili například kolegové z Norska, MUDr. Libor Havrlant a Bc. Michaela Stoklasová, MUDr. Jan Tatarko a také klinická psycholožka Barbora Hendrychová a psycholožka Jana Bartošová.

V PNO bylo v tomto roce zaměstnáno celkem 755 osob, z toho 193 mužů a 562 žen. V celkovém počtu zaměstnanců bylo 58 lékařů a 252 všeobecných sester. Celkový průměrný hrubý měsíční plat pracovníků PNO činil za rok 2015 celkem 27 322 korun.

PNO v tomto roce realizovala investice v celkové výši více než 15,4 miliónu korun, přičemž ze státního rozpočtu obdržela více než 11 miliónů a ze svých zdrojů použila více než 4 milióny korun. Prostředky byly použity na přístavbu evakuačních lůžkových

²⁸⁵ Špitálník. Zpravodaj Slezské nemocnice, prosinec 2015, s. 6

²⁸⁶ Výroční zpráva. Psychiatrická nemocnice Opava. 2015, s. 5–8

výtahů k pavilonům č. 18 a 19 (5,7 miliónu), dále na stavební úpravy pavilonu D a pak také na přístavbu lůžkového výtahu pro imobilní pacienty pavilonu č. 22 (3,7 miliónu).

SOCIÁLNÍ PÉČE

Zastupitelé na lednovém zasedání přidělovali dotace organizacím poskytujícím sociální a související služby. **Charita Opava** jako největší poskytovatel sociálních služeb na Opavsku obdržela celkem pro svá střediska následující částky: Chráněné dílny obdržely 2 milióny korun, Denní stacionář Mraveneček dostal 672 tisíc, Charitní pečovatelská služba získala 699 tisíc a například Mobilní hospicová jednotka Pokojný přístav mohla počítat s 550 tisíci korunami. Celkově Charita Opava obdržela okolo 6,2 miliónu korun (v roce 2014 to bylo okolo 7 miliónů). Z dalších organizací zastupitelé odsouhlasili **Centru pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje** 790 tisíc korun (v roce 2014 obdrželo 890 tisíc korun), **Krizovému a kontaktnímu centru Pod slunečníkem** 670 tisíc korun (v roce 2014 to bylo 750 tisíc). **Vila Vančurova** obdržela 790 tisíc korun (v roce 2014 získala celkem 350 tisíc).²⁸⁷

Ponožkový den. Takto by se dalo nazvat mezinárodní setkání ke Světovému dni Downova syndromu v pátek 20. března od 10 hodin v Loutkovém divadle. Vystoupili na něm současní a bývalí žáci Základní školy a Praktické školy na náměstí Slezského odboje. Světový den Downova syndromu koordinovala organizace Down Syndrom International již podesáté, letos pod heslem *Moje příležitosti, moje volby*. Připomínala tím, že lidé s Downovým syndromem jsou při hledání uplatnění zcela odkázáni na podporu rodiny a pochopení společnosti. „Opavské setkání pořádáme již pátým rokem. Po celých 25 let existence školy nás zajímá, jaké šance uplatnění žáci po absolvování naší základní, a od září 2010 i střední školy mají. Jaké jsou jejich příležitosti k dalšímu rozvoji a k začleňování se do společnosti,“ uvedl ředitel školy Jiří Kupka a dodává, že díky spolupráci se školami s podobným zaměřením ze slovenského Sabinova a polských Pyskowic mohli jejich možnosti srovnávat i na mezinárodní úrovni. Symbolem tohoto dne byly barevné ponožky. Svým tvarem připomínaly chromozomy, které byly za Downův syndrom zodpovědné.²⁸⁸

JOY RUN, netradiční běžecký závod se uskutečnil v Městských sadech v Opavě 19. dubna. Jeho zvláštnost spočívala v tom, že se jej účastnili po boku zdravých i hendikepovaní. „JOY RUN je asistovaný běžecký závod, při kterém pětičlenný tým běží i s tímto handicapovaným jedincem. Využívají se k tomu speciální sportovní vozíčky,“ vysvětlil organizátor Jan Vimmer. Celkově se závodů účastnilo na 300 běžců

²⁸⁷ Hláska č. 3, 2015, s. 14–15

²⁸⁸ Tamtéž, s. 13

a 60 hendikepovaných. Závod přišly podpořit i známé osobnosti, například trenér BK Petr Czudek, který se postaral o zábavu. Do cíle závodu ho dotlačili jeho svěřenci na sportovním vozíčku. „Zahanbit se nenechali ani opavští fotbalisté. Za tým SFC Opava samozřejmě nemohla chybět ani jeho nejvýraznější postava obránce Zdeněk Pospěch,“ napsal Opavský a hlavičský Deník. Závodu se zúčastnila i česká Miss Earth 2015 Karolína Mališová. Nechyběla ani hudba, o kterou se postaraly kapely jako Bad Boyz, Baby Secondhand, Špek Band nebo Urban Robot. Mladší část publika zaujal Václav Upír Krejčí.²⁸⁹

Den sociálních služeb se uskutečnil 17. června. Informace o nabízených sociálních službách letos veřejnosti nabídla více než dvacítka poskytovatelů z Opavy a okolí. O kulturní program se postaraly mažoretky AMA, děti ze ZŠ a PŠ Slezského odboje, žáci ZUŠ Václava Kálíka nebo taneční soubor Bachtale čhavore.²⁹⁰

Celkem **15 nejlepších dobrovolníků** získalo na Dni sociálních služeb 17. června ocenění za svou práci. Záštitu nad tímto oceněním převzal náměstek primátora Josef Stiborský. „Komise vybírala ze stovky dobrovolníků. Kritérii pro ocenění byly délka dobrovolnictví, počet odpracovaných hodin, pravidelná účast na supervizích či pomoc při jednorázových akcích,“ řekla Jaroslava Pirunčíková z Dobrovolnického centra Elim a dodává, že dobrovolníci procházejí psychologickými testy a školením, poté si vybírají z téměř 50 neziskových organizací, kde mohou pomáhat. Ocenění, kteří pracují zadarmo déle než rok, se věnují například dětem v azylovém domě nebo mentálně postiženým dětem v Síriu, pomáhají na gerontologickém oddělení Psychiatrické nemocnice v Opavě, doučují děti nebo předčítají malým pacientům ve Slezské nemocnici.²⁹¹

Komunitní centrum od 8. června znovu sloužilo klientům. Dvoupodlažní zastaralý objekt prošel od září nákladnou rekonstrukcí za více než 11 miliónů korun. Jejím cílem bylo vybudovat vhodný bezbariérový prostor pro poskytování sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením ze spádové oblasti Opavy. „Velice mě těší, že se nám i za pomoci dotačních financí podařilo centrum zrekonstruovat, protože klienti si určitě zaslouží trávit chvíle v příjemném, moderním a k poskytování sociálních služeb dobře vybaveném prostředí. Po rekonstrukci se zvýšila kapacita centra z 16 na 36 klientů, zkvalitnily a rozšířily se služby sociální rehabilitace a navíc, což je jistě

²⁸⁹ Hláška č. 4, 2015, s. 13 a http://opavsky.denik.cz/ostatni_region/joy-run20042015.html, publikováno 20. 4. 2015.

²⁹⁰ Hláška č. 6, 2015, s. 13

²⁹¹ Hláška č. 7–8, 2015, s. 13

nezanedbatelné, objekt je nyní přístupný také lidem s tělesným postižením, protože je bezbariérový,“ uvedl během slavnostního otevření náměstek primátora Josef Stiborský. V rámci stavebních a dispozičních úprav se budova dočkala nové fasády včetně zateplení, výměny oken, rekonstrukce střechy, nové elektroinstalace, zdravotnické, vytápění i vzduchotechniky. Nově byly vybaveny i interiéry jednotlivých místností, kuchyně a tréninkové kavárny. Ta vznikla v přízemí objektu a bude ji provozovat nestátní nezisková organizace ANIMA VIVA, o. s., a to v rámci poskytování sociálních a souvisejících služeb. Úpravami včetně sadové výsadby a osazením herními prvky prošla také přilehlá zahrada. Kavárna se zahradou budou otevřeny široké veřejnosti k aktivnímu trávení volného času a budou sloužit jako veřejný prostor nejen pro neformální přátelská či mezigenerační setkávání, ale rovněž jako prostor pro konání akcí pořádaných obecně prospěšnými komunitami či k spolkové činnosti. „Jsem ráda, že se dobrá věc podařila, poděkování patří v první řadě všem, kteří se na realizaci tohoto smysluplného projektu podíleli. S potěšením pozoruji, jak naše sociální pracovnice evidují nové zájemce již od prvního týdne po nastěhování, což bylo v polovině května, kdy jsme se teprve sami nově zabydlovali a seznamovali s novým prostředím. Opravdu krásně zrekonstruované prostory jsou nyní nejenom důstojným prostředím pro naše klienty, ale i pro naše pracovníky při jejich náročné a stále společností ne zcela doceněné práci,“ uvedla Hana Brňáková, ředitelka sdružení ANIMA VIVA, které je oficiálním partnerem města při realizaci projektu a poskytovatelem sociálních a souvisejících služeb v tomto komunitním centru. Projekt Rekonstrukce Komunitního centra Liptovská byl spolufinancován z Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko 2007–2013. Výše předpokládané dotace přitom představovala 40 % z celkových způsobilých výdajů, tedy 4,1 miliónu korun. Zbytek byl financován z městské kasy.²⁹²

Nyní se zastavme u jednotlivých organizací působících v sociální sféře.

ANIMA VIVA, o. s.

Posláním organizace bylo poskytovat podporu lidem s duševním onemocněním, mentálním postižením a jiným zdravotním postižením, jejich rodinným příslušníkům a osobám blízkým v přijetí života s duševní nemocí či mentálním a jiným zdravotním

²⁹² Hláska č. 7–8, 2015, s. 13

handicapem. „Pomáháme jim zvládnout zapojení se do běžného života a zamezit jejich sociálnímu vyloučení,“ psala ve výroční zprávě statutární zástupkyně organizace Hana Brňáková.

Po rekonstrukci komunitního centra (viz výše) se Anima Viva přestěhovala 14. května z náhradních prostor v Jaktaři zpět do Kylešovic. Slavnostního otevření nově zrekonstruovaného Komunitního centra se zúčastnili kromě poslanců Parlamentu České republiky a zástupců realizátora stavby, firmy Grygar, s. r. o. také náměstek primátora Josef Stiborský a statutární zástupkyně Anima Viva Hana Brňáková. „Pan náměstek popřál zaměstnancům i klientům ANIMy mnoho úspěchů v nově zrekonstruovaném zařízení. Pro hosty slavnostního setkání připravili uživatelé služby sociální rehabilitace výborné rautové občerstvení v prostorách veřejně přístupné tréninkové kavárny s vchodem ze strany od kostela. Při posezení na venkovní terase nechyběla ani výborná Kateřinská káva, kterou hostům připravovali klienti služby s podporou pracovníků přímé péče na novém presovaru.²⁹³ „Rekonstrukce budovy nám poskytla nové prostory pro navýšení kapacity služby a rozšíření aktivit sociální rehabilitace pro cílovou skupinu osob s mentálním postižením. Díky bezbariérovému řešení celé budovy je služba dostupná ještě většímu okruhu zájemců nejen z řad osob s mentálním postižením, či duševním onemocněním, ale také pro osoby s kombinovaným postižením, nebo s jiným zdravotním postižením, včetně imobilní klientely,“ hodnotila rekonstrukci výroční zpráva. Součástí rekonstrukce KC Liptovská byly nevyužívané a zanedbané prostory v přízemí. „Vznikla v nich tréninková kavárna, kde v dopoledních hodinách dochází k nácviku pracovních dovedností klientů služby a odpoledne zde obsluhují lidé se zdravotním postižením návštěvníky kavárny nejen z Kylešovic,“ dodávala výroční zpráva.

Společnosti Anima Viva se rozhodli věnovat část výtežku své výstavy No Stress! v Domě umění a jednu svou fotografii uznávání fotografové Jana Jabůrkové a Jiří Turek.

Součástí nabízených služeb byla **Sociální poradna ANIMA VIVA z. s.**, jejímž posláním bylo poskytovat odborné sociální poradenství lidem s duševním onemocněním a lidem v krizové situaci spojené s trvajícím psychickým a sociálními obtížemi, dále jejich rodinám nebo lidem blízkým, aby dokázali nalézt východisko z jejich obtížné sociální situace. Poradenství v roce 2015 bylo poskytováno

²⁹³ Výroční zpráva Anima Viva 2015, s. 13.

ambulantně dle stanovené provozní doby, poradenskou kancelář jste mohli navštívit v suterénu budovy Klášterního střediska na ulici Sušilova. Služba byla stejně jako v roce 2014 nízkoprahově dostupná pacientům z areálu Psychiatrické nemocnice v Opavě a místních psychiatrických či psychologických ambulancí. Poradenství bylo poskytováno anonymně a klienti mohli přijít i bez objednání. Službu poskytovala jedna sociální pracovnice, zároveň vedoucí poradny. Služeb poradny využilo v roce 2015 celkem 97 klientů.

Další služby klientům v rámci celé společnosti poskytovalo **Centrum ANIMA Opava**. Jeho posláním bylo podporovat a posilovat osoby se zkušeností s duševním onemocněním, s mentálním a jiným zdravotním postižením při jejich snaze zapojit se do běžného života. Důraz byl kladen zejména na respektování individuálních potřeb klientů. Službu využilo v roce 2015 celkem 75 uživatelů.

Na činnosti ANIMA VIVA se v roce 2015 podílelo celkem 11 zaměstnanců na hlavní pracovní poměr, 20 osob se zdravotním postižením bylo zaměstnáno na zkrácený pracovní úvazek a 2 externí zaměstnanci spolupracovali formou DPP. Do činnosti ANIMA VIVA bylo v roce 2015 zapojeno 13 dobrovolníků a 2 praktikanti / stážisté.

Armáda spásy

V polovině října 2014 začala rekonstrukce směřující k rozšíření služeb Domu pro ženy a matky s dětmi na Rybářské ulici. Ten provozovala Armáda spásy, jeho vlastníkem však bylo město Opava. Proto se oba tyto subjekty společně podílely na projektu s názvem Šance, který byl zrealizován během dvou měsíců. „Stavebními úpravami byly vybudovány dva byty o velikosti 2+kk pro matky s dětmi a jeden byt o velikosti 2+1, který bude sloužit společně čtyřem ženám. Každý byt má vlastní kuchyňský kout a sociální zařízení, tedy toaletu a sprchový kout. Tyto prostory poskytnou klientkám mnohem větší soukromí, než jsme jim mohli nabídnout doposud,“ uvedl ředitel opavské pobočky Armády spásy Gerhard Karhan. „Město do projektu vložilo celkem 407 tisíc korun, které v loňském roce zůstaly nevyčerpány v položce sociálních grantů. Zbýlých zhruba 200 tisíc potřebných na rekonstrukci zainvestovala Armáda spásy,“ vyčíslil náměstek primátora Josef Stiborský, jenž měl na starosti sociální politiku města. Slavnostní otevření objektu proběhlo za účasti vedení města a národních

velitelů Armády spásy ve středu 28. ledna. „Jsem rád, že se společnými silami podařilo vylepšit podmínky pro důstojné bydlení ženám, které se mnohdy ne vlastní vinou nachází v těžké životní situaci. Nikdo z nás nikdy neví, kdy se vlivem nejrůznějších okolností může sám ocitnout bez střechy nad hlavou, proto mě vždy těší, když se podaří najít cestu, jak těmto lidem pomoci tuto tíživou situaci řešit,“ uvedl při této příležitosti náměstek Stiborský.²⁹⁴

Armáda spásy uspořádala 17. května **Benefiční koncert na podporu činnosti Farmy Strahovice** v kostele sv. Václava. Na koncertě vystoupila skupina Drom of Life a další hosté. Před jeho započatím se od 15 hodin uskutečnila děkovná bohoslužba v rámci oslav 25. výročí působení Armády spásy v České republice. Výtěžek sbírky z dobrovolného vstupného zdvojnásobila Nadace Divoké husy.²⁹⁵

Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje

Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje (CZP MSK) provozovalo několik detašovaných pracovišť v kraji. To opavské sídlilo na adrese Liptovská 21 v Kylešovicích.

Zpravodaj CZP MSK ocenil, že zastupitelé Opavy schválili 26. ledna dotaci na službu Osobní asistence Opavsko ve stejné výši jako v roce 2014. „Ostatní sociální služby ve městě, včetně naší poradny, byly kráceny oproti loňskému roku o cca 20–30 %,“ poznamenal zpravodaj.²⁹⁶

V pořadí již druhá výstava kompenzačních pomůcek proběhla v Opavě 28. dubna pod záštitou Speciálně pedagogického centra Srdce a Základní školy a Praktické školy Opava, Slezského odboje. „Akce byla určena pro širokou veřejnost. Návštěvníci výstavy měli jedinečnou příležitost si prohlédnout, vyzkoušet a získat informace

²⁹⁴ Hláska č. 2, 2015, s. 5

²⁹⁵ Hláska č. 5, 2015, s. 13

²⁹⁶ Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje. Zpravodaj 1/2015, s. 5

o kompenzačních pomůckách od řady prodejců pod jednou střechou,“ uvedl zpravodaj CZP MSK. Centrum tu mělo také své zastoupení.²⁹⁷

Detašované pracoviště Opava zapůjčilo invalidní vozíky na akci Kemp mládeže – Komunitní přístup k zemědělství. Akce, kterou připravil spolek Moja.Opava.cz, proběhla v měsíci únoru. Na kempu zaměřeném na komunitní zemědělství se setkali mladí lidé z České republiky, Polska a Slovenska. Jedním z témat akce bylo Sociální zemědělství, které není primárně zaměřené na produkci, ale na začlenění handicapovaných lidí do života farmy.²⁹⁸

Od 1. prosince vstoupil v platnost **nový ceník služeb** osobní asistence na Opavsku. Přinesl několik změn. Cena služeb osobní asistence se i nadále odvíjela od počtu hodin dohodnutých ve smlouvě mezi poskytovatelem a uživatelem služeb. Nově však záleželo také na místě poskytování služeb. V ceníku byly rozlišné sazby pro uživatele z Opavy a jeho městských částí (Komárov, Malé Hoštice, Milostovice, Podvihov, Suché Lazce, Vávrovice, Vlastovičky, Zlatníky) a pro uživatele z jiných měst a obcí bývalého okresu Opava. Nový ceník osobní asistence zvýhodňoval uživatele z města Opavy a jeho městských částí, pro které celková cena služby za měsíc činila součin hodinové sazby 70 korun a počtu poskytnutých hodin služeb osobní asistence. Pro uživatele jiných měst a obcí bývalého okresu Opava celková cena služby za měsíc činila součin hodinové sazby 90 korun a počtu poskytnutých hodin služeb osobní asistence. „Ke zvýhodnění uživatel z města Opavy a jeho městských částí dochází z důvodu finanční podpory Magistrátu města Opavy, který každoročně poskytuje dotaci na službu osobní asistence pro občany města Opavy,“ vysvětlovalo se ve zpravodaji CZP MSK. Kromě jiného byla také navýšena cena za osobní asistenci trvající dvě hodiny v kuse, nebo méně. Tyto služby byly za úhradu 110 korun za hodinu. Tato cena platila také při odběru služby osobní asistence přerušovaně během dne. Ke změně došlo také u paušální sazby za službu osobní asistence poskytovanou uživateli. Nově tato paušální sazba činila 10 000 za měsíc. Paušální sazbu nebylo možno kombinovat s individuálními sazbami.²⁹⁹

²⁹⁷ Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje. Zpravodaj 2/2015, s. 5

²⁹⁸ Tamtéž

²⁹⁹ Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje. Zpravodaj 3/2015, s. 5

Osoby se zdravotním postižením a senioři mohli na detašovaném pracovišti v Opavě využít bezplatný **přístup k počítači a internetu**, a to ve čtvrtky v čase od 13 do 16 hodin po předchozím objednání u sociální pracovnice.³⁰⁰

Jednou z nabízených služeb detašovaného pracoviště v Opavě bylo také bezplatné **odborné sociální poradenství**. CZP MSK také poskytovalo již řadu let služby osobní asistence v Základní škole pro tělesně postižené v Opavě. Osobám, jež měly zdravotní handicap a potřebovaly se dopravit např. k lékaři, do školy, na nákupy, za svými koníčky a podobně, byla určena doplňková služba k osobní asistenci – individuální bezbariérová doprava. Přeprava byla zajišťována vozidly Škoda Roomster a Citroën Berlingo.³⁰¹

ELIM Opava

Obecně prospěšná společnost Elim Opava, o.p.s. vykonávala charitativní činnost, pomáhala potřebným, zejména opuštěným dětem, dětem z dysfunkčních rodin, lidem v krizi, obětem domácího násilí, sociálně znevýhodněným rodinám, pěstounským rodinám, zdravotně postiženým, nemocným, seniorům apod.

Společnost provozovala **Nízkoprahové zařízení Magnet**. V jeho provozu došlo k několika změnám. Od 7. září došlo z důvodu nedostatku finančních prostředků k výraznému omezení provozu služby. Otevírací doba byla zkrácená z pěti dnů na tři. „To vedlo ke snížení denní návštěvnosti služby, zaměstnancům byly zkráceny pracovní úvazky a kroužek breakdancu byl ukončen,“ uvedla výroční zpráva. Tyto skutečnosti vedly ke snížení návštěvnosti ze strany klientů a jejich velké nespokojenosti s touto situací. To se také negativně odrazilo nejen na počtu klientů, kteří klub v průběhu roku navštěvovali, ale také na počtu intervencí a možnostech realizace aktivit a programů. V roce 2015 využilo službu 63 klientů, evidováno bylo 887 kontaktů a 918 intervencí.³⁰²

Další nízkoprahové zařízení, které Elim provozoval, se jmenovalo **Na Hraně**. Na začátku roku došlo k rozšíření cílové skupiny služby, která byla od té doby poskytována dětem a mládeži ve věku 11–20 let. V roce 2015 službu využilo celkem

³⁰⁰ Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje. Zpravodaj 3/2015, s. 5

³⁰¹ Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje. Zpravodaj 4/2015, s. 5

³⁰² Výroční zpráva Elim Opava, o. p. s. 2015, s. 4

103 klientů, počet kontaktů byl 2 708, počet intervencí 436. V průběhu roku prošel klub menší rekonstrukcí, v rámci které byly nově vymalovány prostory klubu, byl zakoupen nábytek a další vybavení.

V oblasti prevence byly realizovány programy na téma Drogy a alkohol, Bezpečný sex, Antikoncepce a Pohlavní choroby. Individuálně byly s klienty řešeny rodinné problémy, potíže se vzděláním, otázky závislosti a jiného rizikového chování.

V rámci volnočasových a zážitkových aktivit se klienti zúčastnili čtyřdenního tábora v Úvalně, který se konal od 27. do 30. července a nesl název **Piráti**. Dále se klienti zúčastnili turnaje v malé kopané v tělocvičně organizace Elim Opava, organizován byl také turnaj ve stolním tenise a různé outdoorové aktivity. V prosinci bylo připraveno vánoční odpoledne, kdy si klienti zdobili perníčky, poslouchali koledy a nakonec byli obdarováni symbolickým dárkem.

Služba **Krizová pomoc** nabízela ambulantní pomoc osobám nacházejících se v krizové situaci v oblastech rodiny mezilidských vztahů a domácího násilí. Poskytovala bezplatné psychologické poradenství, na službě spolupracovali tři psychologové. Dále poskytovala bezplatné právní poradenství pro oběti domácího násilí. Z finančních důvodů se nepodařilo udržet krizové ubytování pro oběti domácího násilí a registrace na poskytování pobytové služby byla zrušena. V roce 2015 využilo službu 125 klientů; z toho 94 bylo poskytnuto psychologické poradenství a 21 klientům právní poradenství. Evidováno bylo 170 kontaktů a 885 intervencí.³⁰³

Služba **Sociálně aktivizační služby pro rodiny** fungovala jak terénní, tak také ambulantní formou. „Pomáháme při řešení problémů rodin s dětmi z Opavska a Hlučínska, které nepříznivě ovlivňují jejich fungování a které nejsou tyto rodiny schopny samy řešit,“ popsala výroční zpráva. Služba také pracovala na zmírnění sociální izolace u klientských rodin, tvořila kolem klientů síť organizací (pomocí doprovázení, informačního servisu a sociálního poradenství), informovala je o jejich fungování a provázanosti. Službu využívalo 40 klientských rodin, což představovalo 142 osob (28 rodin z Opavska a 12 rodin z Hlučínska). Bylo evidováno 678 kontaktů a 1 174 intervencí.³⁰⁴

³⁰³ Výroční zpráva Elim Opava, o. p. s. 2015, s. 6

³⁰⁴ Tamtéž, s. 7

Dobrovolnické centrum Elim Opava se v roce 2015 zaměřovalo na rozvoj dobrovolnictví a filantropie jako takové. Dobrovolnictví bylo prezentováno například v knihovnách v Opavě a okolí, Kravařích, Bruntále a okolí, asi 20 dobrovolníků se zúčastnilo 19. dubna Joy Run. Další uspořádali happening dobrovolnictví a šíření myšlenky dobrovolnictví v rámci Free Hugs 27. května. Dobrovolnictví bylo prezentováno i na Dnech sociálních služeb Opava 17. června. Dobrovolnické centrum mělo podepsanou smlouvu s 28 organizacemi. Dále se dobrovolníci velmi aktivně zapojovali v programech Doučení a Kamarád pro volný čas a Projekt 3G. Dobrovolníci za rok 2015 odpracovali celkově 3 706 hodin. Celkem za rok 2015 přibýlo 98 nových dobrovolníků.

Hláška informovala ve svém říjnovém čísle, že **Dobrovolnickému centru Elim** hrozil kvůli nedostatku financí zánik. Potvrdila to i ředitelka Elimu Pavlína Němcová. „V tuto chvíli bojujeme za záchranu dobrovolnického centra. Jestli se nám nepodaří situaci stabilizovat, budeme muset jeho činnost od nového roku ukončit,“ uvedla Němcová. Dobrovolnické centrum nebylo sociální službou, ale sociálním službám velmi pomáhalo. Od roku 2003 propagovalo dobrovolnictví a motivovalo zájemce o pomoc jiným. Průměrně v něm pomáhala stovka aktivních dobrovolníků v 50 organizacích. Zejména studenti tuto možnost vítali jako příležitost získat praxi. Nezaměstnaným zase mohlo pomoci sehnat placené zaměstnání. Od roku 2013 také poskytovalo služby pěstounům podle novely zákona o sociálně právní ochraně dětí. Rozšířit aktivity pro obyvatele sídliště se Elim snažilo vymýšlením stále nových plánů. „Ještě letos chceme za naším centrem vybudovat hřiště na hraní kuliček a petanque. Je to vynikající zábava pro malé i velké, možnost sblížení generací, možnost vytáhnout děti od PC a televizorů opět ven,“ poznamenala ředitelka. Další nápady a plány ale brzdil nedostatek peněz. „Bohužel financování našich potřebných služeb je poslední dobou složitější než dříve. Stále hledáme sponzory. I malá částka pomůže, pravidelná podpora je vítaná,“ uzavřela ředitelka.³⁰⁵

Elim Opava, o.p.s. měl k 31. prosinci 2015 celkem 21 zaměstnanců na pracovní smlouvu s celkovými úvazky 18,5 a také měli několik pracovníků na DPP.³⁰⁶

³⁰⁵ Hláška č. 10, 2015, s. 13

³⁰⁶ Výroční zpráva Elim Opava, o. p. s. 2015, s. 11

Eurotopia Opava

Činnost organizace byla zaměřena na práci s rodinami, dětmi a jednotlivci. Některé programy organizace byly cíleny na práci s lidmi ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí, s dětmi a mládeží, které jsou ohroženy působením rizikových projevů chování a vlivů nefunkční rodiny. Společnost také nabízela odborné služby zaměřující se na práci s rodinami v rozchodu, rozvodu či jiné krizové situaci. Organizace poskytovala nejen sociální služby, ale realizovala také vzdělávání dospělých, dětí a mládeže a nabízela volnočasové aktivity.

Eurotopia nabízela v Opavě například službu **Spolu**, která obnášela terénní sociální práci s rodinami a poradenství pro rodiny s dětmi, pomoc při řešení náročných výchovných situací a nácvik rodičovských dovedností, podporu rodin v oblasti vzdělávání dětí, podporu spolupráce rodiny se školou, nácvik rodičovských dovedností, podporu při vedení domácnosti a hospodaření s financemi nebo také pomoc při řešení náročných výchovných situací. Služba **Spolu** nabízela navíc v Opavě také doučování dětí se specifickými vzdělávacími potřebami. „V roce 2015 jsme v rámci terénní sociální práce spolupracovali s 81 rodinami z Opavy a okolí. Ve většině případů byla služba SPOLU – Pro rodiny s dětmi poskytována přímo v domácnostech klientů dle charakteru samotné služby,“ uvedla výroční zpráva.³⁰⁷ Pracovnice služby mezi jiným docházely do lokalit na ulicích U Cukrovaru, Mostní, Hradecká, Rybářská, Sadová, Zámecký okruh, Liptovská nebo Polanova. Nejčastěji rodinám poskytovaly pomoc a podporu v oblastech výchovy, vzdělávání dětí a komunikace se školami, hledání bydlení a komunikace s pronajímateli bytů aj.

V roce 2015 se pracovníci Eurotopie také věnovali **doučování dětí** a spolupracovali se 40 rodinami, kde doučovali 42 dětí. Současně byla ve vztahu k doučování dětí navázána spolupráce s 9 základními školami a 2 středními školami v Opavě a okolí.

V průběhu roku 2015 byl realizován klub **Kot'átko** pro předškolní děti ve věku od 3 do 7 let a jejich rodiče ze sociálně znevýhodňujícího prostředí a děti z rodin, které jsou ohroženy sociálním vyloučením. V této aktivitě byla navázána spolupráce se 12 rodinami, do klubu v průběhu roku docházelo 16 dětí z těchto rodin. Činnost klubu se zaměřuje na zvýšení motivace rodičů a dětí k zahájení školní docházky ve škole

³⁰⁷ Výroční zpráva 2015. Eurotopia, o. p. s., s. 5

hlavního vzdělávacího proudu a na podporu rodin v začlenění dětí do hlavního vzdělávacího proudu.

V činnosti pokračoval taneční kroužek **Bachtale čavore**. Kroužek romských tanců vznikl v roce 2011. Byl určen pro děti a mládež z Opavy, se kterými nacvičovala taneční sestavy jedna z romských maminek. V průběhu roku nacvičovaly děti pravidelně jednou týdně v prostorách Eurotopie na Hradecké ulici 16. Do kroužku v té době docházelo 15 dětí.³⁰⁸

Další z aktivit Eurotopie byl provoz **Nízkoprahového klubu Modrá kočka**. Ten vznikl již v roce 2001 a sídlil na Hradecké ulici 16. Činnost klubu zajišťoval tým zkušených sociálních pracovníků a pedagogů. Cílovou skupinou nízkoprahového zařízení pro děti a mládež (NZDM) byly děti a mládež v Opavě ve věku od 6 do 15 let. Klub byl určen především dětem, které zažívaly nepříznivé sociální situace (konfliktní společenské situace, obtížné životní události, omezující životní podmínky) nebo byly jimi ohroženy. Děti se na pracovníky obracely nejčastěji s potřebou svěřit se s problémy plynoucími z jejich aktuální životní situace a kvůli řešení vzájemných vztahů s vrstevníky. V roce 2015 uspořádali pracovníci NZDM Klubu Modrá kočka celkem 59 akcí. Dětem byly během roku nabízeny výchovně-vzdělávací programy ve snaze seznámit je s dospíváním, základy sexuální výchovy, bezpečností na silnicích, výběrem vhodného zaměstnání, zásadami slušného chování apod. Mezi nejoblíbenější činnosti se řadilo kuchařské okénko, které bylo poprvé realizováno v roce 2013, a také příležitostně pořádané diskotéky. V roce 2015 proběhlo devět výletů, dva příměstské tábory a jeden letní pobyt. Díky vstřícným a vřelým sponzorům se podařilo pro děti NZDM připravit již podruhé Vánoce.³⁰⁹

V Opavě také fungovalo **Poradenské středisko Eurotopia** na Zacpalově ulici. Pracovalo celkem s 212 klienty (z čehož 136 bylo nových).³¹⁰ Poradenské středisko řešilo například problémy s exekucemi, oddlužením, rodinným soužitím, pracovně právními vztahy a další záležitosti. „V roce 2015 mělo Poradenské středisko 100% úspěšnost při schvalování návrhu na oddlužení našich klientů soudem. Pracovníci pomohli vytvořit návrhy na oddlužení pro 44 klientů,“ upřesnila výroční zpráva.³¹¹

³⁰⁸ Výroční zpráva 2015. Eurotopia, o. p. s., s. 7

³⁰⁹ Tamtéž, s. 10

³¹⁰ Tamtéž, s. 14

³¹¹ Tamtéž, s. 15

Eurotopia také v roce 2015 převzala od Fondu ohrožených dětí (FOD) **asistenční, mediační a terapeutická centra** v Opavě, Krnově a Bruntále. Centra se věnovala zejména řešení situací souvisejících s rozpadem rodiny. V Opavě byla tato služba převzata od FOD od 1. dubna 2015.³¹²

Nestátní nezisková organizace Eurotopia připravila na 2. prosince **pěveckou a výtvarnou soutěž** pro děti ve věku od 6 do 15 let. Uskutečnila se v Obecním domě mezi 9.30 a 13.30 hodinou. Důležitým aspektem byla kromě vlastní činnosti dětí prezentace romské kultury a rozvoj interkulturní komunikace a vzájemného soužití romské minority s majoritou. „Akce pro romské děti a mládež a děti z rodin, které jsou ohrožené sociálním vyloučením v regionu, navazuje na aktivity realizované v předchozích letech. Je zaměřena na rozvoj potenciálu dětí a mládeže a je mnohdy jedinou příležitostí pro tuto skupinu se nějakým způsobem prezentovat,“ uvedla organizátorka akce Katarína Dubělčíková. V pěvecké soutěži byli vyhodnoceni jednotlivci i skupiny s písněmi romskými i českými, finalisté pak vystoupili v Sále purkmistrů. Ve výtvarné soutěži bylo zadáno aktuální téma a technika zpracování. Soutěž byla ukončena výstavou a veřejnou vernisáží s doprovodným programem. Do pěvecké a výtvarné soutěže se přihlásilo kolem 120 dětí.³¹³

FOKUS OPAVA

V tomto roce probíhal v chráněných dílnách spolku Fokus Opava projekt nazvaný **Zpátky do práce**, který umožnil pracovní uplatnění lidem se zdravotním postižením. „Účelem projektu je zakoupení vybavení a vytvoření zázemí pro novou chráněnou dílnu, jejímž výsledkem bude navýšení pracovního uplatnění pro osoby se zdravotním postižením o 18 pracovních míst,“ uvedl web spolku Fokus. Z projektu bylo zakoupeno 18 pracovních židlí vhodných do dílenského provozu pro osoby zdravotně postižené, které bylo možné snadno udržovat běžnými dezinfekčními a čisticími prostředky. Dále pak bylo zakoupeno 18 pracovních stolů a další vybavení.

Setkání klientů z Fokusu Opava **s hosty kavárny Café Evžen** na Ostrožné ulici v Opavě se uskutečnilo 8. dubna 2015. „Byla znát značná nervozita všech zúčastněných, ale časem se atmosféra uvolnila. Každý z klientů se věnoval svému

³¹² Výroční zpráva 2015. Eurotopia, o. p. s., s. 20

³¹³ Hláska č. 12, 2015, s. 30

předem domluvenému úkolu a zákazníci si tak mohli v poklidu vychutnávat svou kávu, kterou jim nabídl a přinesl klient Fokusu," komentoval akci web společnosti. Hosté kavárny měli možnost vyzkoušet si pletení košíku z papíru, seznámit se s aktivní formou Celostní muzikoterapie (někteří si i vyzkoušeli hraní na jednotlivé nástroje) a vytvořit společně s klienty obrázky výtvarnou technikou zvanou Enkaustika. „Z následných reakcí klientů byla zřejmá jejich spokojenost s proběhlou akcí. Nadšeně komentovali své zážitky. Ačkoliv to pro ně byla velmi náročná situace, úspěchy, které zažili, je podpořily v dalším úsilí učit se dalším věcem. Rovněž reakce hostů kavárny byly velice pozitivní. Pro některé to byl opravdu silný zážitek, jenž jim prý otevřel zcela jiný pohled na život," uzavřel web.³¹⁴

Své sídlo Fokus 10. srpna přemístil z Vávrovické ulice na Lepařovu.

Charita Opava

Charita obdržela v tomto roce z rozpočtu města zhruba 6,6 miliónu korun na provoz svých středisek. Od Krajského úřadu Moravskoslezského kraje obdržela více než 13 miliónů. Další zdroje financování získala organizace například od Úřadu práce Opava (12,5 miliónu).³¹⁵ V Charitě Opava pracovalo ke konci roku celkem 221 zaměstnanců, z toho 152 žen.

Charita provozovala tato střediska: na Kylešovské ulici č. 4 sídlil **Denní stacionář pro seniory** (vedoucí Jana Řehulková), **Charitní pečovatelská služba** (vedoucí Petra Thiemlová), **Charitní ošetrovatelská služba** (vedoucí Blanka Konkolová), **Charitní hospicová péče Pokojný přístav** (vedoucí Libuše Smějová) a **Klub svaté Anežky** (vedoucí Jana Řehulková). V sousedství, na Kylešovské 10, se nacházela **Naděje - středisko krizové pomoci** a **Občanská poradna** (obě střediska vedla Lucie Vehovská) a dále pak **Chráněné a podporované bydlení pro duševně nemocné** (vedoucí Dagmar Sližová). V Jaktaři, na ulici Přemyslovců 26, sídlilo **Wellness centrum** (vedoucí Pavel Veverka), **Radost - sociálně terapeutická dílna** (vedoucí Lucie Lichá) a **Chráněné dílny sv. Josefa** (vedoucí Tomáš Rychlý). Ve Vlaštovičkách fungoval **Dům sv. Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené** (vedoucí Zuzana Janků), **Chráněná dílna Vlaštovičky** (vedoucí Marie Bennková) a dále pak v Opavě

³¹⁴ <http://www.fokusopava.cz/index.php>

³¹⁵ Výroční zpráva Charity Opava 2015, s. 35

Mraveneček na Neumannově 3 (vedoucí Jana Konopková), na Masarykově třídě provozovala Charita **Neškolu** (vedoucí Svatava Bláhová) a **Chráněná technická dílna** a **Service Desk** se nacházely ve Velkých Hošticích (vedoucí Tomáš Schaffartzik).

Tematické odpoledne pro všechny, které zajímá **zadlužení a zadluženost** českých domácností, uspořádali pracovníci Občanské poradny 12. února v Domě svatě Anežky na Kylešovské ulici. Odpoledne se skládalo z promítání filmu Shit kredit, který o praktikách poskytovatelů nebankovních úvěrů natočil režisér Martin Řezníček. Po filmu následovala přednáška Lucie Vehovské, čerstvé držitelky ocenění Opavský anděl, na téma Jak nespadnout do nebezpečné pasti dluhů a exekucí.³¹⁶

Chráněná technická dílna spadající pod Charitu Opava uspěla ve výběrovém řízení Asekolu na zpracování tisíce tun elektroodpadu. Toto výběrové řízení společnost Asekol, která zajišťuje sběr vysloužilých elektrospotřebičů, vypsala s cílem podpořit chráněné dílny. Uspěly Dílna pro úpravu odpadů Maleč, s. r. o., která vyhrála už podruhé, a Chráněná technická dílna Charity Opava. Elektroodpad začaly obě dílny zpracovávat začátkem letošního roku. Asekol dlouhodobě spolupracuje se sedmi chráněnými dílnami, které dávají práci 150 lidem. „Nad rámec běžné spolupráce jsme vloni vyčlenili tisíc tun elektroodpadu, který jsme rozdělili v otevřené soutěži. Tento způsob se nám osvědčil, a proto jsme opět uspořádali otevřenou soutěž na dalších tisíc tun starého elektra. Do výběrového řízení se tentokrát přihlásilo 22 dílen a to nás velmi těší,“ říká mluvčí Asekolu Kristina Mikulová. „Tato zakázka dá práci 33 zaměstnancům,“ poznamenává Tomáš Schaffartzik z opavské Charity. Zaměstnanci chráněných dílen se postarají o ten druh elektroodpadu, který vyžaduje pečlivou ruční práci a pro strojové třídění se nehodí, tedy hlavně o televize a monitory. Asekol dílnám tuto práci navíc zadotuje. „Chráněným dílnám platíme šestinásobek toho, co standardně vyplácíme zpracovatelským firmám z komerční sféry. Vnímáme to jako smysluplnou pomoc institucím, které hendikepované zaměstnávají,“ dodává Kristina Mikulová. V České republice mají podle předsedy Národní rady osob se zdravotním postižením Václava Kráasy práci tři postižení z deseti. „Ve srovnání s evropským průměrem si nestojíme úplně špatně, ale stále je co zlepšovat. Nejlepší, co mohou firmy udělat, je dát hendikepovaným práci, ať už napřímo, nebo zprostředkovaně, jako to dělá Asekol,“ uvedl Václav Krása.³¹⁷

³¹⁶ Hláska č. 2, 2015, s. 13

³¹⁷ Hláska č. 3, 2015, s. 6

Denní stacionář pro seniory oslavil 20. výročí. Původní klub pro seniory, v němž se důchodci setkávali po ranní mši na káfičku a besedě, se postupem let změnil v profesionální stacionář, který se za dobu své existence postaral již o více než 300 seniorů z Opavy a okolí. Ve stacionáři dnes zaměstnankyně Charity Opava profesionálně pečují o osoby postižené nemocemi stáří, které se již bez pomoci druhého neobejdou. „Máme smíšenou skupinu klientů, a to jak lidi s poruchami paměti a Alzheimerovou chorobou, tak lidi s tělesným omezením. Ke všem přistupujeme individuálně tak, abychom naplnili jejich rozdílné potřeby,“ upřesňuje vedoucí stacionáře Jana Řehulková. Mezi nejoblíbenější aktivity zde patří například trénování paměti, arteterapie i různé pracovní činnosti. Denní stacionář pro seniory působil od svého vzniku až do roku 2013 v minoritském klášteře na Masarykově třídě. V odpoledních a večerních hodinách se zde konaly přednášky, besedy a komponované pořady. S nárůstem zájmu o tyto služby v něm začalo být trochu těsno. V květnu roku 2013 se proto stacionář přestěhoval do domu sv. Anežky na Kylešovské ulici, kde našel větší prostory a tím pádem i větší pohodlí pro klienty. K domu patří také malá zahrádka, která bývá v teplých dnech využita k venkovním aktivitám a posezení. Blízkost městského parku u muzea pak dává možnost procházek. Rekonstrukce nového stacionáře umožnila navýšit kapacitu na dvacet klientů denně a byla vlastně dárkem občanů Opavska svým seniorům, protože byla financována z výtěžku Tříkrálové sbírky. Město Opava poskytlo Dennímu stacionáři pro seniory sociální dotaci ve výši 500 tisíc korun.³¹⁸

Sluníčkové odpoledne se letos konalo v námořnickém stylu. Charita jej pořádala již posedmnácté. Na dvoře ředitelství Charity vyrostla pro tento den Velká loď. Děti si mohly užít námořnických soutěží a her, kina OKO, jízdu na poníkoví, malování na obličej, skákací hrad, Loutkové divadlo Vladimíra Břichnáče a další atrakce. K tanci a zpěvu zazpívalo Duo Vlastovky v podání charitních umělců Ivety Dunkové a Štěfana Baža.³¹⁹

Oslavy Cyrila a Metoděje se konaly tradičně 5. července ve Vlastovičkách. Tradiční Cyrilometodějskou oslavu pořádal Dům sv. Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené spolu s obcí Vlastovičky. Oblíbená lidová akce začala v 13:30 mší svatou, slouženou v kapli Domu sv. Cyrila a Metoděje. „Toto středisko Charity Opava, v němž nacházejí již 19 let útočiště těžce zrakově nebo lehce mentálně postižení občané z celé České republiky, bude od 14.30 do 16 hodin otevřeno pro veřejnost,“ zval na akci Václav

³¹⁸ Hláska č. 3, 2015, s. 14

³¹⁹ Hláska č. 6, 2015, s. 13

Burda z Charity Opava. Oslavy se pak přesunuly na nedaleké sportovní hřiště, kde na návštěvníky čekal od 14 hodin bohatý program, který skončil až v pozdních nočních hodinách. Ve 14 hodin se uskutečnilo svěcení hasičského automobilu, pak zahrálo hudební seskupení Vlaštofka, které vystřídala dechová hudba Kobeřanka. Vystoupil také taneční kroužek OK Dance a nechyběla ukázka požárního umění mladých hasičů. Na večerní zábavě pak hrála skupina Špekband.³²⁰

Devatenáct let od otevření si připomněl 28. září **Dům svatého Cyrila a Metoděje** pro zrakově postižené ve Vlaštovičkách. Zahradní slavnost s bohatým programem začala mší svatou v kapli Domu svatého Cyrila a Metoděje ve 14 hodin. Od 15 hodin pak slavnost pokračovala množstvím zábavných soutěží a her pro děti i dospělé, kteří mohli vidět například Loutkové divadlo Vladimíra Břichnáče s Pohádkou o kmotřičce Duze a černokněžníkovi či klauny Huga a Kalimera. K tanci i poslechu zahrála skupina Vlaštovky. Akce probíhala v rámci celoročních oslav, jimiž si Charita Opava připomínala udělení ceny Neziskovka roku 2014.³²¹

Charita přinesla na Opavsko **rozsáhlé investice**. Díky úspěšné žádosti o poskytnutí dotací od Regionální rady Moravskoslezsko putovalo do charitních zařízení na Opavsku zhruba 5,4 miliónu korun a mohla tak vzniknout i nová pracovní místa. Chráněná dílna Vlaštovičky tak mohla rozšířit své kapacity po rekonstrukci sklepních prostor a zároveň nakoupit tři průmyslové šicí stroje a knoflíkovací stroj. Dotace pomohla i ekologickému provozu – Dům svatého Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené ve Vlaštovičkách pořídil speciální sedmimístné vozidlo na CNG pro přepravu klientů na akce a pro běžnou provozní činnost. Čtyři nové automobily na CNG si pořídila také Charitní pečovatelská služba pro potřeby pečovatelek při dojíždkách za klienty. Vozidlo pro zaměstnance Chráněné dílny svatého Josefa umožnilo lépe uspokojit poptávku po vyšívacích zakázkách a přepravu na výstavní a prodejní akce. Rekonstrukcí půdních prostor objektu v Suchých Lazcích a jejich vybavením se rozšířila kapacita Chráněného a podporovaného bydlení.³²²

Sestry z Charity byly oceněny. Na svátek svaté Hedviky oceňuje tradičně biskup František Václav Lobkowicz ty, kteří se příkladným životem a svou obětavostí a ochotou zvláštním způsobem podílejí na životě diecéze. Letošního 16. října putovalo ocenění i do rukou sester z opavské Charity – Hany Komárkové a Lenky Roháčkové.

³²⁰ Hláska č. 7–8, 2015, s. 8

³²¹ Hláska č. 9, 2015, s. 27

³²² Hláska č. 10, 2015, s. 13

Hana Komárková pracovala v opavské Charitě již třináct let. Stála u zrodu mobilní hospicové jednotky Pokojný přístav, v níž stále působila. „Pro klienty a jejich rodiny má vždy vlídné slovo, trpělivost a umění naslouchat. Velmi citlivě doprovází umírajícího člověka i jeho rodinu, dodává jim útěchu, sílu a mnoho energie,“ líčila prosincová Hláska. Lenka Roháčková pracovala v Charitě Opava již devatenáct let jako zdravotní sestra v charitní ošetrovatelské službě a v mobilním hospici Pokojný přístav. Podle profilu zveřejněného v Hlásce, vynikala lidským přístupem ke klientům, často pracovala nad rámec svých pracovních povinností. V mobilním hospici doprovázela klienty v posledních chvílích jejich životní cesty a zprostředkovávala pro ně duchovní službu. „Pro jejich rodiny je velkou oporou, ne nadarmo ji mnoho pečujících rodin nazývá andělem,“ uzavřela Hláska.³²³

Charita uzavřela 22. listopadu svůj Rok 2015 s neziskovkou roku **vzpomínkovým večerem** na otce Josefa Veselého. Akce nazvaná *Stále o sobě víme, otče Josefe* se uskutečnila v kapli Mariana. Verše Josefa Veselého přednesl Alfréd Strejček. Zazpíval Chrámový sbor Opava a Pěvecký sbor Stěbořice pod vedením Karla Kostery.³²⁴

Kafira

Posláním společnosti byla podpora nezávislého a samostatného života dětí od 7 let a dospělých, které jejich poškození zraku ovlivňuje při každodenních činnostech běžných ve společnosti.

Pro společnost byl rok 2015 prvním rokem, ve kterém neposkytovala službu **Odborné sociální poradenství**, protože ji plánovaně ukončila ke konci roku 2014. Občané Moravskoslezského kraje se zrakovým postižením však o aktivity poskytované v rámci této služby nepřišli, protože byly transformovány do poskytovaných služeb Sociální rehabilitace. „Byl to částečně krok do neznáma, avšak konec roku ukázal, že to byl krok moudrý a vedl nejen k vyšší efektivitě práce při naplňování potřeb uživatelů a řešení jejich nepříznivých sociálních situací, k větší přehlednosti a usnadnění orientace uživatelů ve využívaných službách, ale také k výraznému snížení nároků na

³²³ Hláska č. 12, 2015, s. 30

³²⁴ Hláska č. 11, 2015, s. 27

administraci služeb pro uživatele služeb i pro naše pracovníky," uváděla výroční zpráva.³²⁵

V roce 2015 společnost mohla posílit díky dotacím Úřadu práce ČR a dotacím Statutárního města Ostrava personální zajištění všech služeb Sociální rehabilitace a navýšit kapacitu Sociální rehabilitace v Ostravě. „Tehle krok přinesl mimo jiné také pozitivní nový náboj do oblasti podpory pracovního začleňování uživatelů našich služeb," hodnotila výroční zpráva.

Do většího povědomí laické i odborné veřejnosti se podle vedení společnosti dostala služba Kafira dětem. Jednalo se o službu Sociální rehabilitace, která byla poskytována ve všech střediscích společnosti pro děti od 7 let se zrakovým postižením nebo zrakovým postižením v kombinaci s jiným druhem postižení či nemocí. „Její zavedení nebylo a stále ještě není jednoduché. Sekundárním dopadem tohoto kroku byla nutnost nastartování mezioborové a mezirezortní spolupráce, která se stala jedním z našich významných cílů v roce 2015," doplnila výroční zpráva. Tuto spolupráci viděli představitelé společnosti již dlouho jako potřebnou pro řešení situací uživatelů služeb a pro efektivní naplňování jejich potřeb.

Společnost uspořádala také **adventní koncert** se známým klavíristou Petrem Bazalou. „Součástí koncertu byla veřejná sbírka určená na pořízení sady pomůcek pro smyslovou stimulaci uživatelů našich služeb. Přestože výtěžek ze sbírky nebyl vysoký, jednalo se o 7 013 korun, byl to pro nás krok významný," dodávala výroční zpráva.

Krizové a kontaktní centrum Pod slunečником

Posláním Krizového a Kontaktního centra *Pod slunečником* v Opavě bylo nabízet a poskytovat v opavském regionu ambulantní a terénní sociální služby, jimiž usilovala o snižování rizik u osob ohrožených návykovým chováním.

³²⁵ Výroční zpráva 2015. Kafira o. p. s., s. 5

Ředitelkou obecně prospěšné společnosti a statutární zástupkyní byla Pavlína Havlíčková. Předsedou správní rady byl Antonín Daněk.

Celkově se společnost starala o 246 klientů o průměrném věku 27 let. Mezi nimi bylo uživatelů nealkoholových drog 158, z toho injekčních uživatelů drog 125, z toho 118 mužů, z toho uživatelů se základní drogou pervitin 155 a se základní drogou canabinoidy 3. V rámci výměnného programu bylo klienty přijato 17 884 injekčních stříkaček a bylo jim vydáno 20 336 stříkaček.³²⁶

Kontaktní a poradenské služby zahrnovaly například individuální poradenství (123 osob, 703 výkonů), krizovou intervenci (10 osob, 18 výkonů) nebo socioterapii (32 klientů, 12 výkonů) či testy na přítomnost drog (5 klientů, 14 výkonů).

Na svou činnost obdržela společnost z rozpočtu města Opavy 670 tisíc korun a v rámci grantového řízení získala ještě 42 tisíc korun. Celkem její výnosy a příjmy činily 1,761 miliónu. Náklady na činnost se vyšplhaly do výše 1,747 miliónu korun.³²⁷

Marianum

V průběhu roku 2015 poskytovalo Marianum čtyři druhy sociálních služeb: domov pro osoby se zdravotním postižením (DOZP), chráněné bydlení (CHB), podpora samostatného bydlení (PSB) a centrum denních služeb (CDS). Cílovou skupinou pro poskytování služeb jsou osoby s mentálním nebo vícenásobným postižením. Velká většina uživatelů byla původně uživateli služby domov pro osoby se zdravotním postižením už od svých dětských let.

Ředitelem organizace byl Antonín Janýška. Podle výroční zprávy organizace se stal rok 2015 ve více než stoleté historii Mariana zásadním mezníkem. „Z hlavní budovy na adrese Rooseveltova 47, Opava se odstěhovali poslední uživatelé sociálních služeb. Byl splněn jeden z hlavních cílů transformace sociálních služeb v Marianu,“ uváděla výroční zpráva. Všem uživatelům, kteří bydleli v hlavní budově a pobytové sociální služby potřebovali, byly od této chvíle poskytovány služby podle jejich individuálních potřeb v nových domech a bytech nebo se odstěhovali k jiným poskytovatelům blíž k místu trvalého bydliště rodinných příslušníků. Někteří uživatelé ukončili smlouvu

³²⁶ Výroční zpráva. Krizové a kontaktní centrum Pod slunečníkem. 2015, s. 8

³²⁷ Tamtéž, s. 10–11

o poskytování sociálních služeb a odešli ke svým opatrovníkům. Jiní si s podporou poskytovatele a se souhlasem opatrovníka pronajali byt a byli uživateli pouze terénních sociálních služeb, žili tedy téměř samostatně. Marianum v rámci transformace sociálních služeb v roce 2015 opustila hlavní budovu na Kylešovském kopci a jednotlivé služby byly rozesety, jak o tom mluví výroční zpráva, po různých místech v Opavě a okolí. Schválená kapacita zařízení byla 185 osob.³²⁸

Open House

Společnost provozovala kromě jiného službu Open Street Opava, která pomáhala lidem ve věku 12–26 let z Opavy řešit problémy, nudu a to, co je v životě štvě, bez rozdílu v barvě pleti, vyznání, myšlení, finančního stavu peněženky a životního stylu. Šlo o jedince, kteří se mohli nacházet v nepříznivé životní situaci, dávali přednost pasivnímu trávení volného času nebo měli vyhraněný životní styl. V rámci této služby bylo uskutečněno 192 kontaktů, 210 intervencí, počet klientů činil 27 a počet otevíracích dní 109.

Společnost propagovala terénní program Open Street na opavských středních školách v rámci výzkumu Mall Junkies. Účastnila se také Dne sociálních služeb konaného 17. června.

Ke konci roku 2015 společnost ukončila poskytování terénního programu Open House Opava z důvodu nedostatečných finančních prostředků na provoz.³²⁹

Sírius

Opavská příspěvková organizace Sírius, která se starala o mentálně postiženou mládež, získala v polovině února certifikát **Silného pracoviště**. „Ten je osvědčením o tom, že vedení této organizace vytváří pro své zaměstnance takové podmínky, za nichž lidé chodí do práce rádi, což se zpětně odráží v kvalitě jejich práce,“ přiblížil garant rozvojového programu Silné pracoviště Jiří Balcar. Certifikát Sírius obdržel poté,

³²⁸ Marianum, p. o. Zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2015.

³²⁹ Výroční zpráva za rok 2015. Open House, o. p. s.

co prošel miniauditem, během něhož zaměstnanci vyplňovali formulář s otázkami a výroky v patnácti sledovaných oblastech. Zamyslet se při tom museli nad tím, co by chtěli ve svém zaměstnání změnit a co jim naopak vyhovovalo. Podle ředitelky Síría Soni Lichovníkové si průzkumem potvrdili to, co se jen mohli domnívat, a výsledek výzkumu použijí k přehodnocení informací a doladění malých nedostatků v komunikaci týmu. „Certifikát je pro nás navíc vizitkou, důležitou také pro uživatele a jejich rodiče. Když je spokojený ten, kdo se o klienty stará, je spokojený i sám klient.“ V organizaci Sírius pracuje zhruba pět desítek zaměstnanců, starají se o téměř 30 klientů převážně ve věku od 3 do 26 let s velmi těžkým kombinovaným zdravotním postižením.³³⁰

³³⁰ Hláska č. 4, 2015, s. 13

ŠKOLSTVÍ

Kapitola pojednává o obecných věcech souvisejících se školstvím, dále pak o oceněných učitelích, žácích a je také rozdělena na jednotlivé vzdělávací stupně: mateřské, základní, střední a vysoké školy.

Zateplení a výměny oken se dočkalo během letních prázdnin 2015 celkem pět škol. Rozsáhlá rekonstrukce byla ukončena v říjnu 2015. Opravy se týkaly mateřských škol Edvarda Beneše, Mnišská a Vaníčková a základní školy Opava-Kylešovice U Hřiště a Edvarda Beneše. Opava tak měla za sebou jednu z největších investičních akcí do školských zařízení. Na zateplení a modernizaci škol šlo 82 miliónů korun. Nejvíce peněz, bezmála 32 miliónů korun, putovalo do ZŠ Opava-Kylešovice. Oprava MŠ Mnišská přišla na 4,5 miliónu, ZŠ Edvarda Beneše 29,9 miliónu, MŠ Vaníčková 7,3 miliónu a MŠ Edvarda Beneše 8,8 miliónu korun. Největší dotaci, a to 21,6 miliónu korun, pak získala ZŠ Edvarda Beneše. „Jen pro zajímavost, na každé dítě, které do těchto škol chodí, se vynaložilo cca 46 tisíc korun,“ psalo se ve zpravodaji Hláska. „Všechny budovy byly osazeny novými okny a zatepleny. Stavebními úpravami došlo ke snížení celkové spotřeby energií na vytápění budov a k jejich modernizaci,“ upřesnila Hana Heinzová z odboru rozvoje města a strategického plánování. Podle zkušeností z minulosti by se po rekonstrukci měly snížit náklady na vytápění školních budov přibližně o třetinu. Naprostá většina stavebních prací se proto realizovala o prázdninách. Unikátní byla i tím, že se až 90 % ze způsobilých výdajů podařilo zajistit z Operačního programu Životní prostředí. Z 82 miliónů tak šlo 45 z evropských fondů a zbylých 37 miliónů z rozpočtu města.³³¹

Vedení města vyhlásilo v únoru 1. ročník soutěže pro školy nazvané **Opava – moje město**. Úkolem soutěžících bylo vytvořit obrázek nebo fejeton na téma: Jak se nám v Opavě dýchá? nebo Jak se nám v Opavě žije?³³² Iniciátorem soutěže byla první náměstkyně primátora Simona Bierhausová. Soutěžní díla byla během května vystavena v prostorách Knihovny Petra Bezruče a také zveřejněna na webových stránkách města. Opavané měli možnost dát hlas svému favoritovi prostřednictvím kupónu v Hlásce či zasláním svého hlasu e-mailem. „Celkem jsme obdrželi přes 500 hlasů a byli jsme překvapeni, jak úporný boj se v některých kategoriích svedl,“ uvedla Simona Bierhausová. První místo v I. kategorii tříd a kolektivů mateřských škol

³³¹ Hláska č. 11, 2015, s. 7

³³² viz též Hláska č. 2, 2015, s. 32

získala za svůj obrázek Viktorie Schrammová (6 let) z MŠ Riegrova. S velmi těsným rozdílem ji následovalo 10 dětí ze Třídy oranžových kuliček z MŠ Edvarda Beneše. Třetí místo patřilo Karolíně Kučkové z MŠ Sluníčko. Ve II. kategorii prvního stupně základních škol s velkým náskokem zvítězil obrázek Jany Hopjanové (11 let) ze ZŠ Šrámkova. Druhé místo si odnesla Ema Trombalová (10 let) ze ZŠ Edvarda Beneše a třetí získala Valérie Nardelli (9 let) ze ZŠ T. G. M. Fejetony tvořili žáci druhého stupně základních škol. Vítězkou III. kategorie se stala Eliška Mihačová (15 let) ze ZŠ Šrámkova, druhé místo patřilo Daniele Dzidové (14 let) ze ZŠ Vrchní a třetí Kateřině Klímkové (15 let) ze ZŠ Boženy Němcové. Slavnostní předání cen výhercům proběhlo v prostorách radnice 16. června. Vítězové získali dle svého výběru poukázky na nákup výtvarných potřeb, knih nebo do Cinestaru, keramický dárek zhotovený Charitou Opava a propagační materiály města. Darem byla oceněna také škola, které je vítěz žákem.³³³

Žák roku 2014

Vedení města jako každoročně ocenilo nejlepší žáky jednotlivých škol. Podrobnější informace o oceněných přinesla březnová Hláska.

Veronika Urbancová (ZŠ Boženy Němcové)

Ocenění si odnesla za svou tvořivost, zodpovědnost a aktivitu v různorodých činnostech pro školu, například za organizování Všudybýlka – kurzu pro předškoláky, vánočních dílen, zápisu budoucích prvňáčků či další aktivity. Kromě členství v Opavském zastupitelstvu dětí a mládeže se také zapojila do projektu Emise.

Jan Hanslík (ZŠ Edvarda Beneše)

Honza reprezentoval školu hlavně v jazykových soutěžích. Od roku 2012 sbíral úspěchy v soutěži v německém jazyce: třikrát vyhrál okresní kolo, v kraji se umístil na 3. místě a v roce 2014 6. v ústředním kole. „V Konverzační soutěži ve Šternberku získal jedno zlato a jedno stříbro, také ze soutěže Jazyky hrou v Havířově přivezl kov nejceněnější,“ uvedl zpravodaj Hláska. Kromě toho všeho také spoluzakládal žákovský parlament a hájil zájmy žáků školy v Opavském zastupitelstvu dětí a mládeže.

³³³ Hláska č. 7–8, 2015, s. 19

Veronika Vajdová (ZŠ Englišova)

Veronika patřila mezi cílevědomé, svědomité a aktivní žáky. Vynikala ve všech předmětech, ale největší úspěchy sklízela v matematice a zeměpise, kde se pravidelně umísťovala na předních místech v okresních i krajských kolech. V roce 2014 se probojovala až do republikového finále Logické olympiády. Mimo skvělých studijních výsledků byla Veronika členkou tanečního souboru Puls SVČ Opava, se kterým se zúčastnila Mistrovství České republiky ve stepu.

Tomáš Mosler (Mendelovo gymnázium, nominován za ZŠ Opava-Kylešovice)

Tomáš dosáhl největšího úspěchu v mezinárodním matematickém maratónu Matmar 2014, kde získal 3. místo. Kromě toho byl vždy platným členem atletického družstva školy, s nímž v soutěži Poháru rozhlasu obsadil třikrát 2. místo. Od 5 let kopal za Slezský fotbalový klub Opava (SFC), kde začínal na postu pravého obránce. Po několika letech se přesunul do brány a v současné době hrál jako gólman v dorosteneckém týmu SFC mezi nejlepšími týmy Moravy a Slezska.

Jan Valeček (ZŠ Mařádkova)

Honza se pravidelně účastnil školních kol soutěží v anglickém a českém jazyce, matematice, přírodopise, dějepise a fyzice. Školu reprezentoval i ve sportu. K Honzovým největším úspěchům patřilo 1. místo ve stolním tenise a postup do krajského finále, 3. místo v okresním kole basketbalové ligy nebo 3. místo ve finále soutěže Velká cena ZOO 2014. Mezi největší ocenění patřily zlaté medaile z roku 2006 a 2007 na Mistrovství České republiky v karate. Ve svém volném čase se věnoval hře na kytaru. Hrál již 7 let a mohl se pochlubit 2. místem v krajském finále 2014 a 1. místem v okresním kole 2011.

Michal Prokeš (ZŠ Ilji Hurníka)

Michal byl 4 roky členem pěveckého sboru Domino. Reprezentoval školu v okresních soutěžích, a to v německém a anglickém jazyce a na zeměpisné olympiádě. Ve školním kole olympiády jazyka českého získal 1. místo, v dějepisné olympiádě 2. místo. O Michalově všestrannosti hovořily také jeho sportovní aktivity. Mimo jiné hrál fotbal za FK Slavia Opava.

Lenka Hájková (ZŠ Otická)

Lenka žila orientačním během. Výborných výsledků dosahovala i v jazycích – ať už v rodném nebo cizích. Výtečná byla pak na poli přírodovědném, zejména v matematice, fyzice a chemii. Jedním z posledních skvělých úspěchů je týmové

vítězství v soutěži Úžasný svět techniky ve vítkovické U6. Lenka v roce 2013 vybojovala 1. místo ve štafetě na Letní olympiádě dětí a mládeže, o rok později pak 4. a 6. místo na olympiádě zimní.

Jakub Kremser (ZŠ T. G. Masaryka)

Jakub své znalosti a dovednosti uplatňoval při reprezentaci školy, a to jak v přírodovědných a naukových předmětech, tak i v jazycích. V tomto školním roce postoupil do krajského kola chemické olympiády. Kromě školních aktivit hrál basketbal za Basketbalový klub Opava, kterému se soustavně věnoval od svých 7 let. K jeho největším sportovním úspěchům patřilo 4. místo v národním finále žákovských družstev.

Patricie Daříčková (ZŠ Šrámkova)

Patnáctiletá Patricie měla na svém kontě celou řadu úspěchů. Vyhrála například fotografickou soutěž Pohledy do přírody, soutěž pořádanou Sdružením mladých ochránců přírody a Lesy ČR s názvem Moje místo v lese a také soutěže O nejkrásnější vánoční ozdobu v roce 2012 a 2013. V mezinárodní výtvarné soutěži Frankofonie 2013 vyhlášené Ministerstvem zahraničí České republiky skončila na 8. místě. Patricie byla i vedoucí projektu Emise.

Klára Mořkovská (ZŠ Vrchní)

Klára se už od 6. ročníku pravidelně účastnila biologických, chovatelských, zeměpisných a matematických soutěží, ve kterých obsazovala přední místa. Získala například 1. místo na chovatelské olympiádě v okrese nebo druhé v celostátním kole. Zeměpisná olympiáda ji v tomto roce také neminula, krásné 1. místo v okrese a 9. v kraji to jistě potvrdilo. V osmém ročníku uspěla kromě jiného v chovatelské soutěži, kde získala 1. místo v okrese i v republice a postoupila do mezinárodního kola.

Eva Lesová (ZŠ Havlíčkova)

Eva patřila mezi nejaktivnější žáky ve škole. Účastnila se dějepisných olympiád, v celostátní soutěži v psaní všemi deseti se umístila na druhém místě. Vynikajících výsledků dosahovala každoročně v mezinárodních výtvarných a literárních soutěžích. Sama si zorganizovala vydání sbírky povídek se svými ilustracemi. Pravidelně se účastnila Celostátních sportovních her pro zrakově postiženou mládež a Mistrovství zrakově postižených v plavání a v atletice, kde se vždy umísťovala na předních pozicích. Na mezinárodním šachovém turnaji v Bratislavě obsadila 1. místo. Byla také

redaktorkou školního časopisu Tandem, pravidelně se účastnila akcí pořádaných Českým svazem zrakově postižených sportovců.

Nikola Kořínková (ZŠ a PŠ, Slezského odboje)

Nikola se vždy řadila k nejlepším žákům ve třídě. Účastnila se recitační soutěže a školu mnohokrát reprezentovala v okresních pěveckých soutěžích. Často se mohla pochlubit různými cenami, jednou dokonce soutěž žáků speciálních škol v okrese Opava vyhrála. Zpívala také v Začarované písničce, kterou organizuje Rotary club Opava. Nikola je také neodmyslitelnou členkou školního sboru Kroužek veselého zpívání.

Jakub Kalinowski (ZŠ Dostojevského)

Jakubovi kromě jiného přináší největší radost a uspokojení hudba, její pasivní poslech i vlastní zpěv. Díky vynikající sluchové paměti a hlasové vybavenosti dokáže zazpívat ohromné množství písní dětských i popových. Již několik let reprezentuje školu například v pěvecké a výtvarné soutěži Eurotopie a Začarované písničce. Navštěvuje školní pěvecký kroužek, kde často působí jako sólový zpěvák. Mimo zpívání sklízí úspěchy také na poli výtvarném.³³⁴

Nejlepší pedagogové

U příležitosti Dne učitelů převzali 2. dubna v obřadní síni Knihovny Petra Bezruče ocenění tito pedagogičtí pracovníci: Ivana Váňová (MŠ Na Pastvisku), Lucie Zeisbergerová (MŠ Pekařská), Ludmila Sedloňová (MŠ Zborovská), Eva Anna Drastichová (ZŠ Nový svět), Martina Mokrošová (MŠ E. Beneše), Hana Tomášková (MŠ Krnovská), Dagmar Ullmannová (MŠ Mnišská), Jana Staňková (ZŠ Komárov), Hana Kupková (ZŠ Malé Hoštice), Miroslava Satková (ZŠ Vávrovice), Lenka Petrásková, Pavlína Pajkovská, Pavlína Poláková (všechny MŠ Dětský svět), Naděžda Nováková (MŠ Sedmikrásky), Milena Lindovská (ZŠ Boženy Němcové), Miloslav Kukol (ZŠ E. Beneše), Hana Šebestová (ZŠ Englišova), Jana Schäferová (ZŠ Opava-Kylešovice), Šárka Grigarová (ZŠ Mařádkova), Kateřina Kupčíková (ZŠ Ochranova), Jitka Sobotková (ZŠ Otická), Taťána Břečková (ZŠ Riegrova), Jarmila Straková (ZŠ Šrámkova), Ivetta Hlaváčková (ZŠ Vrchní), Jan Tesař (ZŠ pro tělesně postižené,

³³⁴ Hláska č. 3, 2015, s. 10–11

Dostojevského), Martina Kurková (ZŠ a PŠ, Slezského odboje) a Romana Menšíková (ZŠ Havlíčkova). Ocenění převzala také Radoslava Laníková z Pedagogicko-psychologické poradny, Dáša Onderková (ředitelka MŠ E. Beneše) a Eva Matušková (ředitelka MŠ Sedmíkrásky). Poprvé bylo uděleno ocenění za celoživotní přínos ve školství, a to Ludmile Bakončíkové. Za dlouhodobou tvůrčí pedagogickou činnost byl také oceněn i Jan Škrabal (ředitel ZŠ Englišova) u příležitosti Dne učitelů Moravskoslezského kraje a zároveň převzal Medaili Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR u příležitosti Dne učitelů pořádaného tímto ministerstvem.³³⁵

Mateřské školy

K prvnímu lednu 2015 došlo ke **sloučení dvou mateřských škol** v Opavě, a to MŠ Olomoucká a MŠ Neumannova, která se stala přejímající příspěvkovou organizací. Škola byla pojmenována MŠ Sedmíkrásky a její ředitelkou byla Eva Matušková.³³⁶

Pětiletý **Ondřej Hübsch** z Mateřské školy Dětský svět uspěl v kategorii mateřských škol ve výtvarné soutěži festivalu Jičín – město pohádky. Úkolem soutěžících bylo nakreslit obrázek s pohádkovými postavami na poštovních známkách. Celkem se do soutěže sešlo 5 630 obrázků. Ondra si ocenění převzal v Jičíně 12. září 2015.³³⁷

Základní školy

Zápis prvňáčků do 1. ročníků základních škol se uskutečnil 16. a 17. ledna. K zápisu se dostavilo celkem 850 budoucích prvňáčků, což bylo o 34 více než v předchozím roce. Nejvíce dětí (123) se letos, stejně jako v minulých letech, zapsalo na ZŠ Englišova. Ze základních škol 1. až 5. ročníku byl největší zájem o ZŠ Nový svět (31). „Největší nárůst zájmu oproti loňskému roku zaznamenali na ZŠ Englišova a ZŠ Vrchní. Počet dětí, které přišly k zápisu, vzrostl o 15 oproti loňskému roku,“ upřesnila první náměstkyně primátora Simona Bierhausová a dodala, že o roční odklad požádalo zhruba 14 % rodičů, což byla nejnižší hodnota v posledních letech. Začátkem

³³⁵ Hláska č. 4, 2015, s. 30

³³⁶ Hláska č. 2, 2015, s. 30

³³⁷ Hláska č. 10, 2015, s. 27

září do lavic usedlo celkem 700 žáků. Ve zmíněném počtu byly zahrnuty i tzv. duplicity, kdy se žáci hlásili na více škol. Už při lednovém zápisu deklarovalo město ústy vedoucí odboru školství, že kapacity opavských základních škol byly naprosto dostačující, aby mohly být přijaty všechny děti, které k zápisu přišly.³³⁸

Vítání prvňáčků proběhlo v pátek 11. a v úterý 15. září před Slezským divadlem. Ujala se ho náměstkyně primátora Simona Bierhausová. Od 10 hodin pak následovalo představení ve Slezském divadle, které si pro děti připravilo pohádku Broučci podle známé předlohy Jana Karafiáta. Všechny děti poté obdržely drobný upomínkový dáreček.³³⁹

Dvě speciální školy se sloučily. Od ledna 2015 došlo ke sloučení Základní školy ve Dvořákových sadech se základní a praktickou školou na náměstí Slezského odboje. Nově sloučená škola nesla název Základní a Praktická škola, Opava, Slezského odboje 5, příspěvková organizace. Škola i nadále poskytovala základní vzdělání žákům s mentálním postižením a kombinovanými vadami v programu Základní škola praktická a Základní škola speciální. Ředitelem školy byl i nadále Jiří Kupka. Součástí školy zůstalo Speciální pedagogické centrum Srdce.³⁴⁰

ZŠ Boženy Němcové

Ve školním roce 2014/2015 vedla školu Ivana Lexová a zastupovala ji Jana Salamonová. Škola měla kapacitu 540 žáků. Na první stupeň docházelo 278 žáků a na druhý 207. Ve škole působilo 37 pedagogických pracovníků a 9 nepedagogických pracovníků. Škola byla zapojena do mezinárodního programu Ekoškola. Vycházel zde také školní časopis Podlavičník, na jehož vydávání se podílela hlavně Kateřina Michalisková, mimo jiné také členka Opavského zastupitelstva dětí a mládeže.

Basketbalisté školy se probojovali až do finále Sportovní ligy základních škol o Pohár ministra školství v basketbalu. V samotném finále, které se konalo v Jindřichově Hradci 29. a 30. dubna, skončili chlapci na stříbrné příčce. Za sebou nechali v okresním i krajském kole například týmy Prostějova nebo Kroměříže.³⁴¹

³³⁸ Hláska č. 2, 2015, s. 32 a Hláska č. 10, 2015, s. 27

³³⁹ Hláska č. 9, 2015, s. 27

³⁴⁰ Hláska č. 1, 2015, s. 30

³⁴¹ Hláska č. 6, 2015, s. 30

ZŠ Edvarda Beneše

Ředitelem školy byl od 10. listopadu 2014 Karel Frýdl. Od stejného data byla jeho zástupkyní Simona Horáková. Ve školním roce 2014/2015 působilo ve škole 32 pedagogických pracovníků a 9 nepedagogických. Ve škole se učilo 440 žáků, z toho na prvním stupni 220. Celková kapacita školy byla 800 žáků.

Škola se od 19. do 23. října 2015 v rámci ekologického programu nazvaného **Týden baterií** zaměřila na správné zacházení s použitými bateriemi. Žáci 2. stupně zabavili na celé dopoledne své mladší spolužáky, když si pro ně připravili prezentaci o životě baterie a zážitkovou hru Po stopách žabáka BATa. Děti musely ve skupinkách na devíti stanovištích plnit různé zajímavé úkoly. Stavěly Eiffelovku z baterií, v bludišti hledaly správnou cestu žabáka BATa ke sběrnému boxu, přiřazovaly různé druhy baterií ke správnému spotřebiči nebo pomocí kartiček s obrázky sestavovaly příběh o správném zacházení s vybitými bateriemi.³⁴²

ZŠ Englišova

Na Englišce využívaly i **GPS**. Škola před lety zahájila postupnou přestavbu běžných odborných učeben na malá vědecká pracoviště. „Letos se podařilo v rámci projektu Modernizace přírodovědné učebny získat od Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko částku 816 383 korun na vylepšení učebny přírodovědné,“ uvedl zástupce ředitele Základní školy Englišova Martin Vojáček. V rámci obnovy učebny byla běžná tabule nahrazena multidotykovou interaktivní tabulí, učitelské pracoviště bylo doplněno počítačem, vizualizérem a dvěma pracovními stoly, které ukrývají ovladače pro pracoviště žákovská a slouží i pro demonstraci. „Žáci mohou pracovat v nových třímístných lavicích s konvertibilními tablety, které jsou pomocí Wi-Fi zapojeny do školní počítačové sítě s přístupem k internetu, k více než stovce již dříve zakoupených školních výukových programů a mnoha dalším digitálním učebním materiálům,“ popsal realizace Martin Vojáček. Pokud žáci nezvolí práci s tablety, lze využít pro práci počítačové hnízdo v rohu učebny či další nové interaktivní učební pomůcky a moderní měřicí techniku. „Pokud studenti vyrazí do přírody, jsou již vybaveni turistickými GPS systémy a přenosnými měřidly, které bezdrátově přenášejí

³⁴² Hláska č. 12, 2015, s. 32

data do přenosných počítačů. Nasbíraná data žáci později po návratu do školy smysluplně vyhodnotí a vhodně prezentují,“ řekl další zástupce ředitele.³⁴³

ZŠ Dostojevského

Škola byla i v tomto roce hlavním organizátorem Olympiády tělesně postižených sportovců ve spolupráci se Základní školou Englišova a statutárním městem Opava. Letošního 12. ročníku se zúčastnilo téměř sto čtyřicet sportovců z mateřských, základních a středních škol z Opavy, Krnova, Ostravy, Kopřivnice, Hlučína a z Mravenečku Charity Opava. Hry probíhaly 27. května ve víceúčelové hale. Nechyběli ani „dospěláci“ ze Slezské diakonie Široká Niva a Společnosti pro podporu lidí s MP Opava. Sportovci byli rozděleni do patnácti kategorií. „V čele každé kategorie stál jeden voják Armády ČR, role asistentů se ujali žáci deváté třídy ZŠ Englišova. Pomocnou ruku při chodu na stanovištích poskytlo také Střední odborné učiliště stavební, za což všem velmi děkujeme,“ uvedla za organizátory Markéta Valentová. Soutěžilo se v běhu, dojezdu na jeden záběr, slalomu, hodu kuželkou, hodu raketkou, hodu na terč, v kroku a skoku z místa. Každý soutěžící absolvoval tři soutěžní disciplíny, jejichž kombinace byla vhodně volena pro jednotlivé kategorie.³⁴⁴

ZŠ Havlíčkova

Škola získala pro rok 2014 grant ministerstva školství pro zavedení výuky **předmětu Etická výchova**. Cílem tohoto projektu bylo vést žáky k prosociálnímu způsobu chování, tedy ke schopnosti učinit něco dobrého pro druhé bez očekávání odměny či protislužby. V praxi se nejednalo o nudné získávání nových informací, ale o systematický nácvik sociálních dovedností u žáků především prostřednictvím zážitkových metod. Koordinátorkou projektu na škole byla Ivana Hudeczková. V průběhu školního roku 2014/2015 byl předmět začleněn do výuky a rozjely se pilotní hodiny. Podle Ivany Hudeczkové žáky předmět bavil, nacvičovali konkrétní situace, aniž by si uvědomovali, že se něco učí.³⁴⁵

³⁴³ Hláska č. 11, 2015, s. 30

³⁴⁴ Hláska č. 7–8, 2015, s. 27

³⁴⁵ Hláska č. 2, 2015, s. 30

Na ZŠ Havlíčkova se v tomto školním roce uskutečnil originální projekt zaměřený na výchovu ke vztahu ke kulturnímu dědictví, který realizoval spolek Za Opavu prostřednictvím jeho předsedkyně Kateřiny Skalíkové. Edukační program, nazvaný dětmi 8. A *Památkovaná*, se přitom zaměřoval na taková témata jako například movité a nemovité památky, restaurování, kulturní krajina či archeologie. Děti se mohly seznámit se zajímavými místy v Opavě i v okolí. Navštívily kostel sv. Hedviky, zemský archiv, raduňský zámek, kovárnu v Oticích nebo hrad Vikštejn. Projekt byl ukončen slavnostní vernisáží, kde byla představena divadelní hra *Jak dostala Opava své jméno*. Na výstavě v prostorách spolku v Matičním domě byla k vidění nejen výtvarná díla dětí, ale i jedinečný sochařský model Rybího trhu vyrobený z šamotové hlíny.³⁴⁶

ZŠ Ilji Hurníka

Ředitelem školy ve školním roce 2014–2015 byl Manfred Hubálek. Kapacita školy byla 550 žáků. Na prvním stupni se učilo 187 žáků a na druhém 152 žáků.

Dobrovolníci ze třídy 5. B pomáhali v rámci projektu *72 hodin* v říjnu 2015 seniorům ve vile Vančurova. S vilou spolupracovali pravidelně. Tentokrát pomáhali uklízet na zahradě vily a také přinesli seniorům své domácí mazlíčky.³⁴⁷

Obě školní budovy slavily v tomto roce svá **výročí**. Škola na Pekařské ulici si připomněla 85. výročí založení a budova na Ochránově ulici 100 let od otevření. V rámci oslav založení školy proběhly již v jarních měsících velké akce – Slavnostní akademie a Den otevřených dveří. Aby uspokojila všechny zájemce, zorganizovala škola v neděli 15. března 2015 ve Slezském divadle v Opavě dokonce dvě představení akademie. V pestrém programu se představily děti ze všech tříd, vystoupili a vzpomínali ale také absolventi školy. Den otevřených dveří se uskutečnil 23. dubna 2015. V dopoledním programu se mohli zájemci přijít podívat na výuku v jednotlivých třídách, odpoledne byl čas na povídání a nejrozmanitější programy v obou budovách školy – jak na Ochránově, tak i na Pekařské ulici. V budově na Ochránově ulici byly vystaveny nejrůznější školní kroniky a fotografie bývalých i současných žáků. Ty nejstarší dokumenty byly pro tuto akci zapůjčeny ze Zemského archivu v Opavě. „Obě tyto akce se setkaly s velkým zájmem opavské veřejnosti a ohlasy byly výborné. Vzpomínalo se, bilancovalo, sešlo se mnoho absolventů školy, kteří prohlíželi kroniky

³⁴⁶ Hláska č. 7–8, 2015, s. 27

³⁴⁷ Region Opavsko, 22. 12. 2015

zapůjčené z archivu, poznávali se na fotografiích. Při příležitosti našeho velkého jubilea jsme připravili také almanach se vzpomínkami našich bývalých žáků, jmény učitelů, kteří u nás vyučovali (a je to za těch 100 let pěkná řádka jmen),“ uvádělo se ve výroční zprávě školy.³⁴⁸

ZŠ Kylešovice

Od 1. května 2015 stála v čele školy Jana Marečková a jejím zástupcem byl od stejného data Jan Hruška. Pedagogických zaměstnanců měla škola 38 a nepedagogických 8. Kapacita školy byla 820 žáků. Na prvním stupni se učilo 228 žáků a na druhém 214.

Rodiče byli informováni o dění ve škole prostřednictvím občasníku **Ratolest**. Vycházel obvykle třikrát ročně, zářijové číslo seznamovalo s organizací nového školního roku, březnové publikovalo převážně práce žáků a červnové hodnotilo uplynulý školní rok s výsáním všech výrazných úspěchů, kterých žáci dosáhli v různých soutěžích.³⁴⁹

Na škole fungoval i žakovský parlament, v jehož čele stála Karolína Konarská, členka Opavského zastupitelstva dětí a mládeže.

ZŠ Mařádkova

Ředitelem školy byl Michal Vitásek, jeho zástupkyní bylo Věra Malcherová. Na škole působilo ve školním roce 2014/2015 celkem 38 pedagogických pracovníků a 11 nepedagogických. Kapacita školy byla 980 dětí, na prvním stupni se jich učilo 263 a na druhém 148. Při škole fungoval také Pěvecký sbor Studánka.³⁵⁰

Žáci školy se zapojili do projektu **Kola pro Afriku**. Na účet stejnojmenné organizace poslali částku 5 204 korun. Sumu nashromáždili při 3. ročníku celorepublikové charitativní akce Sněhuláci pro Afriku, jejímž smyslem bylo nejen získat co nejvíce finančních prostředků k převozu kol z Česka pro školáky v africké Gambii, která jim

³⁴⁸ Výroční zpráva školy 2014–2015, viz: http://www2.zsochranova.cz/2015-16/škola/vyroční%20zpráva%202014_15.pdf a také Hláska č. 3, 2015, s. 30

³⁴⁹ Výroční zpráva ZŠ Opava-Kylešovice o činnosti školy ve školním roce 2014–2015, viz: <http://zs-kylesovice.cz/dokumenty/škola/vzs%2014-15.pdf>

³⁵⁰ Základní škola Opava, Mařádkova 15 - příspěvková organizace. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2014–2015.

poslouží k dojíždění do vzdálených škol, ale také ukázat, že se školy všech typů umí spojit, společnými silami dokázat velkou věc a ještě se u toho pobavit – malováním nebo stavěním sněhuláků. Do soutěže O nejatraktivnějšího sněhuláka pak poslali fotografickou koláž. „Společně s žáky jsme tvořili, malovali, stavěli, ale hlavně u dětí utužovali sociální cítění a pocit radosti z toho, že se společně s námi dospělými zapojili do skvělého nápadu, který pomůže druhým,“ uvedla Drahoslava Hobžová, učitelka ze Základní školy Mařádkova.³⁵¹

Na konci listopadu 2014 družstvo žáků ze třídy 7. A zvítězilo v Soutěži mladých zoologů na téma Houby České republiky. V konkurenci 170 družstev z celého Moravskoslezského kraje se žáci z Mařádkovy probojovali až mezi 9 finalistů a nakonec ukázali, že jsou nejlepší ze všech.³⁵²

ZŠ T. G. Masaryka

Žáci školy se zapojili do projektu **Voda – nejcennější poklad**, jehož cílem bylo rozvíjení ekologické gramotnosti žáků a jejich aktivní zapojení do ochrany životního prostředí, zejména vody. Projekt byl spolufinancován statutárním městem Opava. „Děti pomocí bádání a pozorování poznávají zákonitosti přírodních procesů, a to jak ve školních lavicích, tak v nově vybudované interaktivní přírodovědné učebně,“ uvedl pedagog školy Marek Rosa s tím, že žáci navštívili papírnu ve Velkých Losinách, přečerpávací vodní elektrárnu Dlouhé stráně a opavskou čističku odpadních vod. V rámci projektových dopolední seznamovali zábavnou formou pomocí pokusů a her s ekologickou problematikou i děti z mateřských škol a žáky 1. stupně mimoopavských škol. Navíc škola zefektivnila hospodaření s vodou například zakoupením kontejnerů na využití dešťové vody nebo namontováním úsporných splachovačů na WC.³⁵³

Škola se také zapojila do dobrovolnického projektu **72 hodin**. Její ekokomando uklízelo kromě své zahrady na Mírové ulici i Komendu a Otickou ulici směrem ke hřbitovu.³⁵⁴

Škola také získala novou **učebnu přírodovědných předmětů**. S více než miliónem korun z Rozvojového operačního programu Moravskoslezsko a od statutárního města

³⁵¹ Hláska č. 5, 2015, s. 7

³⁵² Hláska č. 1, 2015, s. 30.

³⁵³ Hláska č. 12, 2015, s. 33

³⁵⁴ Region Opavsko, 22. 12. 2015

Opavy se podařilo vybudovat novou, specializovanou učebnu, která umožní interaktivním způsobem přiblížit dětem učivo fyziky, chemie a přírodopisu. Její součástí byla kromě dotykové tabule a pracovišť s výpočetní technikou i laboratoř s rozsáhlou řadou specializovaných měřicích přístrojů. V minulosti se škola již několikrát zaměřila na oblast zkoumání a ochrany přírody, například prostřednictvím projektů Zaostřeno na přírodu, Blíže přírodě nebo Dětské přírodovědné bádání.³⁵⁵

ZŠ Otická

Na postu ředitele působil Jiří Kupčák a jeho zástupkyní byla Hana Štellarová. O výuku se staralo 36 pedagogů a o chod školy 7 nepedagogických pracovníků. Škola měla kapacitu 530 žáků. Na prvním stupni jich bylo 227 a na druhém 286.

Na Otické stavěli **roboty**. Celý projekt vznikl z iniciativy společnosti Ostroj, a. s., která se rozhodla podporovat technické vzdělávání na základních školách. Projekt robotiky, technického kreslení a cílené podpory školám získal u společnosti největší podporu. A tak se mohla rozběhnout smysluplná podpora technického vzdělávání na šesti základních školách v Opavě a okolí v úzké spolupráci se středními školami technického zaměření. Žáci z Otické si mohli Robotiku vybrat jako součást Praktických činností nebo jako volitelný předmět. A zájem byl opravdu veliký. „Ve výuce tohoto předmětu používáme stavebnice Lego Mindstorms Education, což je kombinace Lego konstrukcí a programovatelné EV3 kostky, kterou ovládáme připojenými senzory, motory a která umožňuje i bezdrátovou komunikaci,“ vysvětlila Hana Štellarová, zástupkyně ředitele, a dodala, že tato technologie otevírá novou cestu ke zkvalitnění učení se robotice, principům programování, fyzice a matematice.³⁵⁶

ZŠ Šrámkova

Žákovský parlament obdržel ocenění v Senátu. Zástupci žáků byli oceněni za školní rok 2014/2015 na půdě Senátu ČR a obdrželi ocenění **Škola pro demokracii** společně s dalšími 16 školami z celé republiky. Titul škola dostala na dobu dvou let.³⁵⁷

³⁵⁵ Hláska č. 6, 2015, s. 27

³⁵⁶ Hláska č. 12, 2015, s. 33

³⁵⁷ Hláska č. 1, 2015, s. 30

ZŠ Vávrovice

Vávrovická škola již potřetí obhájila titul **Ekoškola**. Vávrovická škola byla první a dosud jedinou opavskou školou, která si nechávala své aktivity prověřovat odbornými audity. Zatím poslední proběhl v dubnu letošního roku. „Zatímco ty minulé přidělovaly titul na období dvou let, ten letošní umožňuje škole užívání vlajky a loga na další čtyři roky,“ uvedl Pavel Gregor, ředitel školy a dodal, že vedle zmíněného titulu Ekoškola byl vávrovické škole počátkem května na léta 2015–2017 Klubem Ekologické výchovy Praha propůjčen také titul Škola udržitelného rozvoje 1. stupně.³⁵⁸

Po pěti letech přišla Základní škola a Mateřská škola Opava-Vávrovice v předvánočním čase s dalším v řadě projektů oživujících pravou vánoční atmosféru. Tentokrát s výstavou spojenou s tradičním jarmarkem, motivovanou námětem Zimní pohádky. Od pátku 20. do neděle 22. listopadu mohli návštěvníci vstoupit do krajiny snů. Pro návštěvníky byly připraveny výjevy z oblíbených dětských knížek, vánoční instalace a dekorace, minikino, jarmarečníci s tradičními adventními a vánočními výrobky, ale také se zabíjačkovými specialitami, koláči, perníčky a kozími produkty. Vávrovická škola se poslední léta chlubila také školní zahradou, která byla při této příležitosti speciálně nasvícena vánočním osvětlením. Celá akce se konala s charitativním záměrem, a proto bylo možno také zakoupit drobné dárky i v improvizovaném Charitním krámku. Výstava s jarmarkem ve vávrovické malotřídce byla připravena ve spolupráci s úřadem městské části a místním Klubem seniorů.³⁵⁹

ZŠ Vrchní

Opavská škola na ulici Vrchní slavila 115. výročí svého založení. Oslavy zahájila 14. března 2015 plesem v Kulturním domě Na Rybníčku. Dále byl součástí oslav i Den otevřených dveří v měsíci červnu.³⁶⁰

Škola otevřela novou **enviromentální učebnu**. Otevření se zúčastnili i návštěvníci z partnerských škol z Francie, Walesu a Turecka, kteří přijeli do České republiky v rámci projektu Comenius. Škola začala s enviromentální výchovou již projektem Příroda bez hranic. Na něj pak navazoval další projekt nazvaný Příroda našeho

³⁵⁸ Hláska č. 6, 2015, s. 27

³⁵⁹ Hláska č. 11, 2015, s. 30

³⁶⁰ Hláska č. 2, 2015, s. 27

regionu v roce 2013 a 2014 a právě v rámci tohoto projektu vznikla venkovní učebna – badatelna. „Tu pravidelně využíváme k výuce předmětů přírodovědných nebo těch s estetickým zaměřením. Učebna se tak stala moderním edukačním centrem nejen pro žáky naší školy, ale i jiných opavských škol a pro širokou veřejnost,“ uvedl kromě jiného pro zpravodaj Hláska ředitel školy Roman Podzemný.³⁶¹

Různé

Turistický oddíl Kadao oslavil třicet let od svého založení. U zrodu oddílu stáli v roce 1984 Tomáš Weicht a Pavel Král. Kadao, což znamená Kamarádi dalek Opava, navštěvují děti od 1. do 9. tříd základních škol. „Na pravidelných schůzkách, ale především na víkendových výpravách je každý člen veden k poznání a ochraně přírody, osvojení si dovedností z oblasti turistiky, pobytu v přírodě a táboření,“ uvedl k činnosti oddílu Tomáš Weicht. Kadao se dělilo na jednotlivé družiny: Bobani, Brouzdalové a Orlíci, které mezi sebou soupeřily v celoroční hře, jezdily na družinové výpravy a scházeli se na pravidelných schůzkách. „Za třicet let jsme spluli na lodích mnoho českých, slovenských, rakouských, francouzských, španělských, polských a slovinských řek, prošli téměř všechna česká pohoří, navštívili mnoho míst v Alpách, Dolomitech, Tatrách či Pyrenejích a na kole projeli křížem krážem Českou republiku,“ vyjmenoval Tomáš Weicht s tím, že oddíl mimo jiné každoročně obnoví přibližně 30 km turistického značení.³⁶²

Již od října 2014 probíhaly preventivní besedy pro žáky 9. tříd základních škol, které jsou zaměřeny na **protidrogovou prevenci**. „Jsou realizovány v rámci spolupráce mezi městem, opavskou věznicí a Ústavem pro výkon zabezpečovací detence,“ uvedla Dagmar Polášková, protidrogová koordinátorka města. Každá z nich byla rozdělena do tří částí. V první měly slovo tři odsouzené ženy, které si odpykávaly trest odnětí svobody v souvislosti s užíváním návykových látek. Vždy šlo o ženy, které jsou zařazeny na specializované oddělení pro výkon ochranného léčení nebo tímto oddělením prošly. Žáky velmi podrobně a emotivně seznamovaly se svým životním příběhem a cestou, která je dovedla až k drogám. „Pokud se mezi vámi najde alespoň jeden, kterého můj příběh přiměje k tomu, aby řekl ne, až mu jednou někdo drogu nabídne, bude pro mě mít tato beseda opravdu smysl,“ uvedla jedna z žen, které se

³⁶¹ Hláska č. 5, 2015, s. 30

³⁶² Hláska č. 1, 2015, s. 31

rozhodly přijít před žáky a svěřit se jim. Žáci byli také psychologem Janem Bernardem, který ve věznici s odsouzenými pracoval, seznámeni se systémem léčby v České republice a také s možnostmi, kam se mohou obrátit v případě, kdy mají ve své blízkosti někoho, kdo návykové látky užívá. Následně mohli vhodit do připravené schránky anonymní dotaz a tím začínala druhá část besedy, kdy byl prostor pro diskuzi nad položenými otázkami. „Není pro mě vůbec jednoduché před vámi hovořit o nejhorsích dnech mého života,“ dodává další odsouzená žena. Žáci však kromě otázek také mnohdy vyjadřovali svou podporu odsouzeným na jejich další cestě životem. Závěrečná část besedy probíhala již ve třídách s pedagogy, kdy byly s dětmi probírány otázky připravené psychologem. Ty se vztahovaly nejen k problematice drog, ale především k závislostem v celé jejich šíři, včetně aktuálních závislostí na počítačových hrách a komunikačních sítích. „Tato část je velice přínosnou zpětnou vazbou, která nám ukazuje, že všech osm besed mělo smysl a budeme v nich i nadále pokračovat,“ doplnila závěrem tisková mluvčí věznice Barbora Šumberová.³⁶³

Středisko volného času

Události týkající se Střediska volného času jsou kromě této podkapitoly hojně soustředěny také v kapitole Kultura.

V dubnu pořádalo Středisko volného času Opava (SVČ) zábavné odpoledne pro děti s názvem **Tluče bubeníček, tluče na buben** (18. dubna). Regionální finále soutěže dětských lidových zpěváků **Opavský skřivánek** se uskutečnilo 24. dubna.

První máj patřil na zahradě Loutkového divadla lidovým tradicím, a sice Stavění máje aneb Májovému setkání s folklorem.

³⁶³ Hláska č. 7–8, 2015, s. 8

ZUŠ Václava Kálíka

Ředitelem školy byl Petr Bouček. Škola poskytovala vzdělání ve třech oborech: hudebním (927 žáků), tanečním (127 žáků) a literárně-dramatickém (44 žáci). Mezi hudebními obory vedla výuka hry na klavír: škola poskytovala vzdělání 229 žákům, dále 101 žáků studovalo hru na kytaru a 94 se učilo hře na housle. Na škole působilo celkem 47 pedagogů, z toho bylo 27 žen. Talentové zkoušky proběhly na škole v květnu 2015. Zúčastnilo se jich 185 zájemců a ke studiu bylo přijato 179 žáků. V předchozím roce se přihlásilo 175 žáků a bylo jich přijato 142. Škola měla ve školním roce 2014/2015 celkem 53 absolventů, z toho 38 dívek.

Žáci školy sklízeli úspěchy například v Krajské soutěži ZUŠ ve zpěvu (17.–18. března 2015, Frýdek-Místek). Například první místo s postupem získal Jan Larisch ze třídy Zdeny Mervové, vítězství s postupem zaznamenala také Ester Drastíková (kategorie komorní zpěv), která se učila u Jana Lokaje. Rovněž 1. místo s postupem patřilo Haně Gaislerové (komorní zpěv), která studovala u paní učitelky Barbory Grygerové.

Krajská soutěž ZUŠ v kategorii dechové nástroje v Orlové (25.–26. března 2015) znamenala pro žáky školy rovněž řadu úspěchů. Namátkou – 1. místo s postupem obsadil Vojtěch Šimera (klarinet) ze třídy Pavla Plánského, první místa dále patřila Kateřině Halfarové (flétna, vyučující J. Polednová) a Kryštofu Kamrádkovi (trubka, vyučující J. Kepa) a nebo Giulianu Šolcovi (baryton, učitel B. Poledna).

V krajském kole soutěže ZUŠ (Ostrava - Mariánské Hory, 20. března 2015) v kategorii bicí nástroje získal první místo s postupem Bubenický orchestr Boris. Soubor pak uspěl v ústředním kole v Praze 17.–19. května 2015.

V ústředním kole soutěže ZUŠ ve hře na dechové nástroje (Liberec, 21.–24. dubna) zvítězil Vojtěch Šimera (klarinet).

Několik žáků bylo také úspěšně přijato ke studiu na konzervatoře. Například na Konzervatoř Jaroslava Ježka v Praze se dostala Vítězslava Karolová (muzikál), Kateřina Vítečková se úspěšně dostala na Pražskou konzervatoř (housle), na Janáčkovu konzervatoř v Ostravě byl přijat Jan Nanov (housle).

Škola se také prezentovala na mnoha kulturních akcích v Opavě i okolí. V Domě kultury Petra Bezruče uspořádala festival Kytarová smršť (14. května 2015).³⁶⁴

Škola uspořádala také adventní koncert **Bou-Bandu** ve Slezském divadle. Koncert dirigoval vedoucí souboru a ředitel školy Petr Bouček a zástupce ředitele Lubomír Konečný. Jako host koncertu vystoupil Smyčcový orchestr školy s vedoucím Lubomírem Konečným a Pěvecký sbor Grygeriánek s vedoucí Barborou Grygerovou.

ZUŠ Solná

Ve školním roce 2014/2015 ve škole působily vyučující: Zuzana Bendíková, Markéta Janečková, Zdeňka Pavlíčková, Ivana Sýkorová, Lenka Sýkorová a Zuzana Tázlarová.

Výstava **Tady a teď** Markéty Janečkové a jejích žáků se uskutečnila v prostorách školy od 26. září do 21. října 2014.

Ve dnech 27. listopadu – 10. prosince 2014 probíhala výstava z workshopu na **téma Mé město – minulé a budoucí**, kterou připravili učitelé Střední školy průmyslové a umělecké Opava pro žáky základních škol z Opavy a okolí.

Na 19. bienále grafiky v polské Toruni v prosinci 2014 byla oceněna grafika Antonie Kostřibové (ze třídy Lenky Sýkorové) nazvaná Zavařenina.

Další výstavou v budově školy byla například **geo_metrie**. Prezentovaly se na ní studentky magisterského studia oboru volná grafika Fakulty umění v Ostravě Andrea Uváčiková, Michala Gorbunovová, Oľga Moravcová a MgA. Iva Krupicová, asistentka na Katedře grafiky a kresby FU Ostrava. Výstava trvala od 17. února do 29. března.

Žáci školy se zapojili i do Průvodu neživých bytostí, který zahajoval festival Další břehy 10. dubna.

³⁶⁴ ZUŠ Václava Kálíka. Výroční zpráva o činnosti školy. Školní rok 2014–2015.

V prostorách výstavní síně ZUŠ Solná byla také prezentována výstava žáků výtvarného oboru ZUŠ Kroměříž nazvaná **Na dvorku a v zahradě**. Výstava byla přístupná od 10. dubna do 30. května.³⁶⁵

Střední školy

Masarykova střední zemědělská škola

Škola získala v létě už třetí grant na odbornou zahraniční praxi Agropractice 3. „Díky tomu absolvují zemědělskou stáž dvě skupiny našich studentů. První z nich se uskutečnila v druhé polovině října v řeckém městě Preveza u farmářky Eleni Andronikidu,“ uvedla Radmila Šrajeroová, garant zahraničních výměn s tím, že druhá skupina opět ve složení 13 žáků a 2 pedagogové vyrazí do španělské Cordoby.

Dalším želízkem v ohni byl nově schválený dvouletý projekt partnerství Fruitfarming v oboru ovocnářství s partnery z portugalské MASky, rumunské vysoké zemědělské školy, polské SOŠ a neziskovky Natura Opava, která byla koordinátorem projektu. Vybraní studenti se také mohli těšit na přírodovědnou expedici v létě 2016 do Provence. „Loni jsme byli v Řecku, ve Slovinsku a v Toskánsku, kde měli naši studenti příležitost zažít terénní přírodovědné laborky,“ upřesnila Radmila Šrajeroová. Žáci zemědělků se také průměrně třikrát ročně účastnili mezinárodních kempů mládeže se zemědělskou či folklorní tematikou. V uplynulém školním roce vycestovalo do zahraničí prostřednictvím zemědělské školy 115 osob, z toho 87 žáků a 28 učitelů. „Aktivní spolupráci máme s Polskem, Slovenskem, Španělskem, Portugalskem, Chorvatskem, Rumunskem, Francií, Lotyšskem a Řeckem, nové partnerství se nám povedlo navázat v ukrajinské Oděse, turecké Ankaře a slovenském Bardejově,“ uzavřela garantka projektu.³⁶⁶

Mendelovo gymnázium

Celkem 32 studentů a 12 učitelů ze sedmi zemí Evropské unie zavítalo na Mendelovo gymnázium v rámci projektu **Comenius**. V Opavě a okolí pobýli od 10. ledna celkem týden. Kromě návštěvy ledového sochání na Pustevnách, prohlídky Muzea Zdeňka

³⁶⁵ viz web školy: <http://www.zusopavasolna.cz>

³⁶⁶ Hláska č. 12, 2015, s. 34

Buriana ve Štramberku a návštěvy oblasti Dolních Vítkovic byla delegace také přijata na opavské radnici. Na Hlásce je přivítali tajemník Tomáš Elis a první náměstkyně primátora Simona Bierhausová.³⁶⁷

Mendelovo gymnázium bylo vybráno do projektu **Znovu a lépe!**, který pořádala švédská ambasáda. Do soutěže byla vybrána vždy jen jedna škola z každého kraje. Za ten Moravskoslezský padla volba právě na Mendelovo gymnázium. Projekt Švédského velvyslanectví byl součástí celoroční kampaně Sweden Loves the Planet. Šlo vlastně o přehlídku sochařské tvorby vytipovaných umělecky či ekologicky zaměřených škol. Na MGO během dvou měsíců pod vedením umělce a pedagoga Rostislava Hermanna a jeho kolegyně Ivany Krystové pracovali studenti spolu se školníkem Radimem Linhartem na ojedinělém projektu. Jeho výsledkem byla socha uvězněného ptáka. Zhruba metr a půl vysoká socha byla z MGO převezena 27. května do Prahy, kde byla 4. června slavnostně odhalena na zahradě švédského velvyslanectví. Ozdobou zahrady byla až do konce srpna.³⁶⁸

Tým fyziků z Mendelova gymnázia zvítězil v celostátní soutěži **Turnaj mladých fyziků**. V turnaji jednotlivé týmy střídavě vystupují v roli řešitele problémů, oponenta řešitele a recenzenta hodnotícího řešení i oponenta. Vše navíc probíhá v angličtině. Organizace soutěže se záměrně úzce přibližuje skutečnému profesnímu životu vědců, kteří musí výsledky svého výzkumu obhajovat před neúprosnou oponenturou kolegů, prezentovat se na odborných konferencích a před laickou veřejností svůj výzkum představit tak, aby získali zdroje financování svých budoucích vědeckých aktivit. „Ze čtyř týmů, které postoupily do finále z regionálních kol, si palmu vítězství po náročném a velmi vyrovnaném dvoudenním souboji odneslo Mendelovo gymnázium v Opavě. Vítězný tým bojoval ve složení Pavla Běřešová (kapitánka), Daniel Rychlý, Tomáš Domes, Petr Sosna a Pavel Štěpánek,“ uvedl zpravodaj Hláska. Letošní souboj mladých mozků hodnotila porota složená z vědeckých a akademických pracovníků vysokých škol i výzkumných ústavů České akademie věd. „Všichni zúčastnění prokázali hluboký vhled do fyzikální podstaty zkoumaných problémů, značně překračující středoškolské znalosti. Příjemně mě překvapila i laboratorní zručnost studentů. Nejúsměvnějším momentem celé soutěže mi ovšem přišla otázka jednoho z oponentů ‚Jak vznikají turbulence?‘, která je nezodpovězená již přes dvě stě let a na její řešení je vypsána odměna milión dolarů,“ hodnotil fyzik Jan Hladík.³⁶⁹

³⁶⁷ Hláska č. 2, 2015, s. 27

³⁶⁸ Region Opavsko, 2. 6. 2015, s. 3

³⁶⁹ Hláska č. 6, 2015, s. 26

Slezské gymnázium

Studenti školy ve školním roce 2014/2015 dosahovali podle slov ředitelky Milady Pazderníkové úspěchů nejen v soutěžích, ale i ve **středoškolské odborné činnosti (SOČ)**. Žák Denis Urbanský v SOČ postoupil do národního kola. „Svou účastí pokračoval ve své práci na sympóziu Otevřená věda a byl vybrán jako jeden z pěti úspěšných vědců na stáž do Ženevy – do světového výzkumného centra pro fyziku – do CERNu,“ uvedla ředitelka školy. Úspěchy sklízeli také studenti holdující chemii, kteří v Praze v soutěži ChemQuest v silném zastoupení družstev obsadili druhé a čtvrté místo.

O škole bylo slyšet opět díky projektu **Emise**, který svým významem a přesahem zajistil záštitu ministra životního prostředí a podporu ministra školství.

Akce pořádané pod hlavičkou **Zapálené inteligentní party (ZIP)** byly nemyslitelné bez aktivní účasti stále nových studentů z nižších ročníků. Jednou z řady akcí bylo zapojení do soutěže ALDE na téma EU, kde se žáci školy z celkem 53 škol umístili na druhém místě a zasloužili si tak poznávací zájezd do Evropského parlamentu ve Štrasburku.

Škola měla také svou televizi. „Téměř profesionální úrovně dosahuje díky technickému vybavení skupina Televize Slezského gymnázia, která svým pravidelným zpravodajstvím o činnosti školy informuje na webových stránkách gymnázia,“ doplnila ředitelka. Studenti spolupracovali s Českou televizí a zástupcem Slezské univerzity Opava.

Opakovaného úspěchu také dosáhl školní divadelní soubor **Bez názvu**, který s představením Pan Kaplan má stále třídu rád vystupoval na vyprodaných představeních nejen v Opavě, ale i v přilehlých obcích.

Škola ve jmenovaném školním roce musela přijmout méně studentů. „Mezi méně příznivé skutečnosti patřilo přijetí pouze 60 žáků do prvního ročníku místo tradičního počtu 90. Některým učitelům tak musel být snížen úvazek, někteří naše řady opustili,“ připustila dále Pazderníková.

Z důvodů archeologických průzkumů vyvolalo obavy zpoždění výstavby nové sportovní haly, která byla financována z dotací EU. Mírná zima však umožnila zvýšit stavební tempo, plánované termíny byly nakonec dodrženy.³⁷⁰

Střední škola průmyslová a umělecká v Opavě

Škola společně s firmou Ostroj uspořádala již 6. ročník soutěže Staviš, stavím, stavíme. Do soutěže mladých konstruktérů pracujících se stavebníci Merkur vyslaly základní školy z Opavy tříčlenné týmy svých žáků. „Jejich úkolem bylo sestavit z dílů Merкуру modely sekačky na trávu a nákladního automobilu, pochopitelně co nejpřesněji podle zadaného schématu,“ uvedl ředitel pořádající školy Vítězslav Doleží. Odborná porota nakonec rozhodla, že letošní soutěžní výzvy se nejlépe zhostili žáci ZŠ a MŠ Velké Heraltice. Následovali je reprezentanti ZŠ Boženy Němcové a žákům ZŠ a MŠ Kobeřice patřilo 3. místo. Kromě sladkého potěšení získali výherci dárky sponzorských firem Witzenmann Opava, Prestar, s. r. o., BRANO a. s. a dalších, s nimiž je opavská průmyslovka spojena partnerským programem „Naše škola“. Firma Ostroj navíc každé zúčastněné škole věnovala jednu netradiční merkurovskou stavebnici Spider, z jejichž dílů si mohou zruční žáci sami sestrojít dálkově řízeného šestinožého pavoučího robota.³⁷¹

Střední průmyslová škola stavební

Studentka 4. ročníku Veronika Paulerová se svým prováděcím projektem bytového domu Sigma získala první místo v celorepublikové soutěži firmy Ytong. Na třetí příčce se umístil také Tomáš Juchelka, který zpracoval prováděcí projekt pasivního rodinného domu. „Veronika navrhla bytový dům s architektonickým záměrem vytvořit objekt s elegantním vzhledem, který díky svému specifickému tvaru umožní dokonalý přístup tepelného a světelného záření. Tomáš vytvořil rodinný dům v pasivním standardu s funkčním interiérem a elegantním designem. To vše při dodržení materiálové nabídky firmy Ytong,“ uvedl odborný pedagog opavské stavební průmyslovky Tomáš Fischer. Středoškolská studentská soutěž Ytong letos proběhla již podeváté.³⁷²

³⁷⁰ Výroční zpráva SGO za školní rok 2014/2015, s. 4

³⁷¹ Hláska č. 7–8, 2015, s. 25

³⁷² Tamtéž, s. 26

Žáci školy vyčíslovali zájemcům z řad veřejnosti, kolik finančních prostředků lze ročně ušetřit při zateplení fasády nebo třeba i podlahy. Střední průmyslová škola stavební připravila za finanční podpory Moravskoslezského kraje projekt s názvem **Ekologické stavebnictví**. „Cílem je poskytnout zájemcům, majitelům bytových jednotek a rodinných domů, základní posouzení jejich nemovitostí z hlediska tepelných ztrát,“ uvedl spoluautor projektu Ivo Rychtar s tím, že studenti umí vyčíslit úspory při výměně oken, dveří nebo zateplení. „Kudy uniká teplo, lze zjistit ještě dalšími postupy. Je možné měřit prostupnost jednotlivých vrstev domu a také sledovat pomocí termovizní kamery okem neviditelné tepelné mosty,“ řekla učitelka Klára Hazuchová, odborný garant projektu. Tímto projektem chtěli budoucí stavaři podpořit nenucené ekologické uvažování majitelů budov. Žáci prováděli měření, které bylo přímo závislé na klimatických podmínkách, od prosince do února.³⁷³

Střední škola technická

Škola pořádala již druhý ročník **fotografické soutěže** zaměřené na průmyslové profese. Byla určena žákům 7. až 9. tříd základních škol. Výstava se skládala z nejlepších fotek vybraných ve školních kolech. Snímky byly pořízeny během exkurzí v podnicích Sdružení důlních a strojírenských technologií. Soutěžní fotky byly vystaveny v Obchodním a společenském centru Breda & Weinstein od 2. do 14. června. O nejlepších snímcích hlasovala odborná porota, ale i návštěvníci.³⁷⁴

Slezská univerzita

Letošní rok byl pro univerzitu rokem, v němž byly realizovány významné infrastrukturní projekty, jejichž cílem byla modernizace stávajících objektů, jež mají v užívání všechny tři fakulty Slezské univerzity v Opavě. „Za významnou považuji zejména částečnou kolaudaci budovy na Bezručově náměstí 885/14, v níž od počátku akademického roku 2015/2016 nově realizuje svou výukovou činnost Fakulta veřejných politik v Opavě. Tato nejmladší součást Slezské univerzity v Opavě tak konečně získala reprezentativní

³⁷³ Hláska č. 12, 2015, s. 34

³⁷⁴ Hláska č. 6, 2015, s. 27

sídlo, jež odpovídá jejímu postavení v systému univerzitního vzdělávání v České republice,“ uvedl ve výroční zprávě rektor univerzity Pavel Tuleja.³⁷⁵

Do funkce rektora Slezské univerzity v Opavě nastoupil 1. března 2015 doc. Ing. **Pavel Tuleja**, Ph.D., jenž v této funkci nahradil dosavadního rektora prof. PhDr. Rudolfa Žáčka, Dr., jemuž k danému datu uplynulo druhé funkční období. Od března 2015 působilo v novém složení také vedení univerzity a kolegium rektora. V říjnu 2015 byla jmenována vedoucí oddělení vztahů s veřejností Karin Martínková, která v této funkci nahradila Mgr. Michala Novotného, jenž na Slezské univerzitě v Opavě ukončil svůj pracovní poměr k 30. dubnu 2015. Ke změně došlo rovněž na pozici sbormistra Komorního pěveckého sboru Slezské univerzity v Opavě. K 1. září 2015 z této pozice z důvodu nástupu na mateřskou dovolenou odstoupila Mgr. Vladimíra Vašinková. Novým sbormistrem se s účinností od 1. září 2015 stal Josef Kostřiba.

Na pozici děkana Obchodně-podnikatelské fakulty Slezské univerzity byl po Pavlu Tulejovi, který rezignoval z důvodu nástupu do funkce rektora, zvolen od 1. března 2015 do 28. února 2019 **Daniel Stavárek**. Na stejné funkční období byl rektorem jmenován také děkan Filozoficko-přírodovědecké fakulty v Opavě, jimž se stal **Zdeněk Stuchlík**, jenž tak nastoupil své druhé funkční období.³⁷⁶

Ke změnám došlo ve správní radě. K 21. dubnu 2015 skončilo funkční období Jaroslavu Palasovi, senátoru Senátu Parlamentu České republiky. Na uvolněné místo byl rektorem SU jmenován Zdenko Miškolci, předseda představenstva společnosti Slovenské liečebné kúpele Rajecké Teplice, a.s., který byl následně ministryní školství, mládeže a tělovýchovy s účinností od 22. dubna 2015 jmenován novým členem Správní rady. V září 2015 proběhla také volba předsedy a místopředsedy Správní rady SU. V pozici předsedy byl opět potvrzen David Sventek, statutární ředitel BeePartners, a. s. Na pozici místopředsedkyně byla potvrzena Magda Habrmanová, ředitelka úřadu Krajské hospodářské komory Moravskoslezského kraje. Novým místopředsedou byl zvolen Herbert Pavera, poslanec Parlamentu České republiky, který v této pozici vystřídal Zbyňka Stanjuru, poslance Parlamentu České republiky.³⁷⁷

V roce 2015 byly na Slezské univerzitě v Opavě realizovány akreditované studijní programy v bakalářském, magisterském, navazujícím magisterském a doktorském

³⁷⁵ Výroční zpráva o činnosti Slezské univerzity v Opavě za rok 2015, s. 12

³⁷⁶ Tamtéž, s. 17

³⁷⁷ Tamtéž, s. 18

typu studia, přičemž studium bylo uskutečňováno jak v prezenční, tak v kombinované formě studia. V pregraduální formě studia pak bylo v tomto roce na Slezské univerzitě v Opavě aktuálně akreditováno celkem 44 studijních programů. Dle typů studia se jednalo o 23 bakalářských, 4 magisterské a 17 navazujících magisterských studijních programů. Z hlediska kmenových oborů vzdělávání byl největší počet studijních oborů nabízen v oblasti společenských věd, nauk a služeb (38,89 %) a dále pak v oblasti přírodovědných nauk (25,93 %) a ekonomie (18,52 %). Z výše uvedených čtyřiceti čtyř studijních programů bylo studium uskutečňováno v 39 studijních programech, resp. v 93 studijních oborech, které tyto studijní programy naplňovaly. Dle typů studia se jednalo o 21 bakalářských, 2 magisterské a 16 navazujících magisterských studijních programů s celkem 59 bakalářskými, 2 magisterskými a 32 navazujícími magisterskými studijními obory. Z těchto devadesáti tří studijních oborů byly dvě třetiny akreditovány na Filozoficko-přírodovědecké fakultě v Opavě (66,67 %), 16,13 % na Obchodně podnikatelské fakultě v Karviné a 8,60 % na Fakultě veřejných politik v Opavě a Matematickém ústavu v Opavě.³⁷⁸

Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě v roce 2015 nově akreditovala studijní program *Historická studia*, studijní obor *Kulturní dědictví v regionální praxi* v bakalářském a navazujícím magisterském typu studia.³⁷⁹ Nový studijní obor *Podniková ekonomika a management* otevřela i Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, a to v rámci studijního programu *Ekonomika a management*. Obor byl otevřen v bakalářském i navazujícím magisterském typu studia.³⁸⁰ V oblasti postgraduální formy studia bylo na Slezské univerzitě v Opavě akreditováno celkem 10 studijních programů s 11 studijními obory. Celkem 40 % studijních programů bylo akreditováno pro společenské vědy, nauky a služby, 30 % pro nauky přírodovědné, 20 % pro obor ekonomie a 10 % pro vědy a nauky o kultuře a umění. Dohromady 63,64 % uskutečňovaných studijních oborů nabízela v rámci doktorského studia Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě, 18,18 % Matematický ústav v Opavě a 9,09 % Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné a Fakulta veřejných politik v Opavě (obě shodně).³⁸¹

V roce 2015 studovalo na Slezské univerzitě v Opavě v akreditovaných studijních programech 5 539 studentů, což znamenalo ve srovnání s rokem 2014 pokles o 1 008 studentů. Nejvýznamnější pokles byl zaznamenán u studentů bakalářského

³⁷⁸ Výroční zpráva o činnosti Slezské univerzity v Opavě za rok 2015, s. 25

³⁷⁹ Tamtéž, s. 26

³⁸⁰ Tamtéž, s. 27

³⁸¹ Tamtéž, s. 27

typu studia, v němž v roce 2015 studovalo 4 066 studentů, což bylo ve srovnání s rokem 2014 o 695 studentů méně (-14,6 %). Počet studentů zapsaných v roce 2015 do postgraduální formy studia činil 183, což bylo o šest studentů méně, než tomu bylo v roce 2014.³⁸²

Největší počet studentů byl v roce 2015 zapsán na Obchodně podnikatelské fakultě v Karviné, kde studovalo celkem 47,50 % studentů Slezské univerzity v Opavě. Druhou nejpočetnější fakultou byla Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě s 31,27 % a třetí Fakulta veřejných politik v Opavě s 19,48 %.³⁸³

V roce 2015 studovalo na Slezské univerzitě v Opavě celkem 441 cizinců, tj. 7,96 % všech studentů. Absolutní počet cizinců studujících na SU sice od roku 2012 klesal, ale jejich relativní podíl na celkovém počtu studentů od roku 2009 trvale rostl. Například v roce 2013 studovalo na SU 544 studentů (7,18 %) a v roce 2014 to bylo 495 studentů (7,56 %). Největší počet cizinců byl v roce 2015 zapsán ve studijních programech akreditovaných na Obchodně podnikatelské fakultě v Karviné (63,95 %).³⁸⁴ Zatímco studentů původem z České republiky studovalo na SU 5 112, nejvíce cizinců pocházelo ze Slovenska (317) a Polska (82).³⁸⁵

V roce 2015 na Slezské univerzitě v Opavě **neúspěšně ukončilo studium** 1 849 studentů, což ve srovnání s rokem 2014 představovalo pokles o 244 studentů.³⁸⁶

Úspěšně zakončilo studium 1 584 absolventů, což ve srovnání s rokem 2014 představovalo pokles o 509 absolventů. V absolutním vyjádření byl nejvýznamnější pokles zaznamenán u studentů bakalářského typu studia, v němž v roce 2015 ukončilo své studium 948 studentů, což je ve srovnání s rokem 2014 o 270 méně (-22,17 %). Naopak v navazujícím magisterském typu studia můžeme zaregistrovat mírný nárůst počtu absolventů – tento typ studia v roce 2015 absolvovalo o 35 studentů více, než tomu bylo v roce předchozím.

Postgraduální typ studia v roce 2015 absolvovalo 18 posluchačů, což byl počet, jenž odpovídal počtu absolventů tohoto typu studia v roce 2014. „V souvislosti s výše popsáním vývojem můžeme konstatovat, že pokles počtu absolventů je z velké části

³⁸² Výroční zpráva o činnosti Slezské univerzity v Opavě za rok 2015, s. 31

³⁸³ Tamtéž, s. 33

³⁸⁴ Tamtéž, s. 33

³⁸⁵ Tamtéž, s. 35

³⁸⁶ Tamtéž, s. 37

reakcí na dlouhodobý pokles počtu studentů Slezské univerzity, jenž je v souladu s propadem demografické křivky v regionech, z nichž se rekrutují studenti SU,“ vysvětlovala výroční zpráva.³⁸⁷

Aby byla prohloubena spolupráce školy a jejích absolventů, došlo v roce 2015 ke spuštění **Absolventského portálu**, jehož primárním cílem byl tento vztah s bývalými studenty SU udržovat, posilovat a posouvat k pevnější a efektivnější vzájemné spolupráci. Na tomto portálu se mohli absolventi univerzity zaregistrovat, díky čemuž získali přístup ke kontaktům na své bývalé spolužáky, přehled o dění na Slezské univerzitě v Opavě, informace o pracovních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání, dostávali pozvánky na zajímavé kulturní a společenské akce a v neposlední řadě také získají celou řadu benefitů jak od univerzity samotné, tak od jejích partnerů. Absolventi byli také informováni o aktuální nabídce kurzů celoživotního vzdělávání, službách Akademické poradny v oblasti kariérního poradenství, zážitkových seminářů, kariérních workshopů a veletrhů. Portál zájemci našli na adrese: <https://absolventi.slu.cz/>.

V rámci oslav 25. výročí založení Obchodně podnikatelské fakulty v Karviné se v roce 2015 uskutečnil **Sraz absolventů**, jehož se zúčastnilo téměř 600 bývalých studentů. Jednalo se tak bezesporu o největší akci tohoto ražení v rámci Slezské univerzity v Opavě.³⁸⁸

V roce 2015 byla standardizovaná **míra nezaměstnanosti** absolventů Slezské univerzity v Opavě 5,40 % (celkem 79 nezaměstnaných absolventů), což ve srovnání s rokem 2014 představovalo pokles o více než dva procentní body (7,70 % v roce 2014). Z hlediska typu studia vykazali v roce 2015 nejvyšší míru nezaměstnanosti absolventi magisterských studijních programů: 5,75 % (resp. 8,05 % v roce 2014). Úspěšnější v tomto směru byli absolventi bakalářského studia: 4,95 % (resp. 7,49 % v roce 2014) a nejúspěšnější absolventi doktorského studia (0,00 %).³⁸⁹

V roce 2015 bylo na Slezskou univerzitu v Opavě podáno 4 734 **příhlášek ke studiu**, což bylo o 1 238 příhlášek méně než v roce 2014. V absolutním přepočtu bylo možné zaznamenat nejvýznamnější pokles zájmu o studium bakalářských studijních programů, v jejichž případě si v roce 2015 podalo přihlášku ke studiu 3 609 uchazečů

³⁸⁷ Výroční zpráva o činnosti Slezské univerzity v Opavě za rok 2015, s. 41

³⁸⁸ Tamtéž, s. 45

³⁸⁹ Tamtéž, s. 46

o studium, což je ve srovnání s rokem 2014 o 1 104 uchazečů méně (-23,42 %). K poklesu počtu uchazečů o studium došlo také v navazujícím magisterském typu studia, do nějž si v roce 2015 podalo přihlášku 1 081 uchazečů, což bylo o 139 méně než v předchozím roce. Jedinou formou studia, která tak v roce 2015 zaznamenala zvýšený zájem uchazečů o studium, bylo postgraduální studium, v jehož případě vzrostl počet přihlášek o 5, což znamená meziroční nárůst o 12,82 %. „V souvislosti s výše popsáním vývojem můžeme konstatovat, že pokles počtu uchazečů o studium do jisté míry kopíruje všeobecný pokles demografické křivky v České republice, jenž je dále násoben negativním trendem spojeným s výraznou emigrací obyvatel z Moravskoslezského kraje, a to zejména ve věkové kategorii obyvatel do 30 let věku,“ uvedla výroční zpráva.³⁹⁰ Z hlediska skupiny akreditovaných studijních programů byl v roce 2015 na Slezské univerzitě v Opavě největší zájem o studium studijních programů zaměřených na oblast ekonomie (49,24 %) a společenských věd, nauk a služeb (22,14 %)

Ve srovnání s rokem 2014 byl patrný největší pokles zájmu o studium u studijních programů v oblasti přírodních nauk, kde se počet přihlášek snížil o 400, tj. o 53,91 %. Pokles převyšující deset procent zaznamenaly také studijní programy akreditované v oborech vzdělávání společenské vědy, nauky a služby (-27,27 %), ekonomie (-13,57 %) a pedagogika, učitelství a sociální péče (-13,22 %). Jedinou skupinou akreditovaných studijních programů, u níž došlo v meziročním srovnání k růstu počtu uchazečů o studium, jsou tak vědy a nauky o kultuře a umění, kde počet podaných přihlášek vzrostl o 4,41 %, tj. o 13. V roce 2015 podalo přihlášku do prezenční formy studia téměř šedesát procent uchazečů (59,29 %), přičemž k nejvýraznějšímu rozdílu mezi počtem přihlášek do prezenční a kombinované formy studia došlo u bakalářského typu studia, kde bylo do prezenční formy studia podáno 60,54 % přihlášek. V navazující magisterské formě byl pak tento rozdíl o něco menší, když počet přihlášek do kombinované formy studia tvořil 42,46 % všech odevzdaných přihlášek.³⁹¹

Největší počet uchazečů o studium byl v roce 2015 zaznamenán na Obchodně podnikatelské fakultě v Karviné, kde o studium usilovalo 46,01 % všech uchazečů o studium na Slezské univerzitě v Opavě. Druhou nejpočetnější fakultou co do počtu podaných přihlášek byla Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě s 28,56 % a třetí Fakulta veřejných politik v Opavě s 23,22 %.³⁹²

³⁹⁰ Výroční zpráva o činnosti Slezské univerzity v Opavě za rok 2015, s. 49

³⁹¹ Tamtéž, s. 67

³⁹² Tamtéž, s. 50

Z celkového počtu 4 734 přihlášených uchazečů o studium bylo v roce 2015 na Slezskou univerzitu v Opavě přijato 2.532 studentů, tj. 53,49 %, a na studium se zapsalo 2 428 studentů (51,29 % z celkového počtu uchazečů). Největší podíl přijatých studentů na počet přihlášených byl patrný u studentů postgraduálního studia, kde se hodnota tohoto ukazatele pohybovala na úrovni 81,82 %. Nejmenší podíl mezi celkovým počtem přijatých studentů na celkovém počtu přihlášených uchazečů pak byl zaznamenán u bakalářské formy studia, kde byl úspěšný v podstatě každý druhý student. Podíl přijatých k počtu přihlášených dosahoval hodnoty 52,54 %. K vlastnímu studiu se pak v bakalářské formě zapsalo 95,86 % všech přijatých studentů.³⁹³

Na Slezské univerzitě v Opavě bylo zaměstnáno celkem **548 pracovníků**. Akademických pracovníků z nich bylo 275 (v tomto počtu 118 žen). Profesorů na všech součástech univerzity působilo 14 (z toho 2 ženy), docentů 39 (11 žen), odborných asistentů 107 (55 žen), asistentů 56 (28 žen) a lektorů 13 (7 žen). Ostatních pracovníků z celkového počtu bylo 268 (188 žen).³⁹⁴

Co do počtu akademických a vědeckých pracovníků, jejich stav oproti minulému roku v roce 2015 poklesl o 7,68 %, tj. o přibližně 23 pracovních úvazků.³⁹⁵

Žádný ze zaměstnanců neukončil v roce 2015 své profesorské řízení, zato **habilitační řízení** ukončilo úspěšně hned 6 zaměstnanců Slezské univerzity v Opavě, což byl od roku 2005 nejvyšší meziroční přírůstek nově habilitovaných docentů na SU. Průměrný věk docentů byl 39 let.³⁹⁶

V roce 2015 bylo na Slezské univerzitě v Opavě vyplaceno **stipendium** 2 872 studentům, což je ve srovnání s rokem 2014 pokles o 664 studentů.³⁹⁷

V roce 2015 ubytovávala Slezská univerzita v Opavě své studenty pouze ve svých **ubytovacích zařízeních**, jež měla v tomto roce celkovou kapacitu 786 lůžek. Ve srovnání s rokem 2014 tak ubytovací kapacity poklesly o 28 lůžek. Ve sledovaném roce evidovala Slezská univerzita v Opavě 335 podaných žádostí, tj. 42,62 % kapacity, z nichž 316, tedy 40,20 % kapacity, bylo kladně vyřízeno.³⁹⁸ Poplatek za ubytování na kolejích se v roce 2015 pohyboval v rozmezí od 2 019 Kč do 2 470 Kč za lůžko

³⁹³ Výroční zpráva o činnosti Slezské univerzity v Opavě za rok 2015, s. 51

³⁹⁴ Tamtéž, s. 197

³⁹⁵ Tamtéž, s. 58

³⁹⁶ Tamtéž, s. 61

³⁹⁷ Tamtéž, s. 67

³⁹⁸ Tamtéž, s. 70

a měsíc. Cena hlavního teplého jídla pro studenta se pohybovala v rozmezí 38 až 43 Kč (opavské součásti), případně ve výši 80 Kč včetně dotace 21 Kč v Karviné.³⁹⁹

Univerzitní knihovna zaznamenala přírůstek knihovního fondu za rok 2015 ve výši 13 098 jednotek, což byl údaj, který je srovnatelný s přírůstkem knihovního fondu v roce 2014, který činil 13 919 knihovních jednotek. Celkový stav knihovního fondu v roce 2015 tak dosáhl výše 217 300 knihovních jednotek. Knihy byly získávány koupí, darem nebo výměnou.

V investiční oblasti pokračovaly práce na projektu **rekonstrukce** objektu Fakulty veřejných politik FPF SU a přístavbě knihovny. Finanční spoluúčast univerzity dosáhla v roce 2015 hodnoty okolo 3,5 miliónu korun. V červenci 2015 byla budova částečně zkolaudována a od počátku akademického roku 2015/2016 začal být v budově realizován výukový proces.

Vedení Filozoficko-přírodovědecké fakulty také v roce 2015 provedlo kroky, které měly vést k zahájení stavební **úpravy a přístavby objektu na Hauerově ulici 4** v Opavě. Tato investiční akce bude realizována v roce 2016 za účelem kompletní rekonstrukce a dostavby areálu pro potřeby zajištění výuky nových uměleckých a fyzikálních oborů, přestavby velkokapacitní posluchárny s důrazem na multifunkční využití a zajištění depozitních prostor Archivu SU.

Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě dále realizovala projekt **půdní vestavby** učebny pro výuku robotiky v objektu fakulty, a to v budově na Bezručově náměstí 13. Realizace zahrnovala provedení podlahové konstrukce, sádkartonových konstrukcí, zateplení, osazení střešních oken, rozvody elektroinstalací a ústředního topení. Na půdní vestavbu byly vynaloženy investiční prostředky ve výši 438 843 korun.

Další investiční akcí realizovanou na FPF bylo zateplení objektu kolejí na Vávrovické ulici 44 ve Vávrovicích-Palhanci. Finanční spoluúčast univerzity na realizaci této stavby dosáhla v roce 2015 celkem 81 560 korun.

FPF také zrealizovala projekt stavebních úprav a modernizace části areálu fakulty na Hradecké ulici 17 v Opavě, v jehož rámci na přípravné práce a zajištění kladných stanovisek úřadů a inženýrskou činnost před zahájením stavby byly vynaloženy

³⁹⁹ Výroční zpráva o činnosti Slezské univerzity v Opavě za rok 2015, s. 71

investiční prostředky ve výši 51 000 korun. Cílem projektu bylo vybudování prostor spisovny FPF, skladovacích prostor, výměna oken v učebnách v přízemí budovy E, zateplení vnějších stěn budov D a E a úpravy zpevněných ploch.⁴⁰⁰

V rámci **Fondu rozvoje Slezské univerzity v Opavě** byly z investičních prostředků realizovány projekty spojené především s vybudováním nových nebo modernizací stávajících výukových prostor, projektovou přípravou nových investičních akcí, rekonstrukcí objektu na Bezručově náměstí 14, nákupem výpočetní a audiovizuální techniky, přístrojů pro záznam obrazu a zvuku, přístrojů pro monitorování ovzduší, gastronomického zařízení a astronomických přístrojů. Takto vynaložené investiční prostředky dosáhly výše 10,447 miliónu korun. Z této částky byly z Fondu rozvoje SU uhrazeny náklady ve výši 9,791 miliónu korun a finanční spoluúčast na řešení těchto projektů uvolněná z FRIM činila 656 407 korun.⁴⁰¹

V roce 2015 nabízela Slezská univerzita v Opavě celkem 80 kurzů **celoživotního vzdělávání**, což ve srovnání s rokem 2014 znamenalo nárůst počtu realizovaných kurzů o 5,26 %, tj. o čtyři kurzy. Tři čtvrtiny těchto kurzů byly nabízeny posluchačům formou kurzů Univerzity třetího věku (dále také U3V), z 21,25 % se jednalo o kurzy orientované na výkon povolání a z 2,50 % o kurzy zájmové.⁴⁰² Na Slezské univerzitě v Opavě se vzdělávalo v roce 2015 v rámci kurzů celoživotního vzdělávání celkem 1 599 posluchačů, což bylo o 149 studentů více než v roce 2014.⁴⁰³

V roce 2015 pořádala či spolupořádala Slezská univerzita v Opavě 16 **vědeckých konferencí**, z nichž bylo 15 s mezinárodní účastí. Téměř polovina těchto konferencí byla organizována Filozoficko-přírodovědeckou fakultou v Opavě, přičemž 28,57 % z těchto sedmi konferencí byly konference s účastí překračující 60 účastníků.⁴⁰⁴

Slezská univerzita dbala také na internacionalizaci. Měla v této době uzavřeny smlouvy se 109 zahraničními univerzitami z 33 zemí světa. V rámci mezinárodních studijních programů vyslala univerzita do zahraničí 184 studentů a 51 akademických pracovníků. Z tohoto počtu pak tvořili největší počet studenti vyslaní do zahraničí prostřednictvím

⁴⁰⁰ Výroční zpráva o činnosti Slezské univerzity v Opavě za rok 2015, s. 77

⁴⁰¹ Tamtéž, s. 78

⁴⁰² Tamtéž, s. 82

⁴⁰³ Tamtéž, s. 83

⁴⁰⁴ Tamtéž, s. 90

programu Erasmus, když jejich podíl na celkovém počtu vyslaných studentů činil 96,74 %.⁴⁰⁵

Nyní věnujme prostor jednotlivým událostem v životě Slezské univerzity, s přihlédnutím k jejím opavským součástem.

V jednom z červnových čísel Regionu Opavsko se objevily informace, že Slezská univerzita **bojuje o přežití**. Noviny citovaly nového rektora Pavla Tuleju, který tvrdil, že slychá kolem sebe mnoho skeptických hlasů a že podle něj univerzita zápasí s dosti výrazným nedostatkem financí. On sám ale prohlašoval, že nehodlá podobné skepsi propadnout a hodlá z onoho tmavého tunelu najít cestu. Špatnou situaci v článku potvrdil i nově jmenovaný děkan FPF SU Zdeněk Stuchlík.⁴⁰⁶

Gastrocentrum Slezské univerzity v Opavě se na jeden týden v červnu přeneslo do času Vánoc. Od 15. do 19. června se zde totiž uskutečnil mezinárodní kuchařský workshop, na kterém se představili zástupci středních a vysokých škol z celé Evropy. Připravovali zde právě štědrovečerní menu. „Zvažovali jsme menu svatební, ale zjistili jsme, že v řadě zemí vůbec neexistuje, takže jsme nakonec zvolili téma Vánoce, protože do těchto evropských zemí se sice máme možnost podívat, ale většinou ne v tento neobvyklý vánoční čas,“ vysvětlil pedagog Ústavu lázeňství, gastronomie a turismu Alexandr Burda. Kuchařské dvojice měly za úkol připravit sváteční menu o pěti chodech, včetně nápojů. U stolu pak zúčastněné týmy ostatním představily, co se u nich o Vánocích vaří. Letos se účastnili kuchaři z Ukrajiny, Polska, Makedonie a Slovenska. Workshop se v gastrocentru konal i vloni, a to na téma Regionální kuchyně v moderním pojetí.⁴⁰⁷

Město se rozhodlo více spolupracovat se Slezskou univerzitou. Zastupitelé schválili společné **memorandum**. „Dokument hovoří o spolupráci při naplňování záměrů a realizaci společných projektů souvisejících se strategickým plánováním obou institucí. Ani pro jednu stranu z něj přitom nevyplývají žádné právní povinnosti, ani je nezavazuje k žádnému finančnímu plnění,“ uvedl prázdninový zpravodaj Hláška. Memorandum se stalo základem k uzavírání samostatných smluv a dohod, a to především v oblastech rozvoje podnikání, zaměstnanosti a sociálních služeb,

⁴⁰⁵ Výroční zpráva o činnosti Slezské univerzity v Opavě za rok 2015, s. 99

⁴⁰⁶ Region Opavsko, 2. 6. 2015, s. 1 a 3

⁴⁰⁷ Hláška č. 6, 2015, s. 8

vzdělávání, mezinárodní spolupráce, kulturních, sportovních a společenských aktivit, odborného poradenství a mediální spolupráce. Město s univerzitou spolupracovalo i v minulosti, ale podle primátora Martina Vítečka by zástupci radnice rádi vzájemné vztahy upevnili a prohloubili. Dokument podepsaný primátorem města Opavy Martinem Vítečkem a rektorem Slezské univerzity Pavlem Tulejou 10. září vstoupil v platnost na dobu deseti let, tedy do konce roku 2025.⁴⁰⁸

Seznamovák pro budoucí studenty Slezské univerzity se konal na univerzitě druhý zářijový víkend 11. až 13. září. Na již druhém ročníku setkání budoucích posluchačů prvních ročníků Slezské univerzity v Opavě byli zájemci seznámeni s chodem univerzity a dozvěděli se záležitosti podstatné k jejich studiu nebo jaké mimoškolní aktivity jsou na univerzitě k mání, ale také jak se dá v Opavě nejlépe pobavit. Seznamovák proběhl v areálu univerzity na Hradecké ulici.⁴⁰⁹

Na střeše budovy univerzity na Bezručově náměstí 13 vyrostla **hvězdářská kupole**. Slezská univerzita tak získala pro pozorování vesmírných objektů zbrusu novou moderní observatoř určenou nejen studentům a pedagogům, ale příležitostně ve vybraných dnech i široké veřejnosti včetně studentů středních škol. „Studium astrofyziky se nyní na Slezské univerzitě posune od teorie blíže k praxi,“ podotkl děkan FPF Zdeněk Stuchlík. Nejmodernější zařízení bylo plně robotizováno a jeho technologické vybavení umožnilo digitální přenos observačních dat. „To znamená, že studenti či akademičtí pracovníci fakulty si mohou stahovat observační data či pozorovat kosmické objekty vzdáleně, prostřednictvím internetu ze svého domova, kolejí či učebny,“ uvedl proděkan Pavel Bakala. Observatoř o průměru 3,2 metru byla určena pro klasickou observační astronomii v oboru viditelného světla, tedy pro pozorování hvězd, planet i dalších objektů blízkého i vzdáleného vesmíru. Kupole se na střechu budovy usazovala v první polovině října. Stavba přišla na dva milióny korun, které univerzita uvolnila ze svého rozpočtu.⁴¹⁰

Na Slezské univerzitě proběhl **Einsteinův podzim**. U příležitosti 100. výročí Einsteinovy teorie gravitace na Filozoficko-přírodovědecké fakultě (FPF) probíhala velká reprezentativní kampaň nazvaná Einsteinův podzim 2015 se Slezskou univerzitou v Opavě. Skládala se z vědeckých i popularizačních přednášek pro širokou veřejnost, které přednesla řada vynikajících vědců z České republiky i ze zahraničí.

⁴⁰⁸ Hláska č. 7–8, 2015, s. 19

⁴⁰⁹ Hláska č. 9, 2015, s. 27

⁴¹⁰ Hláska č. 10, 2015, s. 5

Samotné slavnostní zahájení Einsteinova podzimu bylo přichystáno v sobotu 17. října od 15 hodin v Sále purkmistrů Obecního domu, kde od 15.30 následovala přednáška profesora Jiřího Bičáka z Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy nazvaná *Sto let obecné teorie relativity: od Einsteina k Hawkingovi*. V pátek 23. října od 17 hodin v Obecním domě proběhla přednáška známého astrofyzika a popularizátora vědy Jiřího Grygara na téma prolínání obecné teorie relativity s astronomií. Sobota 31. října patřila v Obecním domě od 15 hodin vystoupení světoznámého polského astrofyzika Marka Abramowicze, od 16.30 hodin se uskutečnila přednáška Zdeňka Stuchlíka nazvaná Nahé singularity. Albert Einstein, filosof a vědec – to byl název příspěvku Jiřího Langra z Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy, která v Obecním domě zazněla v úterý 10. listopadu od 15.30 hodin. V úterý 1. prosince přednesl fyzik Josef Juráň v budově FPF na Bezručově náměstí příspěvek o kosmickém záření, jehož součástí byla exkurze detektorů kosmického záření v půdních prostorách této budovy.⁴¹¹

Slezská univerzita udělovala při příležitosti zahájení nového akademického roku 2015/2016 **medaile**. Akademický rok byl zahájen na půdě Obchodně podnikatelské fakulty v Karviné. Rektor univerzity jmenoval nového docenta a udělením medailí Slezské univerzity ocenil několik akademických pracovníků univerzity i známé osobnosti veřejného života. Pamětní medailí Slezské univerzity v Opavě ocenila v úterý 6. října Fakulta veřejných politik významné působení Marie Truhlíkové, známé jako **sestra Filoména** řádu Kongregace Dcer Božské Lásky, Marianum Opava, v rámci své akademické obce. „Sestra Filoména svým svébytným přístupem vnáší do výuky Filozofie a etiky v ošetřovatelství duchovní pohled, který neodmyslitelně k ošetřovatelství patří. Svou ochotou, obětavostí, vstřícností a pokorou je příkladem věřícím i nevěřícím,“ uváděla ve svém návrhu na udělení medaile vedoucí Ústavu ošetřovatelství Slezské univerzity v Opavě Jana Haluzíková. Medaili laureátce, která na univerzitě působila od roku 2010, osobně předal rektor Slezské univerzity Pavel Tuleja u příležitosti slavnostního setkání univerzity na Akademickém dnu. Řeholnice, která byla známá svým svérázným humorem i neuvěřitelnou schopností pomáhat ostatním, podle svých slov před Akademickým dnem z nervozity pár nocí špatně spala. „To, co dělám, je přece normální ...a hned za to ocenění,“ kroutila hlavou, potěšení a radost však neskrývala. Sestra Filoména byla známá také tím, že psala pohádky pro děti a působila v opavské ženské věznici, kde poskytovala odsouzeným ženám

⁴¹¹ Hláska č. 10, 2015, s. 10

duchovní péči. Univerzita spolu s ní ocenila i další osobnosti, mezi nimiž byl například ředitel Slezské nemocnice Ladislav Václavec.⁴¹²

⁴¹² Hláska č. 11, 2015, s. 13

KULTURA

Při strukturování této kapitoly jsem dal přednost systému členění po kategoriích: instituce, festivaly, galerie, pořadatelské agentury, kluby aj.

Instituce

Kino Mír

V kině Mír pokračoval ve svých projekcích Opavský filmový klub, kterému věnujeme samostatný oddíl této kapitoly. Dále se zde pořádaly přednášky, koncerty a divadelní představení.

V dubnu promítalo kino například sedmi Českými lvy ověnčený film **Cesta ven** (10. 4.).

Vystoupení **bratří Ebenů** zažilo kino Mír 17. září. Koncert začal Malou písní do tmy, která hrála do temného sálu. Zazněly i další skladby jako Folkloreček, ačkoliv se soustředili hlavně na nové album Čas holin. Panovala zde velice milá atmosféra proložená jemným humorem Marka Ebena a příjemnou hudbou celého tria doplněného o bubeníka, elektrickou kytaru a další nástroje.

V září také vystoupila v kině Mír **Veselá trojka** známá ze Šlágr TV (20. září). O týden později (27. září) se tu odehrálo představení **Víš přece, že neslyším, když teče voda**. V představení účinkovali Petr Nárožný, Václav Vydra, Naďa Konvalinková a další herci.

V září v kině Mír proběhlo představení **Čtyři dohody** aneb stará moudrost Toltéků, vedoucí nás k osobní svobodě, opravdovému štěstí a lásce v podání Jaroslava Duška a divadla Vizita (25. září)

Monology vagíny si Opavané mohli vyslechnout 10. prosince kromě jiných v podání Dáši Bláhové a Míši Sajlerové.

Knihovna Petra Bezruče

Podle slov ředitelky knihovny Zuzany Bornové byl rok 2015 velmi úspěšný. „Podařilo se nám naplnit všechny naplánované činnosti a akce. Knihovna přešla hladce na nové katalogizační standardy, podařilo se realizovat všechny naplánované projekty. Je potěšující, že naše dobré výkony v oblasti regionálních funkcí vydatně přispěly ke vzniku nových knihoven v Děhylově a Dobroslavicích,“ uvedla ředitelka v závěrečné zprávě za rok 2015. Knihovna také obdržela certifikát Fakulty ekonomicko-správní Univerzity Pardubice, který zhodnotil, že každá koruna vložená do knihovny z veřejných rozpočtů se vrátila 8,8 krát. „V roce 2015 jsme si ověřili, že lze nalézt i tržní substitut našich služeb. Statistické výkony a položky rozpočtu za uplynulé 3 roky jsme podrobili analýze. Ač knihovna negeneruje zisky, přesto se vyplatí,“ komentovala Zuzana Bornová.⁴¹³

Také v roce 2015 knihovna žádala o grantovou podporu pro rozvoj svých služeb, v grantovém řízení byla úspěšná a v roce 2015 realizovala dva projekty na zlepšení knihovnických služeb: Modernizaci počítačového vybavení multimediální studovny (získáno 128 000 Kč) a Vybavení učebny audiovizuální technikou (40 000 Kč). Kulturně výchovné aktivity byly podpořeny částkou 12 000 Kč v rámci dotačního titulu K21. „Na zvukové knihy jsme získali také dotaci ve výši 15 000 Kč,“ poznamenala výroční zpráva. Knihovna pokračovala ve vydávání čtvrtletníku pro děti *Noviny skřítky Knihomílka*. Pro laickou i knihovnickou veřejnost vydávala třikrát ročně Občasník knihoven okresu Opava, kde mapovala novinky v knihovnách, zaměřovala se na recenze knih i prezentaci nových či renomovaných autorů.⁴¹⁴

Přírůstek za rok 2015 byl 12 533 knihovních jednotek, z toho 11 815 knih, 718 ostatních dokumentů. Knihovna měla celkem 269 954 knihovních jednotek, z toho 253 733 knih. Naučná literatura čítala celkem 79 120 svazků. Krásná literatura 174 613 svazků. V roce 2015 spustila knihovna nové webové stránky na adrese www.kpbo.cz, počet návštěv činil 95 213 přístupů. Na údržbu a opravy byla v roce 2015 vyložena částka 155 939 Kč.

V roce 2015 bylo v knihovně zaregistrováno **8 587 čtenářů** (v roce 2014 to bylo 8 608 čtenářů). Registrační poplatek činil 70 Kč za dítě do 15 let a 150 Kč pro ostatní

⁴¹³ Závěrečná zpráva Knihovny Petra Bezruče za rok 2015, s. 3

⁴¹⁴ Tamtéž, s. 8

čtenáře. Senioři nad 70 let měli půjčovní zdarma. V městských částech vybíraly knihovny registrační poplatky od dětí do 15 let 25 Kč a u dospělých 50 Kč. Výše všech registračních poplatků zůstala na stejné úrovni jako v roce 2014. V hlavní budově knihovny se registrovalo 5 224 čtenářů (což znamenalo pokles oproti roku 2014 o 124 osob). Naopak na pobočce v Kateřinkách zaznamenali nárůst oproti roku 2014 o 69 čtenářů na celkových 1 735 čtenářů. V Kylešovicích počet registrovaných čtenářů poklesl o 11 na 651 a v pobočce na Olomoucké ulici zaznamenali nárůst o 51 čtenářů na celkových 786.⁴¹⁵

V roce 2015 navštívilo knihovnu **358 009 návštěvníků**, z toho bylo 181 128 fyzických návštěv a 176 881 virtuálních návštěv on-line služeb. Celkový počet výpůjček klesl oproti roku 2014 na 521 353 položek (v roce 2014 to bylo 543 175 výpůjček).⁴¹⁶

Čtenáři měli k dispozici dva typy **virtuálních katalogů**, ve kterých mohli hledat, prodlužovat si výpůjčky, rezervovat knihy, hodnotit četbu apod. Byl to katalog knihovny a majitelům chytrých telefonů a tabletů byl k dispozici ještě projekt E-reading, ze kterého mohli stahovat elektronické výpůjčky. „I přes klesající počet registrovaných čtenářů si v rámci MS kraje v porovnání se srovnatelnými knihovnami vedeme velmi dobře,“ uváděla závěrečná zpráva.⁴¹⁷

V roce 2015 zaměstnanci knihovny realizovali **142 kulturních akcí** pro veřejnost a **347 vzdělávacích akcí** pro veřejnost. Proběhly besedy pro děti, knihovnické lekce na podporu čtenářství a orientace v knihovním fondu. Také exkurze po budově, výstavy, cestovatelské přednášky a autorská čtení. V knihovně pracoval Klub maminek, který připravoval pravidelná setkání pro maminky na mateřské dovolené.

Nyní se věnujme některým událostem v životě knihovny v roce 2015.

Malí čtenáři se v Opavě zapojili do celostátního projektu **Lovci perel**. Úkolem čtenářů bylo přečíst si knihu označenou symbolem perlorodky a odpovědět na otázky, které se k titulu vázaly. Do prvního kola se přihlásilo celkem 110 knihoven. Jen v Opavě se zapojilo 79 lovců s 983 správně vyplněnými kartami. Knihovna Petra Bezruče pro

⁴¹⁵ Závěrečná zpráva Knihovny Petra Bezruče za rok 2015, s. 9

⁴¹⁶ Tamtéž, s. 11

⁴¹⁷ Tamtéž, s. 11

soutěžící z řad svých čtenářů připravila odměnu ve formě setkání s ilustrátorem dětských knih Adolfem Dudkem a spisovatelkou Martinou Drijverovou.⁴¹⁸

Svátek čtenářů a knihoven – měsíc březen oslavila opavská knihovna sérií vzdělávacích akcí pro děti, mládež i dospělé. Jako první proběhlo setkání se spisovatelkou **Markétou Harasimovou**, rodačkou z Krnova. Šlo o autorku řady knih pro dospívající mládež i pro ženy, která se nevyhýbala ani detektivnímu žánru. Čtenářům představila 3. března v pobočce Kateřinky svou knihu *Sametová kůže*. Pro dospělé čtenáře knihovna připravila cestovatelskou přednášku **Saši Ryvolové** *Sólo pro Papuu*. Přednáška s videoprojekcí o divoké přírodě Západní Papuy, zejména o animistických kmenech, které dosud praktikují kanibalismus, se konala v úterý 10. března v 18 hodin v sále Knihovny Petra Bezruče. Pobočka v Kateřinkách připravila na poslední březnovou středu tradiční setkání všech generací s názvem *Jaro je tady*. Pro návštěvníky byly připraveny ukázky lidových řemesel a výtvarných technik a nechyběl ani kulturní program. Dětské oddělení Knihovny Petra Bezruče připravilo pro žáky škol dvě setkání se spisovateli – prvním byl **Jan Opatřil**, druhou pak renomovaná autorka **Petra Braunová**. Měsíc březen vyvrcholil v pátek 27. března 13. ročníkem **Noci s Andersenem**. Nocování v knihovně se tentokrát neslo v duchu pohádkových postaviček z *Večerníčků*, které v tomto roce slavily 50 let svého vzniku. Hlavním hostem podvečera byla Andrea Macháčková a její psi kamarádi z občanského sdružení Dogma, které se věnovalo canisterapii.⁴¹⁹

Knihovna také připravila u příležitosti 195. výročí narození Boženy Němcové výstavu různých vydání nejznámější autorčiny knihy **Babička**. Nejstarší exempláře pocházely z přelomu 19. a 20. století.

Následovala výstava **Retro časopisy, aneb co jsme našli na půdě**. Vystavená periodika vycházela v druhé polovině 20. století. Mezi vystavovanými exempláři byl například časopis ABC z padesátých let, poválečná vydání časopisu Junák. Velmi zajímavé bylo srovnání grafického zpracování i obsahu tehdejších a současných vydání.

V červnu v rámci festivalu Dny nevidomých na Moravě 2015 proběhla v knihovně výstava britské malířky **Sally Booth**, která žila a pracovala v Londýně. „Sally Booth ve své tvorbě vyjadřuje radosti každodenního života,“ uvedla červnová Hláška s tím, že

⁴¹⁸ Hláška č. 2, 2015, s. 19

⁴¹⁹ Hláška č. 3, 2015, s. 20

soudobý styl byl ve tvorbě malířky zastoupen například cestovními skicáký či kresbami na papírové ruličky nebo svitky. Tvořila však i tradiční zátiší a stále více pracovala s fotografií nebo grafikou a filmem.⁴²⁰

Výstava konaná v měsících červnu a červenci byla věnovaná **Janu Husovi** a chtěla připomenout 600. výročí upálení tohoto českého velikána.

S velkým ohlasem se setkala výstava kabelek a módních doplňků z počátku 20. století. Kabelky, rukavičky, klobouky, šperky, pudřenky, flakóny a spousta dalších nezbytností, které tehdejší ženy potřebovaly, byly pastvou pro oči zejména dámské části návštěvníků knihovny.

Poslední výstavou realizovanou v roce 2015 bylo **Kouzlo nití**. Své práce zde vystavovaly krajkářky z Ostravy a Frýdku-Místku.

Kulturní dům Na Rybníčku

Program KD Na Rybníčku zkraje roku 2015 patřil například V. abonentnímu koncertu pro milovníky krásné hudby (18. ledna). Pořad nesl název **To nejlepší z Beethovenky** a sestával ze skladeb Ludwiga van Beethovena, Petra Iljiče Čajkovského a dalších. Interprety byli Rustem Khamidulin (Rusko, Německo – violoncello) a Alexander Sonderegger (Polsko, Německo – klavír).

Únor patřil **Slezskému bálu** (6. února) pod taktovkou Střediska volného času Opava. Zahrála na něm skupina KoprRock z Koprivnice, cimbálová muzika Mladá Jasenka a zatančil folklorní soubor Vrtek a Ischias a Taneční soubor Puls.

Autorské úpravy tradicionálů ze všech koutů světa přinesl 18. února **pořad Cesta kolem světa za 80 minut** v podání Souboru Bardolino ve složení Petr Fischer (housle, zpěv), Margit Koláčková (violoncello, zpěv), Camilo Caller (perkuse). Šlo o VI. abonentní koncert pro milovníky krásné hudby.

⁴²⁰ Hláska č. 6, 2015, s. 21

V případě VII. abonentního koncertu 25. března šlo o zajímavou historickou souvislost a především vynikající umělecký zážitek s vrcholnou interpretační úrovní. Opava si totiž připomněla koncert, ve kterém na den přesně před 111 lety vystoupil v sále opavské restaurace U Třech kohoutů největší houslový virtuóz 19. století po Niccolu Paganinim – Pablo de Sarasate (1844–1908). Program, který si tento španělský houslista a skladatel pro Opavany v roce 1904 připravil, byl tvořen nejen jeho virtuózními skladbami, ale zazněly také sonáty a partity pro sólové housle Johanna Sebastiana Bacha a Kreutzerova sonáta Ludwiga van Beethovena. A stejný program předvedli i tentokrát dva fenomenální interpreti mladé generace – houslista Jiří Vodička a klavírista Martin Kasík. **Jiří Vodička** měl za sebou vynikající úspěchy v domácích houslových soutěžích (například Mezinárodní houslová soutěž Jaroslava Kociana, Beethovenův Hradec), ale stal se také vítězem evropského kola světově proslulé soutěže Young Concert Artists a z celosvětového finále v New Yorku si přivezl druhé místo. Vedle sólistických aktivit a spolupráce s předními dirigenty a orchestry, se kterými hrál po celém světě, se věnoval také komorní hře a od roku 2012 byl členem Smetanova tria. Také umělecký životopis klavíristy **Martina Kasíka** byl plný úspěchů (vítěz soutěže Pražského jara 1998, vítěz Young Concert Artists Competition v New Yorku 1999) a spoluprací s vynikajícími domácími i zahraničními orchestry. Věnoval se také pedagogické práci na pražské konzervatoři a Akademii múzických umění v Praze nebo činnosti prezidenta Chopinova festivalu v Mariánských Lázních.⁴²¹

Na Vánoce dlúhe noce. Tak se jmenoval tradiční pořad, který 6. prosince pořádalo Středisko volného času Opava. Vánoční koncert opavských folklorních souborů a cimbálových muzik doplnil malý lidový jarmark.

Dílo olomouckého rodáka Antonína Saletky představil 16. prosince od 19 hodin v Kulturním domě Na Rybníčku soubor **Ensemble Damian**. Do slezské metropole tentokrát přivezl dílo Saeculum coronatum – Korunované století. Opera jezuitského dramatika Antonína Saletky v sobě skýtá velkolepou alegorickou hru, která byla vytvořena ke stému výročí založení olomouckého jezuitského konviktu roku 1724. Hra má tři roviny – alegorickou, jubilejní a komediální. Nezachovaná hudební složka je obnovena jako pasticcio z hudby olomouckých barokních skladatelů i současných skladatelů působících v budově Jezuitského konviktu – Uměleckého centra Univerzity Palackého v Olomouci.⁴²²

⁴²¹ Hláska č. 3, 2015, s. 21

⁴²² Hláska č. 12, 2015, s. 19

Loutkové divadlo

Kalendářní rok zahajovalo 4. ledna **Divadélka Pajáda** představením Veselé čarování. Divadelní soubor Opal uvedl hru Křesadlo (11. ledna). Divadelní soubor **Siesta** zahrál dvě představení Večeřela's drahá?, a to 15. a 22. ledna. Přijelo také **Divadlo Tramtárie Olomouc** s představením Pohádky o mašinkách (25. ledna).

V únoru byla na programu **Velká cirkusová pohádka** Kejklířského divadla Vojty Vrtka (1. února).

Březnový program v divadle nabídnul například pohádku O Palečkovi v podání **Rodinného divadla Rarášci** (1. března) nebo představení Kocourek Modroočko Divadelního souboru **Sáček** (8.3.). S představením Vyprávění starého vlka aneb Pravda o Karkulce přijela **Divadelní společnost Koňmo** (15. března).

V dubnu se na prknech Loutkového divadla uskutečnila ve dnech 11. a 12. dubna divadelní přehlídka **Opavská rolnička 2015**. Setkání loutkářů a improvizací zápas Divadla Odvaz proběhly rovněž 11. dubna. Do Opavy také přijelo divadlo **Scéna Zlín** s pohádkou O kocouru Mikešovi (19. dubna).

Začátkem května představil Divadelní soubor **Štěk** premiéru bláznivé krimikomedie Paní Fantomasová se zlobí (2. května). **Evropská píseň** neboli opavská regionální soutěž mladých zpěváků v rámci mezinárodní soutěže Piosenka evropejska Ratiboř se konala v Loutkovém divadle 21. května. Multižánrový festival Divadla Vysokozdvižného Soumara **Soumar Fest** se představil 30. května.

Divadelní soubor Rarášci nabídl dětem v červnu představení Anička malířka (7. června). S představením Zlatohlava vystoupil (14. června) **Divadelní soubor Štěk**, a to u Bílé věže zámku v Hradci nad Moravicí. Sezónu tradičně zakončilo Letní kašpaření 21. června. Vůbec poslední hrou před letními prázdninami byla **Stanice č. 3** Slezské ochotnické společnosti.

Matice slezská

V Opavě zemřel 23. ledna ve věku 91 let jeden z nejstarších členů Matice slezské, **Oldřich Šveder**. Byl spolu se svou před dvěma roky zemřelou manželkou členem Matice slezské hned od jejího obnovení v roce 1990. „Patřil k pilným účastníkům matičních akcí až do doby, kdy mu to znemožnila nemoc. Ač povoláním technik, zajímal se o historii a zejména o heraldiku a rodokmeny slezských osobností,“ poznamenal ve zpravodaji MS tajemník Vlastimil Kočvara.

Členská schůze Matice slezské proběhla 23. března 2015 v aule Církevní konzervatoře na Beethovenově ulici.

Od dubna pronajala Matice slezská část **Matičního domu** (prostory po ZUŠ V. Kálíka) spolkům Za Opavu, Bludný kámen a buddhistickému centru.

Opavský odbor MS pořádal na jaře dva **zájezdy**. První z nich mířil do Boskovic a Kunštátu (18. dubna). Zájezd počítal s návštěvou zámku, který byl navrácen původním majitelům. Protože jednu jeho část užívají k bydlení, je přístupná část zámku ve velmi dobře udržovaném stavu stejně jako zámecký park. Dalším cílem výletu bylo židovské město. Druhým cílem byl Kunštát – zámek a také Jeskyně blanických rytířů v Rudce u Kunštátu.

V rámci druhého zájezdu, který se konal v sobotu 30. května, se jeho účastníci podívali na malebné Valašsko. Hlavním cílem byl Vsetín, na programu byla procházka městem a prohlídka Muzea regionu Valašsko ve vsetínském zámku. Po návštěvě muzea zájezd zamířil do Beskyd se zastávkou v Karolince se známou sklárnou.⁴²³

Matice slezská také pokračovala v pořádání festivalu **Beethovenův Hradec**. Již 53. ročník této soutěže se konal ve dnech 25.–28. června 2015 a byl určen studentům oboru viola. Z 64 přihlášených zájemců se soutěže nakonec zúčastnilo 29 účastníků z 11 zemí. Zahajovací koncert Korngold kvartetu s členy mezinárodní poroty si přišly poslechnout přes dvě stovky posluchačů. V následujících třech dnech probíhala náročná tříkolová soutěž, jejíž vítězkou se nakonec stala účastnice z Velké Británie před účastnicemi z Japonska a Ukrajiny. Festival vyvrcholil slavnostním vyhlášením

⁴²³ Zpravodaj Matice slezské č. 76, leden–duben 2015.

výsledků soutěže a koncertem laureátů s názvem Radost z vítězství, který byl natáčen Českým rozhlasem. Součástí slavnostního večera byl také křest knihy Vzácné hudební nástroje na zámku v Hradci nad Moravicí.

V polovině a na konci roku 2015 vydal opavský odbor další dvě čísla **Vlastivědných listů** Slezska a severní Moravy. „Tento časopis si stále drží vysokou obsahovou i grafickou úroveň a také loňský, v pořadí již 41. ročník své čtenáře v dostatečné míře uspokojil,“ poznamenal Zpravodaj Matice slezské.⁴²⁴ Obě čísla tohoto ročníku stejně jako i starší čísla časopisu jsou stále k dostání na sekretariátu Matice slezské v Opavě.

Také v roce 2015 inicioval opavský odbor Matice slezské anketu **Opavská Thálie**, která byla realizována ve spolupráci se Slezským divadlem v Opavě a sponzory. Cenu diváka za umělecký přínos Slezskému divadlu v Opavě v sezóně 2014/2015 získala Ilona Tichá, pedagožka pěveckého oddělení ZUŠ Krnov a sólistka Slezského divadla.

V samotném závěru roku se v prostorách kaple Božského srdce Páně v Marianu v Opavě uskutečnil **tradiční vánoční koncert** pořádaný opavským odborem Matice slezské. Pro návštěvníky byla připravena obnovená premiéra vánoční mše Missa Pastorilia Jana Thenyho, nalezená v hudebním archivu minoritského kláštera v Opavě. Na koncertě vystoupil soubor Musica Variabile složený z členů Kubínova kvarteta Ostrava a členové opery Národního divadla Moravskoslezského v Ostravě.

Nedílnou součástí osvětové a propagační činnosti moderní doby byly **internetové stránky**. Také Matice slezská měla od roku 2013 vlastní stránky www.maticeslezska-opava.cz. Přestože byly tyto stránky věnovány celé Matici slezské, byly plně provozovány a financovány opavským odborem.

Jednou z forem osvětové činnosti Matice slezské byly také **přednášky a besedy**. V roce 2015 byl ve spolupráci se Slezským gymnáziem v Opavě zahájen pilotní projekt, jehož obsahem je zahrnutí přednášek o historii a současnosti Matice slezské do výuky dějepisu v 2. a 3. ročníku gymnázia. Příležitostné přednášky a besedy byly realizovány také v opavském klubu důchodců či při skupinových návštěvách v Matičním domě.

⁴²⁴ Zpravodaj Matice slezské č. 77, únor 2016, s. 3

Opavská kulturní organizace

Opavská kulturní organizace v roce 2015 provozovala svou činnost v prostorách Obecního domu, Domu umění i přilehlého kostela sv. Václava. Celkově se programů nabízených organizací podle výroční zprávy zúčastnilo 59 500 návštěvníků, což v součtu znamenalo druhou nejvyšší návštěvnost od vzniku organizace. Ředitelkou OKO byla Mgr. Jana Hynarová. Během roku se také uskutečnila dvě výběrová řízení na historika a kurátora, v prvním z nich nebyl vybrán žádný vhodný kandidát a z druhého výběrového řízení vhodný kandidát vzešel. Od 2. listopadu na tuto pozici nastoupil **Mgr. David Váhala**.⁴²⁵

Výnosy OKO činily přes 17 miliónů, z toho příspěvek zřizovatele tvořil 14 miliónů korun, z toho bylo 4,8 miliónu určeno na mzdové náklady. Zřizovateli bylo zpět vráceno 2,5 miliónu z investičního fondu. Náklady na fungování OKO se pohybovaly ve výši 16,3 miliónu.⁴²⁶

Obecní dům

V Sále purkmistrů probíhaly například jednou za měsíc setkání s úspěšnými podnikateli a byznysmeny **Business Heroes**. Na setkání nazvané Stále v pohybu přijala 13. dubna pozvání majitelka reklamní agentury Michaela Tajovská.

Galerie Obecního domu

V galerii proběhlo 9 výstav, které shlédlo 8 031 návštěvníků, animační programy navíc vidělo 224 zájemců.⁴²⁷

Expozice Cesta města

V rámci expozice proběhlo 5 výstav a 84 přednášek, návštěvnost se vyšplhala na 12 408 lidí a animačních programů se zúčastnilo 2 714 lidí.⁴²⁸ Mezi jinými můžeme

⁴²⁵ Výroční zpráva 2015. Opavská kulturní organizace, p. o., s 12–13

⁴²⁶ Tamtéž, s. 14

⁴²⁷ Tamtéž, s. 8

jmenovat například výstavu **Opava železniční** (9. října 2014 – 31. března 2015), kterou vidělo 5 972 návštěvníků. Opava železniční představovala významný výstavní projekt expozice Cesta města. Vlastní realizace, která zahrnovala mj. vydání publikace, vycházela z badatelské práce Michala Petra za přispění dalších autorů. Smyslem této výstavy bylo poukázat na úsilí Opavy 19. století stát se železničním uzlem Rakouského Slezska, tj. získat výhodnou pozici na hlavních dálkových obchodních trasách. V podmínkách své doby tím společenská a ekonomická elita sledovala možnost optimalizovat postavení města v rámci středoevropského prostoru. Pozoruhodný byl přitom samotný proces vzniku jednotlivých projektů a fáze výstavby, v nichž se odráželo soupeření železničních společností. Návštěvník se tak dozvěděl, proč vznikly v Opavě dvě nádraží, a zjistil také, proč výstavba některých tratí ztroskotala. Ambicí výstavy bylo také ukázat, jak železnice ovlivnila život lidí ve městě, a také naznačit, jak se měnila kultura cestování. V rámci výstavy proběhlo i několik doprovodných programů – ve spolupráci s železničním klubem se například uskutečnila 7. března projížďka historickým vlakem. Další z doprovodných akcí byla víkendová výstava železničních modelů 20.–22. února.⁴²⁹

Další z výstav byla **Troppau 1945. Opava v roce nula**, na kterou se návštěvníci mohli podívat od 24. dubna do 31. srpna. Výstava odkazovala na traumatizující zkušenost konce druhé světové války, jejíž následky zcela změnilы tvář města i skladbu jeho obyvatel. Hledala odpovědi na řadu otázek: co se v Opavě a jejím okolí dělo před příchodem fronty, jak probíhaly boje o město a jaké následky si přelomové události roku 1945 vyžádaly. V názvu výstavy se záměrně odrážel motiv počátku a konce, stejně jako komplikovaný vztah Čechů a Němců. Výstava měla dvě hlavní části, v expozici Cesta města byl prezentován společenský kontext událostí a v exteriérech města bylo rozmístěno deset panelů, které připomněly zničené a těžce poškozené objekty či místa, které měly v roce 1945 zvláštní důležitost. Celkově výstavu shlédlo 4 836 osob.⁴³⁰

Další z výstav se věnovala opavskému pivovarnictví a nesla název **Opavský pivovar. Od zrození k současnosti**. Výstava představila dějiny pivovarnictví ve městě od středověku až po zánik podniku v roce 2010, nabídla také pohled do výrobních provozů a distribuce. Celková návštěvnost výstavy za rok 2015 činila 1 083 osob.⁴³¹

⁴²⁸ Výroční zpráva 2015. Opavská kulturní organizace, p. o., s. 7

⁴²⁹ Tamtéž, s. 70

⁴³⁰ Tamtéž, s. 72

⁴³¹ Tamtéž, s. 76

Výstava **Weherschild města Opavy 1915** (5. září – 31. října 2015) v Klenotnici Obecního domu si kladla za cíl připomenout fenomén branných symbolů, které před sto lety zaplavily středoevropský prostor, a jejichž hlavní funkcí byl výběr finančních prostředků pro vdovský a sirotčí fond. Celková návštěvnost byla 331 osob.⁴³²

Celkově zaznamenala expozice za rok 2015 návštěvnost 15 122 lidí.⁴³³

Dům umění a bývalý kostel svatého Václava

V prostorách bývalého dominikánského kláštera se uskutečnilo 21 výstav. Celkově Dům umění i kostel navštívilo 15 766 zájemců a animační programy vidělo 3 764 návštěvníků.

První výstavním blokem od 16. ledna do 25. února byla fotografická kolekce nazvaná **Drtikol / Funke / Rössler / Wiškovský / Mistři české avantgardní fotografie**. Díky spolupráci s Institutem tvůrčí fotografie mohla být v Domě umění prezentována výstava fotografií čtyř nejznámějších fotografů české avantgardy. Návštěvníci mohli vidět díla, která nejsou pouhou napodobeninou cizích vzorů, ale výrazně se podílela na vývoji umělecké fotografie i v mezinárodním kontextu. Kurátorem výstavy byl vedoucí Institutu tvůrčí fotografie Prof. PhDr. Vladimír Birgus. V kostele svatého Václava dobíhala výstava z předchozího roku – Giganti doby ledové (do 18. ledna). Atrium Domu umění zaplnili autoři Jerzy Olek a Zdeněk Stuchlík s projektem **Neurčitý prostor / Uncertain Space**. Výstava byla pojata jako dialog dvou fotografů – Jerzyho Oleka, uměleckého fotografa, teoretika umění a vysokoškolského pedagoga, a prací Zdeňka Stuchlíka, fyzika a profesora teoretické fyziky a astrofyziky. Oba autoři předkládali divákovi svou představu neurčitého prostoru. Ve sloupové síni mohli návštěvníci vidět prezentaci **Keret House... aneb Jak zabydlet škvírku... a ostatní projekty Jakuba Szczęsného**. Výstava vznikla ve spolupráci s Kabinetem architektury a byla připravena nevšední formou. Fotografie architektonických projektů byly umístěny na světelných panelech v prostoru sloupové síně. Šlo například o nejužší dům světa, který má rozlohu 14 m² a je natolik pozoruhodný, že jej do své sbírky současné architektury zařadilo prestižní Muzeum moderního umění v New Yorku. V oratoři byla umístěna výstava **Vůně uhlí stále v nás** (do 3. května). Výstava vzešla ze spolupráce Opavské kulturní organizace s Galerií výtvarného umění v Ostravě. Jak

⁴³² Výroční zpráva 2015. Opavská kulturní organizace, p. o., s. 74

⁴³³ Tamtéž, s. 8

už název napovídá, prezentovaná díla se týkala meziválečné Ostravy. Tehdy se v regionálním výtvarném umění nejfrekventovaněji objevovala sociální tematika. Dokladem tvorby mapující havířské realie byly například malby Ferdiše Duši, Viléma Wünscheho, Vladimíra Kristina, Valentina Držkovice nebo Jana Zrzavého a také sochy Augustina Handzela a Jindřicha Wielguse. Kurátorkou výstavy byla Gabriela Pelikánová. Celý výstavní blok navštívilo 1 228 lidí.⁴³⁴

Druhý blok zahrnoval kromě jiného výstavu **Andyho Warhola** (6. března – 3. května). Podle pořadatelů největší výstava roku nazvaná **Andy Warhol / 15 minut slávy** představila americkou ikonu pop artu. Opavská výstava byla největší v republice. Její části byly u nás k vidění v Praze a na zámku Hluboká. Návštěvníci mohli obdivovat známé portréty Marylin Monroe a Mao Ce-tunga nebo sérii Campbellových polévek a také granolitografie, knižní ilustrace a plakáty ze světových výstav. Výstava nabídla i doprovodné programy, například divadelní představení nazvané od A k B a zase zpět, kde A je Warhol a B jsou všechny ženy, které mu pomohly zabít čas. Inscenace Divadla Najt se odehrála přímo v atriu Domu umění. Další z akcí byla přednáška Rudo Prekopa, spoluautora knihy o Warholovi a iniciátora Muzea Andyho Warhola v Medzilaborcích. Diváci si také mohli vyzkoušet techniku sítotisku a vyrobit si tričko s motivem z výstavy. Vernisáž výstavy se konala 5. března a zahrála na ní kapela Fiction, založená Mejlou Hlavsou a bratry Vozáryovými. Kurátorem výstavy byli Jan Kunze a Miroslav Houška.⁴³⁵ Další z výstav byla **Pokorná zátiší uplývajícího času** Jiřího Siostrzonka v kostele sv. Václava (11.–29. dubna). Výstava byla připravena v rámci 19. ročníku festivalu Další břehy. Ve stejném termínu a také jako součást festivalu byla v kostele k vidění také výstava Venduly Kolářové **Otisky duše**. Vendula Kolářová, studentka Ateliéru sochařství 2 na brněnské fakultě výtvarných umění vytvořila soubor látkových otisků těla, které mohly připomínat sádrové odlitky lidských těl nalezených archeology v Pompejích. Druhý blok zaznamenal návštěvnost ve výši 6 539 lidí.⁴³⁶

Ve třetím bloku se prezentovali opavští fotografové. Výstava nesla název **25 let Institutu tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě** a k vidění byla ve všech prostorách Domu umění kromě oratoře od 15. května do 28. června. Byl zde prezentován výběr prací z posledních pěti let, který zahrnoval širokou škálu témat a stylů, které se objevují ve volné tvorbě studentů a absolventů nejenom z České

⁴³⁴ Výroční zpráva 2015. Opavská kulturní organizace, p. o., s. 19–20

⁴³⁵ Hláska č. 3, 2015, s. 19

⁴³⁶ Výroční zpráva 2015. Opavská kulturní organizace, p. o., s. 20–23

republiky, ale i ze Slovenska, Polska, Itálie a dalších zemí. Vedle fotografií byly také prezentovány fotografické publikace. Institut tvůrčí fotografie k výstavě připravil obsáhlý česko-anglický katalog. V oratoři byly od 18. května do 18. června vystaveny **Maturity uměleckých oborů**. Maturitní práce studentů Střední školy průmyslové a umělecké se veřejnosti představovaly již potřetí. Prezentovaly se zde obory: Grafický design, Průmyslový design, Tvorba hraček a herních předmětů. Do Domu umění zavítalo v tomto období celkem 2 394 návštěvníků.⁴³⁷

Čtvrtý blok (15. července – 23. srpna) zahrnoval ve sloupové síni v 1. patře výstavu Richarda Ludwiga Assmanna nazvanou **Obraz opavské každodennosti**. Šlo o výstavu malby a především grafiky připravenou u příležitosti 50. výročí umělcovy smrti. Převážná část vystavených plakátů, pohlednic, letáků a ilustrací pocházela ze sbírky Rudolfa Dybowicze. Ve druhém patře sloupové síně byla k vidění výstava **Barcelonská architektura a design**. Výstava, kterou připravil Kabinet architektury, představila projekty katalánského uskupení nastupujících španělských architektů (BAND – Barcelona Architecture 'N' Design), kteří spojili své síly za účelem společného prezentování svých idejí a prací. Na terase Domu umění byla prezentována výstava **Barevné smalty**. Zahrnovala barevné smaltované vany výtvarníků z České republiky, Polska, Slovenska a Maďarska. Umělci se takto snažili originálním uměleckým projevem upozornit na mizející technologii klasického průmyslového smaltu a přivést ho znovu do našich domovů. Fotografickou výstavu nazvanou **No Stress** představili Jana Jabůrková a Jiří Turek v atriu Domu umění. Jejich snímky zachycovaly život obyvatel Kapverdských ostrovů. Výstava fotografií byla prodejní a výtěžek z prodeje věnovali autoři na podporu opavského komunitního centra Anima Viva. **Valentin Držkovic – zase mezi svými!** Tak se jmenovala výstava prací rodáka z Velké Polomi, kterou zapůjčila Galerie výtvarného umění v Ostravě. V oratoři byla k vidění do 1. listopadu 2015. Valentin Držkovic během druhého pařížského pobytu mezi léty 1929–1932 maloval sociální motivy a zachycoval žebráky a nezaměstnané. V té době vznikl Držkovicův nejslavnější malířský cyklus Haldy, jímž představil Paříži Ostravsko s pro něj typickými reáliemi. Celý blok výstav v tomto období vidělo 536 návštěvníků.⁴³⁸

Pátý blok (4. září – 1. listopadu) sestával také z několika výstav. Ve sloupové síni v 1. patře byla připravena ve spolupráci se Slezským zemským muzeem výstava **Domov jménem Slezsko**. Kurátorka výstavy Lenka Rychtářová se zaměřila na

⁴³⁷ Výroční zpráva 2015. Opavská kulturní organizace, p. o., s. 23

⁴³⁸ Tamtéž, s. 24–25

výtvarné ztvárnění krajiny domova, krajiny citově velmi blízké význačným osobnostem slezské výtvarné scény. Byla zde prezentována díla předních výtvarníků a fotografů – Valentina Držkovice, Heleny Salichové, Ferdiše Duši, Jana Sládka, Fritze Krusperského, Zdenka Máčela a dalších. V kostele svatého Václava návštěvníci mohli vidět výstavu **Světlo ve vláknu** Evy Damborské. Výstava s podtitulem Umělecká tkanina v prostoru prezentovala instalace vytvořené ze lnu, který autorka zkombinovala s dalšími materiály, jako jsou gáza, ruční papír, vlizelín a drát. Kostel dále hostil fotografie Jindřicha Štreita (od 4. do 30. září) z cyklu **Domov (bez) domova**. Fotograf Jindřich Štreit chtěl výstavou ukázat reálné bydlení těch, kteří o svou „klasickou“ střechu nad hlavou přišli. Výstava se konala u příležitosti oslav 25. výročí Armády spásy od znovuoobnovení její činnosti v České republice. V refektáři se představila výstava **Ve šlépějích Sherlocka Holmese**, která mapovala různé podoby slavného detektiva v českých ilustracích, komiksech, divadelních hrách a filmech v průběhu 20. století. Výstavu připravil ve spolupráci s Domem umění historik umění Tomáš Kolich. Atrium nabídlo výstavu **Závislost / kreslený humor**. Výstava byla zapůjčená Českou unií karikaturistů a skládala se z více než sta kreseb vystihujících nepřeborné množství a druhů závislostí. Podíleli se na ní autoři nejen z Čech, ale i z Polska a Německa. Pátý cyklus výstav ve sledovaném období navštívilo celkem 2 645 návštěvníků.⁴³⁹

Šestý blok (12. listopadu 2015 – 3. ledna 2016) patřil kromě jiného výstavě **Japonsko** Daniela Šperla ve sloupové síni ve 2. patře. Výstavní soubor byl sestaven ze snímků, které autor vyfotografoval během pěti cest po Japonsku v období mezi lety 1997 až 2015. Černobílé fotografie zachycovaly dynamický život zdejších obyvatel, ale také jejich tradice, historii, kulturu a zvyky. **Malba a litografie** autorů Emmy Srnkové a Jana Skorky Lauka byly vystaveny ve sloupové síni v 1. patře. Litografie Emmy Srnkové a olejomalby Jana Skorky byly na první pohled zcela rozdílné. Návštěvník však mohl zpozorovat, že některá témata, výrazný kolorit a bohatou fantazii mají díla těchto malířů společnou. Instalace byla připravena tak, aby se jednotlivé obrazy a témata navzájem doplňovaly a vznikl tak jeden celek. V kostele prezentoval Imrich Veber výstavu fotografií nazvanou **Nejeden život žijeme mezi vámi**. Autor společně s organizací Marianum představil na černobílých i barevných fotografiích momenty ze života hendikepovaných klientů tohoto zařízení. Atriu patřila výstava **Umělci čistého srdce**. Šlo o rozsáhlou výstavu, která představila díla čtyřiceti tvůrců umění naivního, lidového a art brut ze sbírky olomouckého sběratele Pavla Konečného. Díla pocházela

⁴³⁹ Výroční zpráva 2015. Opavská kulturní organizace, p. o., s. 26–27

nejenom z Moravy, Čech a Slovenska, ale také z Polska a Itálie. Obrazy, kresby, sochy ze dřeva či z kamene dokumentovaly spontánní a autentickou tvořivost lidí v oblasti výtvarného umění nepoučených nebo svérázných osobností, které v tvorbě vyjadřující jejich nejnítěrnější pocity nacházejí často jediný smysl své existence. A konečně v oratoři byla k vidění výstava **Válečný mrak**. Výstava byla koncipována jako reflexe válečného dění v rámci umění. Jednu rovinu tvořili autoři a díla reflektující tísnivou atmosféru doby před vypuknutím samotného konfliktu, druhou bylo vystižení období protektorátu a třetí rovinu představovala díla autorů, kteří prožili válečné útrapy osobně. Výstavu zapůjčila Galerie výtvarného umění v Ostravě. Dům umění během šestého cyklu výstav navštívilo celkem 1 001 návštěvníků.⁴⁴⁰

Klub Art

V klubu se uskutečnilo 89 akcí, zejména koncertů a také 35 přednášek s celkovou návštěvností 8 593 lidí.⁴⁴¹

Do Klubu Art zavítala například 22. ledna kyjovská zpěvačka Nikola **Mucha**, kterou proslavily písně Ježíš nebo Chlapi sú kokoti. **Gymplbands** byl název programu, ve kterém 28. ledna vystoupily kapely Slezského gymnázia v Opavě. Na programu bylo i divadlo, například 29. ledna proběhlo představení Divadla MALÉhRY **Biostory** v obsazení Daniela Zbytkovská, Barbora Seidlová, Nikola Zbytovská.

V únoru se například v klubu uskutečnila přednáška s projekcí **Na cestách za intuicí – Hledání v Kolumbii**. Podle autorky nešlo o cestovatelskou přednášku v pravém slova smyslu. Divákům spíše ukázala kus osobní cesty, kterou díky životu v Kolumbii prošla, a místa, která navštívila a na kterých dohromady dva roky žila. Šlo o setkání se zemí plnou hudby, kávy a veselých lidí. Zemi plnou přírodních krás, rušných měst, ale také ozbrojeného konfliktu.⁴⁴² V únoru v klubu zahráli také **Tata Bojs** a s poslechovým pořadem o Lou Reedovi přijel do Klubu Art **Jiří Černý**.

V březnu přivezl do klubu **Járův poděbradský ochotnický soubor** cimrmanovskou hru Dobyť severního pólu (7. března). Indie-popová kapela Lake Malawi zde zahrála 13. března. **Blanka Šrůmová** a **Jan Sahara Hedl** se společným projektem vystoupili

⁴⁴⁰ Výroční zpráva 2015. Opavská kulturní organizace, p. o., s. 28–29.

⁴⁴¹ Tamtéž, s. 8

⁴⁴² Tamtéž, s. 48

20. března. Projekt spojoval bývalou členku Tiché dohody a bývalého člena skupin Duševní hrob nebo Precedens.

Duben byl kromě jiného ve znamení koncertu **Michala Hružy** 7. a 10. dubna. Předtím vystoupil se svým poslechovým pořadem hudební publicista a kritik **Jan Rejžek** (2. dubna). **Lenka Dusilová** s kapelou Baromantika zahrála 24. dubna.

V květnu kromě jiného zahrála v „Artu“ **Druhá tráva**, kterou založil Robert Křesťan (21. května). **Peter Lipa Band** zahráli v klubu 24. května. Na 26. května se podařilo pozvat novozélandskou zpěvačku **Princess Chelsea** (hlavně známou díky hitu The Cigarette Duet). Koncem měsíce se uskutečnil pod taktovkou OKO i **Opavský básnický maraton**. Šlo již o třetí ročník, který byl tentokrát „pojízdný“. Za poezii zavezl diváky společně s autory historický autobus Karosa ŠL-11. Stejně jako v uplynulých letech představil deset básníků z celé republiky, mj. laureátku loňské ceny Magnesia Litera za poezii Olgu Stehlíkovou nebo předloňského vítěze Ceny Jiřího Ortena Ondřeje Hanuse. Pražský básník a prozaik Viktor Špaček na maratonu pokřtil svou novou sbírku, která mu vyšla u nakladatelství Perplex.⁴⁴³

V červnu se uskutečnila v Klubu Art první premiéra představení **Ta moje Lolita** divadla GaFa. Byl to příběh Roberta, který miloval Lolitu. Miloval ji tak, jako žádnou jinou knihu. Miloval ji tak, že chtěl alespoň částečně prožít to, co hrdinové slavného příběhu, a tak se různými tlaky snažil své okolí dostávat do podobných situací. Autorský příběh byl volně inspirován Lolitou Vladimira Nabokova. Představení režíroval Jakub Stránský a dramaturgyní byla Hana Grigarcziková.⁴⁴⁴

V zářijovém programu se objevilo například představení **Z deníku hraběnky M.** neboli Pozoruhodný příběh japonské dívky, která se stala hraběnkou na českém panství. V roli Micuko se českým divákům představila Zora Jandová, pro niž se po postavě Fridy Kahlo a Edith Piaf stala Micuko Aojama téměř životní rolí. „S hereckou bravurností se dokáže měnit z naivní sedmnáctileté dívky ve zralou, částečně ochrnutou ženu na prahu šedesátky a navíc v obou polohách střídá s naprostou přirozeností dva tak vzájemně odlišné světy,“ psala výroční zpráva.⁴⁴⁵

⁴⁴³ Výroční zpráva 2015. Opavská kulturní organizace, p. o., s. 55

⁴⁴⁴ Tamtéž, s. 55

⁴⁴⁵ Tamtéž, s. 56

V rámci festivalu Bezručova Opava se v klubu uskutečnila projekce dokumentárních filmů Petra Jančárka mj. *Pravda a láska musí... aneb návod, jak se dostat s pomocí Fidela Castra a Henryho Kissingera do Kanceláře Václava Havla* (22. září).

Nadžánrové seskupení **Lanugo** vystoupilo v klubu 1. října. Hudební seskupení hrající moderní pop, jazz a soul s jemnými doteky elektroniky propojovalo hned několik silných momentů a trumfů. Dynamický vokál Markéty Foukalové doprovázeli klavírista Viliam Béreš, kontrabasista Rastislav Uhrík, bubeník Martin Kopřiva, kytarista Mirek Šmilauer a perkusionista Martin Novák (který navíc ovládal sampler). Převážně autorská tvorba vynikala neotřelými aranžemi a barevností hudebního vyjádření. Podle výroční zprávy byly koncerty skupiny Lanugo výjimečné svou intimní náladou.⁴⁴⁶

Dunajská vlna připlula do Opavy 3. října. Legendární alternativa byla pokračováním někdejší kapely Dunaj, kterou prošly takové osobnosti jako Iva Bittová, Pavel Koudelka, Pavel Fajt nebo Pavel Richter. Původní Dunaj ukončil svou činnost v roce 1998, když v pouhých 43 letech zemřel její frontman – Jiří Kolšovský. Od té doby si všichni šli po svých, dělali vlastní projekty nebo nastoupili do dalších kapel. Žádostem o obnovení Dunaje tvrdě vzdorovali. Ale časy se mění a temně podmanivé písně se znovu vynořily jako dunajská vlna, ve které zakládající členové Josef Ostřanský a Vladimír Václavěk znovu spojili své síly, společně s bubenicí Michaelou Antalovou (alt. Danielem Šoltisem).

Skupina **Kopyto** pokřtila v Klubu Art své další CD. V pořadí již třetí desku pokřtila kapela ve stejných prostorách jako před čtyřmi lety. Folková skupina obohatila své klasické složení, které tvoří Šárka Černoorská (housle, zpěv), Lenka Weiglhoferová (zpěv), Pavel Machold (kytara, zpěv) a Tomáš Andryšek (basová kytara), o nový zvuk, jenž představuje Hana Weiglhoferová (cajon). A je zřejmé, že kapele tato kombinace svědčí. Důkazem může být například letošní interpretační i autorská Porta, cena diváka ve finále soutěže Moravský vrabec či cena za nejlepší zpěvačku Moravy a Slezska. Na novém CD Zrcadlobytí jsou opět autorské melodie i texty v některých aranžích obohaceny o příčnou flétnu (Přemysl Khýr) nebo dobro (Luboš Novotný).⁴⁴⁷

V říjnu se uskutečnilo v Klubu Art několik představení divadelní přehlídky **Malá inventura Opava 2015**. Vystoupila například cyberpunková performance **KO.MIX.X1** (12. října), která byla inspirována komiksem Káji Saudka a Miloše Macourka Muriel & Andělé a Muriel & Oranžová smrt. Příběh plný křídel, ohně, světél, lásky a nenávisti

⁴⁴⁶ Výroční zpráva 2015. Opavská kulturní organizace, p. o., s. 56

⁴⁴⁷ Hláska č. 10, 2015, s. 21

zavedl diváky do světa ožvládnutého komiksu. Fyzické divadlo ve spojení s prvky fireshow, nového cirkusu, akrobacie, gigantických hořících lan, chůd na rukou a nohách, žonglovacích pyramid a objektových manipulací, tance v hořících obručích. To vše v působivých choreografiích ve spojení se zpěvem a autorským, naživo mixovaným djským setem. Dalším představením byly **Prasečiny** Divadla Bufet (13. října). Šlo o inscenaci na motivy knihy Les Truismes od Marie Darrieussecq. Román této francouzské autorky byl zveřejněn roku 1996 a zaznamenal tak veliký úspěch, že se autorka vzápětí rozhoduje opustit svou původní (učitelskou) profesi a nadále se věnovat již jen psaní. Představení Imago přivezlo **Studio ALTA** 14. října, což byl taneční duet volně inspirovaný textem C. G. Junga. A konečně formace **SuperNaturals** vystoupila s představením ME-SA 15. října. Představení pojednávalo o příběhu dvou úplně obyčejných smrtelníků, kteří se rozhodnou stát superhrdiny.⁴⁴⁸

Folkový večer s **Půljablkoněm** se uskutečnil 24. října. Půljablkoň tvořil Michal Němec a fenomenální zpěvačka Marie Puttnerová. Duo vzniklo počátkem roku 2014 a téhož roku uvedlo v Hradci nad Moravicí na festivalu Hradecký slunovrat do života první společné CD, které obsahuje 14 autorských písní a jeden bonus. Na portále Folktime.cz získali v hodnocení kritiků nejvyšší ohodnocení ze všech alb vyšlých v roce 2014. V anketě Radia Proglas, do níž svým názorem přispělo 70 hudebních publicistů, pořadatelů a vybraných muzikantů, se CD Půljablkoň dostalo mezi 6 nejlepších desek loňského roku.⁴⁴⁹

V listopadu v Klubu Art vystoupily například společně kapely **Nšoči**, **Los Perdidos** a **Rotující kedluben** 20. listopadu. „Los Perdidos – potulní mariachis ze všech koutů Moravy mixují už přes 15 let hudební styly v jejich jedinečný vlastní „chiapaspunk“. Perdidos jsou jasná rytmika, bláznivá dechová sekce, uhrančivé melodie a to vše navíc pouze španělsky a přímo ze srdce,“ tak popisovala hudební projev kapely výroční zpráva.⁴⁵⁰ Jak dále uváděla výroční zpráva, další z vystupujících, punkrocková skupina Nšoči vznikla 1. května 1990 v Uherském Hradišti. Jejím otcem byl Pavel Knap a matkou půvabná Kroměříž. Prapůvodní sestava natočila demo, které v roce 1994 vydala firma Black Point pod názvem Jaxi Taxi. Po změnách v sestavě vydala v roce 1999 Nšoči další album Nautilus. „Třetí deska s názvem Morava Vltava Labe vznikla roku 2003. Od toho roku koncertovala Nšoči opět v čistě punkové sestavě kytara,

⁴⁴⁸ Výroční zpráva 2015. Opavská kulturní organizace, p. o., s. 57 a 58

⁴⁴⁹ Tamtéž, s. 58

⁴⁵⁰ Tamtéž, s. 60

basa, bicí, zpěv, občas s hosty a jaxitaxi slaví 20 let alba Jaxi Taxi,“ uvádělo se dále ve výroční zprávě.⁴⁵¹

Jedna z největších klubových hvězd, **Kapitán Demo**, vystoupila v klubu 27. listopadu. Druhá deska tlustého protivy Kapitána Dema se jmenovala *Okamžitě odejdi do svého pokoje a vrať se, až budeš normální*. „Víc a zábavněji za uši česká (nejen) hudební scéna dlouho nedostala,“ komentovala výroční zpráva. Kapitán Demo vystoupil spolu s DJ Kayem Buriánkem a opavskou kapelou Psychonaut.⁴⁵² Den poté zahrála v Opavě **Tichá dohoda**. Kapela oslavila v prosinci 2011 své 25. výročí. V dubnu 2015 vyšlo kapele nové album s deseti coververzemi britských nezávislých kytarovek manchesterské scény pod názvem *Kladno Manchester*.

Vystoupení **Milana Vilče a Jiřího Bučánka** měl klub na programu 3. prosince. Duo ve složení Jiří Bučánek (vibrafon) a Milan Vilč (piano) vzniklo v roce 2012 spoluprací dvou muzikantů, kteří spolu pravidelně hrávali na jazzové opavské scéně v projektu Milan Vilč trio. Jiří Bučánek (absolvent Janáčkovy konzervatoře v Ostravě a Janáčkovy akademie v Brně, oboru Klasické bicí nástroje) oslovil Milana Vilče (absolvent Lidové konzervatoře v Ostravě a známý opavský jazzový pianista) s nabídkou ke spolupráci. „V repertoáru mají skladby klasického, popového i jazzového charakteru a celkově se pohybují na hranicích artifiční i nonartifiční hudby. Tento v našem kraji jedinečný projekt má za sebou několik úspěšných vystoupení na různých vernisážích a koncertech pod názvem *Rozhovor vibrafonu s klavírem*,“ uvedla výroční zpráva.⁴⁵³

Do klubu zavítal **Jan Rejžek** (8. prosince) nebo jazzová pianistka Beata Hlavenková (17. prosince). V rámci cyklu Středeční přednášky se Slezským gymnáziem besedoval Jiří Folta na téma **Bible** (9. prosince). Sezónu v „Artu“ uzavírala domácí kapela **Kofein** spolu s **Lety mimo** 26. prosince 2015.

Šestým rokem v Klubu ART úspěšně pokračoval projekt **Jazz context**, ve kterém pořadatelé představovali aktuální projekty české i zahraniční jazzové hudby. Šestým rokem v Klubu ART rovněž také úspěšně pokračoval projekt **Theatro** s aktuálními projekty české alternativní divadelní scény. V Klubu ART také pokračovaly středeční přednášky se Slezským gymnáziem.⁴⁵⁴

⁴⁵¹ Výroční zpráva 2015. Opavská kulturní organizace, p. o., s. 61

⁴⁵² Tamtéž, s. 62

⁴⁵³ Tamtéž, s. 64

⁴⁵⁴ Tamtéž, s. 3

Slezské divadlo

Slezské divadlo přichystalo na sezónu 2014/2015 dvanáct premiér i baletní školu pro seniory. Na programu bylo šest činoher a stejně tolik premiér operního a operetního souboru. Mottem divadla bylo – *Jedeme do nové sezóny a za stejné ceny*. Hned první premiérou nové sezóny byl Moliérův **Zdravý nemocný** (14. září 2014). „Hra patří k těm nejlepším, které (Molière) napsal, protože v ní soustředil celou svou celoživotní zkušenost. Objevují se v ní odkazy na jeho dřívější tituly a má potenciál oslovit i současného diváka,“ přiblížil šéf činohry Roman Groszmann. Na výročí 25 let od sametové revoluce se divadlo rozhodlo reagovat uvedením hry v české premiéře **Plné ruce revoluce**, kterou napsal mladý režisér Jan Lesák z pražské DAMU. Očekávalo se od ní, že bude svěží inscenací v moderním duchu, už proto, že sám autor tuto dobu nezažil, protože právě v listopadu roku 1989 se Jan Lesák narodil. Premiéru měla hra 16. listopadu 2014. Muzikál **Miliónová svatba** byl moderní verzí příběhu Romea a Julie a uzavřel sérii muzikálů, na kterých se Roman Groszmann autorsky podílel. Jeho premiéru uvedlo divadlo 18. ledna 2015. Titulem, který následoval, byla detektivka **Osm žen**, uvedená v premiéře 22. března 2015. „Hra skýtá nejen humor a napětí, ale i příležitosti pro osm hereček vytvořit zajímavé herecké kreace se silným příběhem,“ uvedl šéf činohry. Na konec sezóny dramaturgie divadla zařadila komedii **Být nebo nebýt**, přepis známého filmu ze 40. let do divadelní podoby, který se hrál pouze jednou v Národním divadle v Praze. Premiéru měla hra 24. května 2015. Operní a operetní soubor odstartoval sezónu Janáčkovou operou **Její pastorkyňa**, která měla v Opavě při posledním uvedení velký úspěch (premiéra 12. října 2014). Divadlo uvedlo i pohádkový muzikál **Mrazík**, a to ve velké filharmonické verzi (premiéra 14. prosince 2014). Dramaturgickým bonbónkem pro operní diváky byl jistě Verdiho **Macbeth**, který měl premiéru 1. března 2015. Z operetní klasiky pak měla premiéru **Veselá vdova** 26. dubna 2015 a závěr sezóny patřil další komedii, Donizettiho **Nápoji lásky**, který byl premiérově uveden 21. června 2015. Díky dotaci z Ministerstva kultury přesahující dva milióny korun divadlo opět nemuselo zvýšit ceny.⁴⁵⁵

⁴⁵⁵ Hláska č. 7–8, 2014, s. 20 a také bulletin k předplatnému na sezónu 2014/2015

Nyní se blíže věnujme jednotlivým premiérám a dalším událostem ze života divadla v sezóně 2014/2015.

Operní soubor Slezského divadla uvedl v neděli 12. října v rámci Roku české hudby premiéru proslulého díla Leoše Janáčka **Její pastorkyňa**. V recenzi psala Jitka Hrušková v Opavském a Hlučínském deníku o tom, že publikum přijalo operu nadšeně, o čemž svědčil dlouhotrvající závěrečný aplaus ve stoje. „Tleskat bylo rozhodně zač. Miláčky publika se stali zejména Katarína Jorda Kramolišová, která Kostelničku předvedla v dokonalém pěveckém i hereckém projevu, Tereza Kavecká za Jenůfu a Juraj Nociar za Števu,“ uvedla Hrušková. Potlesk si však podle ní plně zasloužili i další účinkující Jakub Rousek (Laco), Šárka Maršálová (Buryjovka), Zdeněk Kapl (Stárek), Dalibor Hrda (rychtář), sbor, orchestr s Petrem Šumníkem, režisérka Jana Pletichová Andělová i výtvarníci scény a kostýmů Jaroslav Milfajt a Tomáš Kypta. „Společně připravili návštěvníkům velmi příjemný večerní zážitek a Její pastorkyňa se jejich zásluhou může vydat na pouť po abonementních skupinách. A nejenom po nich. Pamětníci vědí, že i předchozí uvedení Její pastorkyně v roce 1992 bylo v režii Václava Věžníka a pod taktovkou Oldřicha Bohuňovského velmi úspěšné,“ dodala Hrušková. Slezské divadlo inscenaci odehrálo mimo jiné též v Praze na prestižním operním festivalu českých hudebních divadel. Kostelničku tu v roce 1993 ztvárnila Jarmila Vidlářová a Valentina Tchavdarova doslala ocenění za Jenůfu. Divadelní orchestr vedl Oldřich Bohuňovský. Kolo dějin se znovu vrátilo. Slezské divadlo poslalo Její pastorkyňu 24. ledna znovu do Prahy a předvedlo ho tam odborníkům i návštěvníkům tohoto tradičního operního festivalu.⁴⁵⁶ I tentokrát Prahu Její pastorkyňa nadchla. Opavané ji předvedli ve Stavovském divadle. V současném provedení vedl orchestr Slezského divadla Petr Šumník a pražské publikum poznalo Jenůfu v podobě Terezy Kavecké a Kostelničku jim představila Katarína Jorda Kramolišová. „Poslední slovo v umístění Slezského divadla měla odborná porota, ale už v únoru bylo jisté, že diváci ve Stavovském divadle byli nadšeni. Netajili se blahopřáním i přáním vítězství. Bravo volali ještě při desáté děkovačce. Opavané mohou být na svou operní scénu stále právem hrdí,“ psala Jitka Hrušková. „V rámci festivalu Opera 2015 jsem viděl vaši Pastorkyni a nestačil jsem žasnout nad skvělou uměleckou úrovní. Za tu by se nemuselo stydět ani pražské Národní! Ve srovnání s pražskou Jenůfou však bylo ve vašem představení navíc srdce a z jeviště i z orchestřiště sálala upřímná snaha vydat ze sebe to nejlepší. Tento pocit mi chyběl i v Metropolitní opeře, kterou jste v tomto ohledu s přehledem předběhli,“ citovala

⁴⁵⁶ http://opavsky.denik.cz/kultura_region/kultura-recenze-jeji-pastorkyna18102014.html, publikováno 18. 10. 2014

Hrušková jeden z ohlasů na pražské představení.⁴⁵⁷ Dubnová Hláska pak opravdu potvrdila ocenění za Její pastorkyňu pro Slezské divadlo. „Letos byl festival rozšířen o prezentaci operních divadel ze Slovenska, takže toto prestižní ocenění má dnes ještě větší váhu než před lety, kdy jsme tutéž cenu obdrželi za inscenaci opery Ilji Hurníka Oldřich a Boženka. Získat tuto cenu v konkurenci velkých divadel s daleko většími finančními a realizačními možnostmi s inscenací náročné opery je úžasné,“ hodnotila šéfka opery a režisérka tohoto představení Jana Andělová Pletichová. Reakce publika na představení v pražském Stavovském divadle byla podle jejích slov nádherná a dojemná. „Ještě dnes přicházejí dopisy od diváků, kteří nešetří chválou a úroveň naší produkci přirovnávají k výkonu prestižních operních domů,“ uvedla šéfka opery a dodala, že silná inscenace vznikla díky naprosté jednotě inscenačního týmu a všech umělců. Diváci o ceně rozhodli prostřednictvím festivalové ankety. Divadelní přehlídku zhlédlo devět tisíc návštěvníků a v průběhu měsíce se v programu vystřídalo celkem 16 operních souborů z České republiky a Slovenska.⁴⁵⁸

Před Vánocemi (14. prosince) uvedlo Slezské divadlo premiéru hry **Mrazík**, a sice v muzikálovém kabátku. „Až na přespříliš úspornou scénu Martina Víška, která nechává celý prostor jeviště v podstatě holý, znamená inscenace pastvu pro oči,“ komentovala v recenzi Jitka Hrušková. Jak dále uvedla, inscenaci dominovala choreografie Martina Tomsy, která s nápaditou režii Dagmar Hlubkové umocnila herecké i pěvecké výkony účinkujících Terezy Kavecké (Nastěnka), Ilony Kaplové (Marfuša), Kataríny Jordy Kramolišové (Macecha), Dušana Růžičky (Ivan), Michala Pavla Vojty (Baba Jaga), hostujícího Petra Millera (Dědeček Hříbeček), Evžena Trupara (Mrazík), Zdeny Mervové (vypravěčka) i dalších postav. „Představení má švih a netrpí hluchými místy. Revuálně pojatá pohádka v pěkných kostýmech Elišky Zapletalové je rozdělena na jednotlivé výstupy, které premiéroví diváci odměňovali štědrým potleskem. Tím spokojené publikum nešetřilo ani při závěrečné děkovačce. Mrazík nastupuje úspěšnou pouť letošní sezonou,“ dodala Hrušková. Ve hře spoluúčinkoval sbor a balet Slezského divadla, děti z pěveckých sborů Cvrčci a Domino a z Operního studia Terezy Kavecké a Kataríny Jordy Kramolišové.⁴⁵⁹

⁴⁵⁷ http://opavsky.denik.cz/kultura_region/divadlo-jeji-pastorkyňa-praha02022015.html, publikováno 2. 2. 2015

⁴⁵⁸ Hláska č. 4, 2015, s. 19

⁴⁵⁹ http://opavsky.denik.cz/kultura_region/kultura-recenze-mrazik20122014.html, publikováno 20. 12. 2014

Premiéra muzikálu **Milionová svatba** zaplnila hlediště Slezského divadla 18. ledna a potvrdila, že zařazení titulu na repertoár byl dobrý dramaturgický tah. „Vtipný text nezaměnitelně voní po autorské kuchyni Romana Groszmana a netýká se jen problému zamilované dvojice se zatvrzelými otci. Na mušku si bere i náš současný společenský i politický život, který tropí hlouposti, a publikum se baví,“ psala Jitka Hrušková. Groszmann zasáhl do inscenace jako její spoluautor, jako autor účelně řešené scény a také jako režisér. Obohatil ji o nápady, mezi kterými je mimo jiné zajímavá projekce nebo malování tykadel na portrét místního politika. „Činohercům to navíc i dobře zpívá a dokonalejší sladění některých duetů bude úkolem repríz,“ uvedla dále Hrušková. Po choreografické stránce odvedli podle ní velmi dobrou práci manželé Globovi a v účinkujících našli talentované partnery,“ dodala Hrušková. V ústředním triu podle ní působil výrazně Michal Stalmach jako láskou i starostou sužovaný Aleš. Prostředí předvolební falše ho ještě nestačilo zkazit a kamarádství pro něj nebylo cizím pojmem. Alešovým protihráčem byl Filip, kterého Daniel Volný představil jako mladíka s hlavou plnou muziky a starostovy dcery Alice. „Vystihl ho s lehkostí, která působí, jako by hrál sám sebe,“ poznamenala Hrušková. Alice byla přes otcův odpor rozhodnuta vzít si Filipa stůj co stůj. Co si zamane, to prosadí. Sabina Muchová ji se svou obvyklou humornou ztřeštěností vystihla jako pravou dceru svého otce. Toho se zjevnou chutí podal Roman Slovák, pravidelně hostující na opavské scéně. Pro opětovné zvolení do čela radnice si pozval úspěšnou expertku na píárko Helenu v podobě Šárky Vykydalové. „V bláznivých nápadech byla natolik přesvědčivá, že ji některý komunální politik možná před volbami osloví s nabídkou poradní spolupráce,“ poznamenala Hrušková. Starostova protihráče představoval svobodomyslný Filipův otec Fotr a Martin Valouch ho divákům podal jako zemitého člověka. Libuje si ve společnosti motorkářů, v rockové hudbě a zlomyslnost mu rozhodně nebyla cizí. Tyto vlastnosti logicky musejí být snobskému starostovi na hony vzdáleny, takže ho do rodiny nechce. Manželky obou rivalů byly z opačného těsta. „Ivana Lebedová i Hana Vaňková vystihly své dámy jako manželky se zdravým rozumem a matky, které chtějí pro své děti to nejlepší, tedy i tu svatbu. Martin Táborský dal dědovi punc roztomile čiperného starostova tchána, milujícího víno, ženy a zpěv, a plejádu postav doplnili Tereza Bartošová s Jakubem Stránským.⁴⁶⁰

V březnu připravilo umělecké vedení divadla hned dvě premiéry. Operní soubor představil 1. března **Macbetha** a činohra 22. března tragikomedii **Osm žen**. Hlavní momenty inscenace **Macbeth** přiblížila šéfka operního souboru a režisérka Jana

⁴⁶⁰ http://opavsky.denik.cz/kultura_region/kultura-recenze-milionova-svatba25012015.html, publikováno 25. 1. 2015

Andělová Pletichová „Hlavními motivy celé inscenace jsou osud, jenž nejde změnit, zvrácená touha po moci, která se neštítí ani vraždy člověka, a odplata, která nakonec potrestá zlé činy. Téma osudu – nezměnitelné pravdy – je prezentováno přes magické postavy čarodějnic, další účastníci děje jen volí cestu k naplnění věštby,“ přiblížila režisérka.

Autorem hry **Osm žen** byl francouzský herec, spisovatel a filmový režisér Robert Thomas, který byl považován za tvůrce žánru komediální thriller. „Příběh Osmi žen nás zavádí do zapadlého rodinného sídla, kde je zdánlivě všechno v pořádku. Otec – úspěšný finančník, elegantní matka, starší dcera na studiích... Když je ale jednoho rána otec nalezen s nožem zabodnutým v zádech, začíná se ukazovat, že je všechno jinak. V domě je osm žen a každá je podezřelá,“ nastínila dramaturgyně Alžběta Matoušková.⁴⁶¹

Podle recenze Jitky Hruškové v Opavském a Hlučínském deníku premiéru opery **Veselá vdova** přivítalo 26. dubna 2015 zaplněné hlediště Slezského divadla. „Uvedením premiéry nestárnoucí operety Veselá vdova sázela dramaturgie Slezského divadla na jistotu. Lehárovy chytlavé melodie a oblíbené písničky s nezbytnou zápletkou v prostředí vysoké společenské třídy jsou i dnes oblíbeným operetním artiklem,“ psala Hrušková. Obsazení Kataríny Jordy Kramolišové (Hana Glawari), Michala Vojty (hrabě Danilo), Terezy Kavecké (Valencie), Juraje Nociara (de Eosillon), Dalibora Hrdy (baron Zeta) a Ilony Kaplové (Něguše) byl podle recenzentky dobrý režijní nápad. Kramolišová a Vojta byli podle Hruškové dlouholetí profesní partneři a znovu vytvořili dokonale sehranou dvojici. Pozornosti diváků rozhodně neušla Ilona Kaplová jako šedivá sekretářská myška s bystrým postřehem, která se však umí též patřičně odvázat. „Inscenace ale působí dost staticky a to je škoda, protože diváci mají u tohoto žánru častý pohyb rádi. Na jevišti to pořádně zavíří až v závěru u Maxima. Podstatné je nakonec to, že publikum odchází z divadla spokojené,“ uvedla Hrušková. Autorem hudby byl Franz Lehár, scénu vytvořil Daniel Dvořák, kostýmy Markéta Sládečková Oslzlá, choreografie byla dílem Martina Tomsa, orchestr řídil dirigent Petr Chromčák a otěže režie třímala Karla Štaubertová.⁴⁶²

Tečku za divadelní sezónou 2014/2015 udělala 21. června premiéra komické opery Gaetana Donizettiho **Nápoj lásky**. „Operní soubor Slezského divadla pojal rozloučení

⁴⁶¹ Hláska č. 3, 2015, s. 22

⁴⁶² http://opavsky.denik.cz/kultura_region/kultura-recenze-vesela-vdova30042015.html, publikováno 30. 4. 2015

s letošní sezonou v příjemně hravém duchu,“ komentovala představení Jitka Hrušková. Na mastičkářskou tradici autor připojil oblíbenou zamilovanou dvojici. Nezkušený mladík chce suverénní dívku a ona ho nechce. Hraje si s ním jako kočka s myší. Odmítá ho a provokuje se zkušeným mužem, ale když se o mladíka začínají zajímat i jiné dívky, nemíní jim ho nechat. Dílo vychází z tradice italské lidové hudby, je lehké a zpěvné. V premiérovém obsazení představili ústřední dvojici Adinu a Nemorina Tereza Kavecká a Juraj Nociar, seržanta Belcora ztvárnil Alexander Vovk a dívce Gianettě dala svou podobu i hlas Ilona Kaplová. Jediným hostem byl v roli dryáčnického doktora Dulcamara Jiří Příbyl. Spoluúčinkoval sbor a balet Slezského divadla, dílo bylo uvedeno v italském originále s titulky.⁴⁶³

Věnujme se ještě významnému mezníku v životě Slezského divadla. Prvního října oslavilo **210. výročí založení**. Tuto událost si divadlo připomnělo Slavnostním sborovým koncertem, na kterém přímo v den výročí vystoupili Operní sbor Slezského divadla, Domino, smíšený sbor studentů Církevní konzervatoře, Luscinia, Pěvecký sbor Křížkovský a další. Operní orchestr Slezského divadla řídil Damiano Binetti. Oslavy pokračovaly i den poté, kdy činohra zahrála válečnou tragikomedii Nicka Whithbyho **Být nebo nebýt**. Operní soubor pak uvedl operu **Její pastorkyňa**. Oslavám výročí se také věnovalo říjnové číslo zpravodaje Hláska.⁴⁶⁴

Slezské divadlo 21. listopadu ožilo v noci. Zapojilo se totiž do projektu **European Theatre Night**. Akce se v České republice konala poprvé v roce 2013 a zúčastnilo se jí přes osmdesát divadelních souborů.⁴⁶⁵

První operou nové sezóny 2015/2016 pak byla Pucciniho Tosca 18. října. Této sezóně se však budeme věnovat v kronice za rok 2016.

⁴⁶³ http://opavsky.denik.cz/kultura_region/kultura-recenze-napoj-lasky01072015.html, publikováno 1. 7. 2015

⁴⁶⁴ Hláska č. 10, 2015, s. 14

⁴⁶⁵ Hláska č. 11, 2015, s. 27

Slezské zemské muzeum

Jednou z podstatných změn v chodu Slezského zemského muzea (SZM) byla výměna ředitelů. Po Antonínu Šimčíkovi nastoupila na tento post **Mgr. Jana Horáková**, dosavadní vedoucí Národního památníku II. světové války. Do funkce ji jmenoval 16. ledna ministr kultury Daniel Herman. Jak sama v tiskové zprávě vydané muzeem uvedla, jejími cíli bylo dokončení rozpracovaných projektů, v investiční oblasti to bylo především dokončení projektové dokumentace k centrálnímu depozitáři. „V oblasti výstavní pak připravit letošní velké výstavy – výstavu Neklidné století, která bude instalována v několika objektech SZM, a výstavu k 70. výročí ukončení 2. světové války v Národním památníku II. světové války.

„V krátkém časovém horizontu bude nutné zpracovat novou koncepci rozvoje Slezského zemského muzea na roky 2015–2020, připravit s kolegy nové grantové žádosti na další období a pokračovat v projektech k připomenutí dvousetletého výročí českého muzejnictví,“ uvedla dále Jana Horáková.⁴⁶⁶

Slezské zemské muzeum mělo ve správě celkem **37 objektů**, z nichž stále převážná část byla ve špatném technickém stavu.⁴⁶⁷

V roce 2015 nabídlo Slezské zemské muzeum návštěvníkům celkem **19 výstav** s různorodou tematikou. Mimo expoziční areály SZM byly široké veřejnosti prezentovány dvě výstavy. Nejvýznamnější byla výstava **Neklidné století**, která prostřednictvím jednoho tématu propojila čtyři expoziční areály SZM.

Nedílnou součástí výstav byly také doprovodné programy. V roce 2015 připravili muzejní pedagogové a odborní pracovníci celkem 23 programů. V roce 2015 uspořádali zaměstnanci SZM celkem 27 přednášek z nejrůznějších oblastí. Hlavní pozornost byla věnována především 70. výročí ukončení II. světové války. Patřila mezi ně například přednáška Romany Rosové nazvaná Dřevěné kostely Těšínska a severovýchodní Moravy a prezentace knihy (3. února 2015) nebo přednáška o kněžně Mechtilda Lichnovská v podání Evy Kolářové (8. září 2015).

V roce 2015 navštívilo expoziční areály Slezského zemského muzea celkem **85 464 návštěvníků**. Nejvyšší návštěvnost měl areál Arboreta Nový Dvůr s celkovým

⁴⁶⁶ Tisková zpráva SZM č. 2/2015 z 21. 1. 2015

⁴⁶⁷ Výroční zpráva SZMO, s. 9

počtem 33 806 návštěvníků. Dále projevili návštěvníci zájem o Národní památník II. světové války (21 308 lidí) a o Historickou výstavní budovu (20 639). Tradičně velký zájem o výstavy a akce SZM se projevilo v květnu a červnu, což bylo dáno především tím, že v těchto měsících navštěvují SZM hlavně školní skupiny.⁴⁶⁸

Muzeum spravovalo 2 596 320 sbírkových jednotek a 95 905 knihovních jednotek. Celkem pracovalo v muzeu 121 zaměstnanců, z toho 50 mužů.

V oblasti vědy a výzkumu v roce 2015 odborní pracovníci ukončili stěžejní pětiletý projekt z programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI) s názvem **Slezsko: Paměť – Identita – Region**, jehož základním cílem bylo přispět k zachování, rozvoji a kultivaci specifických regionálních a národních identit a kolektivní paměti obyvatel Slezska a severní Moravy pro 21. století, podpořit vědomí sepětí s oblastí, v níž tyto obyvatelé po většinu života žijí a spoluvytvářejí její charakter. Široce pojatý výzkum fenoménů národních a regionálních identit, paměti a tradic se zaměřil na období od středověku po současnost. Během pěti let výzkumu byly, mimo jiné, mapovány reliktu venkovské architektury v průmyslem nejvíce dotčené oblasti Ostravska a Karvinska, byly natáčeny rozhovory s přímými účastníky odboje za 2. světové války, probíhal rozsáhlý sociologický výzkum.⁴⁶⁹

V roce 2015 byl připraven výstavní projekt **Neklidné století**, patrně nejrozsáhlejší v historii instituce, který přiblížil návštěvníkům klíčové momenty a fenomény 20. století od roku 1900 do roku 1989, a to nejen ve všech hlavních prezentačních areálech, ale poprvé také formou virtuální výstavy.

Z investičních akcí byla dokončena rekonstrukce alpinia v Arboretu Nový Dvůr a příprava realizace rekonstrukce objektu Müllerova domu a přilehlé zahrady. Pro velmi špatný technický stav Blücherova paláce zahájili pracovníci přírodovědného oddělení a oddělení ochrany sbírkových předmětů práce na zpracování harmonogramu a logistiky stěhování sbírek z tohoto objektu a byly zahájeny přípravné práce na zpracování investičního záměru na rekonstrukci této kulturní památky.

Historická výstavní budova přivítala v úterý 19. května 2015 významného hosta. V rámci svého dvoudenního pobytu v Opavě ji navštívil lichtenštejnský kníže a vévoda opavský a krnovský **Hans Adam II.** Kníže a jeho sestřenice, princezna Maria Pia,

⁴⁶⁸ Výroční zpráva SZMO za rok 2015, s. 43

⁴⁶⁹ Tamtéž, s. 4

zavítali do Historické výstavní budovy. Během prohlídky expozice Slezsko zhlédli i výstavu Země a její pán, na které byly prezentovány také sbírkové předměty, které muzeu darovali předkové knížete Hanse Adama II. Velkým příznivcem umění a sběratelem, který ve své době podporoval muzeum nejen dary finančními, ale i v podobě uměleckých děl, byl Jan II. z Lichtenštejna. Mimo jiné se zasloužil také o stavbu nové muzejní budovy, která byla postavena na místě bývalého opavského, toho času lichtenštejnského zámku. A kníže Hans Adam II. pokračoval ve stopách svých předků. Vlastní jednu z největších soukromých sbírek umění na světě, jejíž části jsou vystaveny ve Vaduzu a ve Vídni.⁴⁷⁰

Nejvzácnější sbírkové předměty tří největších českých muzeí putovaly na výstavu k našim sousedům na Slovensko. Poprvé v historii tak slovenští návštěvníci viděli na jednom místě nejvzácnější skvosty nejen tří nejstarších českých muzeí, ale také poklad ze sbírek Slovenského národního muzea. Bratislavský hrad byl místem, kde lidé znovu spatřili společně hlavu Kelta ze Mšeckých Žehrovic, Věstonickou venuši a meteority z Opavy-Kylešovic. Slovenské národní muzeum pak výstavu obohatilo unikátem v podobě zlatého náramku z doby římské pocházejícího z bohatého knížecího hrobu v Zohore. Výstava **Unikáty zemských muzeí** byla součástí projektu Strážci paměti: 200 let muzejnictví v České republice.⁴⁷¹

Historická výstavní budova

Historická výstavní budova hostila výstavu otevřenou v listopadu 2014 a nazvanou **Země a její pán**. Byla to již pátá kulturní akce realizovaná Slezským zemským muzeem v rámci projektu Slezsko: Paměť – Identita – Region. „Kladla si za cíl přiblížit široké veřejnosti, pomocí artefaktů a objektů náležejících do sféry umělecké a vědecké kultury, struktury zeměpanské moci, které existovaly na území historického Rakouského Slezska od středověku do konce první světové války,“ přiblížila cíl výstavy výroční zpráva.⁴⁷² Teritoriálně byla výstava vymezena územím Slezska, které zůstalo součástí habsburské monarchie po Vratislavském míru uzavřeném roku 1742. V jejím rámci byl také k vidění výjimečný předmět – dukát opavského vévody Přemka I. (1366–1433). Dukát patřil k unikátním předmětům numismatiky moravskoslezského pomezí. Zejména proto, že byl znám pouze z jednoho exempláře, byl od začátku

⁴⁷⁰ Výroční zpráva SZMO, s. 5

⁴⁷¹ Tamtéž, s. 7

⁴⁷² Tamtéž, s. 24

objektem širokého zájmu ze strany badatelů. Dukát, jak bylo možno soudit na základě jeho originální symboliky, vznikl pravděpodobně jako projev osobní prezentace opavského knížete a manifest jeho zeměpanské moci. Výstava Země a její pán byla výsledkem spolupráce mnoha předních českých a polských paměťových institucí a trvala do 5. července 2015.

Tradičně Historická výstavní budova hostila projekt **Můj svět**, a to od 23. března do 5. dubna 2015. Byl to již 7. ročník výstavy oceněných fotografií pro zaměstnance, dobrovolníky a klienty charit z celé České republiky. Jak informoval Opavský a Hlučínský deník, skvělou zprávou pro Opavu bylo, že vítězi hned dvou kategorií se stali Opavané: Martin Židek v kategorii Portrét a Miroslava Baranová v kategorii Jak to vidím já.⁴⁷³

Výstava **Neklidné století** byla otevřena 1. září 2015. Představila to nejzajímavější z období let 1900–1989. V základní části výstavy se návštěvník mohl seznámit s idylou posledních let Rakouska-Uherska zakončenou hrůzami *Velké války*, hospodářskou krizí a prvními lety samostatného Československa, dobou okupace, nástupem totality a obdobím padesátých let spolu se srpnovou okupací v roce 1968, ale také s každodenností v období normalizace a se sametovou revolucí. Nebyla opomenuta žádná důležitá událost, ať už se odehrála za časů květů a kaváren, nebo při budování státu.⁴⁷⁴

Dne 27. října si nejen muzeum připomnělo 120 let od okamžiku, kdy byla v prostorách Historické výstavní budovy návštěvníkům poprvé nabídnuta výstava a expozice. Významné výročí muzeum oslavilo výstavou **Franz Josef Muzeum. 12 let od otevření výstavní budovy**, která trvala od 27. října 2015 do 4. ledna 2016. V rámci oslav tohoto výročí se také uskutečnil 9. listopadu vzpomínkový večer. Hlavní náplní bylo představení reinstalace varhan a připomenutí si okolnosti vzniku samotné budovy. V rámci večera vystoupil za doprovodu varhan rovněž Komorní pěvecký sbor Slezské univerzity pod vedením Josefa Kostřiby.

⁴⁷³ Opavský a Hlučínský deník, viz: http://opavsky.denik.cz/kultura_region/kultura-soutez-muj-svet14022015.html, publikováno 14. 2. 2015.

⁴⁷⁴ Výroční zpráva SZMO, s. 26

Arboretum Nový Dvůr

Historie Arboreta Nový Dvůr ve fotografiích. Tak se jmenovala výstava přibližující osudy tohoto expozičního areálu, která trvala do 1. března 2015. Další výstavou, která pokračovala z roku 2014, byla **Cesta severem aneb Příroda Fennoskandie** (trvala do 1. března 2015). Následovala výstava **Krajinou Slezska** (1. dubna 2015 – 1. března 2016). Výstava byla instalována ve výstavních prostorách Arboreta v Novém Dvoře. Ve skleníkové části byly kromě panelů s fotografiemi a informačními texty instalovány v několika vitrínách i vybrané biotopy (stojaté vody, zemědělská či horská krajina), které návštěvníkům umožnily zblízka si prohlédnout rostliny a živočichy určitých typů krajiny. V pavilonu pak výstava pokračovala ve formě panelů s fotografiemi a texty. Výstava se zaměřila na příklady těch nejvýraznějších a nejvýznamnějších změn a zásahů do krajiny Slezska, jako jsou lomy, přehrady, velké komunikace či industrializace.

Národní památník II. světové války

Národní památník II. světové války věnoval v roce 2015 velkou pozornost připomenutí 70. výročí ukončení II. světové války. Výstavní sezónu zahájila výstava **Čas války, čas míru** (2. dubna – 30. listopadu 2015), která přibližovala návštěvníkům situaci v regionu severní Moravy a Slezska za nacistické okupace. Výstava se dotkla také národnostní a územní problematiky okupované oblasti, hlavních aspektů válečné každodennosti, pomínuty nebyly ani anglo-americké nálety v roce 1944 nebo činnost odbojových skupin v regionu. Znovu byl vystaven také rekonstruovaný plastický model ostravské operace, který byl původně umístěn v expozici památníku.

V hale správní budovy proběhla minivýstava k akci **Budujeme Slezsko**, jež měla za cíl obnovit válkou zničené Slezsko. Akce byla vyhlášena 23. září 1945 na Ostré hůrce u Opavy a jejími iniciátory se stali Helena Salichová a Jindřich Šajnar. Obce a města nacházela pomoc jak finanční, tak materiální u svých kmotrů, díky jejichž solidaritě se zničené Slezsko mohlo pomalu vzpamatovávat z ničivých důsledků válečného běsnění.

Poprvé v historii památníku se konal 11. dubna **Svojsíkův závod**. Jednalo se o celostátní skautský závod pro družiny dětí ve věku 11 až 16 let registrovaných v organizaci Junák – svaz skautů a skautek ČR. Děti plnily v průběhu závodu úkoly,

keré se týkaly také expozice památníku. Byly pro ně připraveny komentované prohlídky a malý pietní akt na symbolickém hřbitově.

Československá armáda 1918–1990. Tato výstava byla součástí výstavního maratónu s názvem Neklidné století, který zakončoval pětiletý výzkum Slezského zemského muzea o Slezsku. Návštěvníci mohli zhlédnout ukázky výstroje a výzbroje československé armády v daném období a seznámit se s osudy některých významných vojenských osobností pocházejících z našeho regionu. V památníku byla přístupná od 11. září do 30. listopadu.

V roce 2015 se v památníku poprvé konaly oslavy Mezinárodního dne seniorů. Po celý den měli senioři nad 60 let vstup do celého areálu zdarma, účastnili se speciálních komentovaných prohlídek, programů, přednášek a soutěží.

Památník Petra Bezruče

V památníku ještě dobíhala z minulého roku výstava s názvem **Příběh jednoho domu. Historie Památníku Petra Bezruče.** Skončila 20. února 2015. Poté následovala výstava **Knižní svět Heleny Salichové** (od 1. března do 31. července 2015). V tomto roce jsme si totiž připomněli 120. výročí narození a 40. výročí úmrtí naší přední výtvarnice Heleny Salichové (1895–1975). Výstava byla především připomínkou její bohaté ilustrátorské a literární činnosti. Byly na ní představeny nejen knihy samotné, ale také řada dochovaných rukopisů, autorčiných poznámek a doprovodných kreseb. Prezentovány byly i některé olejomalby z pozůstalosti Heleny Salichové, kterou Slezské zemské muzeum zakoupilo v roce 2010.

Výstava **Abeceda literatury** (15. září 2015 – 29. února 2016) mapovala literární život ve Slezsku na příkladu dvacítky vybraných známých i méně známých osobností literatury s ukázkami jejich tvorby. Současně byl vydán příležitostný tisk k výstavě (trojlist). Prezentace slezského literárního života 20. století byla doplněna autorským čtením Jana Kunzeho a přednáškou Martina Tomáška, literárního historika Ostravské univerzity, s názvem Krajina v literatuře českého Slezska a širšího Ostravska.

*Součástí muzejních areálů byl rovněž **Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky a Srub Petra Bezruče.***

Různé

Jednou z výstav mimo areály SZM byla výstava v Domě umění nazvaná **Domov jménem Slezsko**. Dům umění ji návštěvníkům nabídnul od 3. září do 1. listopadu 2015. Jak již název napovídal, výstava byla ryze výtvarná, zabírající geograficky region Slezska a severní Moravy. Výstava se nezaměřila na tvorbu konkrétních výtvarníků, ale spíše na různé typy krajin, které nejvíce lákaly umělce a které pro ně byly největší inspirací. Na výstavě byla představena řada předních výtvarníků – Valentin Držkovic, Helena Salichová, Ferdiš Duša, Jan Sládek, Fritz Krusperský, Jan Hinčica, Zdeněk Máčel a dlouhá řada dalších. Opomenuta nezůstala ani oblast výtvarné fotografie, kde se návštěvníci společně s Rudolfem Jandou, Viktorem Kolářem či Janem Byrtusem podívali skrze hledáček fotoaparátu na různá zákoutí slezské krajiny.⁴⁷⁵

Muzeum také již tradičně spolupořádalo **Slezskou muzejní noc**, a to 19. června. Do akce se zapojila také další muzea a kulturní instituce ve Slezsku – Dolní oblast Vítkovice, Landek park – Hornické muzeum, statutární město Opava, Za Opavu, Bludný kámen, Státní zámek Hradec nad Moravicí, Krnovská synagoga, MKS – Městské muzeum Krnov, Muzeum Beskyd Frýdek-Místek, Muzeum Oderska, Muzeum Novojičínska, Muzeum Těšínska, Kulturní centrum Bílovec, Opavská kulturní organizace, Vodní mlýn Wesselsky, Muzeum Slezský venkov Holasovice, Knihovna Třinec, Slezské zemské dráhy, Železniční muzeum moravskoslezské a Wikimedia ČR.⁴⁷⁶

Tradiční **Mezinárodní noc pro netopýry** se uskutečnila 26. srpna v Historické výstavní budově.

Neméně tradiční **Dny evropského dědictví proběhly** i na půdě výstavních areálů SZM, a to 12. září 2015.

⁴⁷⁵ Výroční zpráva SZMO, s. 28

⁴⁷⁶ Tamtéž, s. 32

Zemský archiv v Opavě

V souvislosti s přijetím zákona o státní službě byl ředitel Zemského archivu v Opavě (ZAO) PhDr. Karel Müller převeden již 6. listopadu 2014 do státní služby a jako vedoucí služebního úřadu na dobu určitou složil 18. února 2015 služební slib do rukou ministra vnitra. K 1. červenci 2015 byli převedeni do státní služby vedoucí I.–VI. oddělení (slib složili 13. srpna) a k 1. září 2015 ostatní odborní pracovníci (archiváři) z I.–IV. oddělení (s výjimkou Petra Kozáka, Jiřího Šíla a Ivany Merhautové, u nichž k tomu došlo až k 15. září), Dagmar Heinzová z V. oddělení, Marta Brigulová z VI. oddělení a auditor. Dne 15. října ředitel archivu obhájil své místo v konkurzu a 18. listopadu byl státním tajemníkem v MV a náměstkem MV pro archivnictví a legislativu nově instalován do funkce vedoucího služebního úřadu na dobu neurčitou.

V Opavě ukončila 16. března 2015 svou výpomoc na sekretariátě ředitele Jarmila Veselá. Jako zástup za dlouhodobě nemocného konzervátora Jana Krásla byla přijata na dobu od 1. dubna do 31. května 2015 MgA. Daniela Josefusová, poté až do konce roku vypomáhala jen na dohodu o pracovní činnosti. Dne 15. června byl na zástup za Mgr. Lucii Harazimovou, čerpající rodičovskou dovolenou, přijat Mgr. Jiří Šíl, Ph.D., dosavadní odborný pracovník Slezského zemského muzea.⁴⁷⁷

Odborní pracovníci archivu se podíleli na přípravě těchto výstav: Budujeme Slezsko, Nejstarší opavská matrika, Opava železniční. OKO (Obecní dům Opava, do 31. března 2015), Země a její pán (Slezské zemské muzeum Opava, do 30. června 2015), Moravský Manchester aneb Pohled do textilní slávy města (Muzeum Beskyd Frýdek-Místek, 9. dubna – 21. června 2015), Troppau 1945 – Opava v roce nula (Obecní dům Opava, 24. dubna – 30. srpna 2015), Neklidné století (Slezské zemské muzeum Opava, od 1. září 2015), Opavský pivovar (Obecní dům Opava, od 20. října 2015), Franz Josef Museum. 120 let od otevření historické výstavní budovy (Slezské zemské muzeum Opava, od 27. října 2015).

Knihovnu ZAO navštívilo 280 čtenářů, kterým bylo předloženo 1 450 svazků. Archiv navštívilo 12. června v rámci Dne otevřených dveří, který byl součástí Mezinárodního dne archivů, 90 osob.⁴⁷⁸

⁴⁷⁷ Zemský archiv Opava. Zpráva o činnosti za rok 2015, s. 3

⁴⁷⁸ Tamtéž, s. 20

Ze střechy hlavní budovy ZAO musely být na podzim 2015 sňaty dvě ozdobné kamenné vázy, které vykazovaly značnou degradaci. V roce 2016 budou muset být nahrazeny kopiemi. „Největší investici představoval stolní skener VERSASCAN 3650 A0 za částku 1 500 000 Kč. Nákladem 700 000 Kč byl pořízen nový server a dvě diskové pole. Zakoupeny byly 4 nové osobní počítače, z toho jeden pro olomouckou pobočku, jedna černobílá tiskárna A3 a fotoaparát NIKON,“ uvedla výroční zpráva.⁴⁷⁹ Do nově získané budovy na Březinově ulici v Opavě by měla být do konce roku 2016 přesunuta konzervační dílna ZAO, dislokovaná zatím v pronajatém objektu na Nádražním okruhu. Centrála ZAO neměla v opavských budovách vůbec žádnou prostorovou rezervu.

Státní okresní archiv Opava

Ředitelem **Státního okresní archiv Opava (SOKA)** byl potvrzen Mgr. Marek Skupien. K 1. červenci 2015 byl převeden do státní služby a slib složil 13. srpna.

Archivní knihovna čítala 10 577 svazků.

Den otevřených dveří v rámci Mezinárodního dne archivů zde proběhl 9. června.

K zásadní změně došlo v lednu 2015 převzetím **nového objektu** po Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových na Březinově ulici v Opavě. Po rekonstrukci bude do budovy přesunuta centrála archivu a stávající sídlo v tzv. červeném kostele bude sloužit jen jako depozitář. V průběhu roku byla vypracována projektová dokumentace rekonstrukce za částku 235 000 Kč a v prosinci bylo předáno staveniště vybrané firmě. Současná prostorová rezerva byla pouze v depozitáři ve Skrochovicích a činí 438 běžných metrů.⁴⁸⁰

⁴⁷⁹ Zemský archiv Opava. Zpráva o činnosti za rok 2015, s. 29

⁴⁸⁰ Tamtéž, s. 30

Městské festivaly

Další břehy

Tentokrát se festival nesl v duchu tématu **Dar života a dar smrti**. Maskotem 19. ročníku multižánrové přehlídky byl černobíle namaskovaný hudebník Jan Kuděla. „Téma, které by mohlo vyznívat pochmurně, by mělo být především oslavou života, výzvou k bohatému a smysluplnému naplnění našich životů, i když povede také k filozofickému přemítání o konečnosti našeho bytí. Ale právě na jaře, v době obnovy života, probouzející se přírody a loučení se zimním časem, by mohl být tento festivalový záměr všem příznivcům kultury a umění blízký,“ zamyslel se v pozvánce na festival jeho dramaturg Petr Rotrekl.⁴⁸¹

Z oblasti divadelního umění festival nabídnul **Požitkáře** Divadla Na zábradlí. Klicperovo divadlo z Hradce Králové přivezlo autorskou inscenaci režiséra Davida Drábka **Jedlíci čokolády**. Alternativní přístupy k tématu mohli diváci najít v **Nebeské klaunerii Angel-y**, kterou do Opavy přivezlo Studio Alta z Prahy v podání Vandy Hybnerové a Lucie Kašiarové, dále byla uvedena pouliční inscenace **Cháronovi blázni** v zahradě kostela sv. Václava nebo jednoaktovka Israela Horovitze v interpretaci studentů Kulturní dramaturgie Slezské univerzity – **Bejrútský nářez**. Nechybělo ani představení **Tulák po hvězdách** z pera Jacka Londona v podání Alfréda Strejčka a kytaristy Štěpána Raka. Zora Jandová představila **Příběh hraběnky M.** a vyvrcholením divadelního programu byl slavný příběh veronských milenců v poetice baletu Sergeje Prokofjeva **Romeo a Julie**.

Filmová nabídka připomněla nejen 70. výročí konce druhé světové války v dílech **Fénix** nebo **Barmská harfa**, ale lákavý byl jistě i film **Průvodce**, který získal v roce 2008 Oscara, dále kultovní opus Jima Jarmusche s Johnnym Deppem **Mrtvý muž** nebo unikátní setkání s dokumentaristou Viliamem Poltikovičem, který diváky seznámil se svým úspěšným televizním cyklem **Brána smrti**. Rekapitulaci unikátních snímků světové kinematografie mohli diváci vidět v kinolektorátu **Smrt ve filmu**.

⁴⁸¹ Hláska č. 4, 2015, s. 10

Výtvarné umění reprezentovala výjimečná fotografická výstava v Galerii Obecního domu nazvaná **Opava 1945 – Mrtvé město**, výstava opavských fotografů **Mezi životem a smrtí** v Knihovně Petra Bezruce a dvě výstavy instalované v kostele sv. Václava – **Pokorná zátiší uplyvajících času** od Jiřího Siostrzonka a **Otisky duše** Venduly Kolářové. Ke zhlédnutí byla také výstava dětských prací ZŠ T. G. Masaryka s názvem **V Opavě mě baví žít**.

Hudební část festivalu naplnily výjimečné koncertní počiny – **Lenka Dusilová** a kapela Baromantika představila nejen své nové album *V hodině smrti*, ale do Opavy zavítala k jubilejnímu koncertu u příležitosti 25.výročí existence také kapela **České srdce** či **Krch-off band** s J. H. Krchovským se zhudebněnou poezií největšího dekadentního básníka moderní české literatury.

Nepominutelnou součástí festivalu byly také tematické přednášky. Návštěvníci mohli přijít na přednášku autorky výstavy **Rituály smrti**, která byla k vidění až do konce září v Náprstkově muzeu v Praze, mohli se také setkat s pedagogem **Jiřím Siostrzonkem** a jeho významnými hosty v rámci besedy **O posledních věcech člověka** či v jeho pořadu **Umírání ve fotografii**. Kdo chtěl proniknout do tajů tvorby Edgara Allana Poea, mohl navštívit přednášku pedagoga **Martina Pilaře**, a návštěva Robina Šóena Heřmana diváky zavedla k fenoménu vnímání smrti v japonském filmu. Slavnostní zahájení festivalu obstaral kromě jiného i karnevalový průvod záhrobních masek, roztodivných kostýmů a zásvětních postav, který se uskutečnil na Ptačím vrchu a v kostele sv. Václava v pátek 10. dubna. Podle dramaturga festivalu Petra Rotrekla si festival vzal za krédo myšlenku francouzského spisovatele Romaina Rollanda: „Vše, čeho se dotkne láska, je nesmrtelné.“⁴⁸²

⁴⁸² Hláska č. 4, 2015, s. 10–11

Bezručova Opava

Téma 58. Bezručovy Opavy znělo – **Pravda vítězí (někdy vyděsí)**. Festival byl tedy o pravdě, ale také o lži, přetvářce, mystifikaci, fikci a všelikých bludech. „Hledání pravdy a její dosahování je komplikovaný a nikdy nekončící proces. A to platí, ať už bude naše umělecké pátrání zaměřeno na velké historické postavy hledačů pravdy a bojovníků za její naplnění, či na pravdu o každém z nás, na pravdu v mezilidských vztazích, na pravdu v politickém a společenském životě, na pravdu a lež ve sportovním klání nebo na hledání pravdy s pomocí vinné číše,“ uvedl v pozvánce na festival jeho kulturní dramaturg Petr Rotrekl. V rámci tématu nebylo možné vynechat jubileum mučednické smrti Mistra Jana Husa, nešlo nepřipomenout osobnost Václava Havla, Karla Kryla, Johanky z Arku, Danteho Alighieriho, Thomase Manna nebo nejslavnější postavu kriminalistiky Sherlocka Holmese. Festival nabídnul téměř sedmdesát programů a doprovodných akcí.

Slavnostní zahájení proběhlo ve čtvrtek 3. září v kostele svatého Václava v 17 hodin, kdy si diváci mohli poslechnout krátkou barokní alegorickou komickou operu **Veritas exulans** – Vyhnaná pravda, ale také se inspirovat čtyřmi odlišnými výstavami – **Domov jménem Slezsko**, kterou připravilo Slezské zemské muzeum, ale také mimořádně působivou fotografickou expozicí Jindřicha Štreita **Domov (bez) domova**, výstavou **Závislost** z dílny členů České unie karikaturistů či výstavou **Ve šlépějích Sherlocka Holmese**. Téma festivalu doplnily i další výstavy, například Vojenská historie a osobnosti posádky Opava, Ve světle pravdy výtvarné skupiny X, Fotografické zápisky o Opavě (1937–1967) či kolektivní výstava na téma Předtím, teď, potom k 20. výročí o. s. Bludný kámen.

Mistra Jana Husa připomněla akce **Mistr Jan Hus v Opavě aneb Husité dobývají Opavu** v Městských sadech 5. září.

Divadelní část festivalu nabídla řadu úspěšných inscenací. Klicperovo divadlo z Hradce Králové přivezlo představení **Velká mořská víla**, pokračování Jedlíků čokolády, které uvedlo na letošním festivalu Další břehy. V hlavních rolích se opět představili Pavla Tomicová, Pavlína Štorková a Isabela Smečková Bencová.

Švandovo divadlo z Prahy přivezlo inscenaci věnovanou jednomu mimořádnému lidskému osudu i nedávné historii naší země s názvem **Země lhostejnost** (Karel Kryl). Představení byl v hledišti Slezského divadla přítomen i Karlův bratr Jan Kryl s manželkou. Další mimořádný divadelní počín – nečekané spojení tance a činohry, předvedl vynikající a oceňovaný soubor **420PEOPLE** a David Prachař v inscenaci **Peklo – Dantovské variace**. Mimořádný zážitek znamenala opera mafia **Zmrazovač** v podání excelentních herců i zpěváků Kočovného divadla Ad hoc. V Kulturním domě Na Rybníčku se uskutečnil **MM kabaret**, který připomněl jednoho z nejúspěšnějších humoristů porevoluční éry Milana Markoviče a jeho skupinu.

Filmový program festivalu začal slavnostním otevřením nově digitalizovaného kina v Hradci nad Moravicí za osobní účasti oscarového režiséra **Jiřího Menzela**, jenž uvedl restaurované Postřižiny a také svůj další film zobrazující počátky kinematografie – **Báječní muži s klikou**. Festival zahrnoval také projekce filmů **Fair play** o problematice dopingu ve sportu, mrazivě aktuální ruský snímek z roku 1987 **Assa**, kinokonzert s filmem ze zlatého fondu světové kinematografie **Utrpení Panny orleánské**, setkání s autorem řady pozoruhodných dokumentů, režisérem Petrem Jančárkem nebo tajuplný a zážitkový filmový happening **Cinema Royal** v areálu bývalé sýpky u západního nádraží, který byl pro účastníky do poslední chvíle tajemstvím. Nakonec se odehrál v duchu balkánské války a promítal se Kusturicův film **Život je zázrak**.

Také hudební program předesťřel pestrou mozaiku hudebních stylů od folklóru v rámci mezinárodního festivalu Chodníčky k domovu přes jazz, improvizaci i vlastní tvorbu při koncertě virtuózů **Jiřího Stivína a Radima Zenkla** ke koncertu kapely **Traband** či **bratrů Ebenů**, kytarovému recitálu **Štěpána Raka** k životnímu jubileu 70 let ve Slezském divadle až k dětské opeře **Brundibár**, kterou interpretovaly dětské umělecké soubory z Volgogradu.

Nechyběl ani **Bezručovský výplaz** na Lysou horu s literárním programem ve srubu na Ostravici, pořad **In vino veritas** s ochutnávkou vín, zajímavými příběhy vinařů a koncertem houslistky a zpěvačky **Jitky Šuranské** nebo burcující pravda a moudrost starých Toltéků ve **Čtyřech dohodách** v podání Jaroslava Duška a divadla Vizita. Kdo se po bohaté kulturní nabídce chtěl věnovat také sportu, mohl se dozvědět pravdu o své fyzické kondici účastí v běhu **Opavská míle** nebo se zúčastnit tenisového turnaje **Backhand Bezruč**. Zajímavé bylo i setkání s legendárním sportovním komentátorem **Štěpánem Škorpilem** na téma fair play ve sportu. Mimořádné finále

festivalu se odehrálo poslední zájmový den v kostele svatého Václava, kde bylo provedeno hudebně taneční zpracování románu **Vyvolený** Thomase Manna, ve kterém se představil jako recitátor věhlasný herec Josef Somr, varhaník Jaroslav Tůma, tanečnice Adéla Srncová a další muzikanti.⁴⁸³

Ostatní festivaly

Expediční kamera. Minifestival outdoorových filmů se jako tradičně odehrál v prostorách Obchodní akademie a Střední odborné školy logistické v ulici Hany Kvapilové, a to 24. března. Na 6. ročníku festivalu bylo k vidění celkem osm snímků. Patřil mezi ně například dokument o humanitárním cestovateli Christophu von Toggenburg, který na svém kole absolvoval 3 200 kilometrů přes Himálaj po nejvyšších stezkách světa s celkovým převýšením 50 tisíc metrů. „Když zrovna nešlapal do pedálů, pomáhal malomocným a mentálně strádajícím ženám v Indii,“ doplnil pořadatel Oskar Koukola. Z českých filmů festival nabídl Fyrst v režii Jana Šimánka o týmu nejlepších českých a světových slacklinerů, který se vydává na Island, kde touží napnout vůbec první highline na ostrově. Jako jeden z bonusových snímků se promítal německý Into the Light o dvojici lezců, která šplhala v obří ománské jeskyni Majlis al Jinn, což je přísně zakázáno.⁴⁸⁴

Festival dokumentárních filmů o lidských právech **Jeden svět** nesl v tomto roce podtitul *Praskněte své bubliny!* Konal se již po sedmnácté, v Opavě pod pořadatelskou taktovkou Opavské kulturní organizace pošesté. Festival propagovali dobrovolníci z řad studentů Slezského gymnázia v oděvech vytvořených z bublinkových fólií. Pro OKO je vyrobili žáci Základní umělecké školy v Opavě. Pořadatelé vybrali pro opavskou veřejnost 15 snímků. V Opavě se promítaly například filmy *Snili jsme o životě* – komorní finský film o tématu sebevražd z pohledu lidí, kteří se o sebevraždu pokusili, i ze strany blízkých a pozůstalých po sebevraždách. Dále se opavské publikum mohlo podívat na filmy *Danielův svět* s tématem pedofilie nebo snímek *Bojovníci ze severu* o radikálních islamistických skupinách. Některé z filmů lektorsky uváděl pedagog Slezské univerzity Jiří Siostrzonek. Jeden svět probíhal v Opavě od 23. do 27. března v Sále purkmistrů a v Klubu Art.⁴⁸⁵

⁴⁸³ pozvánka viz Hláska č. 9, 2015, s. 10 a 11

⁴⁸⁴ Hláska, č. 3, 2015, s. 19

⁴⁸⁵ Tamtéž, s. 27

Poctou baroknímu umění byl v Opavě festival **Máme rádi baroko**. Společně jej organizovaly Základní umělecká škola Vladislava Vančury Háj ve Slezsku a Církevní konzervatoř Opava. Pořadatelé se v letošním roce trefili přímo do narozenin velikána barokní hudby Johanna Sebastiana Bacha, které si svět připomněl 31. března. Festival probíhal jako celodenní maraton od 9 do 18 hodin. Navíc byl doplněn o přednášku Izabely Kožané Manderly o tom, jak poučeně přistupovat k dobovému notovému zápisu. Do soutěže se přihlášily na dvě stovky studentů a pedagogů základních, středních a vysokých škol z celé České republiky.⁴⁸⁶

Opavský páv. Tak se jmenoval filmový festival pořádaný studenty oboru Audiovizuální tvorba Slezské univerzity v Opavě. Mezinárodní studentský festival diváckého filmu Opava hostila od 27. do 29. dubna. „Snímky k nám přihlásili studenti z anglického Bristolu, vídeňské Akademie výtvarného umění, filmové školy z Vancouveru a dokonce máme i přihlášku od studenta z Chile nebo Buenos Aires,“ uvedla k festivalu jeho ředitelka Pavlína Válková. Festival také nabídnul dopolední projekce pro školy, odborné workshopy, hudební koncerty a pouliční performance. Festivalovou porotu kromě jiného tvořil herec a režisér Jiří Mádl, který do Klubu Art přivezl i svůj film.⁴⁸⁷

Janáčkův máj zavítal i do Opavy. Koncert v rámci festivalu se v Opavě konal 26. května v kostele sv. Václava od 19 hodin. Z Polska sem zavítal Wroclaw Baroque Ensemble, který představil skladby skladatele a kapelníka Grzegorze Gerwazy Gorczyckého, kterému se přezdívalo polský Händel, a to in Virtute Tua, Completorium a čtyři hymny. Wroclaw Baroque Ensemble se věnoval baroknímu repertoáru se zvláštním důrazem na polskou hudbu od komorních skladeb až po oratoria a kantáty. V programu opavského koncertu zaznělo i poslední mešní dílo Bartłomieje Pękiela z roku 1669 Missa pulcherrima. Skladby zazněly v podání těchto interpretů: Aldona Bartnik – soprán, Matthew Venner – kontratenor, Maciej Gocman – tenor a Tomáš Král – bas. Letošní 40. Mezinárodní hudební festival Janáčkův máj se konal od 24. května do 8. června.⁴⁸⁸

Beethovenův Hradec se konal letos již po 53. Tento ročník byl určen studentům oboru viola a jak velí tradice, uskutečnil se ve Velké dvoraně Červeného zámku. Mezinárodní hudební soutěž probíhala od 25. do 28. června. Organizaci soutěže převzala již v roce 2014 Matice slezská.

⁴⁸⁶ Hláska č. 3, 2015, s. 27

⁴⁸⁷ Hláska č. 4, 2015, s. 27

⁴⁸⁸ Hláska č. 5, 2015, s. 21

Festival **Chodníčky k domovu** oslavil v tomto roce 30. výročí. Kromě domácích souborů na festivalu letos vystoupil slovenský soubor Váh z Púchova a polský soubor Czepelia z Willamowic. Z Plzně dorazil soubor Jiskra a z Brna Jitřenka. Soubory se představily ve čtyřhodinovém programu na Dolním náměstí 11. září.⁴⁸⁹

Podevatenácté se letos konal festival **Opava Cantat**. Pořadatelem festivalu bylo Mendelovo gymnázium. Dvacátého listopadu začal program na některých základních školách, odpoledne se pak sbory utkaly v Kulturním domě Na Rybníčku. Od 20 hodin pak zpíval loňský vítěz – Puellae et Pueri z Nového Jičína. Následující den, v sobotu 21. listopadu pak pokračovala soutěžní přehlídka sborů v KD Na Rybníčku. Závěrečný koncert se pak uskutečnil v Kulturním domě v Dolním Benešově.⁴⁹⁰

Mezinárodní festival outdoorových filmů se konal ve dnech 10. až 13. listopadu na Slezské univerzitě. V programu vystoupil například Jiří Kráčalík, který diváky seznámil s Himálajemi. V Opavě se festival pořádal již od svého druhého ročníku v roce 2004. Projekce se konaly na různých místech, například v klubu Classic, Loutkovém divadle nebo kině Mír. Nakonec festival zakotvil v historických prostorách Slezské univerzity a od roku 2012 probíhal pod odborným dohledem studentů oboru multimediální techniky v čele s jejich vyučujícím Martinem Petráskem.⁴⁹¹

Do Opavy zamířil i **Snow Film Fest**. Přehlídka nejlepších zimních filmů nabídla desítku snímků o extrémním lyžování, zimních expedicích a dalších atrakcích. Festival se uskutečnil 3. prosince v prostorách Obchodní akademie na ulici Hany Kvapilové. Na programu pátého ročníku přehlídky byly například snímky: Kašmír, The Pamir Game, Nezkrotná Antarktida, Few Days nebo Arrowhead 135.⁴⁹²

⁴⁸⁹ Hláska č. 9, 2015, s. 11

⁴⁹⁰ Hláska č. 11, 2015, s. 20

⁴⁹¹ Tamtéž, s. 21

⁴⁹² Hláska č. 12, 2015, s. 27

Agentury a spolky

Agentura A. Production

Agentura patřila Martinu Žižlavskému, který provozoval i v tomto roce kino Mír a zajišťoval pro město hudební produkce v rámci velikonočních a vánočních trhů.

Asociace studentů a přátel Slezské univerzity

V pořadí již **XVIII. reprezentační ples** pořádala Asociace studentů a přátel Slezské univerzity (ASPSU) 13. března v KD Na Rybníčku.

Opavský majáles 2015 začal netradičně v pondělí 27. dubna průvodem masek, který vyrazil z areálu na Hradecké ulici, prošel centrem města a následně se vrátil na Hradeckou. V úterý byl na programu v Loutkovém divadle Divadelní den. Mezi vystoupeními nechybělo představení studentského souboru DramKrou. Středa byla propojená s festivalem Opavský páv. Majáles uzavřel ve čtvrtek 20. dubna tradiční Open Air Festival od 13 hodin v Městských sadech.⁴⁹³

Bludný kámen

Spolek Bludný kámen vyvíjel činnost v Matičním domě, který si pronajal společně se spolkem Za Opavu. Stále pořádal výstavy i v galerii Cella v Matiční ulici.

Předtím, teď, potom??? Tak se jmenoval projekt připomínající 20 let od vzniku Bludného kamene. Projekt zahájily 20. září vernisáže na různých místech Opavy. Začaly v galerii Gottfrei na Krnovské ulici (například Matěj Frank zde v rámci své

⁴⁹³ Hláska č. 4, 2015, s. 27

performance obkresloval svou siluetu uhlím). O hudební doprovod se postarali Martin Janíček a Ivan Bierhanzl. Návštěvníci se pak mohli odebrat různými trasami do galerie Cella, minout Alžbětinu zahradu (tady vystavovala například Lenka Klodová objekt nazvaný Čas ženy) nebo do Hovoren pod bývalou poštou a také se občerstvit v Matičním domě. „Projekt představil čas jako abstraktní fyzikální jednotku, ale také jako hledisko praktického fungování člověka,“ přiblížil jeden z kurátorů projektu a předseda spolku Bludný kámen Martin Klimeš. Výstava trvala do 20. října.⁴⁹⁴

Bludný kámen pro letošní rok připravil i cyklus *(Sebe)projekce*, který představoval mladé vizuální umělce. Do tohoto cyklu například patřila přednáška **Magdalény Mandorlové**, se kterou vystoupila 3. prosince v Matičním domě.⁴⁹⁵

Umělecká agentura Karla Kostery

Nový rok zahájila agentura více než příznačně – **novoročním koncertem** k výročí divadla. Hudební pozdrav ke 210. letům Slezského divadla v Opavě a k 20. výročí úmrtí opavského skladatele a dirigenta Josefa Bínera uspořádal Karel Kostera 25. ledna v kostele svatého Václava. Sólisté Národní komorní opery Praha (NKO) a francouzských komorních scén Jeane Biner (soprán), Zoltan Korda (tenor), Vladislav Zápražný (baryton), Jan Biner (bas) společně s klavírním triem NKO předvedli skladby z děl Beethovena, Bizeta, Borodina, Čajkovského, Dvořáka, Smetany, Verdiho a dalších mistrů.⁴⁹⁶

Nedožitě 80. narozeniny opavského pedagoga a výtvarníka **Miloše Kačírka** připomněl koncert uspořádaný Uměleckou agenturou Karla Kostery v neděli 26. dubna v sále minoritského kláštera. Zahráli a zazpívali Cimbálová muzika ZUŠ V. Kálíka s vedoucím Romanem Kubalou, Chlapecký pěvecký sbor ZŠ Stěbořice a ZUŠ V. Kálíka se sbormistrem Karlem Kosterou.⁴⁹⁷

Agentura také pořádala již desátý ročník přehlídky dětských sborů **Opavská píseň**. Přehlídka se uskutečnila 20. května ve Sněmovním sále minoritského kláštera.

⁴⁹⁴ Hláska č. 9, 2015, s. 11

⁴⁹⁵ Hláska č. 12, 2015, s. 24

⁴⁹⁶ pozvánka viz Hláska č. 1, 2015, s. 21

⁴⁹⁷ Hláska č. 4, 2015, s. 27

V programu vystoupil sbor Vrchňáček, který působí při ZŠ Vrchní, dále Grigeriánek a Cimbálová muzika, oba ze ZUŠ Václava Kálíka, a také jaktařský sbor Kolibříci.⁴⁹⁸

Své **osmdesátiny** oslavili Karel Kostela a Václav Hybš na společném koncertě. Kromě jubilantů se na koncertě, který se uskutečnil 27. listopadu v kině Mír, objevila jako host i Jitka Zelenková.⁴⁹⁹

Za Opavu

Od dubna užíval zapsaný spolek prostory Matičního domu společně se spolkem Bludný kámen a Buddhistickým centrem. Od května se nabídka pořadů v Matičním domě pravidelně objevovala v měsíčníku Hláska.

Například 11. května se konala v prostorách spolku Za Opavu přednáška s názvem **Zaostřeno na supermarket** spojená s představením výstavy, která byla k vidění do 20. června.

Spolek se zapojil i v tomto roce do **Dnů evropského dědictví (EHD)**, které se v Opavě uskutečnily od 3. září. Spolek přispěl k oslavě památek a památkové péče výstavou Kostel365, kterou přivezl Aleš Kozák. Výstava byly k vidění v Matičním domě a kapli svaté Alžběty do 30. září. Spolek nabídl rukodílnu v Alžbětině zahradě (5. září) a jeho členové také prováděli komentované prohlídky po Rybím trhu (8. září). V kapli svaté Alžběty také vystoupila kapela Dobrozdání (11. září), členové spolku 12. září uskutečnili zážitkovou procházku nazvanou *Památky bez bariér?* a k tomu účelu si zapůjčili invalidní vozíky, aby prozkoumali přístupnost opavských památek. Součástí EHD byla i městská hra pro týmy libovolného složení nazvaná *Památkovaná* (12. září).

Již 3. ročník **Opavského nočního KU-PÉ** se uskutečnil 1. prosince v Café Evžen na Lepařově ulici. Šlo o akci inspirovanou Pecha Kucha Night, kdy zajímavá osobnost má prostor necelých 7 minut, aby se před diváky jakkoliv prezentovala. Během večera se například odehrálo odlévání mezitělních prostor objímající se dvojice do sádry v režii sochařky a výtvarnice Radky Pavelové-Žákové a mnohá další zajímavá vystoupení (Petr Havrlant ze správy zámku v Hradci nad Moravicí nebo ředitel NPÚ v Ostravě

⁴⁹⁸ Hláska č. 5, 2015, s. 21

⁴⁹⁹ Hláska č. 11, 2015, s. 27

Michal Zezula). Hlavním organizátorem akce pro spolek Za Opavu byla Venuše Drochytková.

Čajovna Harmonie

Přednášky a další vzdělávací i kulturní pořady pravidelně nabízela i **Čajovna Harmonie** na Krnovské ulici. V dubnu například přinesla historickou přednášku Petra Kozáka o podivuhodném mládí jagellonského prince Zikmunda nazvanou *Z opavského knížete polským králem* (16. dubna). Poté následovala cestopisná přednáška Lukáše Matějčka o jeho cestě stopem do Íránu (23. dubna).

Přímo zeň cestopisných přenášek nabídla čajovna v květnu. O Tibetu a přechodu Transhimaláje promluvil Čestmír Mirek Lukeš (7. května). Pokračování cestopisu o Dolomitech se návštěvníci dočkali 21. května v podání A. Boudy. A do třetice Středoafriická republika – země šíleného císaře, tak se jmenovala přednáška Ludka Kaluzy 28. května.

Gottfrei

Galerii dramaturgicky i organizačně vedl Václav Minařík. Dramaturgický plán se soustředil převážně na výtvarné akce a happeningy či sympózia.

Probíhaly zde také koncerty. Například 24. dubna tu vystoupila skupina **Mikoláš Chadima & Ex Extempore Members play The City**.

Galerie pořádala i v tomto roce Sympozium. **Symposium 2015** probíhalo v prázdninových měsících. „Každoroční projekt opavských umělců i v letošním roce přinesl do opavských ulic řadu zajímavých výtvarných projektů. Kromě duhové koule na náměstí a karanténní zóny umělci vytvořili i kontroverzní video, které na portálu YouTube zhlédlo za pár dní třicet tisíc lidí a vyvolalo vášnivé diskuse,“ avizoval Opavský a Hlučínský deník. Nejvýraznějším prvkem Sympozia 2015 v opavských exteriérech byla bezesporu duhová koule na Horním náměstí. „Má symbolizovat hlavně multikulturnost, otevřenost radnice, ale odkazuje i třeba na nadcházející festival

homosexuálů Prague Pride," vysvětlila jedna z tvůrkyň dočasné barevné dominanty na Horním náměstí Martina Pavelková. Další částí výstavy bylo vybudování karanténní zóny v prostoru za Slezankou. Umělci tím chtěli odkázat na často diskutované téma uprchlíků. „Chtěli jsme tímto recesním krokem poukázat na fakt, že myšlenky na imigraci jsou často daleko horší než skutečnost," okomentovala mladá umělkyně a dodala: „Naším záměrem bylo vyvolat ve společnosti diskusi, a to se rozhodně podařilo.“ Pod Ptačím vrchem vyrostla zajímavá skulptura dřevěných instalací propojených trubicemi nazvaná **Rodina**. Dílo umělce Matěje Franka mělo znázorňovat současné problémy v mezilidské komunikaci a poukázat na důležitost nonverbální komunikace, která se díky počítačům a mobilům vytrácí. „Lidé si mohou vlézt do dřevěných instalací a umění si vyzkoušet a zažít na vlastní kůži," vyzvala spoluorganizátorka Sympozia Martina Pavelková lidi.⁵⁰⁰

Kluby

Filmový klub

Tento oddíl se věnuje některým vybraným projekcím filmového klubu, který probíhal v opavském kině Mír a také v kině Orion v Hradci nad Moravicí.

V únoru mohli diváci shlédnout odvážný a místy šokující snímek z intimního ženského světa podle stejnojmenné literární předlohy nazvaný **Vlhká místa** (Německo, 2013, režie: David Wnendt). Film ukazoval nejtajnější aspekty ženského světa se všemi bizarnostmi a skrývanými touhami s nevídanou otevřeností a humorem. Hlavní hrdinka Helen ráda experimentovala, zvláště v sexu, své okolí šokuje upřímností a komentáři, jež by pravá dáma nikdy nevypustila z úst. (16. února). Únor také patřil americkému snímku **Butch Cassidy a Sundance Kid** (1969, režie: George Roy Hill), čtyřmi Oscary ověřený film s Paulem Newmanem a Robertem Redfordem v hlavních rolích.

Například 5. října se promítal v rámci projektu 100 kultovní film se skupinou Beatles **Perný den** (Velká Británie, 1964, režie Richard Lester).

⁵⁰⁰ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/opava-gottfrei-vytvarne-symposium07072015.html, publikováno 7. 7. 2015

Kino Orion promítalo například v prosinci (3. 12.) zatím poslední film Woodyho Allena **Iracionální muž**.

Filmový klub také dával 7. prosince snímek **Slow West** z koprodukce Velké Británie a Nového Zélandu z roku 2015. Šlo o western, který nijak neidealizoval prostředí a dobu Divokého západu. V hlavní roli diváci viděli Michaela Fassbendera.

Hudební kluby

Café Evžen (Lepařova)

Majitel kavárny a klubu Michal Škoda provozoval i tzv. Malé Café Evžen na Ostrožné ulici. Například v srpnu zde uspořádal projekt Oživlá ulice, na kterém se podíleli například Jan Tengler se svým triem, Mário Šeparovič a další. Posledně jmenovaný tu pravidelně hrával ve čtvrtky.

V prostorách klubu na Lepařově ulici vystoupil v tomto roce například **Zdeněk Bína** (7. května) nebo **Mário Šeparovič** (24. září) či skupina **Kieslowski** (20. října) anebo **Michal Žáček** s přáteli (27. října). V prosinci klub hostil 3. ročník **Opavského nočního Ku-Pé** neboli opavskou verzi Pecha Kucha Night v režii spolku Za Opavu (1. prosince). **Tomáš Matonoha** s pořadem Doktor Kluzó tu vystoupil 8. prosince.

Konaly se tu také jednou za měsíc tradiční taneční párty s DJ Vikim (například 24. října, 28. listopadu) nebo Evženovy balírny (například 12. září).

Fajne kafe

Prostory kavárny fungovaly také jako místo pro přednášky, ale čas od času tu probíhaly i hudební akce. Například v červnu se uskutečnily koncerty skupin Dobrozdání a skupiny Sešli se.

Jazz Café Club Evžen (Beethovenova)

Tuto kavárnu, mnohými Opavany označovanou jako „starý Evžen“, vlastnil Milan Kratochvíl. Dramaturgicky stavěla na středečních jazzových pořadech zvaných **Jazziček do ouška**, nebo koncertech rockových či jazzových seskupení. Klub se věnoval i přednáškám nebo například cyklu **Básnické hlasy**, který tu již devátým rokem pořádali Ondřej Hložek a Jakub Chrobák.

Music Bar Jam

V opavském „Jamu“ koncertovaly převážně rockové a alternativní kapely. Například 26. února hostil klub vystoupení **Scarlet Blue** (alternative poprock ze Švédska).

Odehrávaly se tu afterpárty po akcích organizovaných například studenty Slezské univerzity: Opavský páv (27. dubna), Majáles Afterpárty (30. dubna) nebo další akce jako Stavění palmy (1. května), koncert Djevvara (UK) a Social Party (18. června) nebo koncert punk rockové skupiny Banditi (Slovinsko) 26. září.

Asociace studentů a přátel Slezské univerzity tu pořádala **ASPSU Welcome Párty** (29. září). V říjnu proběhl koncert skupiny Nekonečník (alternative punk, 17. října).

Music Club Monkey's

Klub fungoval na místě někdejšího klubu Mrkev, později Depo na Sněmovní ulici v Opavě. Zabýval se převážně elektronickou hudbou. Na svém facebookovém profilu uváděl nabídku programů od srpna. Pro ilustraci uvedme, že v listopadu zde proběhly akce jako **Raw Rap – freestyle vs. battle** nebo **Drum 'n' Bass party**.

Music Club 13

Základní myšlenkou Music clubu 13 bylo vytvoření univerzálního a multižánrového prostoru, který bude sloužit studentům i široké opavské veřejnosti. Za dobu své existence dal klub prostor domácím i zahraničním interpretům, kapelám, DJ's i divadlu. Produkčním klubem byl Roman Filip.

Pěvecké sbory

Luscinia slavila v tomto roce dvacet let. Sbor založili při Mendelově gymnáziu manželé Slovíkovi v roce 1995. Sborem prošli dnes již uznávaní umělci – Tereza Kavecká, sólistka Slezského divadla v Opavě, Martin Vacula, člen pražského filharmonického sboru, Martin Slavík, sólista Hudebního divadla v Karlíně nebo Martin Buchta, sbormistr Národního divadla v Praze. Mezi úspěchy podle sbormistra Luscinie patřilo nejen zpívání na Broadwayi nebo návštěva Bílého domu, ale také hrdý pocit, když se sboru povedlo výkonem okouzlit porotu a zvítězit v soutěži. Od počátků se sbor účastnil domácích i mezinárodních soutěží jako Opava cantat, Prevéza Řecko, Ankara Turecko nebo Celje Slovinsko. Doma v Opavě pořádal sbor koncerty pro postižené děti, vánoční a jarní koncerty, koncerty duchovní hudby. Pravidelně uvádí premiéry současných autorů na Festivalu sborového umění v Jihlavě. Spolupracoval s Janáčkovým komorním orchestrem v Ostravě, natáčel pro Český rozhlas Ostrava.⁵⁰¹

Pěvecký sbor **Domino** urazil v letošním roce na svých cestách Evropou dalších bezmála 5 500 kilometrů. Čtyřicítka zpěváků procestovala v červenci letošního roku Francii a zastavila se i v Rakousku. První koncert na letním turné se odehrál v rakouském příhraničním městečku Hinterschmiding. Zpěváci si předtím prohlédli klášter Stift Melk. Další zastávkou pak už byla Francie, provincie Aveyron, kde bylo Domino vybráno na Festival International Choral in Aveyron. Festivalu se zúčastnilo 7 zahraničních a 10 francouzských sborů. Opavští zpěváci absolvovali hodinové koncerty v pěti městech, „na kterých si dokázali okamžitě získat srdce publika, a to českými lidovkami, sborovými skladbami v 10 jazycích a zejména pak závěrečnými francouzskými koncerty,“ referovala o turné Domina říjnová Hláska. Pro zpěváky opavského sboru byl připraven zajímavý doprovodný program. „Navštívili jsme výrobu sušenek s ochutnávkou v Camares, zámek Chateau de Fayet, koupali jsme se v jezeře Pont de Salars či ochutnali typický francouzský sýr v městečku Roquefort,“ doplnila sbormistryně Ivana Kleinová.⁵⁰² Domino v předvánočním čase také doprovázelo muzikálovou zpěvačku Markétu Martiníkovou. Jejich adventní koncert se uskutečnil 13. prosince v kině Mír.⁵⁰³

⁵⁰¹ Hláska č. 1, 2015, s. 26

⁵⁰² Hláska č. 10, 2015, s. 30

⁵⁰³ Hláska č. 12, 2015, s. 20

Pěvecký sbor Křížkovský v tomto roce slavil již 128. narozeniny, byl totiž založen k počtě Pavlu Křížkovskému v říjnu 1887. V letošním roce se mu také poštěstilo zpívat při 600. výročí upálení Mistra Jana Husa v Kostnici. Připomněl si také pětadvacetiletou tradici adventních koncertů v Opavě a okolí. Ty letošní se uskutečnily 3. a 8. prosince v kapli Božského srdce Páně v Marianu. Sbor vedl Karel Holeš.⁵⁰⁴

Různé

V Malých Hošticích vznikl v roce 2014 **skanzen** z neobydleného stavení z 19. století. Šlo o poslední dům v obci, který se zachoval v původním stavu. Zastupitelstvo městské části se rozhodlo objekt koupit a zrekonstruovat. Chalupa původně patřila drobnému rolníkovi a sestávala ze dvou obytných místností a kuchyně a v zadní části z chléva a hospodářské části. Budova byla po rekonstrukci vybavena původním zařízením a další výstavní předměty poskytli místní občané.⁵⁰⁵ V části domu vznikla místní knihovna a 17. května byla v prvním patře stavení otevřena nová archeologická expozice. „Návštěvníci si zde mohou prohlédnout pravěké archeologické nálezy, které byly na katastru Malých Hoštic odkryty v uplynulých letech, zejména při budování kanalizace,“ uvedla starostka Malých Hoštic Miroslava Konečná. Na přípravě expozice se podíleli také zaměstnanci opavského pracoviště Národního památkového ústavu.⁵⁰⁶

Skupina **Ladě** pokřtila svou novou desku Lešť. V Opavě jejich tažení končilo a album tady pokřtili hned nadvakrát, a to 3. a 4. dubna v galerii Gottfrei. Lešť vyšla jako nástupce alba Kalná, které v roce 2011 kapele přineslo nominaci nadžánrového Anděla. Nová nahrávka podle zpěváka Michaela Kubesy obsahovala texty se čtyřmi hlavními tematickými zdroji. „Většinou odráží nekonečnou lidskou chamtivost a lačnost po blahobytu nebo věčný souboj vědomí a podvědomí a ubohost toho, kdo tuto dualitu popírá. Vždy pro mne bude zcela šokující zprávou o lidech jejich náklonnost k násilí. Čtvrtým tématem je sex, který je možná to poslední, kde se většinou nepředstírá. A to je pro mne v tom to nádherné. Nepředstírání. Opravdovost. A píseň je jedinečná možnost, jak se svléci donaha, vyzvonit na sebe i to, co nevíte,“ uvedl zpěvák Michael Kubesa.⁵⁰⁷

⁵⁰⁴ Hláska č. 12, 2015, s. 20

⁵⁰⁵ Hláska č. 2, 2015, s. 19

⁵⁰⁶ Hláska č. 6, 2015, s. 20

⁵⁰⁷ Hláska č. 4, 2015, s. 19

Koncem dubna se opět uskutečnila oslava **Mezinárodního dne tance**. Zapojilo se do ní například občanské sdružení Holos (29. dubna).

Promenádní koncerty začaly v tomto roce 21. června a konaly se každou neděli až do 6. září, kdy na Dolním náměstí před kostelem svatého Vojtěcha hrály orchestry z Opavska.

Opavský country širák. Již 22. ročník přehlídky regionálních kapel se uskutečnil 20. června v areálu zahradní restaurace hotelu Alfresco v Kylešovicích. V programu vystoupily skupiny Stašeko, Tarantule, Fram, Azyl, Country s. r. o., taneční skupina Cloverleaf Opava, Ostré biče Vlče – Opava a jako host bluegrassová kapela BluRej Band Ostrava. Večerní country bál odehrála pořadající skupina Karavana.⁵⁰⁸

Taneční soubor **Puls** nasbíral v roce 2015 mnohá ocenění. Potvrdil své postavení mezi nejúspěšnějšími tanečními soubory v naší republice. Tradičním koncertem nazvaným Taneční setkání, který proběhl 14. června ve vyprodaném Slezském divadle, ukončil soubor svou 36. taneční sezónu. „Přes velkou konkurenci se mu podařilo postoupit na všechny 3 velké celostátní přehlídky zabývající se tancem a pohybovým divadlem,“ psala prázdninová Hláska. Dvě choreografie byly navíc vybrány na prestižní festival Jiráskův Hronov, který proběhl začátkem srpna. Choreografie *Obrat' list* festival slavnostně zahajovala a choreografie *My* reprezentovala scénický tanec. Na úspěších měla velkou zásluhu trenérka a choreografka Eva Vondálová. Úspěchy soubor nesbíral jen na tanečně-divadelních soutěžích, ale také ve stepu. Z červnového mistrovství České republiky si Puls přivezl 4. místo za choreografii *Tonight* a 1. místo s přehledem vyhrálo sólo Ivy Šebelové *Lhářka ve fraku*. Porota poté vybírala ze všech 164 prezentovaných choreografií tu úplně nejlepší, která získala zvláštní cenu. I tato cena, spolu s obrovským zlatým pohárem, putovala do Opavy. Porotcům se velmi líbila i další hromadná choreografie s názvem *V kině*, která si diváky získala nejen výbornou stepařskou úrovní, ale také svým divadelně-komediálním pojetím. Choreografie *Tonight* a *V kině* byly navíc opět nominovány na mistrovství Evropy a Mistrovství světa ve stepu.⁵⁰⁹ Na konci října uspěl Puls i na přehlídce scénického tance mládeže a dospělých *Tanec, tanec 2015*, což je setkání nejlepších tanečních skupin a nejlepších choreografií vybraných z krajských přehlídek. Soubor Puls se představil v hlavní věkové kategorii s choreografií *My*. Ta měla výborný ohlas nejen u diváků, ale také u odborné poroty, která ji hodnotila jako

⁵⁰⁸ Hláska č. 6, 2015, s. 21

⁵⁰⁹ Hláska č. 7–8, 2015, s. 25

jeden z nejsilnějších zážitků přehlídky a nominovala ji na festival v Chorvatsku, aby zde reprezentovala český amatérský scénický tanec. „Úspěch je o to sladší, že v porotě zasedly velké osobnosti české profesionální taneční i divadelní scény,“ uvedla choreografka Eva Vondálová.⁵¹⁰

Podzimní country širák se uskutečnil 21. listopadu. Šlo o 21. ročník akce. V letošním ročníku předvedly své umění skupiny Karavana, Kotva, Tarantule, Slatinský Schrummel a skupina Azyl. Přehlídka opavských country kapel se uskutečnila v sále Kulturního domu ve Stěbořicích.⁵¹¹

Advent na návštěvníky zemědělské školy dýchnul v tomto roce 27. a 28. listopadu. Škola se letos více zaměřila na předvánoční dílničky pro děti, samostatné tvůrčí aktivity návštěvníků při výrobě adventních věnců a komentované ukázky tvorby vánočních aranžmá. Se sortimentem vánočních věcí přijelo asi 60 prodejců.⁵¹²

⁵¹⁰ Hláska č. 12, 2015, s. 19

⁵¹¹ Hláska č. 11, 2015, s. 21

⁵¹² Tamtéž, s. 27

NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT

V této kapitole jsem se snažil shromáždit z opavských církví hlavně ty události, které nějakým způsobem přesahovaly obvyklý život náboženských obcí a byly význačné i pro život města. Nejsou zde zastoupeny zdaleka všechny náboženské obce, vybíral jsem pouze ty, které výrazněji utvářely společenský život města.

Římskokatolická církev

Římskokatolická farnost Panny Marie v Opavě

Zmiňme některé události ze života farnosti v roce 2015, jak je uvádí kronika farnosti.

Tříkrálová sbírka probíhala od 1. do 13. ledna. V kostele sv. Vojtěcha byla 5. ledna sloužena mše svatá, při níž otec Jan Czudek požehnal koledníkům tříkrálové sbírky, po mši svaté se konal pravidelný slavnostní průvod s třemi králi na Horní náměstí.

V sobotu před Květnou nedělí 28. března se konala pravidelná **křížová cesta** ulicemi Opavy, které předcházelo hudební postní pásmo se zamyšlením nad posledními slovy Krista na kříži. „Ve čtyřech zastaveních jsme pak prosili o uzdravení očí, uší, rukou a srdce,“ poznamenal otec Jan Czudek ve farní kronice.

V kostele sv. Vojtěcha 10. května zazněl chorál a středověká polyfonie v hudebním pásmu **Maria, znamení na cestě**, které si připravila gregoriánská schola kněží, jáhnů a bohoslovců moravských diecézí. „Posluchači mohli nejen vnímat krásu středověkých zpěvů, ale také rozjímat nad jednotlivými texty, jejichž český překlad měl každý k dispozici,“ poznamenala farní kronika.

V kostele sv. Vojtěcha se 16. května slavila **pout' k Panně Marii Opavské**, Matce Milosrdenství. Hlavním celebrantem byl páter Marcin Kieras, farář ve Slavkově.

V rámci **Noci kostelů** byl 29. května připraven celovečerní program v konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie, který nabídl nejen koncert sboru Jeřábinka, koncert Jiřího Čecha (varhany) a Aleny Čechové (housle) nebo scholy konkatedrály, ale i výstavu

liturgických rouch a předmětů, komentovanou prohlídku či soutěž, jejíž vítězové měli možnost vystoupat na věž konkatedrály, kde o půlnoci program zakončily fanfáry.

V den **slavnosti Těla a krve Páně** 4. června byla v kostele sv. Vojtěcha sloužena mše svatá (hlavním celebrantem byl otec Jan Czudek). Po mši svaté slavnost pokračovala eucharistickým průvodem, který byl zakončen v kostele Svatého Ducha.

Při jáhenském svěcení 20. června v konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie v Opavě vysvětil otec biskup Mons. František Václav Lobkowicz jáhna Davida Tylečka.

Kněžské svěcení se výjimečně kvůli opravám katedrály Božského Spasitele v Ostravě konalo 27. června v konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie v Opavě. Biskup František Václav Lobkowicz vysvětil tři kněze.

V konkatedrále Panny Marie v Opavě se 2. října konala vernisáž výstavy **Návštěva papeže Františka v Izraeli**. Vernisáže se účastnil i Gary Koren, velvyslanec Státu Izrael, a Mons. Martin David, generální vikář diecéze.

V Opavě bylo 6. října slavnostně otevřeno nové **karmelitánské knihkupectví**. „Samotnému požehnání knihkupectví předcházela mše svatá u sv. Vojtěcha, úvodní slova ředitelky Karmelitánského nakladatelství Anne Marie Nedoma a šéfredaktorky Kateřiny Lachmanové a představení vedoucího prodejny Jana Pilaře,“ uvedla farní kronika. Pro první návštěvníky knihkupectví bylo připraveno nejen drobné občerstvení a malý dárek, ale i mimořádná 20% sleva na knihy Karmelitánského nakladatelství.

Evangelická církev

Českobratrská církev evangelická

Kromě pravidelných akcí (bohoslužby, biblické hodiny, náboženství pro děti, konfirmační příprava, schůzky mládeže, nácvik zpěvu) sbor pořádal také odpoledne pro seniory s promítáním fotografií a zapojil se do Noci kostelů.

Dále spolupracoval s Křesťanskou akademií na organizaci přednášek prof. Mgr. Martina C. Putny, Dr. a Mgr. Martina T. Zikmunda v aule Slezské univerzity.

V létě se konal sborový tábor pro děti a rodinná rekreace. Mládež s dětmi vyrazila během roku i na tři víkendové pobyty. Cílem autobusového sborového zájezdu byla v roce 2015 Wroclaw. Proběhly dvě rukodělné dílny – velikonoční a adventní. „Rovněž dvakrát jsme ve sboru nacvičili divadelní hry – velikonoční a vánoční,“ uvedl administrátor sboru.

Na červnovém seniorátním setkání, kterého se účastnili evangelíci z širokého okolí, přednášel děkan ETF UK doc. Jiří Mrázek a katolická teoložka Kateřina Lachmanová. Při příležitosti 600. výročí upálení Mistra Jana Husa sbor pořádal ve spolupráci s dalšími církvemi ve městě ekumenickou bohoslužbu v konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie.

Československá církev husitská

Československá husitská církev požádala v rámci církevních restitucí o vydání budovy Loutkového divadla na Husově ulici, kterou považovala historicky za svůj majetek. Vedení opavské radnice bylo naopak přesvědčeno, že budova na restituční seznam nepatří, protože ji město od husitů v roce 1949 koupilo. Později pak byla převedena na stát, který ji aktuálně vlastní. Právě stát v uplynulých týdnech potvrdil, že žádost církve zamítl a budovu ze seznamu vyjmul. „Jsme samozřejmě rádi, že k tomuto kroku došlo, nicméně to neznamená, že by již bylo o osudu budovy rozhodnuto. Církev má lhůtu tří let, kdy může celou záležitost rozporovat u soudu,“ vysvětlil náměstek primátora Daniel Žídek. Město Opava i husitská církev podepsaly v uplynulých dnech deklaraci, ve které prohlášovaly, že obě strany preferují současné využití budovy. Tu mělo město v nájmu a provozovalo ji Středisko volného času. Své zázemí zde měla kromě loutkového divadla také stanice mladých přírodovědců a turistů. Církev již v minulosti avizovala, že pokud mu nebude budova vydána, hodlá se o ní soudit. Město doufalo, že k tomuto kroku nedojde, pokud však ano, i ono je připraveno vstoupit do soudního sporu. „Nyní je, jak se říká, míč na straně církve, musíme vyčkat na její rozhodnutí. Věřím, že padne co nejdříve, aby bylo konečně rozhodnuto, komu objekt patří a vlastník se mohl začít zabývat jeho rekonstrukcí, kterou už skutečně nutně potřebuje,“ uzavřel Daniel Žídek.

V Klubu důchodců StOpa se konala 29. června přednáška s farářkou sboru Ladislavou Svobodovou na téma Husův rok.

Ostatní církve

Adventisté sedmého dne

Na Olomoucké ulici fungoval sbor Adventistů sedmého dne. Jejich webová stránka však nebyla aktualizována, a neposkytovala tudíž žádné aktuální informace ze života sboru.

Církev Nové naděje

V Obecním domě se k pravidelným bohoslužbám v neděli a mimo ně i k léčení scházeli členové církve Nové naděje, jinak také známé jako Cesarea, která sama sebe označovala za originální křesťanství pro moderní dobu. Církev se hlásila „k dynamickému a radostnému hnutí v křesťanství, které klade důraz na osobní vztah s Bohem a nadpřirozené jednání v osobních potřebách a problémech každodenního života“.⁵¹³ Také se hlásila k původnímu a originálnímu křesťanství, které mělo sílu, atraktivitu a schopnost ovlivnit společnost. Ta se podle členů této církve ovšem během staletí vytratila vlivem kompromisu, lidských tradic a nebiblických názorů na Boha i člověka. Kromě pravidelných bohoslužeb a léčení církev pořádala i setkání pro muže a pro ženy.⁵¹⁴

Křesťanský sbor Opava

Sbor sídlil vedle bývalé synagogy na Čapkově ulici. Jeho hlavním představitelem byl Vladimír Pípal. Křesťanský sbor organizoval nedělní bohoslužebná setkání, biblická setkání ve čtvrtek a další akce. Filozofií sboru bylo evangelikální společenství svým vyznáním navazující na českou i světovou reformaci. Šlo o společenství křesťanů pevně přesvědčených o věrohodnosti i aktuálnosti Bible.⁵¹⁵

⁵¹³ <http://www.cesarea.cz/o-nas/>

⁵¹⁴ <http://www.cesarea.cz/pravidelne-aktivity/>

⁵¹⁵ <http://www.krsbopava.cz/kontakt>

SPORT

V kapitole pojednávám nejprve o „nadčasových“ sportovních tématech, jako je například vyhlášení ankety O nejúspěšnějšího sportovce roku. Dále popisují ty sporty a kluby, které se účastnily nejvyšších soutěží nebo se prezentovaly v měsíčníku Hláska. U jednotlivých sportovních soutěží hodnotím ucelenou sezónu, tedy v tomto případě 2014/2015.

Sportovcem roku se opět stal **Tomáš Petreček**. Extrémní sportovec se stal potřetí v řadě vítězem soutěže **Nejúspěšnější sportovec okresu Opava roku 2014**. Vyhlášení proběhlo 21. března na slavnostním večeru ve Slezském divadle v Opavě. Ceny se udělovaly v sedmi kategoriích. Juniory ovládli kanoisté, z prvních pěti míst obsadili hned tři. Vítězem se stal slalomář Tomáš Rousek, který získal i ocenění v kategorii Sportovní hvězda Deníku. Na druhé příčce skončila Tereza Brožová a třetí Sabina Foltysová (všichni tři z Kanoje klubu Opava). V kategorii *Handicapovaný sportovec* byl oceněn kulturista na vozíčku Daniel Minster z SK PEPA Centrum Opava (trenér Stanislav Pešát). „Hned dvakrát šel na pódium trenér opavských basketbalistů a reprezentace U20 Petr Czudek. Nejdříve si přišel pro ocenění Nejúspěšnější trenér roku, o něco později pak pro cenu Nejúspěšnější kolektiv, kterou získali jeho svěřenci,“ uvedl zpravodaj Hláska. BK Opava byl jasným favoritem, a to za loňské třetí a letošní páté průběžné místo v NBL. Druhé místo získaly extrémní sporty – Outdoor eXtreme Adventure Sport trenéra Marka Hájka, třetí pak skončili juniorští atleti vedeni Janem Škrabalem. Do Síně slávy byla uvedena dvojnásobná olympionička, reprezentantka v triatlonu a čtyřnásobná nejúspěšnější sportovkyně Opavska Renata Berková-Najserová. V jednotlivcích bylo oceněno 10 sportovců. Třetí místo získal basketbalista Jakub Šiřina, druhý byl žokej Marek Stromský a vítězem se potřetí za sebou stal extrémní sportovec Tomáš Petreček.⁵¹⁶

Novou multifunkční halu slavnostně otevřeli v pátek 4. prosince zástupci vedení města, stavitele a Úřadu regionální rady Moravskoslezsko. Její výstavba si nakonec vyžádala 37 miliónů korun. Halu budou moct využívat kromě fotbalistů také aktivní příznivci dalších sportů jako je volejbal, futsal či tenis. Vedle haly také bylo vybudováno malé hřiště s umělým povrchem. Správcem nových objektů se stal SFC Opava.⁵¹⁷

⁵¹⁶ Hláska č. 4, 2015, s. 32

⁵¹⁷ Region Opavsko, 8. 12. 2015, s. 2

Atletika

Sokol ocenil v sále Knihovny Petra Bezruče nejlepší atlety loňského roku. Mezi oceněnými byla půlkačka Vendula Hluchá za loňský absolutní opavský rekord na své trati. K nejlépe vyhodnoceným atletům opavského Sokola se zařadil také nadějný dálkař Jakub Rusek. Ocenění směřovala především k medailistům z republikových šampionátů a také reprezentantům. Mezi dalšími oceněnými borci byli také juniorský trojskokan Jiří Zeman a dálkař Jakub Rusek, kteří se zúčastnili i světového šampionátu mládeže. Oceněným byl také talentovaný čtvrtkař Albert Holibka, jenž dosahoval vynikajících výkonů a dočkal se díky tomu přestupu do Prahy. Stranou nezůstaly ani vycházející hvězdy v kategorii žáků Filip Kaštovský a Jan Capko, který se mohl pyšnit titulem mistra České republiky ve výšce. Chloubou se stala i družstva. Junioři v domácích podmínkách Tyršova stadionu v Opavě vyhráli republikový šampionát se stobodovým náskokem před druhou Slavií Praha.⁵¹⁸

Mílař **Jakub Holuša** přidal do sbírky české atletické výpravy na halovém mistrovství Evropy v březnu v Praze druhé zlato. Bleskovým finišem dotáhl až na cílové čáře Turka Özbilena a zvítězil nad ním v závodě na 1 500 metrů o 6 setin v čase 3:37,68 minuty. „Když se sejde forma, hlava, diváci, je to skvělé. Zážitek!“ řekl evropský šampion.⁵¹⁹

V Opavě se uskutečnil další ročník **Čokoládové tretry**, běžeckých závodů pro děti do 13 let. Opava se tak přidala k patnáctce moravských a slezských měst, kde se podobný závod běžel. Soutěž pořádal v pondělí 4. května od 15 hodin na Tyršově stadionu TJ Slezan Opava. První tři v každé kategorii a kvalifikačním kole obdrželi medaile a diplomy. Vítězové kategorií od roku narození 2009 a starší se účastnili semifinále v den Zlaté tretry a poté prvních osm finále. Absolutním vítězům v každé kategorii předala cenu jedna ze světových atletických hvězd. Každý účastník finále obdržel pamětní list s podpisem některé z těchto osobností. Patronem akce byl olympionik Jan Železný.⁵²⁰

⁵¹⁸ http://opavsky.denik.cz/ostatni_region/atletika-sokol-opava-oceneni31012015.html, publikováno 31. 1. 2015

⁵¹⁹ http://sport.idnes.cz/holusa-zlato-hme-029-/atletika.aspx?c=A150308_163922_atletika_fil, publikováno 8. 3. 2015

⁵²⁰ Hláska č. 5, 2015, s. 10

ZŠ Englišova potvrdila svoji suverenitu na finále **Poháru Českého rozhlasu**. Jako jediná dokázala postoupit ve všech čtyřech vyhlášených kategoriích. Republikové finále Poháru Českého rozhlasu v atletice proběhlo v červnu v Jablonci nad Nisou. Sportovci ze ZŠ Englišova si za předvedené výkony po zásluze odvezli Pohár ministra školství. „Nejvíce se dařilo starším chlapcům, kteří zvítězili před druhou Břeclaví a třetím Rakovníkem. Třetí místo získala starší děvčata za Kladnem a Chrudimí. Mladší žákyně skončily na čtvrtém místě, mladší žáci páti,“ pochlubil se výsledky ředitel ZŠ Englišova Jan Škrabal.⁵²¹

Velká cena Opavy v hodu oštěpem se uskutečnila 15. srpna. Na Tyršově stadionu se utkali postupně žáci, žákyně, ženy a muži v disciplínách tyč, koule, dálka, výška, trojskok a oštěp. Byl to již pětasedesátý ročník. Oštěpařky změřily síly po šestatřicáté v historii. Hlavně mezi ženami nebyla nouze o kvalitní výkony. Hned dvě atletky přehodily padesát metrů, což bylo na akci formátu opavské Velké ceny považováno za velmi solidní úspěch. Jarmila Jurkovičová zaznamenala 52,62 metrů a druhá Petra Andrejsková hodila jen o šestapadesát centimetrů méně. Mezi muži dominoval s 61,67 m Martin Sklenář. Soutěžilo se také v dalších disciplínách, v nichž byli vidět i závodníci pořadajícího Sokola. Vendula Hluchá se v den návratu z náročného soustředění postavila na hladkou čtvrtku a poté také na dvojnásobnou trať. V obou případech zvítězila a na druhém místě na osmistovce za sebou dokonce nechala medailistku z mistrovství České republiky Elišku Kutrovou. „Zvítězila také Natálie Smolková ve výšce, Lukáš Kunc v dálce anebo Vojta Kolarčík na stovce. Zmínit musíme také opavské odchovance, kteří v současnosti závodí za jiné oddíly. Na čtyřstovce to byl třeba Albert Holibka, velmi dobrý výkon podal také Jakub Zemaník na patnáctistovce,“ upřesnil jeden z trenérů Sokola Opava, jenž se podílel na organizaci Velké ceny, Jan Škrabal.⁵²²

Atletický cirkus opět zavítal na Dolní náměstí v Opavě. Akci pořádal spolu s městem Sokol Opava. Hlavní atrakcí závodu sportovního podniku byla soutěž ve skoku o tyči mužů konaná jako 9. ročník Memoriálu dr. Lesáka. Nechyběli při ní borci jako Jan Kudlička nebo Michal Balner. Součástí akce byla i soutěž v benchpressu či trojboj všestrannosti pro děti.⁵²³

⁵²¹ Hláska č. 7–8, 2015, s. 27

⁵²² http://opavsky.denik.cz/ostatni_region/atletika-velka-cena-opavy19082015.html, publikováno 19. 8. 2015

⁵²³ Hláska č. 9, 2015, s. 32

Opavská míle se běžela 9. září. Na start třetího ročníku se účastníci mohli postavit po bok atleta Jakuba Holuši. Závod startoval na Olomoucké ulici naproti Slezské nemocnici v 18 hodin. Trať měřila celkem 1609 metrů. Jakub Holuša, startující za Duklu Praha, závod také vyhrál. Na druhém místě doběhl Mateusz Demczyszak z Polska a jako třetí skončil Josef Pelikan ze Slovenska. Náměstek primátora Dalibor Halátek, který závod pravidelně běhává, skončil na 113. místě.⁵²⁴

Přespolní běh pro širokou veřejnost **kolem komína Modelu** již potřetí uspořádala 20. září firma Model Obaly ve spolupráci s TJ Opava, oddílem orientačního běhu. Vypsáno bylo 11 kategorií podle věku a zvláštní kategorie OPEN. Jeden okruh měl 2,8 kilometrů.⁵²⁵

Basketbal

Opavský basketbal slavil v tomto roce významné jubileum. V roce 2015 totiž uplynulo sedmdesát let od vzniku organizovaného basketbalu v Opavě. „Kulaté výročí od založení našeho klubu si zaslouží připomenutí," podotkl manažer BK Opava a jedna z jeho velkých postav, Dušan Štěnička. „Na druhou stranu jsme se rozhodli nedělat ke kulatinám nějaké velké oslavy," poznamenal. Fanoušci se tak mohli začít těšit během derby s Ostravou, které se uskutečnilo 29. prosince 2015 od 18 hodin, na vyvěšení dresů připomínajících největší úspěchy klubu či výstavu všech trofejí, které klub doposud získal. Fanoušci mohli v hale vidět fotografie týmů od roku 1996 až do současnosti, vystaveny byly také snímky současných týmů od přípravek až po první mužstvo.⁵²⁶

Nyní se budeme věnovat sezóně 2014/2015.

Nový, v pořadí 23. ročník nevyšší basketbalové soutěže nesl název podle generálního partnera, pojišťovacího ústavu Kooperativa. V přípravě na sezónu 2014/2015 Opava zkoušela například mladého rozehrávače **Jana Lyčku**. Nakonec se do sestavy dostal.⁵²⁷

⁵²⁴ <http://www.opavskamile.cz/images/Dokumenty/om2015.pdf>

⁵²⁵ Hláska č. 9, 2015, s. 31

⁵²⁶ http://opavsky.denik.cz/ostatni_region/basketbal-bko-70let24122015.html

⁵²⁷ http://opavsky.denik.cz/ostatni_region/basketbal-priprava-bko-prostejov27082014.html

Do sezóny vstoupil Basketbalový klub Opavy úspěšně. „Nadšeně bojující Opava vstoupila do nového ročníku Kooperativa Národní basketbalové ligy výborně,“ hlásal na webu článek Opavského a Hlučínského deníku. Opavští porazili 27. září Kolín skóre 85:68.⁵²⁸

Začátkem ledna fanoušci a basketbalisté rozjeli **nový fanshop**. Zatím jel ve zkušebním provozu, ale záměr jeho zakladatelů byl jasný. Co nejvíce sladit hlediště do žluté barvy a pomoci příznivcům se ještě více ztotožnit s klubem.⁵²⁹

Na zápas s Jindřichovým Hradcem s Opavou na opavské palubovce se dostavili 17. ledna také dopingoví komisaři. Z Opavských kontrolovali Jakuba Blažka a Ladislava Sokolovského.⁵³⁰

Poslední zápas základní části ligy 28. března Opava prohrála s Ostravou 61:68. Více než prohra však trenéra Opavy Petra Czudka mrzelo zranění Radima Klečky, který kvůli poraněnému kotníku do druhého poločasu nenastoupil.⁵³¹

Postup do semifinále slavila Opava 18. dubna díky Ladislavu Sokolovskému.

Na utkání Opavy s vedoucím týmem soutěže Nymburkem se přišlo 24. dubna podívat téměř 3 000 diváků. Domácí tým podlehl favoritovi soutěže poměrem 70:87.

Opava v závěru soutěže bojovala 6. května o bronz s Prostějovem, bitva však pro ni nebyla vítězná a úspěch minulé sezóny se neopakoval a opavští basketbalisté skončili na 4. příčce.

Na konci sezóny dal sbohem aktivní kariéře **Ladislav Sokolovský**. „Jeden dlouhý basketbalový příběh skončil. Byla to kariéra veleúspěšná, sedmatřicetiletý rodák z Přerova bavil diváky svou hrou téměř dvacet let,“ psal v rozhovoru s hráčem Roman Brhel na webu Opavského a Hlučínského deníku.⁵³²

Basketbalový klub opět pořádal **letní kemp** pro děti. Zúčastnila se ho asi stovka malých hráčů a zájemců o basketbal. Už loni atakoval počet dětí hranici stovky. „Zájem

⁵²⁸ http://opavsky.denik.cz/ostatni_region/basketbal-kooperativa-nbl-bko-kolin27092014.html

⁵²⁹ http://opavsky.denik.cz/ostatni_region/basketbal-fanshop-bko30012015.html, publikováno 30. 1. 2015

⁵³⁰ http://opavsky.denik.cz/ostatni_region/basketbal-bko-dopingovi-komisari17012015.html

⁵³¹ http://opavsky.denik.cz/ostatni_region/basketbal-kooperativa-nbl-nho-bko28032015.html

⁵³² http://opavsky.denik.cz/ostatni_region/basketbal-rozhovor-ladislav-sokolovsky30052015.html

děti nás těší, bohužel už jsme se dostali do fáze, kdy je musíme odmítat. Kapacita kempu není nafukovací," uvedl hlavní organizátor kempu, bývalý reprezentant a nyní trenér David Klapetek. „Trochu se potýkáme s počasím, loni nám čtyři dny propršelo, letos pro změnu bojujeme s velkými vedry," dodal šéftrenér mládeže BK Opava. Děti si během týdne vyzkoušely nejen basketbal. „Kemp děláme formou her, rozhodně nechceme děti otrávit jen tréninky. Mají možnost vyzkoušet si celou řadu sportů, chodíme i na koupaliště," pokračoval David Klapetek. Větší část osazenstva tvořily děti z basketbalových přípravků, které klub provozoval při základních školách. O děti se během kempu staralo deset instruktorů. „Hlavně bez Kryštofa Vlčka, Jirky Dihla a Tomáše Mičůnka by tato akce nešla udělat, to jsou pro mě tři stěžejní osoby," uzavřel David Klapetek.⁵³³

Bojové sporty

Opavští borci ovládající **jiu-jitsu** slavili úspěch na mezinárodním turnaji ve Švýcarsku. Prestižní turnaj v brazilském jiu-jitsu se konal 9. května ve švýcarském Curychu. Opavský tým Jungle BJJ reprezentoval závodník a trenér v jedné osobě Bronislav Stříž, který spolu se svým týmovým kolegou z Prahy Eldarem Rafigaevem opanoval kategorii supertěžkých fialových pásů, a dovezl si stříbrnou medaili. Pozadu nezůstali ani ostatní členové výpravy. Hlavní trenér Jungle BJJ Brazilec Fernando Araujo vybojoval zlato, Agniezka Sygula zlato ve své a stříbro v otevřené váze, Ivan Ilinskii stříbro a Eldar ke zlatu ze své kategorie přidal ještě stříbro v otevřené váze.⁵³⁴

Judisté si z mistrovství odvezli medaile. Na mistrovství České republiky smíšených družstev, kterého se zúčastnilo celkem 13 krajů, byli za náš kraj do družstva složeného z pěti chlapců a čtyř dívek vybráni dva opavští zástupci. Ve váhové kategorii do 50 kg Daniel Kordula a v kategorii do 52 kg Klára Quisová. Našemu družstvu se podařilo porazit v základní skupině kraj Středočeský, Liberecký a Prahu. Ve čtvrtfinále pak navázalo na vítězství s krajem Pardubickým a v semifinále si poradilo s krajem Zlínským. Jediný, kdo naše judisty dokázal porazit, bylo družstvo z Jihomoravského kraje, a to pouze velmi těsným rozdílem 4:5. Skvělý výkon opavských sportovců tak byl korunován titulem vicemistrů České republiky. Na juniorském MČR si nejlépe vedl a bronzovou medaili získal Nicolas Reineke. Jako jediný z opavských dokázal uspět ve

⁵³³ http://opavsky.denik.cz/ostatni_region/basketbalovy-kemp15072015.html, publikováno 15. 7. 2015

⁵³⁴ Hláska č. 6, 2015, s. 15

finálových blocích a obsadit tak po třech výhrách a jedné prohře ve váze do 90 kg třetí příčku. Druhou finálovou účastnicí byla Natálie Kociánová. Té se však v boji o bronz nepodařilo zdolat Červínkovou z Olomouce a získala tak páté místo. Obhájce loňského titulu Jan Petzuch obsadil ve váhové kategorii do 66 kg sedmou příčku, a to shodně s dalším opavským zástupcem Adamem Sieberem.⁵³⁵

Cyklistika

Silesia Bike Maraton vstoupil v letošním roce do svého 15. ročníku. V odborných kruzích se tento závod řadil mezi 10 nejlepších maratonů na horských kolech.⁵³⁶ Do cíle 90kilometrové trati dojelo 228 borců. Vítězem se stal Ondřej Fojtík z Force KCK Zlín s celkovým časem 03:40:57.03. Na trati 55 kilometrů byl nejlepší Marek Rauchfuss z týmu Kellys Bike Ranch Tea a v čase 02:17:45.39. Do cíle této kategorie dojelo celkem 463 závodníků a závodnic.⁵³⁷

Letošní **12hodinový maraton horských kol** se uskutečnil 19. září. „Trať se od předešlých ročníků nezměnila, takže účastníci se můžou těšit na známý okruh dlouhý 12,3 kilometru s převýšením 230 metrů,“ uvedl v zářijové Hlásce v pozvánce organizátor závodu z NO LIMIT bike teamu Martin Borák. Maraton byl závodem jednotlivců a dvoučlenných štafet a cílem bylo ujet ve stanoveném časovém limitu 12 hodin co nejvíce okruhů. Trať se otevírala v 6.30, bylo ale možné odstartovat kdykoliv během dne a vyzkoušet si krásný okruh v údolí Raduňky. Součástí maratonu byl opět dětský závod horských kol a odrážedel.⁵³⁸

Stříbrné jezero patřilo 2. a 3. října **cyklokrosařům**. Trať přilákala více než dvě stovky soutěžících. Závod pořadatelé nazvali MTBCROSS. „Chtěli jsme vybudovat zajímavou cyklokrosovou trať, aby si nadšení cyklisté mohli zažít atmosféru cyklokrosu, ale protože mnoho lidí cyklokrosová kola nevlastní, tak jsme závod přiblížili pro horská kola,“ vysvětlil organizátor Jan Krejčíř s tím, že dva ročníky se uskutečnily v areálu U Vodníka Slámy ve Lhotě u Opavy a přinesly velký zájem i kvalitní výkony. Pořadatelé se rozhodli podzimní část uspořádat u Stříbrného jezera. Do závodu v pátek 2. října nastoupilo 147 dětí z opavských škol. O den později změřily síly

⁵³⁵ Hláska č. 6, 2015, s. 15

⁵³⁶ Hláska č. 5, 2015, s. 11

⁵³⁷ <http://www.silesiaopava.cz/bike>

⁵³⁸ Hláska č. 9, 2015, s. 31

všechny věkové kategorie. Na start se postavilo 40 dětí na odrážedlech, 90 juniorských závodníků a 70 závodníků v hlavním závodě. Prvenství si odnesl špičkový brněnský cyklokrosař Petr Hampl, který tak obhájil své vítězství z prvního ročníku. Pořadatelé byli se závodem spokojeni. „Podařilo se nám v oba soutěžní dny přimět více než 250 dětí ke sportování a hlavní závod měl velmi kvalitní obsazení cyklistů nejen z Opavska a okolí, ale třeba také z Vysočiny,“ uvedl Jan Krejčíř.⁵³⁹

Extrémní sporty

Atlas Adventure 2015 byl otevřený závod juniorských hlídek v extrémních sportech, který spadá do seriálu závodů mistrovství České republiky mládeže do 21 let, dále pak otevřený závod dospělých a v neposlední řadě i přebor ČR hasičů v extrémních sportech. Historie tohoto závodu, který u nás nemá obdoby, sahá do roku 1996. Účastníci soutěží ve dvojicích (hlídkách) a jejich úkolem je absolvovat jednotlivé etapy v co nejkratším čase. Závod se zaměřuje na zhodnocení všestranných dovedností při pobytu v přírodě, všechny úkoly jsou postaveny úměrně schopnostem tak, aby při průměrné znalosti v oblasti bylo možné je absolvovat. Rozhoduje vytrvalost, práce s mapou, obratnost a spolupráce. Soutěžní klání se skládá z několika disciplín, a to orientace, jízdy na horském či trekovém kole, lezení po skále, dále se závodí ve vodě a na soutěžící čeká i volná disciplína, která bude překvapením. Závod je určen jak dětem, tak i mládeži a dospělým se zájmem o pobyt v přírodě, o outdoorové sporty, orientační běh a další sportovní činnosti. Pro mladší děti je otevřena kategorie spolu s dospělým soutěžícím, tak aby byl zaručen dohled. Každoročně navštěvuje závod několik oddílů pracujících s lezeckou mládeží: Trutnov, Praha, Lipník nad Bečvou, Frýdek-Místek, Orlová, Jeseník, Vrbno pod Pradědem. Účastní se ho též oddíly a jednotlivci se zaměřením na orientační běh a vodní sporty (Vodní záchranná služba Krnov). Počet účastníků se každým rokem pohybuje okolo 60 dvojic. Soutěž pořádá horolezecký oddíl Atlas Opava ve spolupráci se Sportovním klubem hasičů Opava. Trať závodu je zasazena do oblasti Přírodního parku Moravice v okolí Davidova Mlýna, Nových Těchanovic a Kružberka, která poskytuje možnost lezení (cvičná horolezecká skála Kružberk), sjezd řeky (Moravice), mapu orientačního běhu a mnoho turistických a cyklistických tras.⁵⁴⁰

⁵³⁹ Hláska č. 11, 2015, s. 31

⁵⁴⁰ Hláska č. 5, 2015, s. 10

Petrečkův tým vybojoval na závodě **Baise Outdoor Quest 2015** v Číně sedmé místo. Ve čtyřdenním etapovém závodě překonali vzdálenost téměř pět set kilometrů a podařilo se jim získat sedmé místo. „Etapy byly dlouhé, každý den jsme na trati strávili v průměru deset hodin. Závod byl velmi rychlý, náročná byla i trasa, samé kopce, ať už v běžeckých, či bikových etapách. Pořád to bylo nahoru a dolů. To vedro také udělalo své, využili jsme každou možnost, jak se zchladit. Když jsme viděli třeba kašnu, byla to neskutečná úleva,“ vzpomíná opavský sportovec Tomáš Petreček. Nyní se už naplno soustředí na přípravu na expedici Wild Challenge, v rámci které se v létě pokusí o prvovýstup na pákistánskou osmitisícovou horu Gasherbrum I.⁵⁴¹

Fotbal

Start Fotbalové národní ligy znamenal pro Opavu zápas s horkým favoritem ligy, **Frýdkem-Místkem** 2. srpna na jeho stadionu. Opavští fotbalisté vstoupili do sezóny bravurně, protože se jim ve Frýdku podařilo vyhrát. „V regionálním derby porazili Frýdek-Místek na jeho hřišti 3:2. O branky Baránkovy družiny se postarali postupně Čelůstka, Ševčík a Dvorník. Těsně před koncem navíc neproměnil pokutový kop opavský Schaffartzik,“ hlásil tehdy web opavského klubu.⁵⁴²

I v druhém kole ligy byli opavští fotbalisté úspěšní a z Mostu přivezli domů vítězství. „Opava zaznamenala všechny tři branky ve druhém poločase. Skóre nejprve otevřel Ševčík, druhý zásah přidal z penalty Schaffartzik a poslední branku vstřelil Mach,“ uvedl web SFC.⁵⁴³

První utkání na domácí půdě, navíc na trávníku zrekonstruovaného stadionu, zažil SFC 16. srpna, kdy nastoupil proti Ústí nad Labem. Ústí bylo v té době 12. v tabulce, kdežto SFC na příčce druhé. Opava nakonec domácí premiéru zvládla a Ústí porazila 1:0. „První poločas branku nenabídl, krátce po změně stran se po parádní akci prosadil Petr Ševčík a trefil pro Opavu další tři body,“ informoval web SFC. Opavští tak zvítězili potřetí v řadě a vedli tabulku.⁵⁴⁴

⁵⁴¹ Hláska č. 6, 2015, s. 19

⁵⁴² <http://www.sfc.cz/zapas.asp?id=Parada-Opava-za-patnact-minut-otocila-derby-ve-Frydku-Mistku-1249>, publikováno 2. 8. 2014

⁵⁴³ <http://www.sfc.cz/zapas.asp?id=Parada-Slezsky-FC-zvladl-vitezne-i-druhy-zapas-a-z-Mostu-veze-tri-body-1250>, publikováno 10. 8. 2014

⁵⁴⁴ <http://www.sfc.cz/zapas.asp?id=Opava-domaci-premieru-zvladla-Vyhru-nad-Ustim-zaridil-Sevcik-1252>, publikováno 16. 8. 2014

Generální manažer SFC **Alois Grussmann** oslavil 6. září padesátku. Dalo se říct, že nejúspěšnější éra opavského fotbalu byla spojena s jeho jménem. Kromě toho hrál za Baník a Vítkovice. Po aktivní dráze fotbalisty působil jako trenér například v Novém Jičíně nebo Jakubčovicích. Od ledna 2014 působil v roli generálního manažera SFC.⁵⁴⁵

V 8. kole FNL Opava hrála v Praze **se Žižkovem**, ale domů bohužel bod nepřivezla. Zápas skončil 2:0 pro Pražany. Po osmi kolech se Opava ocitla na osmé příčce tabulky se třemi vítězstvími, dvěma remízami a třemi prohrami. Celkově měla 11 bodů. Stejně tak zápas 9. kola na domácím trávníku s **Pardubicemi** přinesl Opavě prohru. Opava tak zůstala šestý zápas v řadě bez bodu a klesla až na 13. pozici v tabulce s celkovými 11 body. Za ní byl už jen Most, Kolín a Ústí nad Labem.⁵⁴⁶

V 10. kole se konečně přerušila černá série šesti proher. „Opavští dokázali uspět v duelu nováčků **v Kolíně**, když zvítězili díky brance Tomáše Machálka v závěru prvního poločasu,“ uvedl web SFC. Kolínští na inkasovaný gól nedokázali zareagovat, a tři body za vítězství 1:0 tak putovaly do Slezska.⁵⁴⁷

Slezský FC se po dvou porážkách dočkal **vítězství** 1. listopadu. „V důležitém utkání se Zlínem šla Opava do vedení v závěru první půle po trefě Kuzmanoviče. Na jeho zásah navázal druhým gólem krátce po změně stran Machálek, a přesto, že hosté snížili na rozdíl jedné branky, poslední slovo měli Slezané,“ uvedl web SFC. Necelou čtvrt hodinku před koncem totiž přidal druhý zásah Kuzmanovič a definitivně potvrdil opavskou výhru. Opava tedy ve 13. kole zvítězila 3:1.⁵⁴⁸ Za události ve Zlíně, kdy fanoušci použili zábavnou pyrotechniku, však padl trest disciplinární komise – SFC musel zaplatit 20 000 korun pokuty.

Fotbalisté Slezského FC se rozloučili 22. listopadu (16. kolo) s podzimní částí soutěže jednoznačným **vítězstvím nad Mostem**. Opava v jarní přehrávce přehrála mostecký Baník rozdílem tří branek. Do vedení poslal Slezany Kuzmanovič, po změně stran přidal druhý zásah Machálek a na konečných 3:0 uzavřel záložník Metelka.⁵⁴⁹

⁵⁴⁵ Bulletin k 3. kolu Poháru České pošty

⁵⁴⁶ <http://www.sfc.cz/zapas.asp?id=Slezsky-FC-zapas-s-Pardubicemi-nezvladl-a-nema-ani-bod-1258>, publikováno 3. 10. 2014

⁵⁴⁷ <http://www.sfc.cz/zapas.asp?id=Opava-konecne-vyhrala-Vyhru-Slezanu-trefil-Machalek-1267>, publikováno 12. 10. 2014

⁵⁴⁸ <http://www.sfc.cz/zapas.asp?id=Opava-konecne-zabrala-Vyhru-nad-Zlinem-ridil-Kuzmanovic-1262>, publikováno 1. 11. 2014

⁵⁴⁹ <http://www.sfc.cz/zapas.asp?id=Povedena-rozlucka-Slezsky-FC-v-duelu-o-sest-bodu-zdolal-Most-1266>, publikováno 22. 11. 2014

Opavští fotbalisté **nadělovali dárky** dětem ve Slezské nemocnici. V pátek 5. prosince 2014 zamířili hráči Slezského FC společně s generálním manažerem klubu Aloisem Grussmannem na dětské oddělení Slezské nemocnice v Opavě, aby zde již popáté nadělili ve spolupráci s primářkou Prejdovou v rámci Mikulášské nadílky dětem drobné dárečky. „Všechny prezenty – omalovánky, pastelky, fixy, stavebnice, vystřihovánky, plyšáky, sladkosti – a řadu dalších přinesli fanoušci Slezského FC Opava. Svým dílem přispěli rovněž i hráči opavského A-mužstva,“ uvedl web SFC.⁵⁵⁰

Nový kalendář SFC pokřtili fotbalisté v OC Breda & Weinstein 10. prosince 2014. „Křtu se společně s hráči a představiteli klubu zúčastnil také primátor města Martin Víteček. O kalendáře byl mezi fanoušky velký zájem. Příznivci si je mohli přímo na místě nechat podepsat od opavských hráčů,“ uvedl web SFC. Dvorní fotograf Deníku František Géla, který kalendář vytvořil, se křtu nemohl zúčastnit kvůli studijním povinnostem. Na akci jej tak zastoupila jeho maminka Jana Gélová. Moderování akce se ujal vždy dobře naladěný Lumír Sedláček a vedl si výtečně.⁵⁵¹

V novém kalendářním roce 2015 začali fotbalisté zimní přípravu zátěžovými testy v Prostějově a ostrý **start přípravy** byl na programu 7. ledna. Na dobré cestě byl příchod záložníka Tomáše Jursy, ten by měl v nejbližších dnech podepsat tříletou smlouvu. V nemocnici se bohužel ocitl generální manažer klubu Alois Grussmann. Ten strávil konec loňského roku v Městské nemocnici Ostrava, odkud byl převezen do Fakultní nemocnice v Ostravě. Důvodem hospitalizace byl silný zánět v kyčelním kloubu.⁵⁵²

Jarní části sezóny 2014/2015 předcházela tisková konference. Zúčastnili se jí kromě předsedy představenstva Marka Hájka i primátor Martin Víteček a předseda dozorčí rady Libor Witassek. Nechyběl generální manažer Alois Grussmann, trenér Jan Baránek a kapitán týmu Zdeněk Pospěch. Na tiskové konferenci se také řešila otázka nového multifunkčního areálu, který vznikne v areálu stadionu SFC. „Je skvělé, že se město zaměřilo na sportoviště. To, které vznikne místo staré plechové haly a na místě za tribunou, bude nejen pro fotbalisty, ale také pro veřejnost. Dojde také k výměně povrchu v Kylešovicích,“ vyjmenoval Marek Hájek. Na řadu přišla také sportovní stránka. Opava během zimní přestávky získala nové hráče, a to Tomáše Jursu, Jakuba Habusta, Martina Vojtěška, Petra Vaška, Václava Jurečku a Adama Kušnera.

⁵⁵⁰ <http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=1150>

⁵⁵¹ <http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=1154>

⁵⁵² <http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=1164>

„Chtěli jsme udržet Petra Ševčíka, bohužel Olomouc byla proti,“ uvedl generální manažer SFC Alois Grussmann. „Problém, který nás v současné době trápí, je velká marodka. Není vyloučeno, že bychom sáhli ještě k posílení,“ přiznal generální manažer.⁵⁵³

První přípravný zápas s béčkem Slovácka 10. ledna se nedohrál, po pěti minutách zápasu zůstal na trávníku ležet po souboji s brankářem Slovácka opavský útočník Adam Kušner. Fotbalisté Slezského FC první utkání zimní přípravy nedohráli. „Po střetu se ocitl v křeči a zapadl mu jazyk. Kušnera se podařilo stabilizovat a přivolaná sanitka jej odvezla do nemocnice,“ uvedl web SFC. Mužstva obou klubů se následně dohodla na ukončení zápasu.⁵⁵⁴ Po přípravném zápase se Slováckem vydal SFC tiskovou zprávu, která reagovala na chování některých fanoušků. „Vedení Slezského FC Opava včetně trenérů a hráčů je pohoršeno chováním malé skupinky rádooby příznivců SFC Opava po předčasném ukončení přípravného duelu se Slováckem. Tito fanoušci očividně notně posilněni alkoholem verbálně uráželi brankáře hostí a následně i domácí hráče, kterým dokonce vyhrožovali,“ uváděla tisková zpráva. Klub se od těchto příznivců distancoval a jejich chování odsuzoval. Slezský FC slíbil zvýšit bezpečnostní opatření na přípravné utkání. „Fanoušci pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek nebudou na tyto zápasy vpuštěni,“ uzavřela zpráva.⁵⁵⁵

Valná hromada, původně avizovaná na 12. ledna 2015, byla nakonec zrušena a její nový termín byl stanoven na 27. ledna.

Poslední přípravný zápas odehráli hráči SFC na domácím trávníku se Zvolenem. „Na dobře připraveném trávníku hlavního hřiště porazili druhý tým druhé nejvyšší slovenské soutěže Zvolen. Hosté nebyli vůbec lehkým soupeřem, měli šance, ovšem Slezský FC zase v brance skvěle chytajícího brankáře Petra Vaška,“ referoval web SFC. Utkání skončilo pro SFC 2:1.⁵⁵⁶

Jarní část soutěže začala 6. března (17. kolo). Opava si do **Ústí nad Labem** dojela bohužel pro porážku 0:1. Premiéru na domácím trávníku 14. března zvládli opavští fotbalisté na jedničku. „Do slezské metropole zavítal nedaleký **Třinec**, který se v závěru prvního poločasu dostal po trefě Tomečka do vedení. Po změně stran však dobře hrající Opava nejprve po šťastném zásahu Jursy vyrovnala, obrat dokonal

⁵⁵³ <http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=1229>

⁵⁵⁴ <http://www.sfc.cz/zapas.asp?id=Pripravny-zapas-s-beckem-Slovacka-se-nedohral-1521>

⁵⁵⁵ <http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=1167>

⁵⁵⁶ <http://www.sfc.cz/zapas.asp?id=Posledni-zapas-pripravy-dopadl-dobre-Opava-porazila-Zvolen-1533>

Kuzmanovič a výhru Slezského FC v poměru 3:1 v závěru pečtil Schaffartzik,“ uvedl web SFC.⁵⁵⁷

Parádní výkon podle webu SFC předvedli Opavští v utkání s olomouckou Sigmou. „Slezané dokázali na hřišti největšího favorita Fotbalové národní ligy urvat bod. Osm minut před koncem se o to zasloužil gólovou hlavičkou kapitán Zdeněk Pospěch a téměř čtyři stovky opavských fanoušků měly velký důvod k oslavě,“ poznamenal web SFC.⁵⁵⁸

Po 19. kole byla Opava na 9. místě tabulky s 26 body.

Opavští fotbalisté si připsali do tabulky další tři body. V neděli 29. března (20. kolo) porazili na domácím trávníku Vlašim 2:1. „Nutno ale podotknout, že rozhodně nešlo o jednoduchý zápas. Hosté vedení zkušeným koučem Vlastimilem Petrželou bojovali do posledních vteřin,“ uvedl web SFC.⁵⁵⁹

Ze Sezimova Ústí si Opava přivezla 4. dubna (21. kolo) bod. Opava tu vyválčila nad Tábořskem cenný bod. Trenér Baránek si pochvaloval, že SFC odehrálo dobré utkání.⁵⁶⁰

Celkem šestým zápasem bez porážky byla remíza v Pardubicích ve 23. kole 18. dubna. Po tomto utkání byla Opava na 7. příčce tabulky se 34 body.⁵⁶¹

Ve 24. kole na domácím trávníku Opava přivítala 25. dubna **Kolín**. „Nemanja Kuzmanovič odmítl hattrick, i tak ale náš tým porazil Kolín. Slezané splnili povinnost a připsali si do statistik sedmý zápas v řadě bez porážky,“ hlásil web SFC. První gól letošní sezony dal Tomáš Mrázek, i na hřišti tak oslavil narození dcery Emy.⁵⁶²

Opavský útočný klenot původem ze Srbska **Nemanja Kuzmanovič** byl redakcí fnliga.cz vyhlášen nejlepším hráčem Fotbalové národní ligy za měsíc duben. Sympatickému útočníkovi, jenž mimochodem plyně ovládá češtinu, se střelecky dařilo. Během dubna 2015 dokázal pokořit hranici deseti branek, což ho katapultovalo mezi smetánku kanonýrů naší druhé nejvyšší soutěže.⁵⁶³

⁵⁵⁷ <http://www.sfc.cz/zapas.asp?id=Dobra-prace-Slezsky-FC-tremi-goly-otocil-derby-s-Trincem-1536>

⁵⁵⁸ <http://www.sfc.cz/zapas.asp?id=Super-Vezeme-bod-ze-Sigmy-1537>

⁵⁵⁹ <http://www.sfc.cz/zapas.asp?id=Tri-zapasy-bez-porazky-Opava-porazila-Vlasim-2-1-1538>

⁵⁶⁰ <http://www.sfc.cz/zapas.asp?id=Opava-jede-remizovala-s-Taborskem-1539>

⁵⁶¹ <http://www.sfc.cz/zapas.asp?id=Opava-opet-neprohrala-V-Pardubicich-vybojovala-remizu-1541>

⁵⁶² <http://www.sfc.cz/zapas.asp?id=Mame-dalsi-vyhru-Kuzmanovic-sahal-po-hattricku-1542>

⁵⁶³ <http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=1329>

V areálu fotbalového stadionu v Městských sadech se začalo koncem května **bourat**. K zemi šla stará plechová hala, místo které vyroste nová moderní víceúčelová hala, jejíž součástí bude i zázemí pro sportovce, šatny, sprchy, nářadovny a také nové WC pro fanoušky fotbalových utkání.⁵⁶⁴

V posledním, 30. kole ligy zvítězil SFC 31. května nad **Frýdkem-Místkem**. „Žluto-modří šli brzy do vedení po trefě Jurečky a tentýž fotbalista v závěru vymyslel druhý gól pro Machálka, jenž upravil na konečných 2:0,“ referoval web SFC.⁵⁶⁵ Konec sezóny zastihl SFC na 9. místě tabulky.

Statistiky A-týmu po sezóně 2014/2015 vedl **Nemanja Kuzmanovič** s 10 brankami. Na druhém místě byl **Tomáš Machálek** s 5 góly a třetí **Petr Ševčík** se 4. Nejvíce odehraných minut měl **Jan Schaffartzik**.

Gymnastika

Druhou květnovou sobotu se ve sportovní hale ZŠ Mařádkova konal závod celostátní soutěže v estetické skupinové gymnastice – ESG CUP IV. V tomto poměrně novém odvětví gymnastiky, které má své kořeny ve Finsku, je kladen důraz zejména na rytmiku a dynamiku celého těla za hudebního doprovodu. Rozhodčí hodnotí techniku prvků, provedení a uměleckou stránku skladby. Nejmladší opavské gymnastky se představily v kategorii 8 let a mladší a po prvním nejistém provedení figurovaly nejprve na čtvrtém místě, ale po druhém vystoupení se přehouply na třetí příčku. Další opavské družstvo závodilo v kategorii 10 až 12 let. „Ani za bouřlivé podpory domácího publika se děvčatům nepodařilo konkurovat ostatním týmům a skončila nakonec na 5. místě. Nejzkušenější družstvo opavského sportovního klubu závodilo v kategorii 12 až 14 let a i v tomto případě se gymnastkám podařilo umístit se na stupních vítězů a stejně jako jejich mladší kolegyně obsadily třetí příčku. Na závěr celého závodu se děvčata předvedla také v kategorii ‚Show mini‘ s nápaditou skladbou ‚Motýlí‘ a v kategorii ‚Show midi‘ se skladbou ‚Bob a bobek‘. Hlavně druhá jmenovaná skladba sklídila obrovský aplaus, neboť spojení s právě probíhajícím MS v ledním hokeji bylo

⁵⁶⁴ <http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=1359>

⁵⁶⁵ <http://www.sfc.cz/zapas.asp?ID=Slezsky-FC-se-rozloucil-vyhrou-v-derby-Tu-reziroval-Jurecka-1548>

divácky atraktivní,“ hodnotí za pořadatele Tereza Apltauerová s tím, že za obě tyto soutěžní skladby si opavská děvčata vybojovala zlaté medaile.⁵⁶⁶

Hokej

Na webu hokejového klubu se počátkem září objevilo vyjádření tehdejšího vlastníka **Aloise Hadamczika**. „Opavský hokej je na pokraji krachu. Je smutné, že se město s rozpočtem 800 miliónů korun nechce podílet na nákladech pro mužský tým, které činí zhruba tři miliony korun. Je třeba vzít na vědomí, že historie se má zachovat,“ psal ve svém prohlášení Hadamczik. Hokej v Opavě byl v Opavě podle něj historicky nejlepším sportem, na který chodívalo sedm tisíc diváků. „Teď na play-off druhé národní hokejové ligy přišlo 3 500 lidí. Je smutné nechat historii padnout kvůli tomu, že se radní nechtějí podílet na tom, aby mužský hokej přežil,“ dodal Hadamczik. Bylo to krátce předtím, než se zastupitelé měli zabývat převzetím hokejového klubu do svých rukou. Nakonec 21. září schválili záměr vytvořit hokejový klub vlastněný městem.⁵⁶⁷

Koncem září, po schválení záměru převzít opavský hokej městem, se na sociálních sítích objevilo **vyjádření předsedy představenstva HC Slezan Opava Aloise Hadamczika**. Reagoval tím na některé výtky ze stran například hráčů a dalších lidí zasvěcených do chodu opavského hokeje. V prohlášení připomněl, že když přebíral hokej v Opavě, mužský tým zde nehrál. „Licenci na druhou ligu mužů jsem koupil z vlastních zdrojů z Velké Bíteše za 600 000 korun a dalších 100 000 korun činil poplatek ČSLH. Doteď mi nebyla vrácena ani jedna koruna,“ podotkl dále s tím, že dosud nedalo město Opava na podporu mužů ani korunu, ačkoliv o podporu opakovaně, dle svých slov více než dvacetkrát žádal. Všem hráčům a funkcionářům A-týmu bylo po celých sedm let do dnešního dne vyplaceno vše (platy, prémie, ubytování, atp.) s výjimkou prémie za sezonu 2014/15, které činí v celkové výši 200 000 korun na tým. Na sezónu 2014/2015 Hadamczik podle svých slov sehnal 1,7 miliónu, aby muži mohli vůbec hrát. Od loňské sezony podle svých slov deklaruje, že pro ročník 2015/16 nemá čas shánět sponzory, kteří by v Opavě podporovali mužský hokej. „Vážení hráči, staral jsem se o vaši zábavu sedm let. Kromě částky, kterou jsem jmenoval, není vůči vám žádný dluh. Toto mužstvo nabízím k okamžitému

⁵⁶⁶ Hláska č. 6, 2015, s. 19

⁵⁶⁷ <http://www.hcslezan.cz/clanek.asp?id=Prohlaseni-Aloise-Hadamczika-k-aktualnimu-stavu-opavskeho-hokeje-3790>, publikováno 2. 9. 2015

převzetí od prvního dne skončení minulé sezony. Jestli se k něčemu vyjadřujete, je třeba to pojmenovat pravými jmény," dodal Hadamczik.⁵⁶⁸

Vznik tohoto klubu potvrdilo hlasování na zastupitelstvu 23. listopadu. Změnila se i správa stadionu, nově se o něj nestaraly technické služby, ale přímo Hokejový klub Opava. Pod něj bylo převedeno i sedm zaměstnanců, kteří se dnes o stadion starali. Společnost začala plně ovládat i spolek Naučme naše děti sportovat. Do tohoto pak měly jít například dotace z Českého svazu ledního hokeje na děti a mládež. Vedení společnosti muselo sehnat dostatek peněz na A mužstvo. Pokud ne, další sezónu hrát nemohlo. „Financování na první půlrok zajistíme. Chtěl bych ale požádat všechny opavské podnikatele, aby klubu pomohli. Hokej si zaslouží naši péči," dodal Libor Witassek s tím, že jeho firma věnovala klubu 80 tisíc korun.⁵⁶⁹

Nyní se budeme věnovat samotné sezóně 2014/2015:

HC Slezan hrál 2. ligu – východ, což byla 3. nejvyšší soutěž. Kapitánem týmu byl Tomáš Měch. Trenéry byli **Karel Suchánek** a **Josef Doboš**.

Slezanu se povedl 17. září velice úspěšný vstup do sezóny. „Už samotný začátek ukázal, kdo bude na kluzišti dominovat a kdo si za svůj výkon body zaslouží. V první třetině se Slezané dokázali prosadit hned třikrát a v následujících dvou periodách přidali další dvě branky," hlásil web. Drtiči se sice dvakrát dotáhli na rozdíl dvou gólů, to však bylo z jejich strany vše. Opava tak zaslouženě zvítězila 5:2. I další dva zápasy byly pro Slezan vítězné a tak získal celkem 9 bodů.

Trenér **Josef Doboš** začátkem října v Opavě skončil, ujal se extraligového celku Osvětimi. Před čtyřmi roky zde působil, takže neodcházel do neznámého prostředí. Druhý z trenérů Karel Suchánek na svém postu zůstal.⁵⁷⁰

I čtvrtý zápas pro Slezan znamenal vítězství. Ve šlágru kola rozstřílel doma Přerov. „Slezan si tak dokráčel pro čtvrtou výhru v řadě a jako jediný celek je stále stoprocentní," uvedl web.

⁵⁶⁸ http://opavsky.denik.cz/hokej_region/hokej-stanovisko-aloise-hadamczika28092015.html, publikováno 28. 9. 2015

⁵⁶⁹ Hláska č. 12, 2015, s. 39

⁵⁷⁰ <http://www.hcslezan.cz/clanek.asp?id=Trener-Josef-Dobos-ve-Slezanu-konci,-odchazi-do-Osvetimi-3602>

V 6. kole se utkal Slezan s **Valašským Meziříčím**. Opavští hokejisté zápas jednoznačně ovládli. „Už v první třetině si Slezan vypracoval dvoubrankový náskok, který dodal domácím klid na hokejky,“ referoval web. V následujících dvou periodách přidali svěřenci trenéra Karla Suchánka další čtyři góly a o osudu utkání bylo definitivně rozhodnuto. Zápas tedy skončil jednoznačným vítězstvím 8:2 a Slezanu patřila stále první příčka tabulky.⁵⁷¹

Zápas 7. kola 11. října ve Vsetíně Slezanům nevyšel, poprvé v sezóně prohráli, a to výsledkem 1:5.

Ani 8. kolo nepřineslo lepší výsledek. Opava, která vstupovala 15. října do zápasu s brněnskou **Technikou** v roli favorita, totálně vyhořela. Slezan šel sice v 9. minutě po trefě Chalupy do vedení, to však bylo ze strany domácích všechno. Poté už stříleli góly pouze hosté, celkem jich bylo šest. Celkové skóre tak narostlo až na konečných 1:6 z pohledu Opavských.

Zápas 9. kola s Karvinou byl odložen, Slezan hostil 22. října v 10. kole Nový Jičín a napravil předchozí dvě prohry vítězstvím 4:3.

V 11. kole však Slezan dostal v Porubě výprask v podobě skóre 2:9. Drama v Hodoníně 28. října pak rozhodl v prodloužení Vítek ve prospěch Opavy 3:2.

Slezan poté 5. listopadu ve 14. kole nedokázal porazit v Českém Těšíně hokejisty Frýdku-Místku. „Opavané se dostali do vedení zásluhou Wolfa, jenž v 18. minutě ujel obraně domácího celku a následně překonal Kubáně. Vyrovnat se povedlo ve druhé periodě Lipinovi, který svou bekhendovou střelou rozvlínil síť za Šafránkem,“ popisoval zápas web. Třetí část byla dvougólová, nejprve se prezentoval úspěšnou dorážkou Svoboda a v poslední minutě utkání srovnal opět Lipina. Jelikož o vítězi nerozhodlo prodloužení, musely přijít na řadu samostatné nájezdy. Jediným úspěšným střelcem se stal v poslední sérii Petr Lipina, jemuž se tedy podařilo zkompletovat hattrick.⁵⁷²

V následujícím 15. kole 8. listopadu měli lepší vstup do utkání v Břeclavi Slezané. V první třetině dokázali vytvořit více šanci, žádnou z nich ale nedokázali přetavit v gól. Druhá perioda se nesla v duchu častého vylučování, ani jeden z celků ale svou početní

⁵⁷¹ <http://www.hcslezan.cz/zapas.asp?id=Slezan-ustedril-Bohrum-vyprask-a-i-nadale-se-drzi-na-prvnim-miste-3814>

⁵⁷² <http://www.hcslezan.cz/zapas.asp?id=Rozhodly-najezdy.-v-tech-byl-uspesnejsi-Frydek-Mistek-3822>

výhodu nevyužil. „Rozuzlení celého utkání přinesla 59. minuta. Ve velké skrumáži před brankářem Šafránkem se podařilo kus černé gumy protlačit za brankovou čáru Medřického. Opavané už na tento gól nedokázali zareagovat a tři body tak získali Břeclavané,“ doplnil web.⁵⁷³

V 16. kole (12. listopadu) se z Přerova vrátili Opavané s nepořízenou. Přerovští Zubři je porazili 3:2.

Bobří hráz prolomena, Slezan konečně naplno bodoval! To hlásal titulek článku o zápase ve Vsetíně. Zápas 17. kola 15. listopadu skončil 3:2 pro Slezany. O dva dny později, 17. listopadu dokázal Slezan doma porazit lídra tabulky, Vsetín. Vstup do utkání 18. kola měli lepší právě domácí, kteří se také dostali do vedení, v osmé minutě se prosadil Měch. Ještě v první periodě se ovšem povedlo vyrovnat Kolaříkovi, do kabin se tedy šlo za stavu 1:1. Druhou tercii začali aktivně Valaši. Ti přehoupli vedení na svou stranu ve 32. minutě, neboť dobrou střelou švihem skóroval Vaněk. Jenže svěřenci trenéra Harazima bleskově srovnali, konkrétně Chalupa, ten kotouč propasíroval mezi Hromadovou rukou a tělem za brankovou čáru. Rozhodující zásah byl k vidění v čase 43:22, Kocián se výborně zmocnil kotouče a jedovkou z levé strany nedal Hromadovi šanci. Pojistku přidal v 58. minutě Wolf. Konečný výsledek byl 4:2 pro Slezan.⁵⁷⁴

Důležitý zápas čekal Opavany 29. listopadu v **Novém Jičíně**. Slezané ve 21. kole přehráli tým Nového Jičína 3:2.

I derby s **Porubou** zvládl Slezan 3. prosince v prodloužení úspěšně 4:3.

Slezanu se povedlo drtivě rozstřílet 13. prosince ve 25. kole **Frydek-Místek** 8:4.

Opavští hokejisté 20. prosince ve 27. kole zdolali lídra tabulky celek **HC Zubr Přerov** a slavili tak cenné vítězství 3:1.

Opavští hokejisté zvládli 7. ledna důležité utkání s **Technikou Brno**. První třetina skončila nerozhodně 1:1, ve druhé se ovšem prosadil střelou k tyči Radek Tůma a Slezan opět vedl. Ve třetí části tohoto zajímavého střetnutí zvýšil po přečíslení na

⁵⁷³ <http://www.hcslezan.cz/zapas.asp?id=Zapas-mezi-Opavou-a-Breclavi-rozhodla-jedna-branka.-tri-body-si-odvazeji-Lvi-3823>

⁵⁷⁴ <http://www.hcslezan.cz/zapas.asp?id=Skvele!-Slezan-dokazal-porazit-lidra-a-pripisuje-si-do-tabulky-tri-body-3826>

rozdíl dvou branek Tomáš Polok, jenž pohotově dorazil kotouč do odkryté klece. Hosté už se zmohli pouze na snížení, Brzobohatý se totiž dobře zorientoval v brankovišti a dorazil kus černé gumy za bezmocného Šafránka.⁵⁷⁵

Opavští hokejisté zvítězili 21. února **v Novém Jičíně (4:1)** a ve 43. kole tak uhájili pátou příčku druholigové tabulky. Slezanům vyšla dobře první perioda, ve které si po brankách Měcha a Vítka vytvořili dvougólový náskok. V osmnácté minutě se sice povedlo snížit Gebauerovi, to bylo ale ze strany domácího celku vše. Po bezbrankové druhé části přišla na řadu třetí, ve které se Opavané opět dvakrát prosadili. Do střelecké listiny se tentokrát zapsali Polok a Wolf. Za zmínku stojí především dobrý výkon obránce Daniela Kysely, ten totiž v tomto střetnutí zaznamenal tři asistence.⁵⁷⁶

Hokejisté Slezanu odehráli 17. března čtvrté semifinálové utkání s Přerovem. Po čtyřiceti minutách svítilo na tabuli skóre 0:0. O osudu celého utkání rozhodla až závěrečná dvacetiminutovka, ve které se Zubří prosadili dvakrát. „Skóre nejprve otevřel Dostálek a na něj v sedmačtyřicáté minutě navázal Sakrajda. Pro Opavu tedy sezóna končí, ovšem naši borci se nemusí vůbec za nic stydět, neboť bojovali až do konce!“ chlácholil web.⁵⁷⁷

Sezónu završila Opava na 5. místě v tabulce, první skončil Přerov. V tabulce domácích zápasů byla na 4. příčce a v tabulce zápasů hraných venku skončila až na 7. místě.

Kulturistika

SK PEPA CENTRUM OPAVA vybojoval na mistrovství České republiky mužů a žen v kulturistice a fitness řadu cenných úspěchů. Nejlepšího výsledku v prestižní kategorii nad 90 kg dosáhl Jiří Lasík. Svedl velmi vyrovnaný souboj a dokázal těsně zvítězit. Mistrem České republiky se stal také Daniel Minster v kategorii vozíčkářů a byl nominován na mistrovství Evropy do Španělska. David Gilík se po 13leté pauze vrátil k závodění, zajistil si postup na mistrovství ČR a na něm obsadil velmi uspokojivé

⁵⁷⁵ <http://www.hcslezan.cz/zapas.asp?id=Slezan-ve-vyrovnanem-utkani-porazil-Techniku-a-priblizil-se-prvni-ctyrce-3838>

⁵⁷⁶ <http://www.hcslezan.cz/zapas.asp?id=Slezan-zvladl-duel-o-pate-misto-a-v-play-off-narazi-na-brnenskou-Techniku-3851>

⁵⁷⁷ <http://www.hcslezan.cz/zapas.asp?id=Slezan-po-velkem-boji-prohral-a-sezóna-pro-nej-konci-4286>

8. místo. V kategorii Klasická kulturistika do 180 cm se umístil Antonín Pavlíček na 7. místě a ještě ho čekají juniorské soutěže, kde bude hlavní vrchol jeho sezóny.⁵⁷⁸

V červnu se konaly dvě vrcholné soutěže v kulturistice a fitness – **Mistrovství ČR dorostu a juniorů a MČR dětí ve fitness**. Závodníci SK PEPA Opava opět úspěšně bodovali ve svých kategoriích. V kategorii kulturistika mladšího dorostu do 16 let nad 65 kg se na 6. příčce umístil Jan Hadánek. V kategorii kulturistika staršího dorostu do 72 kg bronz vybojoval Dominik Guzdek a na 10. místě skončil Michal Dostál. V juniorské kategorii se do 70 kg ve skvělé formě na 4. příčce umístil Matěj Vlček. Velmi nabitou kategorií byla Klasická kulturistika juniorů. Těsně za finálovou šestkou skončil Antonín Pavlíček, na místě 6. David Gebel a 3. místo vybojoval mistr Moravy a Slezska Dominik Trkan, který porazil i loňského mistra ČR. Za opavský tým soutěžily ve své první soutěžní sezóně i tři krásné závodnice, a to jak v kategorii bodyfitness, tak v bikiny fitness. Klára Burdová vybojovala v bodyfitness juniorek 8. místo a v dorostenkách se stala vicemistryní ČR. Lucie Varyšová v bodyfitness dorostenek získala bronz a v kategorii bikiny fitness juniorek nad 164 cm skončila na 9. místě. Liliana Holubová startovala ve stejné kategorii a získala 7. místo. Také děti slavily velký úspěch, když se Jan Štěpánek stal v kategorii chlapců vicemistrem ČR. V kategorii dívky do 10 let se na 8. místě umístila Eliška Palyzová a v kategorii do 12 let také na 8. místě Barbora Nováková. Celkem na mistrovství startovalo 61 oddílů a SK PEPA se umístil v hodnocení klubů na 2. místě.⁵⁷⁹

Lukostřelba

Opavská lukostřelba slavila v tomto roce sedmdesát let. V opavském oddíle bylo mnoho sportovců, kteří dosahovali špičkové úrovně a získávali medaile. Důkazem byly pravidelné účasti na celorepublikových závodech. „V současné době se nejvíce daří mládeži, kdy největšího úspěchu dosáhly v letošní závodní sezóně sestry Tomanovy, které získaly čtvrté místo v halovém závodě a čtvrté místo ve venkovních závodech. Obě soutěže byly v nejvyšší možné kategorii mistrovství ČR,“ uvedl za oddíl Petr Lichnovský. Lukostřelba jako sport byla provozována pod oddílem lehké atletiky Slezanu Opava. Spolek Slezan Opava byl založen v roce 1903, v roce 1931 ukončil svou činnost a znovu ustaven byl v roce 1945. Členové klubu si letošní výročí

⁵⁷⁸ Hláska č. 6, 2015, s. 15

⁵⁷⁹ Hláska č. 7–8, 2015, s. 30

připomněli utkáním první srpnovou sobotu. Tím navázali na dlouhou tradici závodů, protože již v roce 1953 proběhl první ročník O stříbrný šíp Opavy. Lukostřelci se pod vedením trenéra scházeli dvakrát týdně.⁵⁸⁰

Šerm

Šermířský oddíl fungoval pod TJ Slezan Opava již přes 50 let. I v tomto roce soutěžil na domácích i zahraničních turnajích. Navíc se mu podařilo kompletně zrekonstruovat šermírnu na ulici Boženy Němcové. Eva Havranková a Robert Zwinger se stali juniorskými vicemistry ČR a kvalifikovali se i na seniorské mistrovství ČR. Eva startovala na mistrovství Evropy ve slovinském Mariboru, byla také vítězkou Českého poháru v šermu fleretu juniorek pro sezónu 2014/15. Úspěchy sklízeli i mladší a nejmladší závodníci, a to početnou účastí na mistrovství ČR v několika kategoriích. Například v kategorii minižáků (do 10 let) dosáhl nejvyššího úspěchu Jáchym Hasík, který se stal mistrem republiky a vítězem Českého poháru 2014/15. Úspěchů dosahoval i šavlista Jan Hoschna, který se stal seniorským vicemistrem ČR. Startoval na ME ve švýcarském Montreuxu a na MS v Moskvě.⁵⁸¹

Tanec

Tanečníci z Dance4Life měli za sebou sedmou, opět úspěšnou sezónu. Nejvíce úspěchů podle vedoucí taneční školy Daniely Riesové sklidili v regionálním kole Czech Dance Organization, kde z devíti formací získali sedm zlatých a dvě stříbrné. Celkově si z moravských soutěží dovezli 15x zlato, 6x stříbro a 6x bronz. V září absolvovali ještě Světový pohár Disko Dance v Ostravě a v polovině října mistrovství světa v německé Bochumi. Na mistrovství se vydalo 30 tanečníků. „Prozatím jezdili jen na mistrovství Evropy nebo na světový pohár. Taneční škola se poprvé za sedm let fungování zúčastnila mistrovství světa a hned dovezla nejvyšší titul,“ konstatovala s nadšením Daniela Riesová. Soutěž byla rozdělena do několika kategorií. Zmíněný vítězný titul získala malá skupina dětí do 11 let, která si říká eN.eR.dž a tancuje ve složení Patricie Michálková, Karolína Valentová, Beáta Prokšová, Michaela Nešutová,

⁵⁸⁰ Hláska č. 9, 2015, s. 30

⁵⁸¹ Tamtéž

Kristýna Kadulová, Nela Kubesová a Sophie Dorneanová. „Konkurence byla opravdu veliká a soutěže se zúčastnilo dvacet států. Ve velké Disco Dance konkurenci v České republice je úspěch už jen to, když se vůbec nominujete, natož, když dostanete titul,“ doplňuje trenérka, která se rozhodně nestydí ani za skvělé úspěchy tanečnicků v dalších kategoriích.⁵⁸² Závěrečnou show jako tečku za sezónou 2014/2015 návštěvníci mohli shlédnout ve víceúčelové hale v Opavě 20. června.⁵⁸³

Triatlon

Model Triatlon Opava 2015 se uskutečnil 18. července. Letos se konal druhý obnovený ročník závodu. Vítězem závodu se stal Filip Ospalý s časem 01:56:31.4, na druhém místě skončil Ladislav Dvořák, v čase 01:58:26.9 (oba EKOL Team o. s.) a na třetí příčce se umístil Štěpán Krátký s časem 2:01:44.0 (OT SK Sport Prestiž). Celkově se závodu účastnilo sto závodníků.⁵⁸⁴

Dlouhý triatlon neboli **Ironman** patří mezi nejtěžší závody světa. Závod se skládá z 3,8 kilometrů plavání, 180 km na kole a 42,2 kilometrů běhu. Na světový pohár tohoto závodu se letos probojoval bývalý juniorský reprezentant vodního póla Jan Šimon. Již dva roky se věnoval triatlonu a letošní sezóna pro něj znamenala mnoho úspěchů. Na konci června se Šimonovi na závodě v Otrokovicích podařilo stát se mistrem České republiky v dlouhém triatlonu ve své kategorii do 24 let. Čas 9 hodin a 25 minut mu stačil na celkové 22. místo. O prvním srpnovém víkendu závodil v holandském Maastrichtu, kde ve své kategorii vyhrál světový pohár závodu Ironman. Stal se tak prvním opavským triatlonistou v historii, který absolvoval tento extrémní závod v těžkých podmínkách, ve vysokých teplotách, vlhkosti a neúprosném větru Havajských ostrovů. V samotném závodě na Havaji vybojoval v kategorii do čtyřiaadvaceti let vynikající třicáté místo. Mistrovství světa Ironman Hawaii 2015 se jako vždy konalo ve městě Kona na ostrově Big Island se startem v zátocě Kailua, kde se rovněž nacházelo centrum této sportovní události.⁵⁸⁵

⁵⁸² Hláska č. 11, 2015, s. 32

⁵⁸³ Hláska č. 5, 2015, s. 14, Hláska č. 11, 2015, s. 32

⁵⁸⁴ Hláska č. 7–8, 2015, s. 15 a <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10155440826-triatlon/415232401363001-model-triatlon-opava-2015>

⁵⁸⁵ Hláska č. 9, 2015, s. 30 a <http://www.regionopavsko.cz/2015/10/19/triatlonista-jan-simon-se-stal-prvnim-havajskym-ironmanem-z-opavy/>, publikováno 19. 10. 2015

Volejbal

Opava hostila Světovou ligu ve volejbale mužů. Ve víceúčelové hale Opavané mohli přihlížet 3. a 4. července dvojzápasu s Japonskem.⁵⁸⁶

Různé

Již pošesté se konal na Stříbrném jezeře **Festival dračích lodí**. „Během pěti předešlých ročníků ještě nikdo neodešel po adrenalinovém ježdění zklamaný. Zejména děti se nebojí a rády soupeří v rychlosti na vodě, třeba ve Slezském drakovi s jeho dračími symboly, hlavou a ocasem vyřezanými z lipového dřeva,“ říká Eda Volák z občanského sdružení Přátelé dračích lodí v Opavě. Posádky škol na vodu vyjely 12. června od 9 do 14 hodin, v sobotu 13. června se mohla projet veřejnost od 9 do 17 hodin.⁵⁸⁷

Opavské mažoretky letos vybojovaly postup na mistrovství České republiky a získaly na něm hned několik ocenění. Staly se 2. vicemistryněmi České republiky. Tento titul získaly v kategorii Show, kde soutěžily se skladbou Ať žije Madagaskar. V disciplíně sólo 2 baton (sólo s dvěma hůlkami) byla velmi úspěšná Kateřina Mališková, která si taktéž odnesla titul 2. vicemistryně ČR. Tato vítězství posunula obě formace na mistrovství světa. Neméně úspěšný byl i tým rodičů, který soutěžil v kategorii Grandsenior pompom, kde získal titul nejvyšší a stal se tak mistrem ČR. Ve finále bojovala také skupina kadetek Sweet Roses, která z 5. místa postoupila na mistrovství světa v Praze, stejně tak jako s miniformací mix, kde skončila na místě čtvrtém. Trio kadetek ve složení A. Hartmannová, N. Supová a Z. Hájková postoupilo ze 7. místa na mistrovství Evropy do Polska, stejně jako skupina juniorek High Roses. „Přejeme všem formacím hodně úspěchů na všech mistrovstvích a statutárnímu městu Opava děkujeme za podporu činnosti mažoretek Roses,“ doplnila na závěr vedoucí Jindřiška Tyranová.⁵⁸⁸

⁵⁸⁶ Hláska č. 7–8, 2015, s. 15

⁵⁸⁷ Hláska č. 6, 2015, s. 19

⁵⁸⁸ Hláska č. 7–8, 2015, s. 30

Mažoretky ze skupiny **AMA** přivezly ze zářijového mistrovství světa celkem 5 medailí. Trio získalo zlato a k tomu děvčata vybojovala i dvě stříbra. Nejúspěšnější byly kadetky (8–11 let). Veronika Konečná, Amálie Šteyerová a Hana Zavadilová (Trio baton) se staly mistryňmi světa, dvě stříbra dovezly dívky z Opavy za pódiovou sestavu baton a mini mix. Juniorky vybojovaly 2. místo v disciplíně mini mix, seniorky pak 4. a 5. Krátce po mistrovství vítězky a jejich trenérky přijalo kompletní vedení města, tedy primátor Martin Víteček, první náměstkyně Simona Bierhausová a náměstci Dalibor Halátek a Josef Stiborský. „Je to fantastický úspěch, který snad inspiruje další opavské dívky, aby mažoretkový sport zkusily,“ uvedl primátor Martin Víteček.⁵⁸⁹

⁵⁸⁹ Hláska č. 10, 2015, s. 31

VEŘEJNÝ POŘÁDEK

Městská policie

Oddíl věnovaný Městské policii Opava obsahuje výběr případů, na kterých strážníci pracovali. Do jisté míry je tento výběr společný i pro Policii České republiky, obvodní oddělení Opava, protože na mnoha případech se podíleli společně.

Zastupujícím ředitelem Městské policie Opava byl **Zděnek Zabloudil** a jako preventistka a tisková mluvčí působila **Petra Stonišová**.

Strážníci zachraňovali 28. února **čtyřadvacetiletého mladíka**, který kvůli sporům s přítelkyní a okradení chtěl skočit z mostu v Kateřinkách. Strážníkům se podařilo mladíka od skoku odradit a převezli jej na vystřízlivění na protialkoholní záchytnou stanici. Bylo mu totiž naměřeno 1,8 promile alkoholu v dechu.⁵⁹⁰

Zástupci MP Opava se účastnili 21. ledna v Českém Těšíně mezinárodního setkání k problematice forenzního značení jízdních kol syntetickou DNA. Ke stolu společně zasedli zástupci městských policií z Albrechtic, Českého Těšína, Frýdku Místku, Karviné, Opavy a Ostravy. Z polské strany pozvání přijala stráž miejskaż Cieszyna, Raciborza a Jastrzębie-Zdróju. Celé jednání svou účastí posvětil a obohatil JUDr. Tomáš Koníček z odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR.⁵⁹¹

Zastupující ředitel MP Zdeněk Zabloudil ocenil 2. února **desetiletého Jakuba**, žáka Základní školy Stěbořice, za duchapřítomnost, kterou prokázal při setkání s pachatelem trestné činnosti. „Desetiletý Jakub byl ve středu 28. ledna poslán svým otcem s opravenou obuví k sousedce. Na zahradě jejího domu vyrušil cizí osobu, která se zde dopouštěla protiprávního jednání,“ uvedla Petra Stonišová. Muž začal chlapce slovně napadat a nožem mu vyhrožovat zabitím. V té chvíli si Jakub vzpomněl na slova preventistky, že si nikdy nemá hrát na hrdinu a raději utéct, ale nezapomenout to sdělit dospělé osobě. Jakub se dal na útěk a doma se s tím, co se stalo, svěřil otcí. „Ten neváhal a ihned učinil oznámení na tísňovou linku 112. Poté společně sedli do automobilu a sledovali pachatele. Ve stejnou dobu do Milostovic vjížděla na

⁵⁹⁰ <http://mp.opava-city.cz/cs/ctyriatricetiletý-opavan-chtel-svuj-zivot-ukoncit-skokem-z-mostu>

⁵⁹¹ <http://mp.opava-city.cz/cs/setkani-na-mezinarodni-urovni-k-foreznimu-znaceni-jizdnich-kol>

pravidelnou kontrolní činnost městská policie. Otec se s autohlídkou spojil a ta podezřelého zadržela. Následně si celou událost převzala k dořešení Policie ČR,“ doplnila Stonišová.⁵⁹²

Hlídka obvodního oddělení Policie České republiky zasahovala 5. března po půl čtvrté v restauraci v areálu železniční stanice Opava-východ. Opilý muž z Uherského Hradiště (38 let) zde totiž vyhrožoval sebeпоškozením. „Tato osoba následně s policisty ani se strážníky nespolupracovala, nechtěla celou záležitost vysvětlit a neustále všem tvrdila, že se podřeže nebo oběsí,“ uvedl komisař opavské skupiny tisku a prevence Policie ČR René Černoorský. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem bylo rozhodnuto o zajištění tohoto muže, a poněvadž byl zcela evidentně v silně podnapilém stavu, bylo rozhodnuto o jeho umístění na protialkoholní záchytné stanici v Opavě k vystřízlivění. Zde mu byla orientační dechovou zkouškou naměřena hodnota téměř 1,4 promile alkoholu v jeho dechu. Ke zranění žádné ze zúčastněných osob nedošlo, škoda na majetku nevznikla a událost byla šetřena jako přestupek proti veřejnému pořádku.⁵⁹³

Strážníci během hodiny zadrželi dvě **celostátně hledané osoby**. Stalo se to 10. března v Kateřinkách. Strážníci si všimli osoby, která odpovídala popisu hledané osoby, pronásledovali ji až do areálu v Příčné ulici a tam ji dopadli. „Jednalo se o šestnáctiletého mladistvého z Opavy. Mladík uvedl, že se po celou dobu zdržoval na ulici Pekařské, kde se ukrýval v pronajatém bytě svých rodičů,“ uvedla Petra Stonišová. Mladík byl předán hlídce opavských policistů. Z evidence celostátně hledaných osob strážníci zjistili, že i jeho otec je v pátrání Policie ČR a proto ihned vyrazili na danou adresu. „Vstoupili do domu a zazvonili u jednoho z bytů, ze kterého na chodbu vyšel muž odpovídající popisu hledaného. Po předložení osobních dokladů se potvrdilo, že se jedná o třiačtyřicetiletého muže bytem Opava. I pro něj si o chvíli později přijela autohlídka státní policie,“ uzavřela Stonišová.⁵⁹⁴

I strážníci Městské policie Opava (MP) se podíleli na likvidaci **letecké pumy** v Kateřinkách, která byla objevena při výkopových pracích 23. března na ulici Hálkova. „S ohledem na nutnost zajistit bezpečí osob přistoupilo se k okamžitému uzavření prostoru a evakovalo se přibližně 1 000 osob,“ uvedla tisková mluvčí MP Petra Stonišová. „V zemi byla nalezena plně funkční německá letecká puma s ruským

⁵⁹² <http://mp.opava-city.cz/cs/maly-hrdina-byl-ocenen-za-velkou-odvahu-statecnost>

⁵⁹³ <http://mp.opava-city.cz/cs/silne-podnapily-38lety-muz-na-opavskem-nadrazi-cd-vyhrozoval-sebeposkozenim>

⁵⁹⁴ <http://mp.opava-city.cz/cs/straznici-behem-hodiny-zadrželi-dve-celostatne-hledane-osoby>

zapalovačem z 2. světové války. Vážila 50–60 kilogramů, z toho cca 25 kilogramů tvořila trhavina,“ komentovala nález Stonišová na webu MP. Zhruba za hodinu a půl se policejním pyrotechnikům podařilo nebezpečnou municí odborně zneškodnit, zajistit a převézt k likvidaci. Před 22. hodinou se mohli obyvatelé vrátit zpět do svých domovů a současně byly zprůjezdněny všechny komunikace.⁵⁹⁵

Celkem **šest osob** se navzájem fyzicky napadalo na Horním náměstí. Po desáté hodině večerní dne 11. dubna letošního roku bylo na tísňovou linku 156 v rozmezí několika minut dvěma občany oznámeno, že na Horním náměstí v Opavě se navzájem fyzicky napadá celkem šest osob. Do centra byly vyslány tři autohlídky, které po příjezdu zjistily, že se oznámení zakládá na pravdě. „Strážníkům se podařilo podnapilé osoby od sebe oddělit a uklidnit. Dva muži z Opavy ve věku 31 a 19 let po předchozí slovní rozepři napadli úderem pěstí do oblasti hlavy a kopy do nohou osmadvacetiletého muže z Opavy a způsobili mu drobné oděrky ve tváři bez nutnosti lékařského ošetření,“ komentovala Petra Stonišová. Poté, co se další tři muži ve věku 26–30 let z Opavy snažili ochránit poškozeného, byli i oni napadeni těmito výtržníky. Následně na místo dorazily hlídky Policie ČR. V průběhu zjišťování skutečného stavu věci a prokazování totožností osob se 31letý muž, který byl v silně podnapilém stavu, začal chovat velice agresivně, proto bylo použito donucovacích prostředků (hmaty, chvaty a pouta), neboť opět hrozilo, že dojde k dalšímu fyzickému napadení. Po tomto zákroku zasahující hlídky rozhodly o jeho převozu a umístění na protialkoholní záchytnou stanici v Opavě k vystřízlivění. Ke škodě na majetku nedošlo a událost prověřovali následně kriminalisté a policisté.⁵⁹⁶

Policisté a strážníci MP museli 15. dubna evakuovat žáky a pedagogy Základní školy Mařádkova, Opava, protože jejímu řediteli oznámil anonym do e-mailové schránky **aktivaci bomby**. Po tříhodinovém pátrání se ale nakonec tato skutečnost nepotvrdila a na škole mohlo být obnoveno vyučování.⁵⁹⁷

Hlídka městské policie 16. dubna při pravidelné kontrole ulice Olomoucká v Opavě zajistila deset minut před osmou hodinou večerní muže, který byl oblečen v nemocničním oděvu a v ruce měl aplikovanou kanylu. Za chvíli na služebnu Městské policie Opava volala zdravotní sestra z interního oddělení Slezské nemocnice

⁵⁹⁵ <http://mp.opava-city.cz/cs/nalez-letecke-munice-v-opave-katerinkach>

⁵⁹⁶ <http://mp.opava-city.cz/cs/u-budovy-slezskeho-divadla-v-opave-doslo-k-vytrznictvi>

⁵⁹⁷ <http://mp.opava-city.cz/cs/reditel-zs-maradkova-v-opave-obdrzel-vyhruzny-email-o-aktivaci-bomby>

v Opavě, že jim výše uvedený muž utekl. Strážníci jej naložili do služebního vozidla a převezli zpět do péče lékařů.⁵⁹⁸

Hlídka městské policie v sobotu 2. května při kontrolní činnosti si okolo páté hodiny ranní všimla na ulici U Jaktařské brány v Opavě postříkané fasády činžovního domu a na něm umístěného banneru s obrazem **prezidenta Miloše Zemana**. „V době zjištění se zde již žádná podezřelá osoba nenacházela. Strážníci místo zajistili a následně přivolali hlídku opavských policistů Policie ČR pro důvodné podezření ze spáchání trestného činu poškození cizí věci,“ dodala Stonišová.⁵⁹⁹

Světová zdravotnická organizace vyhlásila od 4. do 10. května **Světový týden bezpečnosti** na silnicích, do kterého se Opava zapojila prostřednictvím akcí Městské policie. „Odbor školství ve spolupráci s Městskou policií Opava, Dopravním inspektorátem Policie ČR Opava, krajským koordinátorem BESIP, autoškolou OSA, Českým červeným křížem Opava a Slezským gymnáziem Opava každoročně pořádá městské a okresní kolo dopravní soutěže mladých cyklistů. Druhá část je naplánována na úterý 5. května v Malých Hořticích,“ uvedla mluvčí MP Petra Stonišová. Během celého roku MP navštěvovala děti ve školách s preventivními programy, které seznamovaly žáky s povinnostmi chodců a cyklistů a s vybavením jízdního kola. Pozornost byla směřována také na bezpečný pohyb v silničním provozu a znalost dopravních značek. Mnoho aktivit probíhalo celoročně, například dohled u přechodů pro chodce v blízkosti škol. V létě prováděly hlídky kontroly zaměřené na výbavu jízdních kol a povinné nošení cyklistické helmy do 18 let. Další preventivní aktivitou byly lekce dopravní výchovy. Teoretická výuka probíhala v prostorách Úřadu městské části Malé Hořtice a následná praktická část pak na místním dopravním hřišti.⁶⁰⁰

Hořící auto způsobilo evakuaci OC Breda & Weinstein. Těsně před půl druhou hodinou odpolední 5. července vyslali pracovníci Integrovaného bezpečnostního centra v Ostravě opavskou policejní hlídku z obvodního oddělení k objektu nákupního centra Breda & Weinstein na ulici U Fortny v Opavě, kde v prostorách garáží mělo dojít k zahoření zde zaparkovaného osobního motorového vozidla tovární značky Mercedes Benz. Na místo se kromě čtyř opavských policistů dostavilo i sedm příslušníků Městské policie Opava a téměř třicítka hasičů. „Byla provedena evakuace více jak 300 osob, které se v objektu nacházely, a v okolí obchodního domu byla řízena

⁵⁹⁸ <http://mp.opava-city.cz/cs/dvaapadesatilety-opavan-utekl-z-nemocnice-i-s-aplikovanou-kanylou>

⁵⁹⁹ <http://mp.opava-city.cz/cs/poskozeni-fasady-cinzovniho-domu-banneru-v-centru-mesta>

⁶⁰⁰ Hláska č. 5, 2015, s. 11

doprava a pohyb osob. Po lokalizaci zahořeného vozidla a následné likvidaci požáru byl objekt odvětrán za pomoci ventilátorů a následně byl zpřístupněn nejprve zaměstnancům a později okolo půl páté odpolední i jednotlivým návštěvníkům centra,“ uvedl René Černožský. Celou záležitost si na místě převzal vyšetřovatel hasičů HZS Opava, který jako předběžnou příčinu zahoření určil technickou závadu v motorové části a na elektroinstalaci automobilu s celkovou hmotnou škodou na majetku ve výši 90 tisíc korun. Ke zranění žádné ze zúčastněných osob nedošlo.⁶⁰¹

Autohlídka městské policie vyjela v neděli 23. srpna 2015 v čase krátce před půl devátou večerní ke kontrole ulice Olomoucká v Opavě, když v tom si všimla většího kouře směrem k ulici Bochenkové. „Po příjezdu do garážoviště strážníci spatřili dvě hořící staré lednice. V okolí byl nepříjemný zápach a dým. Opodál stála žena, která hlídce sdělila, že již kontaktovala tísňovou linku 150,“ uvedla Petra Stonišová. Operátorka MP Opava tuto informaci ještě ověřila. Hasiči dorazili na místo minutu před půl devátou. Netrvalo dlouho a celý požár se jim podařilo uhasit. Díky včasnému zásahu se naštěstí tato událost obešla bez zranění osob a nedošlo k dalšímu poškození majetku.⁶⁰²

Kohout se rozhodl strávit vánoční svátky U Zajíce. To hlásal titulek zprávy z konce prosince na webu MP Opava. V sobotu odpoledne, na 2. svátek vánoční, požádal městskou policii o pomoc zaměstnanec restaurace U Zajíce s tím, že již několik dní měl na balkóně kohouta, kterého nebylo možné odehnat. Hlídka městské policie po příjezdu provedla odchyt a převoz zvířete na služebnu MPOL. Odtud si jej následně vyzvedl pracovník Okresní stanice mladých turistů a přírodovědců v Opavě.⁶⁰³

Výpravčím Českých drah ze stanice Opava-východ bylo 28. prosince přesně o půlnoci oznámeno na tísňovou linku 156, že se v kolejišti pod lávkou na ulici 8. května v Opavě pohybuje podnapilý muž. Z tohoto důvodu byl na trati okamžitě zastaven provoz. Do pár minut hlídka MP dorazila na místo, kde na kolejích ležel neznámý muž, který jevil známky silné opilosti. Dotyčný nebyl schopen samostatné chůze a neustále opakoval, že je v těžké životní situaci a chce skoncovat se životem. Jednalo se o muže ve věku 48 let z Opavy. Jelikož bezprostředně ohrožoval svůj život a zdraví, byl převezen na protialkoholní záchytnou stanici v Opavě k vystřízlivění.⁶⁰⁴

⁶⁰¹ <http://mp.opava-city.cz/cs/pozar-osobniho-automobilu-evakuoval-nakupni-centrum-breda-na-ulici-u-fortny-v-opave>

⁶⁰² <http://mp.opava-city.cz/cs/zahoreni-starych-lednic-v-garazovisti>

⁶⁰³ <http://mp.opava-city.cz/cs/kohout-se-rozhodl-stravit-vanocni-svatky-na-balkone-u-zajice>

⁶⁰⁴ <http://mp.opava-city.cz/cs/sebevrah-na-kolejich>

Policie ČR

Co se týče kriminality v roce 2015, stalo se v obvodu Opava, tedy Opavě, jejích městských částech a některých dalších přidružených obcích (například Hrabyni, Nových Sedlicích, Slavkově, Oticích či Štáblovicích) v tomto roce 1 542 trestných činů (1 951 v roce 2014), z nichž bylo objasněno 861 čili více než 55 % (v roce 2014 to bylo 917 čili 47 %).

Pro srovnání v celém okrese Opava došlo ke 2 957 trestným činům (v roce 2014 to bylo 3 655 trestných činů) a objasněno bylo 1 753 činů, tj. necelých 60 % (v roce 2014 bylo objasněno celkem 1 840, tj. více než 50 %).

Násilných trestných činů bylo v obvodu Opava spácháno celkem 146 (v roce 2014 to bylo 143) a objasněno z toho bylo 115 trestných činů neboli více než 78 % (v roce 2014 to bylo 105, tj. 73 %). Mravnostních trestných činů (znásilnění, pohlavní zneužívání aj.) bylo spácháno 18 a objasněno z toho 15 čili 83 % (v roce 2014 se stalo 12 takových činů a objasněno z nich bylo celých 10, tj. 83 %).

Z celkových 783 **majetkových trestných činů** (v roce 2014 se stalo celkem 1 182 případů) jich bylo objasněno 285, což bylo více než 36 % (v roce 2014 se podařilo objasnit 344 případů, což bylo 29 %). V této kategorii tvořily *krádeže vloupáním* 195 případů (v roce 2014 to bylo 312 případů), z nich bylo objasněno 62 případů, tj. necelých 32 % (v roce 2014 celkem 49 případů, tj. necelých 16 %) a *prosté krádeže* představovaly 471 případů, ze kterých bylo objasněno 182 případů, čili více než 38 % (v roce 2014 celkem 736 případů), ze kterých se podařilo objasnit (v roce 2014 to bylo 250, tj. 34 %).

Z dalších kategorií stojí za zmínku 39 případů **výtržnictví** (v roce 2014 jen 34 případů), ze kterých se podařilo objasnit 35 neboli více než 89 % (v roce 2014 to bylo 28 případů, tj. 82 %). Z 22 případů **sprejství** (v roce 2014 se stalo 11 případů) byly objasněny 4, tj. 18 % (v roce 2014 nebyl objasněn ani jeden). Z 35 případů **nedovolené výroby a držení psychotropních látek a jedů** (v roce 2014 to bylo 22 případů) jich bylo objasněno 30 neboli více než 85 % (v roce 2014 to bylo 21 případů, tedy 95 %). Z 51 případů **zavinění silniční nehody vlivem nedbalosti** (52 případů v roce 2014) jich bylo 40 objasněno, tj. 78 % (v roce 2014 jich bylo objasněno 43 – téměř 83 %).

Hospodářských trestných činů bylo spácháno 206 (v roce 2014 celkem 237) a objasněno bylo 121 čili více než 58 % (v roce 2014 celkem 139, tedy téměř 59 %).

Co se **nehodovosti** týče, v roce 2015 se v rámci celého okresu Opava stalo 1 313 nehod (v roce 2014 to bylo 1 110 nehod), při kterých bylo 6 lidí usmrceno (v loňském roce to bylo 12 mrtvých), 53 těžce zraněno (2014 – 45 lidí) a 390 lehce raněno (2014 – 309 lidí). Celková hmotná škoda přitom přesáhla 54 miliónů korun (v roce 2014 to bylo přes 40 miliónů). Nehod v celém okrese s jiným zaviněným se odehrálo 9, nehod zaviněných řidičem motorového vozidla 951 a nehod zaviněných řidičem nemotorového vozidla 109. Nehod nezaviněných řidičem se událo 253, nehod vinou nepřiměřené rychlosti bylo 191, nehod zapříčiněných nesprávným předjížděním bylo 41. Celkově se v obci odehrálo 799 nehod a mimo obec 514 nehod.

Na území obvodu Opava se událo 518 nehod s 21 těžce zraněnými, 152 lehce zraněnými a hmotnou škodou více než 21,4 miliónu⁶⁰⁵ (v roce 2014 to bylo 523 nehod se 2 mrtvými, 18 těžce a 144 lehce zraněnými a hmotnou škodou přes 18 miliónů korun).

Statistiky přímo pro území statutárního města Opavy už pro tento rok nebyly k dispozici.

Vězeňská služba

Zprávy jsem vybíral z informačního servisu Věznice a Ústavu pro výkon zabezpečovací detence na webové stránce Vězeňské služby ČR.

Dárky vyrobené odsouzenými ženami udělaly v únoru radost **dětem** v Azylovém domě pro matky s dětmi.

Svátost křtu a biřmování udělil odsouzeným ženám 12. února biskup František Václav Lobkowicz.

Věznicí na Krnovské ulici navštívili 19. května členové Ústavně-právního výboru Senátu Parlamentu České republiky. „Problematika výkonu trestu odnětí svobody

⁶⁰⁵ Statistiky za rok 2015 pro okres Opava byly k dispozici pouze od ledna do konce listopadu.

a také výkonu zabezpečovací detence. To byla hlavní témata, o která se zajímali členové Ústavně-právního výboru v čele s JUDr. Miroslavem Antlem. V rámci prohlídky věznice a následné diskuse s vedením se setkali také s představiteli Policie ČR,“ uvedla mluvčí věznice Barbora Šumberová. Do opavské věznice přijeli v rámci návštěvy opavského okresu, kde mimo jiné navštívili také Psychiatrickou nemocnici, opavský Magistrát atd.

Na 16. ročníku **přeboru Vězeňské služby ČR psovodů služebních psů ve vyhledávání drog**, který proběhl ve dnech 11.–15. května v Zotavovně Pracov, slavila úspěch i opavská věznice. Její reprezentanti praporčík Zbyněk Mocek se služebním psem Borem a praporčík Rostislav Mičkal se služebním psem Drakem se umístili na předních místech v několika kategoriích soutěží. „Praporčík Mičkal se psem Drakem se umístil na celkovém 3. místě, v disciplíně poslušnost na 2. místě, v disciplíně pachové práce na 4. místě. Celkový úspěch podtrhl praporčík Mocek s Borem, který skončil na celkovém 5. místě a s praporčíkem Mičkalem se umístili na 1. místě v kategorii družstev,“ upřesnila mluvčí Barbora Šumberová. Přeboru se zúčastnilo celkem 27 psovodů a služebních psů Vězeňské služby ČR, Celní správy ČR, Armády ČR a soutěžících psovodů a hostů ze Slovenska. Psovodi a psi absolvovali celkem 10 disciplín v pachových pracích a disciplínu poslušnosti. Vyhledávané látky byly heroin, pervitin, hašiš, marihuana, extáze a kokain, které byly ukryty v místnostech, automobilech, poštovních zásilkách, zavazadlech, oděvních svrscích a na travnaté ploše.⁶⁰⁶

Ministr spravedlnosti **Robert Pelikán** poprvé předal ocenění významným pracovníkům Vězeňské služby ČR a Probační a mediační služby ČR. Slavnostní galavečer proběhl na Staroměstské radnici. V kategorii Tým VS ČR roku zvítězilo Specializované oddělení pro výkon ochranného léčení protitoxikomanického a protialkoholního a léčení pro patologické hráčství Věznice a ÚVZD Opava. „Toto oddělení vzniklo v roce 1999 na základě potřeby řešit narůstající počet závislých osob a jejich trestné činnosti ve společnosti. Nepřetržitě funguje 16 let a za dobu existence absolvovalo léčbu 457 závislých odsouzených žen a 260 závislých odsouzených mužů. Díky širokému rozsahu odbornosti v týmu je působení na osobnost odsouzených a naplňování cílů léčby, tedy na praktické zvládnutí abstinence, mimořádně efektivní a úspěšné,“ uvedla Barbora Šumberová.

⁶⁰⁶ <http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/informacni-servis-1604/aktuality-470/prebor-vs-cr-pracov-2015>

Medaile a hračky vyrobené odsouzenými putovaly v září do pěstounských rodin.

Poradní sbor ředitele Věznice a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Opava proběhl 20. října. „Smyslem tohoto poradního sboru je projednávání metodických, koncepčních i aktuálních otázek penologické teorie a praxe. Letošní téma k prodiskutování se týkalo infekčních nemocí u vězněných osob,“ přiblížila Barbora Šumberová. Podle ní pozvání přijali odborníci z řad lékařů, kteří se s danou problematikou setkávají denně. Debatu svými postřehy obohatil například také ředitel Městské policie Opava, přičemž i příslušníci Městské policie mají v této oblasti veliké zkušenosti. A o své poznatky ze zahraničí se podělil ředitel věznice z polské Ratiboře.⁶⁰⁷

⁶⁰⁷ Veškeré informace k událostem v opavské věznici jsou k dispozici na webu Vězeňské služby ČR na adrese: <http://www.vscr.cz/> v sekci Informační servis.

POŽÁRNÍ OCHRANA

Ředitelem Územního odboru v Opavě Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje byl plukovník Kamil Pastuszek.

Profesionální hasiči slavili v tomto roce **70 let svého vzniku**. Pro veřejnost připravili atraktivní program oslav. Předvedli například záchranu člověka z věže Hlásky, ukázali hašení koňskou stříkačkou a představilo se i lezecké družstvo. Oslavy vyvrcholily v sobotu 25. dubna od 8 do 13 hodin na Horním náměstí *Okresním svatofloriánským setkáním hasičů a hasičských zástav*. Oslavy podle webu Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje (HZS MSK) zahájil velkolepý průvod především dobrovolných hasičů z okresu Opava (a přilehlé části Polska) s 61 hasičskými prapory z Dolního náměstí, na kterém byla po celý den vystavena rozmanitá historická i moderní zásahová vozidla a stříkačky. Pochod zamířil do Konkatedrály Nanebevzetí Panny Marie na mši a doprovázela ho hasičská dechovka. Po mši pokračoval program na Horním náměstí, kde vedle slibu hasičských nováčků a ocenění stovky profesionálních hasičů medailemi za věrnost obdrželi čestné medaile i vedoucí slovenské a polské delegace hasičů. V průběhu dne mohla veřejnost vidět výstavu hasičské techniky, slavnostní průvod městem, slaňování z věže Hlásky, vyprošťování osob z havarovaného vozidla a festival hasičských přípravků.⁶⁰⁸ Pro děti byly v rámci oslav připraveny soutěže s dráčkem Hasíkem a sladkými odměnami. Kromě centra města oslavy proběhly také v OC Breda & Weinstein 24. dubna, kde byly od 15 do 18 hodin připraveny dynamické ukázky z činnosti hasičů jako hašení z velkoobjemové cisterny a koše žebříku. Ve dnech 5. až 26. dubna tu byla vystavena také historická požární technika. Ukázky hasičské techniky, preventivně výchovné činnosti a projektu Hasík proběhly před OC od 16. do 18. dubna. Město na oslavy hasičům přispělo částkou 60 tisíc korun. Městský požární sbor v Opavě byl založen 23. dubna 1945. Sídli v požární zbrojnici na Radniční ulici č. 7, naproti bývalé nemocnici U Rytířů. Sloužilo v něm tehdy celkem 15 hasičů a jejich velitelem byl Eduard Doležím.⁶⁰⁹

Dvanáctý ročník soutěže **O pohár primátora města Opavy** se uskutečnil 23. května. Na hřišti v bývalých Dukelských kasárnách se utkalo dvanáct jednotek Sborů dobrovolných hasičů statutárního města Opavy v požárním útoku s vodou. Pozvání

⁶⁰⁸ <http://www.hzscr.cz/clanek/sobota-v-centru-opavy-patrila-slavicim-hasicum-a-navysost-peknemu-pocasi.aspx>

⁶⁰⁹ Hlásky č. 4, 2015, s. 9

přijalo i družstvo dobrovolných hasičů z polské Ratiboře. Vítězem soutěže se stali hasiči z Komárova, kteří vyhráli časem 62,89 sekundy. O necelé tři sekundy za nimi skončili hasiči z Milostovic, třetí místo získal Podvihov.

Dobrovolní hasiči z Milostovic si nechali 9. května, na svátek svatého Floriána požehnat nové zásahové vozidlo. Před samotným požehnáním byla otcem Petrem Kříbkem sloužena mše svatá v místním kostelíku svatého Cyrila a Metoděje za účasti členů sboru dobrovolných hasičů a občanů této městské části. Devítimístná dodávka, která jednotce sloužila již rok, byla určena nejen pro zásahy za účelem ochrany osob a majetku, ale využívaly ji také družstva mužů a dětí k přepravě na hasičské soutěže. Auto bylo zakoupeno statutárním městem Opava v roce 2014, a to v rámci obnovy hasičské techniky zásahových jednotek městských částí.

V sobotu 26. září se v Branicích, na hraničním mostu u místní části Držkovice, uskutečnilo **4. společné cvičení jednotek sborů dobrovolných hasičů** ze západní části Opavska. V rámci tohoto ročníku společného cvičení budou dobrovolní hasiči opětovně trénovat svou akceschopnost při mimořádných událostech, zejména povodních. Branického cvičení se zúčastnila místní jednotka sboru dobrovolných hasičů a jejích místních částí Blisczyzce, Lewice, dále pak její partneři z Brumovic, Palhance, Vávrovic a Malých Hoštic.

Čtvrté společné česko-polské cvičení bude provedeno v rámci udržitelnosti projektu *Posílení akceschopnosti JSDH při povodních* spolufinancovaného Evropskou unií v rámci Operačního programu Česká republika – Polská republika 2007–2013. Tento společný česko-polský projekt realizovalo od roku 2010 statutární město Opava ve spolupráci s obcemi Brumovice, Holasovice a polskou Gminou Branice.⁶¹⁰

Nové zásahové vozidlo konečně obdržela Jednotka dobrovolných hasičů ve Vlastovičkách. Vůz Ford Tranzit slavnostně převzali členové jednotky na soutěži dobrovolných hasičů městských částí Opavy v areálu bývalých Dukelských kasáren. Vozidlo se dočkalo svého vysvěcení při obecních oslavách svátku svatého Cyrila a Metoděje v místním sportovním areálu. „Vlastovičky byly poslední městskou částí, která neměla nové vozidlo. Na jeho pořízení přispělo město Opava částkou 550 tisíc korun, městská část Vlastovičky 100 tisíci korunami a hasiči ze svých prostředků

⁶¹⁰ <http://www.opava-city.cz/cs/dobrovolni-hasici-z-brumovic-holasovic-opavy-polskych-branic-poctvrte-uskutecni-sve-spolecne-cviceni>

zakoupili maják a polepy s nápisy a znakem obce za dalších 30 tisíc korun,“ psala říjnová Hláska.⁶¹¹

Nyní věnujme prostor nejzajímavějším zprávám týkajícím se opavské jednotky Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje.

Hasiči zasahovali u **požáru rodinného domu v Jakartovicích**. Pět jednotek hasičů bylo vysláno k požáru střechy rodinného domu do obce Jakartovice na Opavsku 24. ledna v brzkých ranních hodinách. U této události nebyly hlášeny žádné újmy na zdraví či životech. Na místě zasahovalo pět jednotek s celkem šesti cisternovými automobilovými stříkačkami (CAS). Na místě byli kromě profesionálních hasičů ze stanice Opava také dobrovolní hasiči z obcí Jakartovice-Bohdanovice, Litultovice, Velké Heraltice a Horní Benešov. Škoda způsobená požárem byla předběžně stanovena na 1 milión korun, zásahem byly uchráněny hodnoty v přibližné výši 700 tisíc korun. Příčina požáru zůstávala i nadále v šetření vyšetřovatelů HZS MSK a Policie ČR.⁶¹²

Hasiče zaměstnal také **požár v podzemní garáži v Obchodním centru Breda** v Opavě. V podzemních garážích se 5. července vzňal zaparkovaný automobil. K požáru vyjely celkem tři jednotky hasičů. S požárem na místě bojovalo celkem přes dvacet hasičů s devíti zásahovými automobily. „Ochranka objektu se postarala o evakuaci celkem 300 návštěvníků obchodního centra, hasiči z garáží evakovali celkem 11 osob,“ uvedl zastupující tiskový mluvčí HZS MSK Petr Holub. Hasiči požár uhasili za několik minut po svém příjezdu a zajistili odvětrání zakouřených prostor.⁶¹³

Požárníci také likvidovali 20. července rozsáhlý **lesní požár poblíž obce Mikolajice**. Na zásahu se účastnilo celkem 14 hasičských jednotek a vrtulník pro letecké hašení. „Vrtulník vybavený speciálním vakem na vodu v podvěsu shazoval vodu na místa určená hasiči a ti pak místa dohašovali. Likvidaci požáru komplikovala kromě silného větru i potřeba dopravy většího množství vody na hašení,“ uvedl Marek Gašparín s tím, že v přilehlých obcích u rybníka a požárních nádrží byla zřízena tři čerpací stanoviště a hasiči kyvadlově cisternami dopravovali vodu na místo požáru. Hasiči bojovali s požárem celou noc a požár byl lokalizován až ráno 21. července okolo půl

⁶¹¹ Hláska č. 10, 2015, s. 8

⁶¹² <http://www.hzscr.cz/clanek/hasici-zasahovali-u-pozaru-rodinneho-domu-v-jakartovicich-op.aspx>

⁶¹³ <http://www.hzscr.cz/clanek/pozar-v-podzemni-garazi-v-obchodnim-centru-v-opave-zamestnal-hasice.aspx>

šesté. „Po šetření na místě požáru byl společně s majitelem lesů dopřesněn rozsah požáru i škoda způsobená požárem. Požár nakonec zasáhl 16 hektarů lesa a aktuálně je škoda stanovena na 3 miliony korun. Při požáru nedošlo k žádnému zranění nebo usmrcení osob,“ dodal Gašparín.⁶¹⁴

Hasiči zachránili 20. října **potlučeného seniora** z břidlicového podzemí na Opavsku. Tři jednotky profesionálních hasičů z HZS MSK, mezi nimi dvě hasičské lezecké skupiny ze stanic v Opavě a Ostravě-Porubě, se zapojily 20. října v podvečer nedaleko chatové osady Melecký mlýn u obce Melč (okres Opava) do záchrany zhruba sedmdesátiletého seniora. Ten spadl při zkoumání nebezpečné břidlicové štoly do šestimetrové jámy a zranil se. Po úspěšné záchranné akci hasičů skončil ve vrtulníku a nakonec v ostravské nemocnici. Senior se třemi muži středního věku prozkoumával v úterý odpoledne bývalé důlní dílo a jeho složitý systém břidlicových chodeb. V břidlicovém podzemí náhle spadl do šest metrů hlubokého svislého komínu, zranil se a nemohl ven. Dva kolegové zůstali s ním, třetí muž vyběhl ven zavolat pomoc.⁶¹⁵

Dvě jednotky hasičů zasahovaly 22. října dopoledne v lomu v obci Hradec nad Moravicí, místní části Bohučovice u požáru **dodávkového automobilu** Renault Scenic. Hasiči nemohli ihned zasahovat, protože nedaleko hořícího vozidla byly připraveny výbušniny k odstřelu kamenné stěny a hrozila neočekávaná iniciace roznětek. „Na místo vyjela jednotka Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje ze stanice v Opavě a společně s ní jednotka sboru dobrovolných hasičů z Hradce nad Moravicí,“ informoval tiskový mluvčí HZS MSK. Už při příjezdu hasičů hořelo vozidlo silným plamenem. Zkušený střelmistr hasiče upozornil na nebezpečí výbuchu hromady výbušnin u stěny lomu, pokud by začali ihned hasit, protože použité roznětky byly velmi choulostivé na změnu podmínek v obvyklém prostředí. Hasiči tedy museli několik minut počkat, až plameny výrazně klesnou, a teprve pak opatrně uhasili oheň vodní mlhou. Jejich obezřetný zásah se obešel bez jakéhokoliv náznaku výbuchu i zranění. Po odjezdu hasičů – krátce po čtvrté poledni – mohli pyrotechnici pokračovat v odpalech kamene. „Předběžná škoda na zničeném Renaultu, včetně shořelého materiálu uvnitř dodávky, byla odhadnuta na 245 tisíc korun. Za požár mohla technická závada na elektroinstalaci,“ uzavřel mluvčí.⁶¹⁶

⁶¹⁴ <http://www.hzscr.cz/clanek/rozsahly-lesni-pozar-na-opavsku.aspx>

⁶¹⁵ <http://www.hzscr.cz/clanek/hasici-zachranili-potluceného-seniora-z-bridlicoveho-podzemi-na-opavsku.aspx>

⁶¹⁶ <http://www.hzscr.cz/clanek/nebezpecny-pozar-pyrotechnicke-dodavky-v-lomu-na-opavsku.aspx>

Tři jednotky hasičů se zapojily 3. prosince odpoledne v obci Bělá do záchrany dvaapadesátileté ženy, spadla do hluboké studny s vodou, umístěné na dvoře rodinného domku. „Žena měla velké štěstí – pád do dvanáctimetrové hloubky přežila zázračně bez jakýchkoli zlomenin, snad jen s několika oděrkami,“ poznamenal mluvčí HZS MSK. Na záchraně ženy se podílely dvě jednotky HZS MSK – ze stanic v Hlučíně a Opavě, odtud specializované lezecké družstvo. Přijela sem na pomoc i jednotka dobrovolných hasičů z Bělé. Žena ležela či plavala na dně studny, tvořené betonovými skružemi, voda přitom sahala odhadem do výšky půldruhého metru. „Hasiči postavili nad otvor při takových událostech často využívanou lezeckou trojnožku a spustili dolů jednoho z hasičů-lezců. Ten použil na vytažení ženy záchranný pás, kolegové ji vytáhli na laně,“ popsal záchrannou operaci mluvčí HZS MSK. Zachráněnou ženu si od hasičů převzal tým zdravotníků ZZS MSK a byla převezena do nemocnice.⁶¹⁷

Značně neobvyklý a náročný zásah absolvovali hasiči na první svátek vánoční. Zachraňovali **dva cvičené jezevčíky** – norňíky, kteří uvízli v liščí noře v Opavě-Kateřinkách, a jejich majitelé-myslivci si ani s pomocí kolegů a kamarádů nedokázali poradit s jejich záchranou. Po příjezdu hasiči zjistili, že se myslivci snažili o záchranu jezevčků už od Štědrého dne. Speciálně cvičení psi se pustili za liškou a vběhli do liščí nory. „Z ní se však již nedostali ven a zkušený myslivci tak nabyli přesvědčení, že v noře uvízli. Proto se ihned pustili do jejich záchrany, což se jim však do dneška ani s pomocí kolegů a kamarádů nepodařilo. Proto se obrátili s žádostí o pomoc na hasiče,“ popsal mluvčí HZS MSK. Hasiči se pustili do odkopávání zeminy. Liščí nora se nacházela asi 250 metrů od nejbližší silnice v břehu u lesa. Hasiči si museli vypomocť i technikou a povolali na místo dva členy USAR týmu⁶¹⁸ s bioradarem, echolokátorem a šterbinovou kamerou. Specialisté určili oblast, kde se psi mohou nacházet, a hasiči se pak pustili s pomocí myslivců do náročného kopání a odstraňování zeminy a kolem půl třetí hodiny odpolední se jim podařilo jezevčíky najít a zachránit. „Celý zásah se šťastným koncem zabral hasičům asi pět a půl hodiny,“ uzavřel zastupující tiskový mluvčí HZS MSK Petr Holub.⁶¹⁹

⁶¹⁷ <http://www.hzscr.cz/clanek/hasici-zachranili-na-opavsku-zenu-z-hluboke-studny.aspx>

⁶¹⁸ USAR tým je speciálně vycvičený tým pro vyhledávání a záchranu ze zavalených prostor, z anglického Urban Search And Rescue, tým USAR v Ostravě je jedním ze dvou speciálně vycvičených a certifikovaných týmů v ČR, je vybaven nejmodernější technikou a je nasazován v rámci EU i mimo ni při živelních pohromách, typicky po zemětřeseních.

⁶¹⁹ <http://www.hzscr.cz/clanek/zachrana-dvou-specialne-cvicenych-jezevciku-na-opavsku.aspx>

VOJÁCI

Ve dnech 1.–2. dubna proběhl u 53. pluku průzkumu a elektronického boje v Opavě seminář s názvem **Collection management** tematicky zaměřený na problematiku managementu shromažďování informací v rámci zpravodajského zabezpečení jednotek. „Akci připravil 53. pluk průzkumu a elektronického boje ve spolupráci s Kanceláří pro obrannou spolupráci při americké ambasádě v Praze a záštitu nad akcí převzal velitel 53. pluku plukovník gšt. Josef Havlík,“ uvedl mluvčí pluku Petr Šiler. Seminář pod vedením amerických instruktorů byl určen příslušníkům zpravodajských odborností různých stupňů velení a řízení útvarů a složek AČR, kteří se v rámci jednotlivých úkolových uskupení přímo podílejí na procesu shromažďování informací.⁶²⁰

Opavu navštívila 18. června delegace **vojenských a leteckých přidělců** akreditovaných v České republice sdružených v Asociaci vojenských přidělců. „Početnou delegaci, složenou z přidělců z celkem 10 zemí, osobně provázenou ředitelem Ředitelství zahraničních aktivit plukovníkem Gabrielem Kováčsem, přivítal v historických Jaselských kasárna zástupce velitele pluku plukovník gšt. Pavel Andráško,“ uvedl Petr Šiler. Zahraniční hosté ze Spojených států, Švédska, Slovenska, Vietnamu, Gruzie, Rakouska, Ukrajiny, Turecka, Íránu a Ruské federace se seznámili s vojenskou historií posádky a minulostí v místě dislokovaných útvarů. Následně si se zájmem vyslechli stručnou prezentaci zaměřenou na strukturu, úkoly 53. pluku a jeho spolupráci se zahraničními jednotkami, kterou přednesl plukovník gšt. Andráško.⁶²¹

Opavští vojáci se účastnili mezinárodního cvičení **Khaan Quest 2015** v Mongolsku. Cvičení probíhalo od 20. června do 1. července ve výcvikovém prostoru Five Hills. Účastnilo se jej více než 900 příslušníků cvičících jednotek. „Jednotka o síle 49 vojáků pod velením podplukovníka Pavla Hriníka, postavená na bázi 53. pluku průzkumu a elektronického boje, respektive 102. průzkumného praporu a příslušníků VeV-VA, absolvovala cvičení se zaměřením na plnění úkolů při operacích pod hlavičkou Spojených národů,“ uvedla zářijová Hláska. Část jednotky také prošla výcvikem

⁶²⁰ <http://www.53pluk.army.cz/aktuality/collection-management>

⁶²¹ <http://www.53pluk.army.cz/aktuality/vojensti-pridelenci-v-opave>

v přežití v extrémních podmínkách mongolské přírody, kterého se účastnila jako jediná ze zahraničních jednotek, vyjma armády Spojených států a Mongolska.⁶²²

Vernisáží 1. září byla slavnostně zahájena v historických prostorách Knihovny Petra Bezruče v Opavě výstava **Vojenská historie a osobnosti posádky Opava**, která byla součástí 58. ročníku Bezručovy Opavy. Opava jako významné centrum Slezska byla spjata s historií vojenství od nepaměti. Výstava přinesla souhrnný pohled na vývoj vojenské historie Opavy. Vznikla z iniciativy příslušníků 53. pluku průzkumu a elektronického boje Generála Heliodora Píky, opavského patriota Jaromíra Breuera, dlouholetého aktivního člena Matice slezské a ředitelky knihovny Zuzany Bornové. Záštitu nad akcí převzali velitel posádky Opava plukovník gšt. Josef Havlík a primátor statutárního města Opava Martin Víteček. Domovskou expozicí byla Jaselská kasárna 53. pluku průzkumu a elektronického boje. Prezentovaná aktualizovaná verze výstavy byla v Knihovně Petra Bezruče k zhlédnutí po celé září. Výstava zachycovala vojenskou historii opavské posádky od středověku až po dnešek. Informační tabule seznamovaly návštěvníky s proměnou středověkých opevnění Opavy, vybudováním kasáren a vojenských objektů v Opavě, předválečnou a válečnou historií v obdobích světových válek, dobou poválečnou i současností. „Nedílnou součástí expozice byly informace o významných osobnostech čtyř armád a mimo jiné o rakouských generálech – polních maršálech Hötendorfovi a Böhmermollim, československých generálech Hanákovi, Němcovi a Satorie st.“ přiblížil jeden z tvůrců výstavy Jaromír Breuer. „Od dubna 1938 byl zdejšímu pěšímu pluku 15 podřízen XIII. strážní prapor, ve kterém rok sloužil Jan Kubiš. Názorné mapy ukazují rozsah československého opevnění i Ostravsko-opavské operace v roce 1945,“ upřesnil Breuer. Vzpomenut podle něj byl též tragický osud generála Heliodora Píky, jehož jméno dnes nese 53. pluk průzkumu a elektronického boje. „Výstava rovněž nezapomíná na opavské, dnes již zaniklé, Vojenské gymnázium Jana Žižky z Trocnova. Na dobových fotografiích z běžného života školy by se našli mnozí z řad současných špiček Armády České republiky, jako například druhý muž NATO generál Petr Pavel, generálové Jiří Baloun či Aleš Opata“, uzavřel Jaromír Breuer. Výstava byla přístupná od 2. do 30. září v Knihovně Petra Bezruče v Opavě.⁶²³

I letos připravili vojáci pro děti **branný závod** ve Štítině. V pátek 2. října se v moravskoslezské obci Štítina konal každoroční branný závod místní základní školy,

⁶²² Hláska č. 9, 2015, s. 7 a také: http://www.natoaktual.cz/cesti-vojaci-cvici-v-mongolsku-dzj-na-zpravy.aspx?c=A150629_124610_na_zpravy_m00 a také:

<http://www.53pluk.army.cz/aktuality/startuje-cviceni-khaan-quest-v-mongolsku>

⁶²³ <http://www.53pluk.army.cz/aktuality/vystava-vojske-historie-osobnosti-posadky-opava>

který pro své žáky připravovala společně s vojáky z opavského 53. pluku průzkumu a elektronického boje. Branný závod byl pokračováním dlouhodobého projektu mezi štítinskou základní školou a opavskými vojáky, ve kterém se na brannou tematiku společně zaměřili prostřednictvím sportovních branných disciplín a přednášek, které se soustřeďovaly na úlohu armády ve společnosti či zkušenosti ze zahraničních misí. Závodu se zúčastnili žáci 5.–9. ročníku, jejichž úkolem bylo absolvovat na cca 4 km dlouhé trase sedm stanovišť prověřujících jejich fyzickou kondici, ale také vědomosti z branné výchovy.⁶²⁴

Slavnostní nástup 53. pluku průzkumu a elektronického boje generála Heliodora Píky z Opavy mohli 29. října sledovat návštěvníci památníku II. světové války v Hrabyni. Konal se u příležitosti státního svátku 97. výročí založení samostatného československého státu a jubilejního 10. výročí založení pluku. Ke shromážděným příslušníkům pluku a čestným hostům, mezi kterými nechyběli zástupce ředitele Odboru vojskového průzkumu a elektronického boje plukovník Pavel Nakládal, 1. náměstkyně primátora statutárního města Opava Simona Bierhausová či starostka Hrabyně Zdeňka Jordánová a starosta Štítiny Štěpán Koník, promluvil velitel plukovník gšt. Josef Havlík. Ve svém projevu před přítomnými veterány z řad Obce legionářské a Československého svazu bojovníků za svobodu stručně zrekapituloval historii útvaru a připomněl nejvýznamnější akce a úkoly, kterými se předchůdci pluku a součástí podíleli na činnosti a rozvoji Armády České republiky. V krátkosti také vyhodnotil výsledky dosažené v letošním roce. „Letošní rok byl pro pluk a jeho jednotky jeden z nejúspěšnějších. Kromě zabezpečení rutinních úkolů vyplývajících z určení útvaru, jsme rovněž splnili mimořádné úkoly v podobě ostrahy muničního areálu ve Vrbeticích a spolupráce s policií při posílení ostrahy státní hranice. Samostatnou kapitolou je účast našich vojáků na zahraničních cvičeních Khaan Quest v Mongolsku, Allied Spirit a Strong Sword v Německu a řadě dalších, jejichž cíle by bez zapojení a podpory našich příslušníků nebyly splněny,“ řekl plukovník Josef Havlík. Poté plukovník gšt. Havlík osobně udělil vybraným vojákům a občanům pamětní odznaky a mince 53. brigády pasivních systémů a elektronického boje Generála Heliodora Píky.⁶²⁵

Další slavnostní nástup absolvovali opavští vojáci 11. listopadu. Na tento den připadalo výročí konce první světové války. Již tradičně probíhá setkání u památníku obětí 1. a 2. světové války na městském hřbitově v Opavě. Ani zde nechyběli veteráni.

⁶²⁴ <http://www.53pluk.army.cz/aktuality/branny-zavod-pro-skolaky-ze-stitiny-mel-uspech-i-letos>

⁶²⁵ <http://www.53pluk.army.cz/aktuality/slavnostni-nastup-53-ppzeb-k-10-vyroci-vzniku-utvaru>

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Úvodem kapitoly zmiňme ještě zprávu z předešlého roku, která se do loňské kroniky nevešla. **Opavský útulek pro psy** získal od srpna do listopadu loňského roku díky charitativní kampani 99,2 kilogramů krmiva pro psy a kočky v hodnotě 4 746 korun. Útulky, kterým bylo krmivo rozděleno, vybírala komise veterinárních lékařů na základě dotazníkového šetření mezi útulky prováděného Nadací na ochranu zvířat. Městský útulek Opava splnil kritéria a stal se jedním z 24 útulků, který obdržel krmivo pro psy v objemu 71,2 kilogramů a pro kočky v objemu 28,1 kilogramů.⁶²⁶

Poplatky za psy se pro rok 2015 nezměnily. Zůstala stejná sazba jako v roce předchozím – tedy 600 korun za prvního psa a za každého dalšího 900 korun. Zvýhodnění zůstali lidé pobírající jakýkoliv druh důchodu (starobní, invalidní, vdovský, vdovecký či sirotčí). Ti za psa zaplatili 200 korun. Za každého dalšího pak 300 korun.⁶²⁷

Zato poplatky za komunální odpad byly pro rok 2015 zvýšeny. Tento krok obhajoval v lednové Hlásce primátor Martin Víteček. „Musíme se chovat jako efektivní hospodáři a jsme proto nuceni přistupovat i k těmto nepopulárním krokům, jako je zvýšení poplatků za svoz odpadů. Opava svoz komunálního odpadu dlouhodobě dotovala, přestože bojovala s dluhy. Okolní města mají částku za odvoz odpadu buď stejnou, jako máme my nyní po navýšení, nebo ještě vyšší,“ vysvětlil primátor. Pro srovnání, v sousedním Hlučíně platili občané 500 korun stejně jako v Bruntále či Karviné, v Krnově a Vítkově pak 540, v Kravařích nově 550, v Novém Jičíně a Havířově 552 a v Ostravě 498 korun.⁶²⁸

Opavské domácnosti měly k dispozici spolu s lednovou Hláskou i **nálepku na koš** se směsným odpadem, která měla připomenout, co patří do koše a co do sběru. Opava sice patřila tradičně v rámci Moravskoslezského kraje mezi nejlepší města co do třídění odpadu, ale stále měla ještě co dohánět. Na jednoho Opavana vycházelo aktuálně 46 kilogramů tříděného odpadu ročně. „Ale z celkového obsahu neseparovaného odpadu by se dalo vytřídit ještě 60 %,“ poznamenala koordinátorka EVVO odboru školství Kateřina Durčáková. Významnou složkou komunálního odpadu

⁶²⁶ Hláska č. 1, 2015, s. 9

⁶²⁷ Tamtéž, s. 6

⁶²⁸ Tamtéž, s. 11

byl také biologicky rozložitelný odpad, který bylo nejlepší kompostovat nebo odvézt do separačního dvora. Občané Vávrovic měli možnost vynášet tento odpad do hnědých kontejnerů v této místní části.⁶²⁹

Podpořit projekt studentů Slezského gymnázia **Emise** přijel do Opavy ministr životního prostředí Richard Brabec. Ve čtvrtek 16. dubna se osobně zúčastnil vernisáže výstavy studentů nazvané *Jak to vidíme my / Znečištěné ovzduší*, která se konala v Obchodním a společenském centru Breda & Weinstein. „Tento projekt mě velmi zaujal. Jsem rád, že se jedná o iniciativu, která vznikla z nápadů studentů,“ uvedl ministr Brabec. Na vernisáži se rovněž setkal s náměstkyní primátora Simonou Bierhausovou, Daliborem Halátkem a Josefem Stiborským. Projekt, v němž opavští studenti mapují znečišťovatele ovzduší a upozorňují na zdravotní dopady jejich počínání, už začal inspirovat další města v republice. Výstavu bylo možné navštívit až do konce měsíce května.⁶³⁰

Během dubna rozšířily Technické služby spektrum odebíraných odpadů ve sběrných dvorech. Jednalo se o jedlé oleje a tuky z domácností. Tekuté oleje byly odebírány v dobře zašroubovaných PET lahvích nebo v plastovém kanystru, ztužené tuky v plastovém sáčku. Odběratelem se stala firma SUEZ environment.⁶³¹

Září patřilo v Opavě kromě jiného také **Železnému týdnu**. Kdo se zúčastnil akcí s ním spojených, mohl zažít recyklační show s bublinami, procvičit si mozek hlavolamy nebo se stát lovcem světla, a to od 4. září. Akce se konala u Slezského zemského muzea a každý, kdo sem přinesl vysloužilý spotřebič, mohl otisknout své dlaně na stěnu recyklace. Ta se stala symbolem odhodlání zbavit Česko elektroodpadu. Akci pořádal kolektivní systém ELEKTROWIN, který slavil 10. výročí.⁶³²

Městská část **Malé Hoštice** uspěla ve výzvě Ministerstva životního prostředí v rámci zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování ekologických zátěží. Za zhruba 2,9 miliónu korun pořídila svozové auto, 4 kontejnery a štěpkovač pro svoz a separaci biologicky rozložitelného odpadu. Ze svého rozpočtu přitom přidala jen 290 tisíc korun. „Cílem projektu je zavedení sběru a svozu bioodpadů především z obecních nezemědělských ploch, kterých máme opravdu hodně. Pro sběr rostlinných zbytků z údržby veřejné zeleně budou zřízena čtyři stanoviště s kontejnery o objemu 4 m³.

⁶²⁹ Hláska č. 1, 2015, s. 9

⁶³⁰ Hláska č. 5, 2015, s. 7

⁶³¹ Tamtéž, s. 6

⁶³² Hláska č. 9, 2015, s. 27

Tomu, jestli do nich občané budou vyhazovat odpad ze svých zahrad, nemůžeme nijak zabránit,“ uvedla starostka Miroslava Konečná.⁶³³

Odbor životního prostředí oznámil kácení dřevin na pozemcích města i v soukromém vlastnictví. „Kácení bude prováděno z důvodu bezpečnosti, špatného zdravotního stavu a značného poškození dřevin, kdy dřeviny v tomto stavu nelze zachovat a hrozí riziko statického selhání,“ uvádělo se kromě jiného v záměru odboru životního prostředí. Kácení probíhalo například v těchto lokalitách: náměstí Slezského odboje, Sady Svobody a kácelo se také větší množství dřevin v soukromém vlastnictví na ul. Olomoucká, například v areálu nemocniční lékárny. Poté probíhala výsadba nových mladých stromů.⁶³⁴

Zlepšit ovzduší měly tzv. **kotlíkové dotace**, díky kterým mohli občané Opavy získat až 90 procent uznaných nákladů. Kotlíkové dotace se měly v mnoha parametrech lišit od dotací tehdy poskytovaných Moravskoslezským krajem, avšak jejich účel zůstal i nadále stejný, a to zlepšit kvalitu ovzduší v našich městech a obcích. Jednalo se tedy o výměnu starých nevyhovujících kotlů na tuhá paliva s ručním přikládáním za ekologičtější typy zdrojů vytápění (kotle na tuhá paliva emisní třídy 5+, kondenzační plynové kotle, tepelná čerpadla, solárně termické kolektory) s dotací ve výši až 90 % ze 150 tisíc korun jako maximálních uznatelných výdajů (v případě poskytování dobrovolného příspěvku krajem a některými obcemi může být procento dotace dokonce vyšší). Pro Moravskoslezský kraj bylo připraveno 470 miliónů korun. Žádosti se přijímaly od 1. do 29. února 2016.⁶³⁵

⁶³³ Hláska č. 9, 2015, s. 27

⁶³⁴ Hláska č. 11, 2015, s. 16

⁶³⁵ <http://www.opava-city.cz/cs/na-cistejsi-topeni-dostanete-az-90-dotaci>, publikováno 27. 10. 2015.

POČASÍ

V této kapitole využívám jednak své vlastní záznamy o počasí a jednak údaje z meteostanice Břetislava Onderky v Opavě-Kylešovicích.

Leden

Po chladnějším začátku ledna (na Nový rok okolo 0:30 klesla teplota na $-4,4^{\circ}\text{C}$) nastala ve dnech 9. a 10. ledna obleva. Teploty stouply až na 7°C . Sněžilo znovu 17. ledna, padal však sníh s deštěm, který přes den na zemi nezůstával, teprve až po večerním ochlazení, zhruba od 17. hodiny, bylo všude bílo. V Opavě během neděle 18. ledna však sníh roztál. Zůstal jen na horách, například na Velkém Javorníku v Beskydech, kde za noc napadlo asi 6 cm nového sněhu. Další sněžení přišlo v noci z 24. na 25. ledna. V Opavě napadlo okolo 10 cm sněhu. Větší tání pak nastalo až 30. ledna.

Únor

Průměrné nejnižší teploty se v únoru pohybovaly mezi -2 až -4°C . Od pátku 13. do neděle 15. února vládlo v Opavě nádherné počasí. Teploty se vyšplhaly 15. února až na $10,8^{\circ}\text{C}$ (okolo 15. hodiny). Nejmrazivější byl 17. únor, kdy teplota mezi 6.00 a 6.30 ráno poklesla až na $-7,7^{\circ}\text{C}$.

Březen

Průměrné teploty v březnu oscilovaly mezi -2°C a 10°C . Krásné téměř předletní počasí přinesl týden od 16. března. Ve středu 18. března se odpolední teploty vyšplhaly až na 16 stupňů. Víkend, zejména neděle, pak přinesl výrazné ochlazení. V neděli 22. března se denní teploty pohybovaly okolo 4 stupňů a v noci na pondělí dokonce opět uhodil mráz. Teplota klesla 23. března dokonce až na $-5,3^{\circ}\text{C}$ (okolo 3. hodiny ranní). Naopak nevyšší teploty přišly 25. března, okolo 13.30 ukázal teploměr $18,4^{\circ}\text{C}$. Pondělí 29. března se vyvedlo už v duchu aprílu. Několikrát za odpoledne se nebe zatáhlo a dokonce několikrát padaly i kroupy, aby se vzápětí opět vyčáslilo a objevilo téměř čisté nebe. V úterý 30. března dopoledne padal sníh. Na dálnici D1

nastaly kvůli sněhu dokonce kalamity. V Opavě padající sníh hned tál. Přidal se k tomu vítr, který způsoboval problémy hlavně v dopravě.

Duben

Aprílová vlna pokračovala i 1. dubna. V Opavě během dne v několika krátkých vlnách sněžilo, sníh ale okamžitě tál. Duben ještě zahrozil i mrazem. Například 5. dubna klesla rtuť teploměru na $-2,8\text{ °C}$ okolo půl druhé hodiny ranní. Nejvyšší teploty byly naměřeny 16., 23. a 25. března (22 °C) a vůbec nejvyšší teplotou se mohl pochlubit 27. duben, a sice $22,9\text{ °C}$.

Květen

Zkraje května se nejnižší teploty pohybovaly jen mírně nad nulou (3. května naměřil teploměr $1,2\text{ °C}$ v 5:29). Hned poté se nejvyšší denní teploty vyšvihly až na $24,7\text{ °C}$ (5. května v 15:29). Nejvyšší teploty okolo 22 °C pak hlásil i 19., 29. a 30. květen.

Červen

Zkraje měsíce udeřily třicítky. Například 3. června se rtuť teploměru zastavila až na $29,5\text{ °C}$ (v 16:29). Toto maximum překonal 13. červen, kdy bylo v 15:30 naměřeno $32,3\text{ °C}$. Od 15. června teploty mírně poklesly, ale stále se držely nejčastěji mezi 17 a 24 °C .

Červenec

Celou republiku sužovalo **velké sucho**, podle meteorologů nejhorší za posledních 12 let. Náměstek ředitele Českého hydrometeorologického ústavu (ČHMÚ) pro hydrologii Jan Daňhelka v úterý 21. července uvedl, že situace se bude dále zhoršovat, neboť meteorologové v dohledné době vydatnější srážky, které by zvýšily hladiny řek či podzemních vod, zatím neočekávali. „Dosavadní sucho má podobný průběh jako v roce 2003, kdy bylo suché a horké léto. Rychle vyschla půda, klesly řeky, což se s určitým zpožděním projevilo i na podzemních vodách. Zatím to ale určitě

není stoleté sucho, to tady byly jiné situace," uvedl meteorolog. Jako příklad zmínil rok 1947 nebo 30. léta minulého století, kdy byly velmi suché tři roky za sebou. Mluvčí ČHMÚ Petr Dvořák dodal, že pod hranicí sucha byla přibližně polovina měrných profilů na českých a moravských řekách.⁶³⁶

Nejteplejším dnem v roce byla středa 22. 7., kdy u Prahy naměřili 39,2 stupňů. Vůbec největší horko bylo v Husinci-Řeži u Prahy, kde meteorologové naměřili 39,2 stupně Celsia. Teplotní rekordy přitom padly na téměř všech stanicích s alespoň třicetiletou měřicí tradicí. Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ) to uvedl na svém webu. Ve Vsetíně naměřili nejvyšší teplotu za 88 let měření stanice, a to 36,8 stupně Celsia.⁶³⁷ Meteostanice v Opava-Kylešovicích naměřila ten den nevyšší teplotu 36,1 °C okolo 18. hodiny. Stále to nebyla ale ta nejvyšší teplota za poslední roky. Nejvýše podle záznamů meteostanice v Opavě-Kylešovicích vystoupala rtuť teploměru 8. srpna 2013, na 37,1 °C.⁶³⁸

Srpen

I začátkem srpna psaly například Novinky.cz, že sucho decimovalo celou republiku. Podle předpovědí mělo sucho trvat ještě čtrnáct dní. Od počátku roku napršelo o 150 litrů na metr čtvereční méně, než bylo obvyklé, což byla téměř třetina srážek. Půda byla na celém území vyschlá do hloubky 20 centimetrů, výjimkou byly horské oblasti. Mimořádné sucho už ukázalo 54 procent sledovaných vrtů. Nebývalé sucho trápilo i zemědělce. Snížilo jim úrodu brambor, píce, kukuřice i chmele. Výnosy zeleniny měly klesnout o třetinu a pěstitelé tím měli přijít asi o 600 miliónů korun.⁶³⁹ Krajský úřad Moravskoslezského kraje vydal v této době také zákaz rozdělávání ohňů. V Opavě 6. srpna stoupla teplota okolo 16. hodiny na 34,5 °C. Srážky přišly 14. a 15. srpna. Druhý ze jmenovaných dnů padaly dokonce i kroupy. Pršelo pak s přestávkami až do 18. srpna, nejsilnější srážky byly 17. srpna, kdy mezi 11. a 24. hodinou spadlo v průměru 2,4 mm za hodinu.

⁶³⁶ <http://www.novinky.cz/domaci/375563-sucho-je-nejhors-i-za-poslednich-12-let.html>, publikováno 21. 7. 2015

⁶³⁷ <http://www.novinky.cz/domaci/375701-dnesek-byl-dosud-nejteplejsim-dnem-v-roce-u-prahy-namerili-39-2-stupnu.html>, publikováno 22. 7. 2015

⁶³⁸ <http://www.in-pocasi.cz/meteostanice/stanice-historie.php?stanice=opava&historie=08-08-2013>

⁶³⁹ <http://www.novinky.cz/domaci/376939-sucho-decimuje-ceskou-republiku-potrva-dalsi-dva-tydny.html>, publikováno 6. 8. 2015

Září

Průměrná zářijová teplota se pohybovala mezi nejnižší 5 °C a 20 °C. Nejteplejší bylo 10. září, kdy nejnižší teplota začala na 16,3 °C a vyšplhala se až na 33,5 °C (mezi 16:00 a 16:30). Další teplotní maxima pak přineslo 17. září, kdy ráno byla naměřena teplota 16,8 °C (6:29) a odpoledne 29,8 °C (15:29).

Říjen

Říjen začal hned prvním mrazíkem. Zkraje měsíce však teploty vyšplhaly několikrát téměř až na 22°C, například 4. října ve 13.59 bylo 21,6°C. Od 10. do 15. října se pak výrazně ochladilo a dokonce 12. října se teplota pohybovala pouze mezi 1 až 3 °C. Pak se mírně oteplilo po opětovném ochlazení, závěr měsíce patřil opět vyšším teplotám, s výjimkou 28. října, kdy rtuť teploměru klesla na -3°C.

Listopad

V první půli měsíce se teploty pohybovaly průměrně mezi -2 °C a téměř 19 °C. Osmého listopadu se rtuť teploměru dostala až na 18,7°C (13:59). Od 20. listopadu se ochladilo a teploty oscilovaly mezi -5 °C a 4 °C. V závěru měsíce uhodily mrazy. Teplota klesla například 24. listopadu až na -4,9 °C (23:29).

Prosinec

Pro prosinec bylo typické lavírování mezi nejnižšími teplotami -1°C a nejvyššími 6 °C. Nejteplejšími dny byly 23., 26. a 27. prosinec. Nejtepleji bylo 26. prosince, kdy teplota klesla nejnižší na 6,6°C a vyšplhala se nejvýše na 12,7°C. Jediný den, kdy teplota neopustila sféru mrazu, byl 30. prosinec, kdy bylo naměřeno -9 °C až -1 °C. Nejchladněji bylo na Silvestra, kdy rtuť teploměru spadla mezi 5:00 a 6:30 ranní až na minus 10,5 °C.⁶⁴⁰

⁶⁴⁰ <http://www.in-pocasi.cz/meteostanice/stanice-historie.php?stanice=opava&historie=12-31-2015>

PRAMENY

Při práci na kronice jsem čerpal převážně ze zpravodaje Hláska, svého vlastního pozorování a svých vlastních postřehů o městě, dále z webu města, místního tisku, výročních zpráv podniků a institucí a také z osobních kontaktů napříč všemi spektry společenského života v Opavě.

Milan Freiberg

Kroniku města Opavy za rok 2015 schválila Rada města Opavy dne 24. 5. 2017 usnesením číslo 2254/62 RM 17.